

**Carlos
Castaneda**

**DRUHÝ
KRUH SÍLY**

PŘEDMLUVA

S donem Juanem a donem Genarem i s jejich dalšími dvěma učedníky, Pablitem a Nestorem, jsem se naposledy viděl na pustém, plochém vrcholku stolové hory na západních svazích pohoří Sierra Madre ve středním Mexiku. Události, které se tenkrát odehrály, měly natolik slavnostně vážný charakter, že jsem nabyl přesvědčení, že naše učednictví dospělo k závěrečnému okamžiku a já vidím dona Juana s donem Genarem opravdu naposledy. Všichni jsme se tehdy Spolu rozloučili a já s Pablitem jsme skočili z vrcholku hory do propasti.

Než jsem skočil, don Juan mě seznámil s podstatnými zásadami všeho, co se bude se mnou dít. Při skoku do propasti se podle něj Stanu čistým vnímáním a budu se pohybovat sem a tam mezi dvěma říšemi, nerozlučně spjatými s veškerým stvořením, mezi tonalem a naguaelem.

Při skoku moje vnímání sedmnáctkrát přeskočilo mezi tonalem a naguaelem. Při pohybu do nagualu jsem vnímal, jak se mi tělo rozpadá. Nedokázal jsem myslet ani cítit souvisle a jednotně, jak vnímám obvykle, ale nějak jsem myslel i cítil. Při pohybu do tonalu jsem se propadl do jednoty. Byl jsem celý. Moje vnímání mělo soudržnost. Viděl jsem řád. Tato moje vidění měla takovou sílu a intenzitu, byla tak živá a skutečná, tak nesmírně celistvá a složitá, že je nikterak nedokážu uspokojivě vysvětlit. Řeknu-li, že to byla vidění, Vize, živé sny nebo dokonce halucinace, neřeknu vůbec nic, co by přiblížilo jejich povahu.

Když jsem co nejdůkladněji probral svoje pocity a vjemy ze skoku do propasti a co nejpečlivěji přezkoumal všechny interpretace, dospěl jsem až k bodu, kdy jsem rozumem nemohl uvěřit, že se to skutečně stalo. A přece se jiná moje část neochvějně držela přesvědčení, že se to opravdu odehrálo, že jsem tam skutečně skočil.

Don Juan s donem Genarem už nejsou k dosažení a jejich nepřítomnost ve mně vyvolala mučivou potřebu: nutnost někam vykročit z těchto očividně neřešitelných rozporů.

Vrátil jsem se do Mexika za Pablitem a Nestorem v naději, že mi tento problém pomohou vyřešit. Ale to, s čím jsem se při této cestě setkal, nelze popsat jinak, než jako poslední útok na můj rozum. Jako soustředěný útok, který zosnoval přímo don Juan. Jeho učedníci, které vedl i za své nepřítomnosti, ve mně za několik málo dní velmi metodicky a cíleně rozmetali poslední baštu rozumu. V oněch dnech mi odhalili jeden ze dvou praktických aspektů svého čarodějství: umění snít, které je také hlavním jádrem této knihy.

Při dalších návštěvách jsem byl seznámen i s druhou praktickou stránkou čarodějství, která je korunou don Juanova a don Genarova učení: s uměním stopovat. Tento aspekt jejich čarodějského pobývání na světě je daleko nejkomplexnější a nejcelistvější.

PROMĚNA DONI SOLEDAD

Zničehonic jsem věděl, že Pablito s Nestorem nejsou doma. Byl jsem si tím tak jist, že jsem zastavil. To jsem už dojel až na místo, kde asfaltová cesta náhle končí, a tak jsem znovu váhal, zda se mám nebo nemám vydat na obtížnou jednodenní jízdu po strmé silnici, pokryté hrubým štěrkem, až do jejich domovského městečka v horách středního Mexika.

Stáhl jsem okno auta. Bylo dost větrno a chladno. Vystoupil jsem, abych si protáhl nohy. Měl jsem za sebou několik hodin za volantem a ztuhla mi z toho záda a krk. Došel jsem na okraj dlážděné cesty. Země byla vlhká po ranní přeháňce. Na jihu na svazích hor nedaleko od místa, kde jsem byl, stále vydatně pršelo, ale přímo přede mnou a na východě i na severu byla obloha jasná. V zatáčkách klikaté silnice bylo místy vidět daleké namodralé štíty hor, které se leskly, zalité slunečním světlem.

Chvíli jsem se rozmýšlel a pak jsem se rozhodl, že se vrátím zpátky do města, protože jsem měl velice zvláštní pocit, že na tržišti najdu dona Juana. Ostatně jsem to tak dělal vždycky. Od počátku našeho spojení jsem ho skoro pokaždé našel na tržišti. Stalo se pravidlem, že pokud jsem ho nezastihl v Sonoře, odjel jsem do tohoto města ve středním Mexiku na trh, kde se dříve nebo později don Juan objevil. Nikdy jsem na něj nečekal déle než dva dny. Byl jsem tedy zvyklý setkávat se s ním tímto způsobem, a tak jsem měl takřka absolutní jistotu, že ho zase najdu jako vždycky.

Celé odpoledne jsem čekal na trhu. Procházel jsem se uličkami

sem a tam a předstíral, že hledám, co bych koupil. Potom jsem čekal v parku. Za soumraku jsem pochopil, že už nepřijde. Najednou jsem měl jasný pocit, že tu byl, ale už odešel. Sedl jsem si na lavičku, kde jsme spolu sedávali, a pokoušel se ujasnit si, co cítím. Když jsem přijel do města, byl jsem v dobré náladě, protože jsem si byl bezpečně jist, že tam někde v ulicích don Juan je. Ten pocit byl víc než pouhá vzpomínka, že jsem ho tam našel už nesčetněkrát, moje tělo vědělo, že mě hledá. Ale potom, když jsem seděl na lavičce, jsem pocítil jinou podivnou jistotu. Věděl jsem, že už tam není. Že odešel a že jsem ho propásl.

Po chvíli jsem tyhle spekulace odvrhl. Usooudil jsem, že začínám podléhat vlivu tohoto místa, že začínám jednat iracionálně. To se mi stávalo i dříve, když jsem v této oblasti strávil několik dnů.

Odešel jsem do svého pokoje v hotelu, abych si na pár hodin odpočinul. Potom jsem se znovu vydal do ulic. Tentokrát jsem však neočekával jako odpoledne, že dona Juana najdu. Vzdal jsem to. Vrátil jsem se do hotelu, abych se v noci pořádně vyspal.

Než jsem ráno zamířil do hor, ještě jsem křížem krážem projel hlavní ulice, ale nějak jsem věděl, že jenom mařím čas. Don Juan tam nebyl.

Jízda do městečka, kde žije Pablito s Nestorem, mi trvala celé dopoledne. Dorazil jsem tam až kolem poledního. Don Juan mě učil nikdy nevjíždět do města přímo, abych nevzbudil zvědavost přihlížejících. Pokaždé, když jsem přijel, sjel jsem před městem ze silnice na plácek, kde mládež hrávala fotbal. Byla tam dobře udusaná zem až k pěšině, dost široké, aby po ní mohlo projet auto. Pěšina vedla k úpatí kopců jižně od města a procházela kolem Nestorova i Pablitova domu. Dojel jsem na kraj plácku a tu jsem zjistil, že se mezitím pěšina proměnila ve šterkovanou silnici.

Uvažoval jsem, zda mám jet k Nestorovi nebo radši k Pablitovi. Pořád ve mně přetrvával ten pocit, že tam nejsou. Nakonec jsem se rozhodl, že pojedu k Pablitovi, protože Nestor žije sám, zatímco Pablito bydlí s matkou a čtyřmi sestrami, které mi snad poradí, kde ho najdu, jestli nebude doma. Když jsem přijel blíž, všiml jsem si, že cesta, vedoucí ze silnice k domu, je rozšířená. Zdálo se, že půda je dost tvrdá, a protože cesta byla pro auto dost široká, dojel jsem takřka až k předním dveřím. K obydlí přibyla nová veranda s taškovou střechou. Žádní psi nikde neštěkali. V oplocené ohradě jsem sice viděl obrovského psa, ale ten jen klidně seděl a bystře mě sledoval. Hejno slepic, které zobaly před domem, se s kdákáním rozletělo. Vypnul jsem motor a protáhl paže za hlavu. Byl jsem celý ztuhlý.

Zdálo se, že dům je zcela opuštěný. Hlavou mi kmitlo pomýšlení, že se třeba Pablito s rodinou odstěhoval a že tu teď bydlí někdo jiný. Ale najednou se přední dveře s bouchnutím rozletěly a ven vykročila Pablitova matka, jako kdyby ji někdo zezadu postrčil. Chvíli na mě nepřítomně zírala. Když jsem vystoupil z auta, zřejmě mne poznala. Tělem jí proběhlo půvabné zachvění. Rozeběhla se ke mně. Usoudil jsem, že asi zrovna podřimovala a hluk auta ji probudil. A když vyšla ven podívat se, co se děje, nevěděla honem, kdo jsem. Nesrovnalost, že ke mně běží tak stará žena, ve mně vzbudila úsměv. Když přiběhla blíž, na okamžik jsem zapochyboval. Pohybovala se až moc mrštně, jako by to vůbec nebyla Pablitova matka.

„Páni! To je ale překvapení!“ zvolala.

„Doña Soledad?“ ptal jsem se nedůvěřivě.

„Copak mě snad nepoznáváš?“ zasmála se.

Pronesl jsem pár hloupostí o tom, jak je neuvěřitelně čiperná.

„A proč si myslíš, že bych měla pořád být jen bezmocná, stará ženská?“ podívala se na mě s nádechem předstírané vyzývavosti.

A hned se do mě pustila, že prý jsem jí kdysi dal přezdívku „paní Pyramida“. Vzpomněl jsem si, jak jsem jednou Nestorovi říkal, že mi její postava připomíná pyramidu. Měla totiž široké a mohutné boky a malou špičatou hlavu. A dlouhé šaty, které obvykle nosila, tento dojem ještě umocňovaly.

„Jen se na mě podívej. Tak co, pořád ještě vypadám jako pyramida?“ vybídla mě.

Usmívala se, ale její oči ve mně vyvolávaly nepříjemný pocit. Pokusil jsem se obhájit jakýmsi vtipem. Doña Soledad mě však přerušila a vyzvala, abych přiznal, že tahle přezdívka je moje dílo. Ujišťoval jsem ji, že jsem to tak nikdy nemyslel a že teď má postavu tak štíhlou, že pyramida je to poslední, co by mi mohla, byť vzdálené, připomínat.

„Co se to s vámi stalo, doño Soledad? Vy jste se úplně proměnila?“-

„Sám to říkáš,“ odvětila pohotově, „změnila jsem se!“

Myslel jsem to samozřejmě jen obrazně, ale když jsem si ji pečlivě-jí prohlédl, musel jsem uznat, že to zdaleka není jenom metafora. Opravdu tu stojí jiný člověk. Najednou jsem měl v ústech suchou kovovou pachůť. Začal jsem se bát.

Doña Soledad si opřela pěsti o boky a postavila se lehce rozkročena tváří ke mně. Měla na sobě světle zelenou nabíranou sukni a bělavou blůzku. Sukně byla kratší, než jaké nosívala dříve. Vlasy jsem neviděl, měla je svázané širokým pruhem látky na způsob turbanu. Byla bosá. Velkým chodidlem rytmicky podupávala na zemi a přitom se bezelstně usmívala jako malá holčička. Ještě nikdy jsem neviděl, aby z někoho vyzařovalo tolik síly. Všiml jsem si, že má v očích zvláštní světlo, světlo sice znepokojivé, ale nikoliv děsivé. Napadlo mě, že jsem se dosud nikdy pořádně nepodíval, jak vlastně vypadá. A ke všemu jsem se teď cítil provinile,

protože jsem za ta léta, kdy jsem jezdíval za donem Juanem, mnoho lidí v podstatě přehlížel. Před silou jeho osobnosti všichni bledli a připadali mi bezvýznamní.

Řekl jsem jí, že mě vůbec nikdy nenapadlo, že by mohla mít tak úžasnou vitalitu, že moje nedbalost je trestuhodná, protože ji vlastně dosud neznám, a že se nepochybně budu muset znovu setkat i se všemi ostatními.

Přistoupila ke mně blíž. Usmívala se a pravou rukou mě jemně uchopila zezadu za levou paži.

„To zcela určitě," zašeptala mi do ucha.

Úsměv jí ztuhl a oči jako by se jí potáhly skleněným povlakem. Byla u mě tak blízko, že jsem cítil, jak se prsy dotýká mého levého ramene. Pocit nevole ve mně ještě vzrostl, když jsem se snažil sám sebe přesvědčit, že není proč se plašit. Pořád dokola jsem si opakoval, že jsem vlastně nikdy Pablitovu matku nepoznal a že je zřejmě pořád normální, i když se chová dost podivně. Ale ta moje vyděšená část věděla, že tohle moje sebeuklidňování nemá vůbec žádné opodstatnění. Přestože jsem si jí nikdy nevšímal, velmi dobře jsem si ji pamatoval, ba dokonce jsem ji velmi dobře znal. Ztělesňovala pro mě archetyp matky. Domníval jsem se, že jí bude hodně přes padesát, možná i víc. Její ochablé svaly jen s největšími obtížemi dokázaly pohybovat tou objemnou váhou. Vlasy mívala hodně prošedivělé. Bývala to smutná, zádumčivá žena s laskavými a hezkými rysy, alespoň jak já jsem si ji pamatoval, oddaná a trpící matka, věčně v kuchyni a věčně unavená. Také jsem si ji pamatoval jako ženu velmi jemnou a nesobeckou. Připadala mi bázlivá. Bázlivá v tom smyslu, že se vždycky úplně podvolila každému, kdo se náhodou vyskytl nablízku. Takový jsem si o ní udělal obrázek, který za ta léta, kdy jsem ji zběžně vídal, jenom zesílil. Toho dne však bylo cosi strašlivě jinak. Ta žena, jíž jsem tu čelil, vůbec nezapadala do představy, kterou jsem si vytvořil o Pablitově matce, a přece to byla tatáž osoba, jen

hubenější a silnější. Vypadala teď o dvacet let mladší, než když jsem ji naposledy viděl. Cítil jsem, jak se mi chvěje tělo.

Postoupila o pár kroků přede mě a postavila se tváří ke mně.

„Ukaž, já se na tebe podívám. Nagual nám říkal, že seš d'ábel.“

Vzpomněl jsem si, že všichni, Pablito, jeho matka i sestry, i Nestor, jakoby vyslovovali don Juanovo jméno vždy s krajní neochotou, a raději mu říkali Nagual. Když jsem s nimi mluvil, sám jsem tento způsob také přijímal.

Troufale mi položila ruce na ramena. Ještě nikdy nic podobného neudělala. Tělo jsem měl napjaté, opravdu jsem nevěděl, co mám říct. Nastala dlouhá odmlka, a tak jsem si v sobě mohl udělat trochu

jasněji. Její vzhled a chování mě vyděsilo do té míry, že jsem se docela zapomněl zeptat na Pablita a Nestora.

„Povězte mi, kde je Pablito?“ řekl jsem konečně a najednou mě zaplavila vlna neblahého tušení. „Ále, odešel do hor,“ odpověděla bezvýrazně a odtáhla se ode mě.

„A kde je Nestor?“ Zakoulela očima na znamení, že je jí to úplně lhostejné.

„Jsou v horách spolu,“ prohlásila stejným tónem.

Opravdu se mi ulevilo a ujišťoval jsem ji, že vím nade vše pochyby, že jsou v pořádku.

Podívala se na mě a usmála se. Zaplavila mě vlna radosti a bujarého veselí a já jsem ji objal. Odvážně objetí opětovala, ale nepustila mě. Bylo to něco tak neslýchaného, až mi to vzalo dech. Tělo měla strnulé. Cítil jsem z ní neobyčejnou sílu. Srdce se mi rozbušilo. Jemně jsem se ji pokusil odstrčit a přitom jsem se ptal, jestli se Nestor stále vídá s donem Genarem a s donem Juanem. Při setkání, na němž jsme se rozloučili, don Juan totiž vyslovil pochybnosti, zda je Nestor připraven dokončit svoje učednictví.

„Genaro navždycky odešel," řekla doña Soledad. Pustila se mě a nervózně si pohrávala s lemem na blůzce.

„A co don Juan?"

„Nagual je taky pryč," zamlaskala.

„Kam odešli?"

„Ty chceš snad tvrdit, že to nevíš?"

Vysvětloval jsem jí, že už je to dva roky, co jsem se s oběma rozloučil. Oba tehdy odcházeli a to je všechno, co vím. Ani jsem si netroufl domýšlet, kam vlastně šli. Dřív mi nikdy neříkali, kde budou, a já jsem se nakonec smířil s tím, že budou-li mi chtít zmizet ze života, docela jim k tomu postačí, že mě odmítnou vidět.

„Tady nikde nejsou, to je jisté," zamračila se. „A už se sem nikdy nevrátí. To je taky jisté."

Řekla to tak nesmírně chladně, až jsem nabyl dojmu, že ji obtěžuji. Měl jsem se k odchodu.

„Ale teď jsi tady ty," vyměnila zamračenost za úsměv. „Musíš počkat na Pablita s Nestorem. Umírají touhou tě zase vidět."

Pevně mě chytila za paži a táhla od auta. Ve srovnání s tím, jaká bývala dříve, mě tahle její troufalost ohromovala.

„Ale počkej, nejdřív ti ukážu svého kamaráda," prohlásila a táhla mě k oplocené ohradě u domu. V ohradě seděl obrovský pes. První, co na něm upoutalo mou pozornost, byla jeho zdravá, lesklá, žlutohnědá srst. Nevypadal zle. Nebyl uvázaný na řetězu a ani plot ohrady nebyl dost vysoký, aby ho nepřeskočil. Byl pořád netečný, a když jsme k němu přišli, dokonce ani ocasem nezavrtěl. Doña Soledad ukázala dozadu na velikou klec. Ležel tam kojot, stočený do klubíčka.

„Támhleto je můj kamarád, a ne tenhle pes. Ten patří děvčatům."

Pes se na mě díval a zíval. Líbil se mi. Měl jsem najednou nesmyslný pocit, že jsme spolu spřízněni.

„Pojďme dovnitř," táhla mě doña Soledad za ruku.

Zaváhal jsem. Jedna moje část bila na poplach a chtěla odtamtud rychle zmizet, ale moje druhá část by přitom neodjela ani za nic.

„No, snad se mě nebojíš?“ řekla vyčítavě.

„To tedy bojím!“ vykřikl jsem.

Zahihňala se a chlácholivě tvrdila, že je jen neohrabaná a primitivní žena, která vlastně vůbec neumí mluvit a ani pořádně neví, jak jednat s lidmi. Podívala se mi přímo do očí a řekla, že jí don Juan přikázal, aby mi pomáhala, protože mu dělám starosti.

„Říkal nám, že nebereš věci moc vážně, a když se objevíš, způsobuješ nevinným lidem dost trápení.“

Až do této chvíle mi to, co tvrdila, připadalo docela věrohodné, ale teď jsem nedokázal pochopit, že by o mně don Juan něco takového mohl říkat.

Šli jsme dovnitř. Chtěl jsem si sednout na lavici, kde jsem obvykle sedával s Pablitem, ale doña Soledad mě zarazila.

„Tohle není místo pro nás,“ prohlásila. „Pojďme do mého pokoje.“

„Budu radši sedět tady,“ řekl jsem pevně. „Tohle místo znám a tady se cítím dobře.“

Nesouhlasně zamlaskala. Chovala se jako zklamané dítě. Našpulila horní ret, že vypadal jako plochý kachní zobák.

„Tady něco strašně nehraje,“ řekl jsem. „Myslím, že odtud hned odejdu, jestli mi neřeknete, co se děje.“

Celá znervózněla a začala mi dokazovat, že celý problém je v tom, že neví, jak se mnou má mluvit. Já jsem však namítl, že se až moc nápadně změnila, a požadoval jsem, aby mi vysvětlila, co se stalo. Potřeboval jsem vědět, jak k takové změně došlo.

„A když ti to povím, zůstaneš tady?“ zeptala se jako dítě.

„Budu muset.“

„V tom případě ti všechno řeknu. Ale musí to být v mém pokoji.“

Na okamžik jsem propadl panice a musel jsem vynaložit maximální úsilí, abych se uklidnil. Pak jsme šli k ní do pokoje. Bydlela vzadu, kde jí Pablito přistavěl ložnici. V tom pokoji už jsem kdysi byl. Jednou, když se ještě stavěl, a podruhé poté, co ho dostavěli, ještě než se tam doña Soledad přestěhovala. Pokoj byl stále prázdný, stejně jako tehdy, když jsem ho naposledy viděl, až na to, že přímo uprostřed stála postel a u dveří dvě nenápadné komody. Vybílené zdi získaly velmi uklidňující nažloutlou barvu. Také dřevo na stropě sešlo. Když jsem se podíval na hladké, čisté zdi, měl jsem dojem, že je snad denně drhne houbou. Ten pokoj vypadal jako klášterní cela, velice skromně, až asketicky. Nikde žádné ozdoby. Na oknech byly tlusté dřevěné okenice, zpevněné železnou tyčí. V místnosti nebyly židle. Nic, nač by se dalo sednout.

Doña Soledad mi vzala poznámkový blok, přitiskla si ho na prsa a posadila se na postel, kterou tvořily jen dvě tlusté matrace bez rámu a pružin. Naznačila mi, abych si sedl vedle ní.

„Ty a já jsme jedno a totéž," řekla a podala mi blok.

„Cože?"

„My dva jsme jedno a totéž," opakovala, nedívajíc se na mě.

Nechápal jsem, co tím myslí. Upřeně se na mě podívala, jako kdyby čekala, co odpovím.

„Co to má proboha znamenat, doño Soledad?" zeptal jsem se.

Moje otázka ji zřejmě zaskočila. Očividně počítala s tím, že budu vědět, co má na mysli. Nejdřív se smála, ale když jsem pořád trval na tom, že ničemu nerozumím, tak se rozzlobila. Sedla si zpříma a obvinila mě, že s ní hraju nepoctivě. Oči jí vzplanuly zlostí, ústa se jí stáhla do velmi ošklivé hněvivé grimasy. Najednou vypadala nesmírně staře.

Byl jsem opravdu zmaten. Měl jsem dojem, že ať řeknu cokoliv, všechno bude špatně. Zdálo se, že i doña Soledad je ve stejně tísnivé situaci. Pohybovala ústy, jako by chtěla něco

řící, ale jenom se jí třásly rty. Nakonec pouze zamumlala, že dělám chybu, když jednám tak, jak jednám v tuto vážnou chvíli, a obrátila se ke mně zády.

„Dívejte se na mě, doño Soledad!" řekl jsem pevně.

„Rozhodně vás nijak neklam. Vy ale musíte vědět něco, o čem já nemám ani ponětí."

„Moc mluvíš," řekla rozzlobeně. „Nagual mi říkal, že tě nikdy nesmím nechat mluvit. Všechno překrutíš."

Vyskočila na nohy a začala dupat jako rozmazlené dítě. Najednou jsem si uvědomil, že v místnosti je jiná podlaha. Pamatoval jsem si hliněnou z tmavého jílu, který je v tomto kraji. Tahle nová podlaha měla načervenalé růžovou barvu. Hned jsem odsunul všechny konfrontace s doňou Soledad a začal jsem obcházet pokoj. Nedokázal jsem pochopit, jak je možné, že jsem si té podlahy nevšiml hned, když jsem vstoupil do místnosti. Byla úžasná. Nejdříve jsem se domníval, že červený jíl, z něhož je zhotovena, byl položen podobně, jako když se lije měkký a vlhký cement, ale pak jsem si uvědomil, že nikde není ani prasklinka. Jíl by se byl seschl, zkroutil a popraskal. Vytvořily by se na něm žmolky. Sehnul jsem se a jemně jsem po podlaze přejížděl prsty. Byla tvrdá jako cihla. Ten jíl byl vypálený. Teď teprve jsem pochopil, že ta podlaha se skládá z velikých plochých jílových desek, z tabulí, které byly zasazeny do měkkého jílu, sloužícího jako lůžko. Vytvářely velmi spletitý a fascinující vzor, jenž však byl absolutně nenápadný, dokud mu člověk nezačal věnovat zvláštní pozornost. Zručnost, s níž byly desky rozmístěny, svědčila o velmi dobře promyšleném plánu.

Zajímalo mě, jak mohly být tak velké tabule vypáleny, aniž by se pokroutily. Obrátil jsem se k doňě Soledad, abych se jí na to zeptal, ale rychle jsem od toho upustil. Určitě nebude vědět, o čem mluvím. Zase jsem chodil po té podlaze. Jíl byl trochu drsný, takřka jako pískovec. Byl to dokonale neklouzavý povrch.

„Tuhle podlahu dělal Pablito?" zeptal jsem se.

Neodpověděla.

„To je skvělá práce," pokračoval jsem. „Můžete být na něj pyšná."

Nepochyboval jsem, že je to Pablitovo dílo. Nikdo jiný nemohl mít takovou představitivost ani schopnost dát něco podobného dohromady. Dohadoval jsem se, že to jistě dělal v době, kdy jsem byl pryč. Ale když jsem o tom trochu více přemýšlel, uvědomil jsem si, že jsem do pokoje doni Soledad nevšel od té doby, co byl postaven, tedy tak šest až sedm let.

„Pablito! Pablito! Pche!" řekla hněvivým, chraplavým hlasem. „Proč si myslíš, že jen on je ten jediný, kdo umí něco udělat?"

Dívali jsme se na sebe, dlouho a upřeně, a najednou jsem poznal, že tu podlahu udělala ona a že ji k tomu přivedl don Juan. Stáli jsme tiše a dívali se jeden na druhého. Měl jsem pocit, že by bylo naprosto zbytečné, kdybych se jí ještě ptal, jestli mám pravdu.

„Sama jsem ji udělala," řekla nakonec suše. „Nagual mi řekl, jak na to."

Při jejích slovech se mě zmocnilo nadšení. Doslova jsem ji zvedl v náručí a zatočil se s ní dokola. Zasypával jsem ji otázkami a nedokázal jsem myslet na nic jiného. Chtěl jsem vědět, jak dělala ty tabule, co znamenají ty vzory a kde vzala ten jíl. Ale ona mou radost vůbec nesdílela. Byla stále tichá a netečná a občas se na mě úkosem podívala.

Začal jsem opět kroky odměřovat podlahu. Postel byla umístěna přesně v epicentru sbíhavých čar. Jílové tabule byly nařezány v ostrých úhlech tak, aby vytvářely sbíhavé motivy, které jako by vyzařovaly zpod postele.

„Nemám slov, kterými bych vám vyjádřil svůj obdiv," prohlásil jsem.

„Slova! Kdo ti stojí o slova?" odsekla.

Najednou mi bylo všechno jasné. To jen můj rozum mě dosud zrazoval. Její skvělá proměna se dala vysvětlit jen

jediným možným způsobem: don Juan ji zcela určitě učinil svou učednicí. Jak jinak by se mohla stará žena jako doña Soledad proměnit v takovou podivnou a mocnou bytost? Mělo mi to být jasné od okamžiku, kdy jsem se na ni podíval, ale moje představy o ní tuhle možnost vůbec neočekávaly.

Vyvodil jsem si, že ať už s ní don Juan udělal cokoliv, muselo se to odehrát za poslední dva roky, kdy jsem ji neviděl, ačkoliv dva roky i by sotva mohly postačit k tak skvělé proměně.

„Myslím, že už vím, co se s vámi stalo," nadhodil jsem vesele. Zrovna teď mi něco došlo."

„Vážně?" řekla dokonale bez zájmu.

„Nagual vás učí čarodějství, že?"

Z očí jí sršel vzdor. Měl jsem pocit, že nic horšího už jsem ani říct nemohl. Ve tváři se jí zračil výraz upřímného pohrdání. Vůbec se nehodlala se mnou bavit.

„Ty seš ale mizera!" vykřikla najednou, třesouc se zuřivostí.

Její hněv mi připadal neopodstatněný. Sedl jsem si na jeden konec postele, zatímco ona nervózně poklepávala patou o podlahu. Potom si sedla na druhý konec a ani se na mě nepodívala.

„Co vlastně ode mě chcete?" zeptal jsem se pevným a výhružným tónem.

„Vždyť už jsem ti to řekla!" zaječela. „Jsme jedno a totéž."

Požádal jsem ji, aby mi vysvětlila, co tím vlastně myslí, aby se ani na okamžik nedomnívala, že něco vím. Ta slova ji ještě více rozzlobila. Prudce vstala a spustila sukni na zem.

„Tohle tím myslím," zaječela a hladila se na ohanbí.

Bezděčně jsem otevřel ústa. Uvědomil jsem si, že na ni zírám jako idiot.

„Jsme jedno a totéž," opakovala.

Byl jsem omráčený. Doña Soledad, stará Indiánka, matka mého přítele Pablita, tu stojí doslova polonahá pár metrů ode

mě a ukazuje mi svoje pohlaví. Zíral jsem na ni, neschopen dát si dohromady svoje myšlenky. Věděl jsem jen to, že její tělo není tělem staré ženy. Měla krásná svalnatá stehna, tmavá a holá. Pánev širokou, ale nikde žádný tuk.

Určitě si všimla, že si ji pozorně prohlížím, a vrhla se na postel.

„Však víš, co máš dělat," ukázala si na ohanbí. „Jsme jedno a totéž."

A odkryla si mohutná prsa.

„Doño Soledad! Proboha vás prosím!" zvolal jsem. „Co vás to napadá? Vždyť jste Pablitova matka."

„Nejsem!" vyštěkla. „Nejsem ničí matka."

Posadila se a dívala se na mě divokýma očima.

„Jsem jako ty, jsem část nagualu," řekla. „Musíme se dát dohromady."

Rozevřela nohy a já jsem uskočil.

„Moment, doño Soledad. Pojd'me si na chvílku promluvit."

Na okamžik mě přemohl divoký strach a potom mě najednou napadla bláznivá představa. Co když třeba, říkal jsem si, co když se třeba tady někde skrývá don Juan a směje se, až se zalyká.

„Done Juane!" zahřímálem jsem.

Zařval jsem tak hlasitě, že doña Soledad seskočila z postele

a rychle se zakryla sukní. Viděl jsem, jak si ji obléká, a znovu jsem zařval: „Done Juane!"

Proběhl jsem domem a volal dona Juana, až mě z toho rozbolelo v krku. Doña Soledad mezitím vyběhla ven a stála u auta, dívajíc se na mě zmateně.

Přišel jsem k ní a zeptal se, jestli jí don Juan řekl, aby tohle všechno udělala. Přikývla. Ptal jsem se, jestli je tu někde nablízku. Prý ne.

„Povězte mi všechno," vyzval jsem ji.

Tvrdila, že pouze dodržuje don Juanovy pokyny. Že prý jí přikázal, aby se změnila v bojovnici a pomohla mi. Prohlásila, že musela čekat řadu let, aby mohla tento slib splnit.

„Mám teď velkou sílu," řekla tiše. „Jen pro tebe. Ale ve svém pokoji jsem se ti nelíbila, vid'?"

Uvědomil jsem si, že jí vysvětluji, že to není tak, že by se mi nelíbila, že tady hraje roli to, co cítím vůči Pablitovi. Pak mi došlo, že nemám ani ponětí, co to vlastně melu.

Zdalo se, že doña Soledad chápe, v jak trapné jsem situaci. Prohlásila, že na tuhle naši nehodu se musí zapomenout.

„Jistě umíráš hladem," řekla zvesela, „udělám ti něco k snědku."

„Ještě moc věcí jste mi nevysvětlila," zarazil jsem ji. „Budu k vám upřímný, nezůstanu tady za nic. Vyděsila jste mě."

„Mou pohostinnost ovšem přijmout musíš, i když je to jenom šálek kávy," řekla nevzrušeně. „Pojď, zapomeneme na to, co se stalo."

A gestem mě vybídla, abych šel dovnitř. V tu chvíli jsem uslyšel hluboké zavrčení. Pes vstal a díval se na nás, jako by rozuměl, o čem se mluví.

Doña Soledad na mě upřela značně děsivý pohled. Potom změkla a usmála se.

„Nenech se znepokojoval mýma očima," řekla. „Opravdu jsem už stará. Poslední dobou se mi motá hlava. Myslím, že budu potřebovat brýle. Stará Indiánka s brýlemi! To bude k popukání!" zachichotala se.

Rozhodl jsem se, že budu nezdvořilý a ihned odtamtud vypadnu bez jakéhokoliv vysvětlování. Ale než odjedu, chtěl jsem tam nechat pár věcí pro Pablita a jeho sestry. Otevřel jsem kufr auta, abych vyndal dárky, které jsem jim přivezl. Naklonil jsem se do kufru. Chtěl jsem se nejdřív natáhnout pro dva balíčky, vsunuté dost daleko mezi stěnu zadního

sedadla a rezervní kolo. Jeden už jsem držel v ruce a chystal se vzít i ten druhý, když jsem najednou v zátylku ucítil měkkou, chlupatou ruku. Bezděčně jsem zaječel a hlavou jsem narazil do otevřených dveří auta. Obrátil jsem se, abych se podíval, co to je, ale tlak chlupaté ruky mi nedovolil otočit se úplně. V prchavém zákmitu se mi podařilo zahlédnout stříbřitou paži nebo tlapu, vznášející se mi nad hlavou. V panice jsem se vykroutil, vysunul se ze zavazadlového prostoru auta a sesunul se na svoje sedadlo, balíček stále v ruce. Celé tělo se mi třásl. Svaly na noze se stáhly a já jsem najednou zjistil, že jsem vyskočil a utíkám pryč.

„Nechtěla jsem tě vyděsit,“ omlouvala se doña Soledad. Pozoroval jsem ji ze vzdálenosti asi tří metrů.

Obrátila ke mně dlaně na znamení, že se vzdává, jako by mě chtěla ujistit, že to, co jsem cítil, nebyla její ruka.

„Co jste mi to udělala?“ ptal jsem se co možná klidně a lhostejně.

Zdálo se, že je buď zcela na rozpacích nebo dokonale zaskočena. Něco zamumlala, potřásla hlavou, jako kdyby to nemohla říci, nebo možná ani nevěděla, o čem to mluvím.

„No tak, doño Soledad,“ řekl jsem a přistoupil k ní blíž. „Nehrajte to na mě.“

Zdálo se, že se rozpláče. Chtěl jsem ji utišit, ale něco ve mně se tomu vzpíralo. Po chvílce odmlčení jsem jí řekl, co jsem cítil a viděl.

„No to je hrůza!“ zaječela.

A jako dítě si zakryla tvář pravým předloktím. Myslel jsem si, že pláče. Přistoupil jsem k ní a chtěl jsem jí položit paži kolem ramen, ale nedokázal jsem se k tomu přimět.

„No tak, doño Soledad, zapomeňme na všechno. Ještě než odjedu, rád bych vám předal tyhle balíčky.“

Stoupl jsem si před ni, abych jí byl tváří v tvář. Viděl jsem její černé zářící oči a část obličeje, zakrývaného předloktím. Neplakala. Usmívala se.

Uskočil jsem. Ten její úsměv mě vyděsil. Oba jsme pak dlouho stáli bez hnutí. Měla stále zakrytou tvář, ale viděl jsem, že mě očima pozoruje.

Jak jsem tam tak stál, takřka paralyzován strachem, propadal jsem nejvyššímu zoufalství. Spadl jsem do bezedné jámy. Doña Soledad je čarodějka. Moje tělo to poznalo, ačkoliv jsem nebyl s to tomu opravdu uvěřit. Chtěl jsem spíš nabýt přesvědčení, že se doña Soledad zbláznila, že místo v ústavu ji mají doma. Netroufal jsem si ani se pohnout nebo od ní odvrátit pohled. Zůstali jsme v té pozici dobrých pět, šest minut. Celou tu dobu držela nehybně zvednutou paži. Stála vzadu za autem, takřka se opírala o levý nárazník. Dveře kufru byly pořád otevřené. Klíče zastrčené v zapalovači.

Trochu jsem se uvolnil, abych získal hybnou sílu k běhu. Zřejmě si okamžitě všimla změny v mém postoji. Spustila paži a odkryla celý obličej. Měla zatnuté zuby. Oči upřené do mých. Dívaly se tvrdě a zlovolné. Najednou proti mě vyjela. Udělala výpad pravou nohou jako šermíř a natáhla ruce, připomínající pařáty, jako by mě chtěla chytit v pase. Přitom zaječela, až mě zamrazilo.

Moje tělo jí uskočilo z dosahu. Rozeběhl jsem se k autu, ale ona se mi s nepředstavitelnou čilostí skutálela k nohám, takže jsem o ni zakopl a upadl na tvář. Chytila mě za levé chodidlo. Napjal jsem pravou nohu a byl bych ji kopl do tváře podrážkou boty, kdyby se mě byla nepustila a neodkutálela se zpátky. Vyskočil jsem na nohy a pokusil se otevřít dveře auta. Byly zamčené. Vrhel jsem se přes kapotu na druhou stranu, ale doña Soledad tam byla dřív. Chtěl jsem se odkutálet zpátky přes kapotu. Když jsem byl vpůli cesty, pocítil jsem ostrou bolest v pravém lýtku, jak mě držela za nohu. Nemohl jsem ji kopnout ani levou nohou, obě nohy mi doslova přibila ke kapotě. Strhla mě k sobě, až jsem na ni upadl. Zápasili jsme na zemi. Měla nesmírnou sílu a její jekot naháněl strach. Pod strašlivým tlakem jejího těla jsem se nemohl ani pohnout. Ale nebyla to váha, jako spíše napětí. A sílu nahnout uměla.

Najednou jsem uslyšel zavrčení. Na záda jí skočil obrovský pes a odtáhl ji ode mě. Vstal jsem. Chtěl jsem nasednout do auta, ale ta žena zápolila se psem zrovna u dveří. Ustoupit se dalo jedině do domu. V mžiku jsem tam doběhl, ani jsem se po nich neohlédl. Vběhl jsem dovnitř, zavřel za sebou a dveře jsem zajistil železnou tyčí, která za nimi byla. Utíkal jsem honem dozadu a udělal totéž i se zadními dveřmi.

Zvenku jsem slyšel divoké vrčení psa i nelidský jekot té ženy. Pak se psí štěkání najednou změnilo ve vytí a kvílení, jako kdyby ten pes měl bolesti nebo ho něco vyděsilo. Pociťil jsem škubnutí kolem žaludku. V uších mi začalo hučet. Uvědomil jsem si, že jsem v domě jako v pasti. Zaplavila mě čirá hrůza. Bylo mi špatně z toho, že jsem jako hlupák vběhl dovnitř. Útok té ženy mě natolik zmátl, že jsem ztratil jakýkoliv smysl pro strategii a jednal tak, jako bych měl proti sobě obyčejného protivníka, kterého se lze zbavit tím, že prostě zavřu dveře. Slyšel jsem, jak jde někdo ke dveřím, opírá se o ně a snaží se je násilím otevřít. Ozývalo se hlasité klepání a bouchání.

„Otevři dveře,“ řekla doña Soledad tvrdě. „Ten zatracenej pes mě úplně zmrzačil.“

Uvažoval jsem, jestli ji mám pustit dovnitř nebo ne. V duchu se mi vybavila konfrontace s jednou čarodějkou, kterou jsem kdysi prošel. Don Juan tenkrát tvrdil, že na sebe vzala jeho podobu, aby mě ošálila a zasadila mi smrtelnou ránu. Bylo jasné, že doña Soledad není taková, jakou jsem ji znával, ale přesto jsem měl důvod pochybovat, že je čarodějka. V mém přesvědčení hrál rozhodující roli časový moment. Pablito, Nestor i já jsme se u dona Juana a dona Genara učili několik let, a přece jsme zdaleka ještě nebyli čarodějové. Jak by se tedy mohla stát čarodějkou doña Soledad? Ať už se změnila sebevíc, nemohla přece improvizovat v něčem, čeho dosáhnout trvá celý život.

„Proč jste mě napadla?“ zeptal jsem se tak hlasitě, aby mě slyšela za tlustými dveřmi.

Odpověděla, že prý jí Nagual přikázal, aby mě nepustila. Ptal jsem se jí, proč.

Místo odpovědi tloukla zuřivě do dveří a já jsem jí odpovídal bušením ještě tvrdším. Takhle jsme mlátili do dveří několik minut. Pak přestala a začala mě prosit, abych jí otevřel. Zaplavila mě úzkost i energie. Věděl jsem, že když otevřu dveře, budu mít třeba šanci uprchnout. Sundal jsem tedy železnou tyč ze dveří. Doña Soledad se vpotácela dovnitř. Blůzku měla roztrženou a pruh látky, který jí držel vlasy svázané, spadl. Dlouhé rozčuchané vlasy jí visely přes obličej.

„Koukej, co mi ten zkurvenej pes udělal!“ ječela. „Podívej se! Podívej!“

Zhluboka jsem se nadechl. Doña Soledad vypadala poněkud omámeně. Sedla si na lavičku a začala si svlékat rozedranou blůzku. Využil jsem toho okamžiku a vyběhl z domu. Uháněl jsem k autu. Rychlostí, jakou dovede probudit jedině strach, jsem naskočil dovnitř a zabouchl dveře. Automaticky jsem nastartoval motor a zařadil zpátečku. Šlápl jsem na plyn. Otočil jsem hlavu, abych se podíval zadním oknem. Sotva jsem se však obrátil, ucítil jsem na tváři horký dech. Zaslechl jsem strašlivé zavrčení a zahlédl záblesk v ďábelských psích očích. Na zadním sedadle stál pes. Jeho hrozné zuby jsem měl takřka přímo před očima. Rychle jsem uhnul hlavou a psí zuby mi chňaply po vlasech. Celým tělem jsem se zkroutil na sedadle a nejspíš jsem přitom pustil spojku. Jak sebou auto cuklo, ta potvora ztratila rovnováhu. Otevřel jsem dveře a vysoukal se ven. Pes vystrčil hlavu dveřmi. Slyšel jsem, jak cvakly ty strašlivé zuby. Auto začalo couvat, ale já jsem se znovu úprkem vrhl k domu. Pár centimetrů za patami mi opět sklapy čelisti. Nežli jsem doběhl ke dveřím, zastavil jsem se.

Stála tam doña Soledad. Vlasy už měla zase svázané. Přes ramena si přehodila šál. Chvilí na mě upřeně zírala a potom se začala smát. Zpočátku velice tiše, jako kdyby ji

bolely rány, ale nakonec se smála nahlas. Ukazovala na mě prstem a popadala se za břicho, jak se svíjela smíchem. Předkláněla se a pak zas natahovala, zřejmě aby nabrala dech. Byla do půl těla nahá. Viděl jsem, jak se jí v tom křečovitém smíchu třesou prsy.

Cítil jsem, že je všechno ztraceno. Ohlédl jsem se k autu. Poodjelo asi dva metry a zastavilo se. Dveře se zabouchly a psa uvěznily uvnitř. Viděl jsem a slyšel, jak to obrovité zvíře kouše zezadu do předního sedadla a jak se prackami opírá o okna.

Musel jsem teď rozhodnout velice zvláštní dilema, a sice zda mě více vyděsila doña Soledad nebo ten pes. Chvíli jsem o tom uvažoval, a pak jsem usoudil, že pes je přece jen pouze hloupé zvíře.

Běžel jsem tedy nazpátek k autu. Vylezl jsem na střechu. Ten šramot doháněl psa k zuřivosti. Slyšel jsem ho, jak trhá čalounění. Vleže na střeše se mi podařilo otevřít dveře u řidiče. Měl jsem v úmyslu otevřít oboje dveře. Představoval jsem si, že jakmile pes jedněmi dveřmi vyběhne ven z auta, vklouznu ze střechy druhými i dovnitř. Naklonil jsem se, že otevřu i pravé dveře, ale zapomněl jsem, že jsou zamčené. V tu chvíli se v otevřeném okně vynořila psí hlava. Strnul jsem děsem, že se ten pes chystá vyskočit z auta a rovnou na střechu.

Ve vteřině jsem skočil dolů a stál před dveřmi domu. Doña Soledad se opírala o dveřní rám a tak křečovitě se smála, až se zdálo, že ji to musí bolet.

Pes zůstal v autě. Zuřivostí se mu u huby tvořila pěna. Byl zřejmě příliš velký, aby mohl protáhnout své objemné tělo přes přední sedadlo. Došel jsem k autu a jemně dveře zase zavřel. Začal jsem hledat klacek, který by byl dost dlouhý, abych jeho pomocí mohl otevřít bezpečnostní zámek na pravých dveřích.

Prohledal jsem prostor před domem. Nikde nebyl ani kousek dřeva. Doña Soledad zatím zašla dovnitř. Uvážil jsem

svou situaci. Neměl jsem jinou možnost, než ji požádat o pomoc. Celý roztřesený jsem překročil práh. Rozhlížel jsem se všude, jestli se třeba někde neschovává nebo na mě nečíhá rovnou za dveřmi.

„Doño Soledad!“ zařval jsem.

„Co sakra zase chceš?“ zakřičela na mě ze svého pokoje.

„Pojďte si, prosím vás, odvést svého psa z auta.“

„To snad nemyslíš vážně! To není můj pes. Už jsem ti přece říkala, že patří děvčatům.“

„A kde jsou děvčata?“ zeptal jsem se.

„V horách.“

Vyšla z pokoje a postavila se tváří ke mně.

„Chceš vidět, co mi ten zatracenej pes udělal?“ zeptala se mě suše. „Podívej.“

Sundala si šál a ukázala mi nahá záda, ale žádnou viditelnou stopu po zubech jsem jí na zádech nenašel. Jen pár dlouhých povrchových odřenin, které nejspíš utržila, když se válela po tvrdé zemi. Docela snadno se mohla poškrábat sama, když mě napadla.

„Nic tam nemáte.“

„Jen se pojd' podívat na světlo,“ vybídla mě a prošla dveřmi.

Naléhala, abych si pořádně prohlédl její rány po psích zubech. Připadal jsem si jako hlupák. Měl jsem pocit, jako by mě něco tížilo kolem očí, zejména na obočí. Šel jsem radši ven. Pes se ani nepohnul, ale rozštěkal se, jakmile jsem vyšel ze dveří.

Proklínal jsem se. Mohl jsem si za to sám. Sám jsem do téhle pasti vlezl jako hlupák. Rozhodl jsem se, že hned odejdu pěšky do města. Jenomže moje peněženka, doklady, vůbec všechno, co jsem měl, bylo v aktovce na podlaze v autě, přímo pod nohama toho psa. Zmocnilo se mě zoufalství. Nemělo smysl jít do města, když nemám v kapse dost peněz. Nestačilo by mi to ani na šálek kávy. A navíc jsem ve městě neznal živáčka. Nezbývalo mi nic jiného, než toho psa dostat z auta ven.

„Co vlastně žere ten pes?" zakřičel jsem od dveří.

„Co kdybys mu takhle předhodil svou nohu," zakřičela doña Soledad ze svého pokoje se smíchem.

Hledal jsem po domě nějaké uvařené jídlo, ale hrnce byly prázdné. Nezbyvalo mi tedy nic jiného, než se znovu postavit doně Soledad. Moje zoufalství se proměnilo v zuřivost. Vlítl jsem k ní do pokoje, připraven bojovat na život a na smrt. Ležela na posteli, přikrytá šálem.

„Prosím tě, odpusť mi to všechno, co jsem ti provedla," řekla

rovnou, dívajíc se do stropu.

Její odvaha mou rozzuřenost zarazila.

„Musíš pochopit, v jaké jsem situaci," pokračovala. „Nemohla jsem tě nechat odejít."

Tiše se zasmála a jasným, klidným a velmi příjemným hlasem říkala, že je to její vina, že byla příliš lačná a nešikovná, že se jí málem podařilo mě svými kousky zahnat pryč, ale teď že se najednou situace změnila. Odmlčela se a posadila se na posteli. Prsa si zakryla šálem. Potom dodala, že jí do těla vstoupila zvláštní důvěra. Dívala se na strop a pohybovala pažemi podivným, rytmickým a plynulým pohybem, připomínajícím větrný mlýn.

„Teď nemůžeš nijak odejít," prohlásila.

Zkoumala mě očima, ale nesmála se. Můj vnitřní hněv utichl, ale pocit zoufalství byl ještě palčivější než dřív. Byl jsem upřímně přesvědčen, že pokud jde čistě o sílu, nemůžu se vyrovnat ani jí, ani tomu psovi.

Říkala, že o naší schůzce bylo rozhodnuto již před mnoha lety, ale že ani jeden z nás neměl dost síly, aby ji uspíšil nebo zrušil.

„Nenamáhej se zbytečně. Neodejdeš odtud. Je to stejně marné jako moje snahy tě tu udržet. Odtud tě propustí jen něco, co stojí mimo tvou vůli stejně tak, jako tě tu drží něco, co zas přesahuje vůli mou."

Jako by jí tato jistota dodala nejen moudrost a mírnost, ale také schopnost vládnout slovy. To, co říkala, bylo přesvědčivé a průzračné jak křišťál. Don Juan vždycky říkal, že jsem důvěřivá dušička, když dojde na slova. Jak doña Soledad mluvila, shledával jsem, že není tak hrozivá, jak mi připadala. Už se mi nezdálo, že se hned naježí. Rozumově jsem se takřka uvolnil, ale něco ve mně se mělo stále na pozoru. Všechny svaly v těle jsem měl napjaté jako dráty. Musel jsem si však přece jen přiznat, že doña Soledad je velice přitažlivá, i když mě málem vyděsila k smrti. Pozorovala mě.

„Ukážu ti, jak zbytečné je snažit se odejít," řekla a vyskočila z postele. „Pomůžu ti. Co potřebuješ?"

Pozorovala mě rozzářenýma očima. Malé bílé zoubky dodávaly jejímu úsměvu nádech d'ábelskosti. Baculatou tvář měla zvláště hladkou a bez vrásek. Dvě hluboké čáry, které se táhly od křídel nosu ke koutkům úst, zdůrazňovaly zralost její tváře, ale nikoliv stáří. Když vstávala z postele, nechala šál jen tak, jako by nic, spadnout a odkryla svá plná ňadra. Ani se nenamáhala je zakrývat. Místo toho se nadýmala, až se jí prsa zvedala.

„Ty sis toho všiml, vid'?" kolébala se ze strany na stranu, jako kdyby měla sama ze sebe radost. „Mám pořád vlasy svázané do uzlu. Nagual mi říkal, abych je tak měla. To stažení mi dělá mladší obličej."

Čekal jsem, že bude mluvit o svých ňadrech, a tenhle posun mě překvapil.

„Tím neříkám, že když mám stažené vlasy, mladší jenom vypadám," pokračovala s okouzlejícím úsměvem, „ale říkám, že mě ty stažené vlasy mladší doopravdy dělají."

„Jak je to možné?" zeptal jsem se.

Odpověděla mi otázkou. Chtěla vědět, jestli jsem dobře rozuměl donu Juanovi, když říkal, že je možné cokoliv, pokud člověk chce a neuhýbá. Žádal jsem přesnější vysvětlení. Chtěl jsem vědět, co ještě dělala, aby vypadala tak mladě, kromě

toho, že si váže vlasy do uzlu. Ležela prý ve své posteli, oprostila se od všech myšlenek a pocitů a nechávala čáry na podlaze, aby jí vyhladily všechny vrásky. Doloval jsem z ní větší podrobnosti. Chtěl jsem vědět, jaké měla pocity, co vnímala a cítila, když ležela na posteli. Ale ona tvrdila, že necítila nic, že neví, jak pracují čáry na podlaze. Ví prý jenom to, že nesmí dopustit, aby do věci zasahovaly její myšlenky.

Položila mi ruce na prsa a velmi jemně mne postrčila. Zřejmě tím gestem chtěla dát najevo, že už má dost mého vyptávání. Vyšli jsme ven zadními dveřmi. Řekl jsem jí, že potřebuji dlouhý klacek. Šla rovnou k hromadě dříví na topení, ale tam žádné dlouhé klacky nebyly. Chtěl jsem tedy alespoň pár hřebíků, že bych stloukl dvě polena dohromady. Hledali jsme hřebíky po celém domě, ale bez úspěchu. Nakonec jsem to vyřešil tak, že jsem vytáhl nejdelší lať, jakou jsem našel v kurníku, který postavil Pablito vzadu za domem. Lať sice byla dost chatrná, ale zdálo se, že by mohla stačit k tomu, nač ji potřebuji.

Když jsme ty věci hledali, doña Soledad se nesmála ani nevtipkovala. Jako by se celá ponořila do snahy mi pomoci. Byla na ten úkol tak nesmírně soustředěna, až jsem měl pocit, že si přeje, aby se mi to podařilo.

Šel jsem k autu, vyzbrojen dlouhou latí a kratším klackem z hromady dříví. Doña Soledad stála u předních dveří. Začal jsem psa pošťuchovat krátkým klackem v pravé ruce a přitom jsem se pomocí dlouhé latě levačkou snažil uvolnit bezpečnost-ní zámek. Pes mi pravou ruku málem ukousl a já jsem musel ten krátký klacek pustit. Ta obrovská potvora tak zuřila a měla tak nesmírnou sílu, že mi málem upadla i dlouhá lať. Zrovna když se ji to zvíře chystalo překousnout ve dví, přispěchala mi doña Soledad na pomoc. Zabušila na zadní okno. Upoutala psovu pozornost a pes lať pustil.

Povzbuzen jejím zastíracím manévrem jsem se po hlavě vrhl do auta a prosmýkl přes celé přední sedadlo. Podařilo se

mi uvolnit bezpečnostní zámek. Okamžitě jsem se pokusil stáhnout se zpátky, ale pes proti mně vyjel celou svou silou. Doslova se na mě vrhl přes sedadlo obrovskými rameny a předními prackami. Neměl jsem vůbec čas vycouvat. Cítil jsem na rameni jeho tlapy. Přikrčil jsem se. Věděl jsem, že mě asi pěkně zmrzačí. Sklonil jsem hlavu, než mi zasadí smrtící ránu, ale pes místo aby rafl mě, narazil na volant, Rychle jsem vyklouzl ven a jediným pohybem jsem se vyhoupl přes kapotu na střechu auta. Po celém těle se mi naježila husí kůže. Otevřel jsem pravé dveře. Požádal jsem doňu Soledad, aby mi podala dlouhou lať, a tou jsem stlačil páčku, kterou se uvolňuje opěradlo sedadla ze vzpřímené polohy. Představoval jsem si, že budu psa dráždit, takže vyrazí kupředu, a tím si sklopí sedadlo a udělá místo, aby se dostal z auta ven. Ale pes se nehýbal. Místo toho po klacku zuřivě chňapal.

Doña Soledad najednou vyskočila na střechu auta a lehla si vedle mě. Chtěla mi pomáhat psa vylákat ven. Řekl jsem jí, že se mnou nemůže zůstat na střeše, protože chci nasednout do auta a ujet, jakmile pes vyleze ven. Poděkoval jsem jí za pomoc a vybídl ji, aby se vrátila domů. Pokrčila rameny, seskočila dolů a šla zpátky ke dveřím. Znovu jsem stlačil uvolňovací páčku a čepicí jsem přitom dorážel na psa. Mával jsem mu čepicí kolem očí, přímo před čenichem. Jeho zuřivost přesahovala všechno, co jsem až dosud viděl, ale přesto se nehýbal z místa. Nakonec mi jeho mohutné čelisti vyškubly klacek z ruky. Slezl jsem si pro jiný, který ležel pod autem, Najednou jsem uslyšel doňu Soledad křičet.

„Pozor! Leze ven!“

Rychle jsem vzhlédl nahoru. Pes se zrovna protahoval přes sedadlo. Zadní tlapy si zamotal do volantu, jinak však už byl celý venku.

Vrhl jsem se k domu a vletěl dovnitř. To zvíře mě div neporazilo. Mělo tak obrovskou setrvačnou sílu, že narazilo rovnou do dveří.

Doña Soledad dveře zapřela železnou tyčí a zachichotala se: „Vždyť jsem ti přece říkala, že je to zbytečné.“

Odkáslala si a obrátila se ke mně.

„Nemohla byste toho psa přivázat?“ zeptal jsem se.

Počítal jsem, že mi odpoví něco nesmyslného, ale k mému překvapení prohlásila, že bychom měli vyzkoušet všechno, třeba psa vlákat do domu a tam ho zavřít.

Její nápad se mi zalíbil. Opatrně jsem otevřel přední dveře. Pes nikde. Odvážil jsem se kousek dál. Psa nebylo nikde vidět. Zadoufal jsem, že se vrátil zpátky do své ohrady. Chtěl jsem ještě chvíli počkat a pak se vrhnout k autu, když tu jsem najednou zaslechl hluboké zavrčení a v autě uviděl obrovskou hlavu zvířete. Zalezlo si zase zpátky na zadní sedadlo.

Doña Soledad měla pravdu. Snažit se psa dostat ven bylo úplně zbytečné. Zaplavila mě vlna smutku. Nějak jsem poznal, že se blíží můj konec. V návalu čirého zoufalství jsem doně Soledad řekl, že si z kuchyně vezmu nůž a buď toho psa zabiju já, nebo ten pes zabije mě. A byl bych to také udělal, kdybych byl v domě našel nějaký kovový předmět.

„Copak tě Nagual neučil přijímat svůj osud?“ ptala se doña Soledad. Chodila pořád za mnou. „Ten pes venku není obyčejný pes. Ten pes má sílu. Je to bojovník. Udělá, co udělat musí. Třeba tě i zabije.“

Na okamžik jsem nedokázal to napětí dál zvládat. Chytil jsem doňu Soledad za rameno a zaúpěl. Zdálo se, že ji ten můj náhlý výbuch nepřekvapuje. Nijak na ni nezapůsobil. Otočila se ke mně zády a spustila na podlahu svůj šál. Měla velmi silná a krásná záda. Pocítil jsem neodolatelné nutkám ji uhodit, ale místo toho jsem jí rukama přejel po ramenou. Měla měkkou a hladkou kůži. Ramena i paže měla svalnaté, ne moc veliké. Velice malá vrstvička tuku dodávala jejím svalům oblosti, takže celá horní polovina jejího těla vypadala hladce. Ale když jsem někde přitlačil konečky prstů, cítil jsem, jak

tvrdé jsou svaly ukryté pod hladkým povrchem. Na prsa jsem se jí dívat nechtěl.

Přešla do zastřešeného, otevřeného přístěnku vzadu za domem, který sloužil jako kuchyň. Šel jsem za ní. Posadila se na lavičku a klidně si umývala nohy v kbelíku. Když si obouvala sandály, odskočil jsem si celý roztřesený do nové budky, postavené vzadu. Když jsem vyšel, stála u dveří.

„Ty rád mluvíš,“ prohodila věcně a vedla mě do svého pokoje. „Není třeba spěchat, teď si můžeme povídat napořád.“

Z komody vzala můj blok a s přehnanou opatrností mi ho podala. Musela ho tam předtím sama položit. Potom z postele strhla přehoz, pečlivě ho složila a uložila na stejnou komodu. Všiml jsem si, že obě komody mají stejně žlutavě bílou barvu jako zdi. Postel bez přehozu byla růžově červená a víceméně stejné barvy jako podlaha. Přehoz byl naproti tomu temně hnědý; stejně jako dřevo na stropě a dřevěné tabule okenic.

„Pojď, budeme si povídat,“ vyzvala mě. Sundala si sandály a pohodlně se usadila na posteli.

Přitáhla si kolena k nahým prsům. Vypadala jako malá holčička, Její agresivní a komandýrské způsoby zmizely a proměnily se v půvab. V tu chvíli byla přesným opakem toho, čím byla před chvílí.

Musel jsem se smát tomu, jak mě pobízela, abych psal. Připomínala mi tím dona Juana.

„Teď máme dost času. Změnil se vítr. Všiml sis toho?“

Všiml. Říkala, že vítr teď fouká směrem, který je pro ni příznivý, takže se změnil v jejího pomocníka.

„Co víte o větru, doño Soledad?“ zeptal jsem se a klidně se posadil do nohou postele.

„Jenom to, co mě naučil Nagual. Každý z nás, tedy každá žena, má svůj vlastní směr, svůj vítr Muži ho nemají. Já jsem severní vítr, a když fouká, jsem jiná. Nagual říkal, že každá žena, která je bojovníkem, může využít svůj vítr ke všemu, co chce. Já jsem ho využila, aby mi napravil tělo a přetvořil ho.“

Jen se na mě podívej! Já jsem severní vítr Cítíš mě, jak přicházím severním oknem?"

Oknem, které strategicky směřovalo na sever, zavál mocný poryv větru.

„Proč si myslíš, že muži nemají vítr?" zeptal jsem se. Chvilí přemýšlela a potom odpověděla, že Nagual se o tom nikdy nezmínil.

„Chtěl jsi vědět, kdo udělal tuhle podlahu," řekla a přehodila si přikrývku kolem ramen. „Já sama. Trvalo mi to čtyři roky. A teď je ta podlaha jako já."

Když mluvila, všiml jsem si, že se čáry na podlaze sbíhají tak, jako by vycházely ze severu, i když pokoj nebyl přesně orientován podle světových stran. Ani postel nebyla v pokoji umístěna rovnoběžně podle zdí a čáry na hliněných deskách také neběžely podle nich.

„A proč jste si tu podlahu udělala červenou, doňo Soledad?"

„To je moje barva. Já jsem červená jako červená hlína. Ten červený jíl jsem vzala z hor tady v okolí. Nagual mi ukázal, kde ho mám hledat, a také mi ho pomáhal nosit. Všichni ho nosili. Všichni mi pomáhali."

„A jak jste tu hlínu vypálila?"

„Nagual chtěl, abych vykopala jámu. Naplnili jsme ji dřívím, do něj jsme pak zastrkali hliněné tabulky, proložené plochými kameny. Potom jsem jámu uzavřela hliněnou poklicí z drnů a drátů a dříví zapálila. Hořelo to několik dnů."

„A jak to, že se ty tabule nezkroutily?"

„To udělal vítr, severní vítr. Foukal po celou dobu, co hořel oheň. Nagual mi ukázal, jak mám vykopat jámu, aby byla na sever a na severní vítr. Chtěl taky, abych tam pro severní vítr nechala čtyři otvory, aby mohl foukat do jámy. Jednu díru jsem musela nechat uprostřed poklice, aby měl kouř kudy vycházet. Díky větru to dříví hořelo několik dní. Když jáma zase vychladla, otevřela jsem ji a začala jsem

tabule leštit a zarovnávat. Trvalo mi přes rok, než jsem jich vyrobila dost, aby mi vystačily na celou podlahu.

„A jak jste přišla na ten vzor?“

„Naučil mě ho vítr. Než jsem si udělala tu podlahu, nejdřív mě Nagual naučil, že nemám větru vzdorovat. Ukázal mi, jak se mám poddat svému větru, aby mě vedl. Dlouho mu trvalo, než mě to naučil, několik let. Zpočátku to se mnou bylo těžké, byla jsem stará hloupá ženská, sám mi to říkal a měl pravdu. Ale učila jsem se velmi rychle. Možná proto, že už jsem stará a nemám co ztratit. Zpočátku to bylo mnohem těžší, protože jsem se bála. Stačilo, aby se mnou byl Nagual, a já hned koktala a bylo mi mdlo. Nagual působil stejně i na všechny ostatní. Takový už byl jeho osud, že z něj šel strach.“

Odmlčela se a upřeně se na mě zadívala.

„Nagual není člověk,“ prohlásila.

„Proč to říkáte?“

„Nagual je ďábel už kdoví odkdy.“

Z jejích slov mě zamrazilo. Cítil jsem, jak mi buší srdce. Sotva by našla lepšího posluchače. Nesmírně mě to všechno zajímalo. Prosil jsem ji, aby mi vysvětlila, co tím myslí.

„Když se Nagual člověka dotkne, změní ho. To ty přece dobře víš. Změnil ti tělo. Ani jsi nevěděl, že ti to dělá. Ale on ti pronikl do starého těla. Něco tam dal. Totéž udělal i mně. Něco ve mně nechal a to něco pak získalo navrch. Tohle umí jenom ďábel. Já jsem teď severní vítr a ničeho se nebojím, nikoho. Ale než mě proměnil, byla jsem slabá a ošklivá stařena, která omdlávala, jakmile někdo vyslovil jeho jméno. Pablito mi samozřejmě nijak nepomohl, protože se sám Naguala k smrti bál.“

Jednou přišel Nagual s Genarem, když jsem byla doma sama. Slyšela jsem je u dveří, byli jako jaguáři na lovu. Pokřižovala jsem se. Pro mě to byli dva démoni, ale přece jen jsem vyšla, abych zjistila, co chtějí. Měli hlad, a tak jsem jim ochotně přichystala něco k sněd-ku. Měla jsem takové tlusté misky, zhotovené z tykve, a dala jsem jim do nich polévku.

Nagualovi zřejmě to jídlo moc nechutnalo, Nechtěl jíst, co připravila taková slabá žena, a tak předstíral, že je nešika, a paží shodil svou misku ze stolu. Ale nejenže se miska nepřevrhla, ale nevyhlila se z ní ani kapka polévky na podlahu. Místo toho mi ta miska doslova přistála u nohou a byla tam, dokud jsem se pro ni neshýbla. Postavila jsem ji před něj na stůl a řekla jsem mu, že jsem sice jen slabá žena, která se ho vždycky hrozně bála, nicméně že jídlo mu dávám s dobrými úmysly.

Od té chvíle se ke mně Nagual choval jinak. Fakt, že mi ta miska spadla na nohu, a přitom se nevyhlila, byl pro něj důkazem, že mu síla ukázala na mě. Tehdy jsem to netušila, a tak jsem si myslela, že se vůči mně změnil, protože se stydí, že odmítl moje jídlo. Nepovažovala jsem tu jeho proměnu za nic zvláštního. Byla jsem pořád jako zkamenělá, ani do očí jsem se mu podívat nedokázala. Ale on si mě začal stále více všímat. Dokonce mi nosil dárky - šál, šaty, hřeben a další podobné věci. Bylo mi z toho hrozně trapně. Styděla jsem se, protože jsem si myslela, že si jako muž hledá ženu. Nagual měl přece mladé holky, tak proč by měl chtít starou ženskou, jako jsem já? Zpočátku jsem nechtěla ty jeho dárky vůbec obléknout, ani mě nenapadlo se na ně podívat, ale Pablito mě přemlouval, a tak jsem je začala nosit. Ale bála jsem se ho ještě víc a nikdy jsem s ním nechtěla být o samotě. Věděla jsem, že je to d'ábel. Věděla jsem, co udělal ženám."

Musel jsem ji přerušit. Řekl jsem jí, že jsem nikdy neslyšel, že by se v životě dona Juana objevila nějaká žena.

„Však ty moc dobře víš, koho mám na mysli."

„Nevím, doño Soledad, věřte mi."

„Nevykládej. Moc dobře víš, že mluvím o la Gordě."

Jediná „la Gorda", kterou jsem znal, byla Pablitova sestra, nesmírně tlustá dívka, které přezdívali „la Gorda", Kejda. Míval jsem pocit, i když o tom nikdy nikdo nemluvil, že ve skutečnosti není dcerou doni Soledad. A tak jsem radši nepátral po dalších informacích. Najednou jsem si vzpomněl,

že ta tlustá dívka zmizela z domu a nikdo mi nedokázal říci, nebo si možná říci netroufal, co se s ní stalo.

„Jednou jsem byla sama v přední části domu," pokračovala doña Soledad, „a česala jsem se hřebenem, který mi dal Nagual. Ani jsem nezpozorovala, že přijel a stojí za mnou. Zničehonic jsem cítila, jak mě rukama chytil za bradu. Slyšela jsem ho, jak mi říká, abych se ani nepohnula, protože bych si mohla zlomit vaz. Otočil mi hlavu doleva. Ne úplně, ale jenom trošku. Hrozně jsem se vyděsila a vykřikla jsem, snažila jsem se vyprostit z jeho sevření, ale on mi držel hlavu pevně, dlouho, velmi dlouho.

Když mi bradu pustil, omdlela jsem. Nepamatuji si, co bylo pak. Když jsem se probudila, ležela jsem na podlaze, přesně tady, kde teď sedím. Nagual byl pryč. Styděla jsem se tak moc, že jsem nechtěla nikoho vidět, zejména la Gordu ne. Dlouhou dobu jsem si dokonce namlouvala, že mi Nagual nikdy krk nekroutil, že to byla jenom noční můra."

Zmlkla. Čekal jsem, že mi vysvětlí, co se stalo, ale zdálo se, že posmutněla. Možná propadla melancholii.

„A co se vám vlastně stalo, doño Soledad?" zeptal jsem se, neschopen se ovládnout. „Udělal vám něco?"

„Ano. Otočil mi krk, aby změnil směr mých očí." Hlasitě se rozesmála, když viděla můj překvapený pohled.

„Já myslím, jestli..."

„Ano, změnil mi směr," pokračovala a nevšímalá si mých dotazů.

„Tohle přece udělal i tobě a všem ostatním."

„To je pravda. Taky mi to udělal. Ale proč myslíte, že to dělal?"

„Musel. To je to nejdůležitější."

Doña Soledad měla na mysli zvláštní zásah, který don Juan považoval za naprosto nezbytný. Ještě nikdy jsem o tom s nikým nemluvil. Vlastně jsem na to takřka zapomněl. Jednou, ještě na počátku mého učednictví, don Juan postavil v horách na severu Mexika dvě malá ohniště. Byla od sebe asi

šest metrů. Já jsem si měl stoupnout také zhruba šest metrů od nich. Tělo, a zejména hlavu, jsem musel zdržet v poloze velmi uvolněné a přirozené. Po chvíli mě don Juan obrátil tváří k jednomu ohni. Pak ke mně zezadu přistoupil, otočil mi hlavou doleva tak, že jsem se očima spojil s druhým ohněm, aniž bych pohnul rameny. Několik hodin mi držel hlavu v téhle poloze, dokud oheň nevyhasl. Nový směr ukazoval na jihovýchod, či spíše don Juan mě propojil s druhým ohněm jihovýchodním směrem, Pokládal jsem celou tu záležitost za jedno z neproniknutelných don Juanových podivínství, za jeden z jeho nesmyslných rituálů.

„Nagual říkal, že si všichni během života vypěstujeme jen jeden směr, kterým se díváme," pokračovala doña Soledad. „Ten se pak stane směrem očí ducha, ale během let se opotřebuje, zeslábne a začne být nepříjemný. A protože jsme k tomu směru připoutáni, staneme se i my nepříjemnými a slabými. Toho dne, kdy mi Nagual otočil krk a držel mě tak dlouho, až jsem omdlela strachem, mi dal nový směr."

„A jaký směr vám dal?"

„Proč se mě na to ptáš?" řekla s přehnanou vehemencí. „Myslíš si snad, že směr, který mi Nagual dal, je nějak speciální?"

„Můžu vám říct, jaký směr dal mně," nabídl jsem jí.

„Na tom nezáleží," vyjela na mě. „Sám mi to řekl."

Zdálo se, že je rozčilená. Změnila polohu a lehla si na břicho. Zdá mě už bolela od psaní. Zeptal jsem se, jestli si můžu sednout na podlahu a použít její postel jako stůl. Vstala a podala mi složený přehoz, abych ho měl jako polštář. „A co ještě vám Nagual udělal?" zeptal jsem se.

„Když mi změnil směr, začal se mnou vážně rozmlouvat o síle." Doña Soledad si opět lehla. „Nejdřív se o všem zmiňoval jen jakoby mimochodem, protože přesně nevěděl, co se mnou má dělat. Jednou mě vzal na krátkou procházku do hor. Jindy mě zas vzal autobusem do svého domova v poušti. Pomalu jsem si začala na tyhle vycházky

„Dal vám někdy rostliny síly?“

„Jednou mi dal Meskalita, když jsme byli v poušti. Ale protože jsem byla prázdná, Meskalito mě odmítl. Naše střetnutí bylo strašlivé. Právě tehdy Nagual poznal, že mě místo toho musí seznámit Větrem. Ale napřed samozřejmě potřeboval dostat znamení. Tenkrát říkal pořád dokola, že je sice čaroděj a že se naučil vidět, ale dokud prý nedostane znamení, nemůže vědět, kudy má jít dál. Už několik dnů čekal na nějaký pokyn, na znamení, co se mnou. Ale síla mu je nechtěla dát. Myslím, že už byl zoufalý, a proto mě seznámil se svým „guaje“. A tak jsem uviděla Meskalita.“

Přerušil jsem ji. Zmátlo mě to její slovo „guaje“, tykev. V kontextu toho, co mi vyprávěla, mi nedávalo smysl. Napadlo mě, že třeba mluví v metaforách nebo že slovo tykev bude eufemismus.

„Co je to guaje, doño Soledad?“

V očích měla překvapení. Než odpověděla, na chvíli se odmlčela.

„Meskalito je Nagualův guaje,“ řekla nakonec.

Její odpověď mě zmátla ještě víc. Ohromila mě skutečnost, že se zřejmě opravdu snaží, aby to, co mi říká, dávalo nějaký smysl. Když jsem chtěl, aby mi to blíže vysvětlila, trvala na tom, že to sám všechno dobře znám. Tohle byla oblíbená praktika dona Juana, kterou mi vždycky mařil všechny sondy. Řekl jsem jí, že podle dona Juana je Meskalito bůh nebo síla, která je obsažena v knoflicích peyotlu, a proto mi tvrzení, že Meskalito je jeho tykev, připadá jako holý nesmysl.

Odmlčela se a nakonec řekla: „Nagual tě může seznámit s čímkoliv prostřednictvím své tykve. To je klíč k jeho síle. Peyotl ti může dát kdokoliv, ale jenom čaroděj tě může seznámit s Meskalitem prostřednictvím své tykve.“

Domluvila a zavrtala se do mě očima. Z jejího pohledu šla hrůza.

„Proč mě nutíš, abych opakovala, co už znáš?“ zeptala se mě hněvivě.

Ta její náhlá proměna mi vyrazila dech. Ještě před chvílí byla takřka samý med.

„Nevšímej si mé proměnlivé nálady,“ usmála se zas. „Já jsem severní vítr. Jsem velmi netrpělivá. Za celý život jsem si nikdy netroufla říct, co si myslím. Ale teď se nebojím nikoho. Říkám, co cítím. Musíš mít hodně síly, aby ses mohl se mnou setkat.“

Přisunula se po břiše blíž ke mně.

„Nagual mě zkrátka seznámil s Meskalitem, který vyšel z jeho tykve,“ pokračovala dál. „Ale nemohl tušit, co se mi stane. Čekal něco podobného, jako když ses setkal s Meskalitem ty nebo Eligio. Taky byl v obou případech na rozpacích, a tak nechal rozhodnout svou tykev, co bude dál. Ale u mě tomu bylo jinak, Meskalito mu řekl, aby mě k němu už nikdy nevodil. S náramným spěchem jsme pak odtamtud s Nagualem odešli. Místo abychom šli domů, vydali jsme se na sever. Nasedli jsme na autobus do Mexicali, ale pak jsme vystoupili uprostřed pouště. Bylo už hodně pozdě. Za horami zapadalo slunce. Nagual chtěl přejít silnici a jít pěšky na jih. Čekali jsme, až přejede pár aut, která se k nám řítí. Najednou mi poklepal na rameno a ukázal na silnici před námi. Uviděla jsem tam vír prachu, Prach se zvedal v poryvech větru na kraji silnice. Dívali jsme se, jak se k nám blíží. Nagual přeběhl přes silnici, ale mě obklopil vítr. Skutečně se mnou jemně zavířil a potom zmizel. To bylo znamení, na něž Nagual čekal. Od té doby jsme chodili do hor nebo do pouště hledat vítr. Zpočátku mě vítr neměl rád, protože jsem to pořád byla já ve své staré formě. Proto se mě Nagual snažil změnit. Nejdřív chtěl, abych si postavila tenhle pokoj a tuhle podlahu. Potom abych nosila nové šaty a spala na matraci a ne na slaměné rohoži. Chtěl, abych nosila boty a měla zásuvky plné oblečení. Nutil mě chodit stovky mil a učil

mě být potichu. Nutil mě také dělat podivné věci úplně bez důvodu.

Jednou jsme byli v horách, tam, kde je Nagual doma. Tenkrát jsem poprvé naslouchala větru. Přišel mi přímo do lůna. Ležela jsem na ploché skále a vítr se kolem mě točil. Už předtím jsem ho viděla, jak se točí v křovinách, ale teď přišel ke mně a zastavil se. Byl to asi takový pocit, jako kdyby mi na břicho přiletěl ptáček. Nagual chtěl, abych se svlékla. Byla jsem úplně nahá, ale nebyla mi zima, protože mě zahříval vítr."

„Měla jste strach, doño Soledad?"

„Cože, strach? Úplně jsem strachem zkameněla. Ten vítr byl živý, lízal mě od hlavy až k patě. Potom mi pronikl do celého těla. Byla jsem jako balon a vítr pak ze mě vyšel ušima a ústy a dalšími částmi, které ani nechci jmenovat. Myslela jsem, že umřu, a byla bych utekla, kdyby mě byl Nagual na té skále nedržel. Šeptal mi do ucha a uklidňoval mě. Ležela jsem tiše a nechala jsem vítr, ať si se mnou dělá, co chce. A tehdy mi právě řekl, co mám dělat."

„Dělat? Co jako dělat?"

„No, se svým životem, se svými věcmi, s pokojem, s pocity. Zpočátku mi to nebylo dost jasné. Myslela jsem si, že si to namlouvám já sama. Nagual říkal, že to tak děláme všichni. Ale když jsme potichu, uvědomíme si, že je tu něco jiného, co nám to říká." „Slyšela jste nějaký hlas?"

„Ne. Vítr proudí v těle ženy. Nagual říká, že to je proto, že ženy mají lůno. Jakmile je jednou vítr v lůně, prostě tě zvedne a říká ti všelijaké věci. Čím klidnější a uvolněnější žena je, tím lepší jsou výsledky. Dalo by se říci, že najednou zjistí, že dělá věci, o nichž nikdy neměla nejmenší tušení, jak se dělají.

Od toho dne ke mně vítr stále přicházel. Rozmlouval se mnou v lůně a říkal mi všechno, co jsem chtěla vědět. Nagual od začátku věděl, že jsem severní vítr. Ostatní větry se mnou nikdy takhle nemluvily, i když jsem se je naučila rozeznávat."

„A kolik je druhů větrů?"

„Jsou čtyři větry, jako jsou čtyři světové strany. Samozřejmě takhle to je pro čaroděje a pro všechno, co čarodějové dělají. Čtyřka pro ně znamená číslo síly. První vítr je vánek, když je ráno. Přináší naději a jasnost, oznamuje den. Přichází a odchází a pronikne všude. Někdy je mírný a neznatelný, jindy je kousavý a otravný.

Další vítr je ostrý. Buď je horký nebo studený nebo obojí. To je polední vítr. Fouká s plnou silou, ale přitom je úplně slepý. Prodere se dveřmi, strhává zdi. Čaroděj musí být strašně silný, aby zvládl tenhle ostrý vítr.

Pak je tady studený odpolední vítr. Je smutný a úmorný. To je vítr, který tě nikdy nenechá v klidu. Bude tě mrazit a dožene tě k pláči. Ale Nagual říkal, že ho přesto stojí za to vyhledávat, protože má takovou hloubku.

A nakonec je tu horký vítr. Ohřívá a ochraňuje, všechno obklopuje. To je noční vítr pro čaroděje. Jeho síla přichází společně s tmou.

To jsou čtyři větry. Jsou také spojeny se čtyřmi světovými stranami. Vánek je východ, studený vítr je západ. Horký vítr je jih a ostrý vítr je sever.

Čtyři větry mají také svou osobnost. Vánek je veselý, kluzký a proměnlivý. Studený vítr je náladový, melancholický a vždycky těžko-myslný. Horký vítr je šťastný, odevzdaný a živý. Ostrý vítr je energický, panovačný a netrpělivý.

Nagual mi říkal, že čtyři větry jsou ženy. Proto prý je vyhledávají bojovnice. Vítr a žena jsou si podobní. A to je také důvod, proč jsou ženy lepší než muži. Řekla bych, že ženy se učí mnohem rychleji, jestliže se drží svého větru."

„A jak žena pozná, který vítr je konkrétně její?"

„Jestliže se ztiší a nemluví sama se sebou, tak ji její vítr zvedne jako nic," a doña Soledad rukou ukázala, jak je vítr zvedá.

„Musí přitom ležet nahá?"

„To pomáhá. Zejména, je-li stydlivá. Já jsem byla tlustá a stará. V životě jsem se nikdy nesvlékla. Spala jsem v šatech a když jsem se koupala, vždycky jsem na sobě měla kombiné. Ukázat svoje tlusté tělo větru pro mě bylo jako smrt. Nagual to věděl a vsadil na to všechno. Věděl o přátelství žen a větrů, ale protože jsem pro něj byla záhadou, představil mě Meskalitovi.

Když mi Nagual otočil hlavu toho prvního strašného dne, zůstala jsem mu na krku. Nevěděl, co si se mnou počít. Ale bylo naprosto jasné, že vůbec nechce, aby mu v jeho světě čmouchala stará tlustá ženská. Z tebe prý měl stejný pocit jako ze mě. Byl vyveden z míry. herka. Když se to tak vezme, jsme oba k ničemu. Ale jen se na nás podívej. Něco se přece muselo stát.

Ženy jsou samozřejmě mnohem učenlivější než muži. Pod silou čaroděje se žena snadno změní. Zejména, je-li to síla takového čaroděje jako je Nagual. Ale s učedníkem je to podle Naguala nesmírně obtížné. Tak například ty sám ses zdaleka nezměnil tolik jako la Gorda, a ta přitom začala s učednictvím mnohem později. Žena je měkčí a jemnější, ale především je jako tykev, protože přijímá. Ale muž zas nějak ovládne větší sílu. S tím však Nagual nikdy nesouhlasil. Byl přesvědčen, že ženy nemají sobě rovných, že jsou jedničky. A také tvrdil, že jako žena jsem prázdná, a jen proto prý pak mám dojem, že muži jsou lepší. Určitě měl pravdu. Tak dlouho už jsem prázdná, že si ani nevzpomenu, jaký je to pocit, být úplná. Nagual říkal, že jestli vůbec někdy budu úplná, tak se tyhle moje pocity změní. Ale kdyby měl pravdu, tak by si ta jeho Gorda vedla stejně dobře jako Eligio, ovšem jak víš, tak si nevede."

Nedokázal jsem sledovat tok jejího vyprávění, protože mlčky předpokládala, že vím, o čem mluví. V tomto případě jsem však neměl ani ponětí, co dělali Eligio nebo la Gorda. „A v jakém směru je la Gorda jiná než Eligio?" zeptal jsem se.

Chvíli se na mě dívala, jako by si ve mně něco proměřovala.

Potom se posadila a kolena si přitáhla k hrudi.

„Nagual mi všechno řekl," odsekla. „Nagual přede mnou neměl žádné tajnosti. Eligio byl nejlepší, a proto už teď není na světě, nevrátil se. Ve skutečnosti byl tak dobrý, že ani nemusel skákat do propasti, když skončilo jeho učednictví. Byl jako Genaro. Jednoho dne, když pracoval na poli, k němu něco přišlo a vzalo si ho pryč. Věděl, jak se pustit."

Měl jsem sto chutí se jí zeptat, jestli jsem opravdu skočil do propasti. Ale ještě chvíli jsem uvažoval, než jsem vyrukoval s touhle

otázkou. Koneckonců jsem přece přijel za Pablitem a Nestorem, abych si právě tohle ujasnil. Každá informace, kterou dokážu získat od kohokoliv, kdo je zapojen do don Juanova světa, mi jistě pomůže.

Jak jsem předpokládal, moje otázka ji rozesmála.

„Chceš snad říct, že nevíš, co jsi sám dělal?"

„Je to příliš přitažené za vlasy, aby to mohla být skutečnost," namítl jsem.

„Takový už je Nagualův svět. Vůbec nic v něm není skutečné. Sám mi říkal, abych ničemu nevěřila. Ale přesto všichni muži, jeho učedníci, musí skočit. Ledaže by byli opravdu tak skvělí, jako třeba Eligio.

Nagual nás s la Gordou vzal na tu horu a chtěl, abychom se podívaly až na dno. Tam nám taky ukázal, jaký je létající nagual. Ale jenom la Gorda ho dokázala sledovat. Chtěla také skočit do propasti, ale Nagual jí řekl, že je to zbytečné. Bojovnice prý musí dělat věci daleko namáhavější a náročnější, než tohle. Ten skok prý tu je jenom pro vás čtyři. A to se také stalo, vy čtyři jste skočili."

Mluvila o čtyřech, kteří skočili, ale já vím, že jsem skočil jenom já s Pablitem. Podle jejího vyprávění jsem si domýšlel, že za námi museli skočit i don Juan s donem Genarem. Vůbec mi to nepřipadalo divné. Spíš mi to přišlo milé a dojemné.

„Co to povídáš?“ podivila se, když jsem jí řekl, co si domýšlím. „No, přece ty a tři Genarovi učedníci. Skočil jsi s Pablitem a Nestorem ve stejný den.“

„Ale kdo je ten další učedník dona Genara? Já znám jen Pablita a Nestora.“

„Chceš snad tvrdit, že nevíš, že Benigno je Genarův učedník?“

„Ne, to jsem nevěděl.“

„To je přece Genarův nejstarší žák. Skočil dřív než vy. Skákal sám.“

Benigno je jedním z pěti indiánských mladíků, které jsem kdysi potkal na toulkách Sonorskou pouští s donem Juanem. Hledali tam předměty síly. Don Juan mi řekl, že jsou všichni čarodějskými učedníky. S Benignem jsem se potom několikrát setkal a rozvinulo se mezi námi zvláštní přátelství. Pocházel z jižního Mexika. Měl jsem ho moc rád. Z nějakého neznámého důvodu mu dělalo veliké potěšení vytvářet kolem svého osobního života znepokojující tajemství. Nikdy se mi nepodařilo zjistit, kdo je a co dělá. Kdykoliv jsem s ním mluvil, vždycky mě zmátla jeho odzbrojující otevřenost, s níž se vyhýbal všem mým sondám. Jednou se don Juan sám rozhovořil Benignovi a pochvaloval si, jaké má Benigno veliké štěstí, že našel učitele a dobrodince. Tenkrát jsem považoval don Juanova slova za obyčejnou, bezvýznamnou poznámku. Teď mi tedy doña Soledad odhalila tajemství staré deset let.

„Ale proč myslíte, že mi don Juan nic o Benignovi neřekl?“

„Kdo ví. Určitě měl nějaký důvod. Nagual nikdy nedělá nic bez-důvodně.“

Bolela mě záda a musel jsem se opřít o její postel. Pak jsem zas psal dál.

„A co se stalo s Benignem?“

„Vede si dobře. Je na tom asi líp než všichni ostatní. Uvidíš se s ním. Je s Pablitem a Nestorem. Teď jsou nerozlučně spolu. Mají Genarův punc. Totéž se stalo i s děvčaty, jsou napořád nerozlučně spojena, protože nesou punc Nagualův.“

Opět jsem ji musel přerušit, aby mi vysvětlila, o jakých děvčatech mluví.

„No, moje holky,“ odpověděla.

„Vaše dcery? Chci říct Pablitovy sestry?“

„Nejsou Pablitovy sestry. Jsou to Nagualovy učednice.“

To, co mi teď odhalila, byl pro mě šok. Od chvíle, kdy jsem se s Pablitem setkal, jsem byl celá léta utvrzován v přesvědčení, že ty čtyři dívky, které u nich bydlí, jsou jeho sestry. Don Juan mi to sám říkal. Znovu mě polil pocit zoufalství, které jsem zakoušel celé odpoledne. Doně Soledad se nedá věřit, něco tady na mě kuje. Byl jsem přesvědčen, že don Juan by mě za žádných okolností nemohl tak hrubě podvádět.

Doña Soledad si mě pozorně prohlížela s nepokrytou zvědavostí. „Vítr mi právě řekl, že nevěříš tomu, co ti říkám,“ zasmála se. „Vítr měl pravdu,“ odvětil jsem suše.

„Ty dívky, které jsi tu roky vídal, jsou Nagualovy. Byly to jeho učednice. A teď, když je Nagual pryč, jsou samy naguaem. Ale jsou to také moje holky. Moje!“

„Chcete mi snad tvrdit, že nejste Pablitova matka? Že to ve skutečnosti nejsou vaše dcery?“

„Chci říct, že jsou moje. Nagual mi je svěřil do ochrany. Ty to pořád pleteš, protože se spoléháš na slova, že všechno vysvětlují. Ty víš, že jsem Pablitova matka, a protože jsi slyšel, že jsou to moje holky, tak sis hned domyslí, že musí být sourozenci. Ty holky jsou moje pravé děti. Ale Pablito, i když je dítětem z mého lůna, je mým úhlavním nepřítelem.“

Její slova ve mně vyvolala směs odporu a hněvu. Měl jsem dojem, že není jen vyšinutá, ale že je dokonce přímo

nebezpečná. Jedna moje část to čímsi věděla od okamžiku, kdy jsem přijel.

Dlouho mě pozorovala. Abych se na ni nemusel dívat, sedl jsem si zase na přehoz.

„Nagual mě varoval, že jsi podivín," prohlásila najednou, „ale já jsem nemohla pochopit, co tím myslí. Teď už to vím. Říkal mi, že mám být opatrná a nerozzlobit tě, protože jsi moc divoký, ale bohužel jsem nebyla tak opatrná, jak jsem měla být. A také mi říkal, že dokud můžeš psát, mohl bys klidně přijít i do pekla, a ani by sis toho nevšiml. Tak jsem tě kvůli tomu radši neobtěžovala. Prý jsi podezřívavý, protože se zaplétáš do slov. Ani v tom jsem tě neobtěžovala. Málem se tu můžu umluvit, jak se snažím, aby ses nezamotal."

V jejím hlase zaznělo tiché obvinění. Bylo mi tak nějak trapně, že jsem z ní znechucený.

„Tomu, co mi tu říkáte, se dá jen moc těžko uvěřit. Buď mi strašně lžete vy, nebo mi lhal don Juan."

„Ani jeden z nás ti nelhal. Ty rozumíš jenom tomu, čemu chceš rozumět. Nagual říkal, že takový je stav tvé prázdnoty.

Ta děvčata jsou Nagualovy děti, tak jako jsi jeho dítě ty nebo Eligio. Udělal šest dětí, čtyři ženy a dva muže, a Genaro udělal tři muže. To je dohromady devět. Jeden z nich, Eligio, už je hotov, takže teď je na vás osmi, abyste se snažili."

„A kam šel Eligio?"

„Připojil se k Nagualovi a Genarovi."

„Ale kam šel Nagual s Genarem?"

„Však ty víš, kam šli. Ty si ze mě jenom utahuješ, vid'?"

„Ale to je právě ono, doño Soledad. Já si z vás vůbec nedělám legraci."

„Tak já ti to povím. Nemůžu ti nic odepřít. Nagual s Genarem se vrátili přesně tam, odkud přišli, na jiný svět. Když se naplnil jejich čas, jednoduše vykročili do tmy tam venku, a protože se nechtěli vrátit, pohltila je noční temnota."

Cítil jsem, že nemá smysl se jí dál vyptávat. Chtěl jsem změnit téma, ale ona promluvila první.

„Ty sám jsi ten druhý svět zahlédl, když jsi skočil," pokračovala.

„Ale ten skok tě možná jenom zmátl. To je moc špatné. S tím se nedá nic dělat. Jsi muž a to je tvůj osud. V tomhle ohledu jsou ženy lepší než muži. Nemusí skákat do propasti. Mají své vlastní způsoby. Mají svou vlastní propast. Ženy mají menstruaci a Nagual mi říkal, že tohle je jejich brána. V době menstruace se stávají něčím jiným. Vím, že právě v téhle době učil moje holky. Pro mě už bylo pozdě, jsem příliš stará, takže vlastně nevím, jak tato brána opravdu vypadá. Ale Nagual trval na tom, že dívky musí věnovat pozornost všemu, co se jim v té době přihodí. Bral je v tu dobu do hor a byl tam s nimi tak dlouho, dokud neviděly trhlinu mezi světy.

Nagual o ničem nepochybuje a ničeho se nebojí, a tak je bez milosti postrčil tak, aby samy poznaly, že ženy mají trhlinu, kterou výtečně zakrývají. Ale když mají svou dobu, můžou ji sebevíc zakrývat, rouška spadne a ženy jsou holé. Nagual ty moje holky honil, až byly polomrtvé, jen aby tu trhlinu otevřely. A tak ji otevřely. Přiměl je k tomu, ale trvalo jim to několik let."

„A jak se staly jeho učednicemi?"

„První jeho žačkou byla Lidia. Našel ji jednou ráno, když se zastavil v polorozpadlé chatrči kdesi v horách. Vyprávěl mi, že nikde nikoho neviděl, a přece ho do té chatrče volalo znamení už od časně-ho rána. Strašně ho sužoval vítr. Kdykoliv prý se pokusil odtamtud odejít, ani oči nemohl otevřít. Když pak našel ten dům, už věděl, že tam něco je. Podíval se pod stoh slámy a větviček, a tam našel dívku, Byla velice nemocná. Sotva prý mohla promluvit, ale přesto mu tvrdila, že nikoho nepotřebuje, že chce jenom spát, a jestli se prý už neprobudí, nikomu to stejně vůbec vadit nebude. Nagualovi se líbil její duch. Hovořil s ní jejím jazykem. Říkal jí, že ji bude léčit, dokud zas nebude dost silná. Odmítla. Byla

to Indiánka, a ty znají jen těžkosti a bolest. Říkala Nagualovi, že už brala všechny možné léky, které jí rodiče dali, a nic nepomohlo.

Čím více mluvila, tím víc bylo Nagualovi jasné, že mu znamení tím velmi zvláštním způsobem ukázalo právě ji. A znamení je jako rozkaz.

A tak dívku zvedl, dal si ji na ramena jako dítě a odnesl ji ke Genarovi. Genaro jí připravil léky. Ani oči už nemohla otevřít, nažloutlá ústa měla pevně semknutá, opuchlá a okoralá, plná hnisu. Nagual se o ni staral, dokud se neuzdravila. Mne si zjednal, abych o ni pečovala a vařila pro ni. Pomáhala jsem jí, uzdravila se mým jídlem. To je moje první dítě. Asi rok trvalo, než se uzdravila. Nagual ji pak chtěl vrátit k rodičům, ale ona odmítla a místo toho šla s ním.

Krátce po tom, co našel Lidii, pak našel tebe. To ještě Lidia byla nemocná a já jsem se o ni starala. Tebe k němu přivedl jakýsi muž, s nímž se v životě nesetkal, ale nad hlavou se mu vznášela smrt. Nagual ji viděl a přišlo mu velmi zvláštní, že mu ten člověk právě v takovou chvíli ukazuje na tebe. Tys Naguala rozesmál, a tak tě chtěl vyzkoušet. Nevzal tě s sebou, ale řekl ti, abys ho našel a přijel za ním. Od té doby tě pořád zkoušel tak, jak nikdy nikoho jiného. Říkal, že taková je tvoje cesta.

Dva roky měl jenom dva učedníky, Lidii a tebe. Pak jel jednou na návštěvu za svým přítelem Vicentem. To je léčitel ze severu. Tenkrát tam přivedli bláznivou dívku, která ustavičně jenom brečela a neuměla nic jiného, spletli si ho s Vicentem a tu holku mu svěřili. Nagual mi říkal, že k němu přiběhla a chytla se ho tak pevně, jako by ho znala. Prý řekl jejím rodičům, že ji musí nechat u něj. Měli strach, kolik že to bude stát, ale Nagual je ujistil, že to bude zdarma. Myslím, že ta holka pro ně byla jak voština v řiti, protože vůbec neměli nic proti tomu, že se jí zbaví.

Nagual ji pak přivedl ke mně. To bylo peklo! Byla opravdu bláznivá. To je Josefina. Nagualovi trvalo několik

let, než ji vyléčil. Doted'ka jí straší ve věži. Byla samozřejmě do Naguala celá blázen, a tak se strašně rvala s Lidii. Jedna nenáviděla druhou, ale já jsem je měla ráda obě. Když Nagual viděl, že spolu nedokážou vycházet, začal na ně být velice tvrdý. Víš dobře, že se nikdy na nikoho nerozzuří. Vyděsil je tehdy málem k smrti. Jednou se Lidia naštvála a odešla. Rozhodla se, že si najde mladého manžela. Na cestě našla hubené kuře. Zrovna se vylíhlo a ztratilo se uprostřed silnice. Lidia ho zvedla, a protože byla v pustině a nablízku nikde žádné domy, usoudila, že to kuře nikomu nepatří. Dala si ho za blůzku a zahřívala ho na prsou. Vyprávěla mi, že běžela a to kuře se jí přitom pomalu přesouvalo na bok. Chtěla si ho dát zpátky na prsa, ale nemohla ho chytit. Kuře jí pod blůzkou hrozně rychle přebíhalo kolem boků a po zádech. Kuřecí párátky ji nejdříve lechtaly, ale pak ji to lechtání začalo dohánět k šílenství. Když si uvědomila, že ho sama nijak nedostane ven, přiběhla ke mně a jako pomínutá na mě křičela, abych jí tu zatracenou potvoru z blůzky vyndala. Svlékla jsem ji, ale to nepomohlo. Žádné kuře tam nikde nebylo, ale Lidia přesto pořád na kůži cítila jeho nožky běhat sem a tam.

Když přišel Nagual, řekl, že to kuře přestane běhat teprve tehdy, až se Lidia vzdá svého starého já. Šílela tři dny a tři noci. Nagual mi řekl, abych ji přivázala. Krmila jsem ji a omývala a dávala jsem jí pít. Čtvrtého dne se zklidnila a utišila. Rozvázala jsem ji. Oblékla se a když byla znovu oblečená jako toho dne, kdy utekla, vyběhlo ven malé kuřátko. Vzala ho do dlaně, laskala se s ním a děkovala mu. Potom ho odnesla zpátky na místo, kde ho našla. Kus cesty jsem šla s ní.

Od té doby už Lidia nikoho neobtěžovala. Přijala svůj osud. Jejím osudem je Nagual, bez něj by byla bývala mrtvá. K čemu se snažit odmítat nebo opravovat to, co můžeš jenom přijmout? Potom odešla Josefina. K smrti se vyděsila toho, co potkalo Lidii, ale brzy na to zapomněla. Jednou v neděli

odpoledne, když se vra-cela domů, se jí do tkaniva šálu zamotal suchý list. Měla volně tkaný šál. Když přišla domů, okamžitě se pokusila lístek vyprostit, ale nijak to nešlo, pevně v šálu držel. Josefina v návalu vzteku šál popadla a zmačkala i s listem v ruce. Myslela si, že rozdrčený list půjde snáze vyprostit. Zaslechla jsem jen šílený výkřik. Josefina upadla na zem. Utíkala jsem k ní. Zjistila jsem, že nemůže otevřít ruku. Ten list jí rozřezal ruku na kaši, jako by to byly kousky žiletky. S Lidií jsme jí pak pomáhaly a staraly jsme se o ni sedm dní. Josefina byla paličatější než ostatní. Málem na to umřela. Nakonec však tu ruku rozevřela. Podařilo se jí to teprve potom, co se sama v duchu rozhodla upustit od svých starých způsobů. Pořád ještě mívá čas od času bolesti po těle, zejména v ruce, protože se jí vracívá ošklivá nálada. Nagual oběma řekl, aby nepočítaly s vítězstvím, protože tenhle boj, který každý z nás vede sám proti svému starému já, je na celý život.

Josefina s Lidií už se spolu nikdy nepraly. Neřekla bych, že by se zrovna měly nejraději, ale zcela určitě spolu vycházejí. Já mám tyhle dvě nejradši. Obě jsou u mě mnoho let. Víím, že i ony mají rády mě."

„A co ty druhé dvě dívky? Kam patří ty?"

„Za rok na to přišla Elena. To je la Gorda. Ta na tom byla daleko hůř než si vůbec dovedeš představit. Vážila bezmála sto deset kilo. Byla to zoufalkyně. Pablito ji nechal přespávat u sebe v dílně. Živila se praním a žehlením. Jednou v noci si Nagual přišel pro Pablita a našel tam tlustou holku, jak žehlí a nad hlavou jí krouží noční můry. Říkal, že ty můry kroužily v tak dokonalém kruhu, že je musel pozorovat. Viděl, že ta žena má života namále, a přece v ní ty můry měly naprostou důvěru, protože mu dávaly takové znamení. Nagual jednal rychle a vzal ji s sebou.

Chvíli si vedla dobře, ale špatné návyky, které měla, byly zadřené příliš hluboko a la Gorda se jich nemohla zbavit. A tak si jednoho dne Nagual poslal pro vítr, aby jí pomohl. Bylo

to tak, že jí buď pomůže, anebo ji dorazí. Vítr na ni začal foukat a vyhnal ji z domu. Ten den zrovna byla sama a nikdo neviděl, co se děje. Vítr ji postrkoval přes kopce a do propastí, až nakonec spadla do příkopu, do jámy v zemi, která byla jako hrob. Několik dní ji tam držel. Když ji Nagual konečně našel, uměla už ten vítr zastavit, ale příliš zeslábla, aby mohla jít."

„A jak dívky dokázaly zastavit to, co na ně působilo, ať už to bylo cokoliv?"

„No, tak především, to, co na ně působilo, byla tykev, kterou Nagual nosil přivázanou na opasku."

„A co je v té tykvi?"

„Spojenci, které Nagual nosil s sebou. Říkal, že spojenec prochází jeho tykví jako trychtýřem. A na víc se mě neptej, protože nic víc už o spojencích nevím. Můžu ti říct jenom tolik, že Nagual ovládá dva a oni mu musí pomáhat. Pokud jde o moje holky, spojenec se stáhl, jakmile byly připraveny se změnit. Pro ně to samozřejmě vypadalo tak, že se buď změní, nebo umřou. Ale tak či onak je to stejné u každého z nás. A la Gorda se změnila víc než kdokoliv jiný. Byla prázdná, ve skutečnosti ještě prázdnější než já, ale pracovala na svém duchu, až se sama stala silou. Nemám ji ráda, bojím se jí. Ona mě zná. Pronikne se do mě a do mých pocitů a to mě obtěžuje. Ale jí nemůže nikdo nic udělat, protože nikdy nepolevuje v ostražitosti. Nechová vůči mně nenávist, ale myslí si o mně, že jsem zlá ženská. Možná, že má pravdu. Myslím si, že mě zná až příliš dobře, a já nejsem tak bezchybná, jak chci být. Nagual mi říkal, abych si nedělala starosti s tím, co k ní cítím. Je prý jako Eligio, svět už se jí vůbec nedotýká."

„A co s ní Nagual dělal tak zvláštního?"

„Učil ji to, co nikdy nikoho jiného neučil. Nikdy ji nehýčkal, nic takového. Ale věřil jí. O všech všechno ví. I mně Nagual všechno řekl, jenom o ní mi neřekl nic. To je možná důvod, proč ji nemám ráda. Nagual jí přikázal, aby mě

hlídala. Všude, kam se vrátím, natrefím na ni. Ví o všem, co dělám. Například by mě vůbec nepřekvapilo, kdyby se tu objevila zrovna teď."

„Myslíte, že se objeví?"

„Pochybuji. Dnes v noci je se mnou vítr."

„A co má dělat? Má la Gordá nějaký zvláštní úkol?" Už jsem ti toho o ní řekla dost. Bojím se, že kdybych o ní mluvila dál, všimla by si mě, ať je kdekoliv, a to je přesně to, co nechci." „Tak mi tedy řekněte něco o těch ostatních." „Několik let po té, co našel la Gordu, Nagual našel i Eligia. Prý s tebou tenkrát jel k sobě domů. Eligio ho přišel navštívit, protože byl na tebe zvědavý. Nagual si ho nevšímal. Znal ho už od malička. Jednou ráno šel Nagual za tebou, tys na něj čekal doma, a na silnici natrefil na Eligia. Šli kousek spolu a Eligiovi se do špičky levé boty zasekl kousek uschlého bodláku. Pokoušel se ho skopnout, ale trny byly jako hřebíky a pronikly mu hluboko do podrážky. Nagual vyprávěl, jak Eligio ukázal prstem na oblohu a zatřásl botou. Bodlák prý vystřelil jako z děla a vyletěl do vzduchu. Eligio to považoval za skvělý fór a smál se, ale Nagual poznal, že má sílu, ačkoliv Eligio sám o tom neměl ani poruchy. Proto se také stal dokonalým a bez-chybným bojovníkem úplně bez problémů.

Měla jsem velké štěstí, že jsem ho poznala. Nagual se domníval, že jsme oba v jedné věci stejní. Jakmile se něčeho chytíme, nepustíme to. O to veliké štěstí, že znám Eligia, jsem se s nikým nedělila, dokonce ani s la Gordou ne. Setkala se s Eligiem, ale ve skutečnosti ho vlastně nezná, tak jako ty. Nagual věděl od začátku, že Eligio je výjimečný, a tak ho držel stranou. Věděl, že ty a děvčata jste na jedné straně mince a Eligio, sám samojediný, je na druhé. Nagual s Genarem měli opravdu veliké štěstí, že ho našli.

Poprvé jsem se s ním setkala, když mi ho Nagual přivedl domů. Eligio se nesnášel s mými holkami. Nenáviděly ho a také se ho bály. Ale jemu to bylo úplně jedno. Svět se ho nedotýkal. Nagual zejména nechtěl, abys měl něco do činění s

Eligiem ty. Říkal, že ty jsi typ čaroděje, jemuž je nutno se vyhýbat. Tvůj dotek prý nekonejší, ale spíš všechno zkazí. Říkal mi, že tvůj duch si bere zajatce. Něčím jsi ho odpuzoval, ale přitom tě měl rád. Říkal, že když té našel, byl jsi ještě větší blázen než Josefina, a že jsi zůstal blázen pořád."

Slyšet, jak mi někdo říká, co si o mně don Juan myslí, byl velmi zneklidňující pocit. Zpočátku jsem se snažil nebrat doňu Soledad moc vážně, ale potom jsem si připadal nanejvýš hloupě a zdálo se mi nepatřičné snažit se hájit svoje ego.

„Trávil se kvůli tobě," pokračovala doña Soledad, „protože mu to tak poručila síla. A protože byl bojovníkem zcela bezchybným, pod-voli1 se tomu, co ho vede, a ochotně s tebou dělal, co mu síla řekla."

Odmlčela se. Umíral jsem touhou dál se vyptávat na to, co ke mně don Juan cítil. Ale místo toho jsem ji požádal, aby mi řekla něco o své další dívce.

„Měsíc po tom, co našel Eligia, Nagual našel Rosu. Rosa je poslední. Jakmile ji našel, věděl, že už má plný počet."

„A jak ji našel?"

„Jel navštívit Benigna do jeho kraje. Když se blížil k jeho domu, z hustého houští na kraji silnice vyběhla Rosa. Honila prase, které se utrhlo a utíkalo pryč. Běželo tak rychle, že mu Rosa nestačila. Vrazila do Naguala a už nemohla prase dohonit. Obrátila se na Naguala a rozkřičela se na něj. Dělal, že ji chce chytit, a ona byla hotova se s ním rvát. Nadávala mu a křičela, jen ať prý si troufne vztáhnout na ni ruku. Nagualovi se okamžitě zalíbil její duch, ale neviděl žádné znamení. Chvilí čekal a už chtěl jít dál, když tu najednou prase přiběhlo zpátky a postavilo se vedle něj. To bylo znamení, na které čekal. Rosa uvázala prase na provaz. Nagual se jí rovnou zeptal, jestli je šťastná v tom, co dělá. Prý že není. Pracovala jako služka. Nagual chtěl vědět, jestli by šla s ním, a ona na to, že pokud s ním má jít kvůli tomu, co si ona myslí, pak že ne. Nagual jí řekl, že s ním má jít kvůli

práci, a tak chtěla vědět, kolik jí bude platit. Řekl jí nějakou cifru, a tak se zeptala, jaká práce to má být. Nagual jí řekl, že by pro něj pracovala na tabákových plantážích u Veracruz. A Rosa mu prozradila, že ho jen zkoušela, protože kdyby jí prý řekl, že chce, aby pracovala jako služka, věděla by, že je lhář, protože vůbec nevypadá jako člověk, který měl někdy v životě domov.

Nagual z ní měl ohromnou radost a nabídl jí, že chce-li se dostat z pasti, ve které je, ať přijde před polednem k Benignovi. Bude však na ni čekat pouze do dvanácti. Jestli přijde, ať se ale připraví na krušný život a hodně práce. Chtěla vědět, jak daleko jsou ty tabákové plantáže a Nagual jí řekl, že tři dny jízdy autobusem. Rosa na to, že jestli je to takhle daleko, tak určitě pojede, hned jak zazené to prase zpátky do chlívku. A přesně to taky udělala. Přijela sem a všem se líbila. Nikdy nebyla lakomá ani na obtíž, Nagual ji k ničemu nemusel nutit, ani vymýšlet všelijaké triky, aby ji nalákal. Nemá mě vůbec ráda, ale přesto se o mě stará lip než všichni ostatní. Věřím jí, i když ji taky vůbec nemám ráda, ale až odtud odejdu, bude mi chybět ze všech nejvíc. Dovedeš to pochopit?"

V očích se jí kmitl smutek. Neměl jsem důvod jí nevěřit. Ledabylým pohybem ruky si otřela oči.

Naše rozmluva se v tomto bodě přirozeně zarazila. Stmívalo se psaní už bylo značně obtížné. Navíc jsem musel jít na záchod. doña Soledad trvala na tom, abych šel do budky venku první já, protože prý i Nagual by to sám tahle udělal.

Potom přinesla dva kulaté škopíky velikosti dětské vaničky, do poloviny je naplnila teplou vodou a přidala do ní jakési zelené voňavé lístky, které pečlivě rozetřela v rukou. Autoritativním hlasem mi řekla, abych se v jednom škopku umyl, sama že se umyje ve druhém. Voda voněla téměř jako parfém a vyvolávala svědivý pocit. Jako bych měl na tváři a pažích jemný mentol.

Vrátili jsme se do jejího pokoje. Psací náčiní, které jsem si nechal na posteli, odložila na jednu komodu. V otevřených oknech bylo ještě světlo. Táhlo určitě na sedmou hodinu.

Doña Soledad si lehla na záda. Usmívala se na mě. Napadlo mě, že je jak obrázek vřelosti, ale přitom, ba přímo navzdory jejímu úsměvu, ve mně její oči vyvolávaly pocit nelítostné, neústupné síly.

Zeptal jsem se jí, jak dlouho byla s donem Juanem jako jeho žena nebo jeho učednice. Dělala si legraci z toho, jak opatrně ji označuji. Potom odpověděla, že sedm let, a připomněla mi, že jsem ji už pět let neviděl. Až do této chvíle jsem byl přesvědčen, že jsem ji neviděl pouze dva roky, ale nedokázal jsem si vzpomenout, kdy jsem ji vlastně viděl naposledy, ačkoliv jsem se snažil.

Řekla mi, abych si lehl vedle ní. Klekl jsem si vedle ní na posteli, Velice tiše se mě zeptala, jestli se bojím, a já jsem jí řekl, že ne, a byla to pravda. Tam, v tom jejím pokoji, jsem se v tu chvíli opět konfrontoval se svou starou směsicí zvědavosti a až sebevražedné lhostejnosti, tedy s reakcí, která se u mě projevila už nesčetněkrát.

Doña Soledad téměř zašeptala, že se mnou musí jednat bezchybně, že mi proto musí říci, jak je pro nás oba toto setkání rozhodující, Nagual prý jí dal jasné a podrobné pokyny, co má dělat. Když mluvila, musel jsem se smát tomu, jak nesmírně se snažila mluvit jako don Juan. Poslouchal jsem, co říká, a byl bych mohl předpovídat, co bude říkat v následujícím okamžiku.

Najednou se posadila. Tvář měla jen pár centimetrů od mé. Viděl jsem v přitmě pokoje zářit její bílé zuby. Sevřela mě v objetí a vytáhla měl na sebe.

Měl jsem velmi jasnou hlavu, a přece mě cosi stahovalo stále hlouběji do jakéhosi bahna. Sám sebe jsem prožíval jako něco, o čem nemám vůbec ponětí. Najednou jsem poznal, že od začátku ve mně cosi vnímalo její pocity. Byla divná. Zhyponotizovala mě slovy. Byla to chladná, stará žena. A její

cíle už nepatřily mládí a životní energii, i přes její vitalitu a sílu. Poznal jsem, že jí don Juan neobrátil hlavu stejným směrem jako mně. V každé jiné souvislosti by mi takové pomýšlení bylo k smíchu, ale v tuto chvíli jsem je přijal jako skutečné prohlédnutí. Celým tělem mi projel pocit, bijící na poplach. Chtěl jsem vyskočit z její postele. Ale jako by mě kolem dokola obestoupila neobyčejná síla, která mě tak pevně držela, že jsem se nedokázal pohnout. Byl jsem jako ochromený.

Nepochybně ucítla, co jsem si uvědomil. Znenadání strhla pruh látky, kterým měla svázaný vlasy, a jediným rychlým pohybem mi ho omotala kolem krku. Cítil jsem, jak mi napíná kůži, ale připadalo mi to zvláště neskutečné.

Don Juan mi říkával, že naším velikým nepřítelem je fakt, že nikdy nevěříme tomu, co se s námi děje. Ve chvíli, kdy mi doña Soledad omotávala kus látky kolem hrdla jako smyčku, jsem najednou pochopil, co mi tím chtěl sdělit. Ale i když jsem si to intelektuálně rozebral, moje tělo nereagovalo. Bylo pořád ochablé, takřka lhostejné k tomu, co vypadalo jako má smrt.

Cítil jsem námahu jejích paží i ramen, když mi utahovala pásek kolem krku. Škrtila mě velikou silou i zručností. Začal jsem lapat po dechu. Upřeně na mě zírala. V očích se jí zračilo šílenství. Věděl jsem, že mě chce zabít.

Don Juan kdysi říkal, že když si konečně uvědomíme, co se děje, bývá většinou už příliš pozdě, abychom se mohli vrátit. Tvrdil, že nás vždycky ošálí právě intelekt. Jako první sice dostane zprávu o tom, co se děje, ale místo aby jí důvěřoval a okamžitě podle ní začal jednat, raději si s ní jen pohrává.

Uslyšel jsem nebo možná pocítil prasknutí za krkem, přímo vedle průdušnice. Věděl jsem, že mi zlomila vaz. V uších mi nejdřív začalo hučet, potom zvonit. Začal jsem neobyčejně jasně slyšet. Byl jsem přesvědčen, že umírám. Proklínal jsem svou neschopnost udělat něco na svou obranu.

Nedokázal jsem ani pohnout svalem, abych ji nakopl. Nemohl jsem už ani dýchat. Tělo se mi roztrásl, a najednou jsem vstal a byl jsem volný. Byl jsem znenadání mimo její smrtící sevření. Díval jsem se dolů na postel, jako bych se díval ze stropu. Viděl jsem na ní ležet svoje nehybné a bezvládné tělo. Viděl jsem děs v jejích očích. Chtěl jsem, aby uvolnila smyčku. Zmocnil se mě vztek z toho, že jsem byl tak hloupý, a udeřil jsem ji pěstí přímo do čela.

Zaječela, chytila se za hlavu a ještě než zvadla, stačil jsem zahlédnout prchavou fantasmagorickou scénu, v níž byla vyhozena z postele silou mého úderu. Viděl jsem ji běžet ke zdi, kde se schoulila jako vyděšené dítě.

Potom jsem si uvědomil, že mám strašlivé potíže s dýcháním. Krk mě bolel a vyschlo mi v hrdle, že jsem nemohl ani polknout. Dlouho mi trvalo, než jsem nasbíral dost síly, abych mohl vstát. Potom jsem si prohlédl doňu Soledad. Ležela v bezvědomí na posteli a na čele měla obrovskou červenou bouli. Přinesl jsem trochu vody a polil jsem jí obličej, jak to vždycky dělával don Juan mně. Když znovu nabyla vědomí, nutil jsem ji chodit. Držel jsem ji přitom v podpaží, Byla úplně mokrá potem. Dal jsem jí na čelo ručník, namočený ve studené vodě. Zvracela a já jsem si byl takřka jist, že má otřes mozku. Celá se chvěla. Pokusil jsem se na ni navršit oblečení a přikrývky, aby jí bylo teplo, ale všechno ze sebe shodila a obrátila se tváří k větru. Požádala mě, abych ji nechal být. Jestli prý vítr změní směr, bude to znamení, že se z toho dostane. Krátce mi podala ruku, tak trochu na rozloučenou, a prohlásila, že to, co nás takhle postavilo proti sobě, byl osud.

„Myslím, že jeden z nás měl dnes v noci zemřít.“

„Neblázněte. Vždyť ještě nejste úplně odrovnaná,“ řekl jsem a myslel jsem to vážně.

Z nějakého důvodu jsem věřil, že bude v pořádku. Vyšel jsem ven, zvedl jsem klacek a šel k autu. Pes zavrčel. Ještě pořád tam byl, zkroucený do klubíčka na sedadle. Řekl jsem

mu, aby vypadl. Vy-skočil ven, krotký jak beránek. Něco se na něm změnilo. Viděl jsem jeho stín, jak běží ve tmě pryč a zabíhá do své ohrady.

Byl jsem volný. Posadil jsem se do auta a chvíli jsem uvažoval. Něco mě táhlo zpátky dovnitř. Cosi ještě nebylo ukončeno. Už jsem se doni Soledad nebál. Spíše se mě zmocnila neobyčejná lhostejnost. Cítil jsem, že doña Soledad mi poskytla, ať úmyslně nebo nevědomky, nesmírně důležité poučení. Ve strašlivé tísní, kterou vyvolal její pokus mě zabít, jsem proti ní zasáhl z roviny, která by pro mě byla za normálních okolností nemyslitelná. Málem mě uškrtila, něco v tom jejím zatraceném pokoji na mě působilo tak, že jsem byl zcela bezmocný, a přece jsem se z toho vyprostil. Nedokázal jsem si před-stavit, co se vlastně stalo. Možná to bylo tak, jak vždycky tvrdíval don Juan, že všichni v sobě máme zvláštní potenciál, který však jen zřídka kdy používáme. Opravdu jsem ji totiž udeřil z té fantomové polohy.

Vzal jsem si z auta baterku a vrátil se zpátky dovnitř. Zapálil jsem všechny petrolejky, které jsem v domě našel, a posadil se k psaní v předním pokoji. Prací jsem se skvěle uvolnil.

Za svítání se doña Soledad vypořádala ze svého pokoje. Sotva dokázala udržet rovnováhu. Byla úplně nahá. Udělalo se jí špatně a u dveří se složila. Dal jsem jí trochu vody. Chtěl jsem ji přikrýt dekou, ale odmítla to. Začal jsem si dělat starosti, že by mohla příliš vychladnout. Zamumlala, že musí zůstat nahá, jestli chce, aby ji vítr uzdravil. Rozdrtila pár lístků a udělala si z nich náčinek na čelo, kde jí jej přidržel turban. Pak se zabalila do deky a přistoupila ke stolu, kde jsem psal. Posadila se naproti mně. Oči měla zarudlé a vypadala opravdu nemocně.

„Něco ti musím říct,“ zasípala slabým hlasem. „Nagual chtěl, abych na tebe čekala. Prý na tebe musím počkat, i kdyby to mělo trvat dvacet let. Dal mi pokyny, jak tě nalákat a jak ti ukrást tvou sílu. Věděl, že dříve nebo později budeš

muset přijet za Pablitem a Nestorem, a tak mi přikázal, abych tuhle příležitost využila, očarovala tě a vzala ti všechno, co máš. Nagual říkal, že jestli budu žít bezchybně, pak tě sem moje síla přivede zrovna tehdy, kdy v domě nikdo jiný nebude. Moje síla to dokázala. Dnes jsi přijel a všichni jsou pryč. Můj bezchybný život mi pomohl. Už mi zbývalo jenom to, abych ti vzala sílu a potom tě zabila."

„Ale proč byste měla chtít udělat něco tak strašlivého?"

„Protože potřebuji tvou sílu pro svou vlastní cestu. Nagual to tak zařídil. Musel jsi to být ty, protože tě koneckonců ani neznám a nic pro mě doopravdy neznamenáš. Tak proč bych si neměla vzít to, co tak zoufale potřebuji, od někoho, na kom mi vůbec nezáleží? Přesně těmito slovy to Nagual říkal."

„Ale proč by mi chtěl Nagual ublížit? Sama jste říkala, že si o mě dělal starosti."

„To, co jsem ti dnes večer udělala, nemá nic společného s tím, co k tobě nebo ke mně Nagual cítí. To je jen mezi námi dvěma. Kromě nás dvou už nejsou další svědkové toho, co se dnes mezi námi odehrálo, protože jsme oba částí samotného Naguala. Ale ty zejména jsi od něj dostal něco, co já jsem nedostala, a uchoval sis to. A právě to je to, co tak zoufale potřebuji. Je to zvláštní síla, kterou ti dal. Nagual říkal, že každému ze svých šesti dětí něco dal. Na Eligia nestačím, od svých děvčat si to vzít nemůžu, a tak mi jako kořist zbýváš jenom ty. Sílu, kterou mi Nagual dal, jsem pěstovala, a při tom pěstování se změnilo i mé tělo. Ale i tvoje síla rostla. Já jsem ji od tebe chtěla, a kvůli tomu jsem se tě musela pokusit zabít. Nagual říkal, že i kdybys třeba nezemřel, upadneš do moci mého kouzla a staneš se mým zajatcem na celý život, budu-li chtít. Ať tak nebo tak, tvá síla pak bude moje."

„Ale jak by vám mohla má smrt prospět?"

„Tvoje smrt ne, ale tvoje síla. Udělala jsem to, protože potřebuji něco, co zesílí mou sílu, protože jinak budu mít na své cestě peklo, Nemám totiž dost šťávy. Proto také nemám

ráda la Gordu. Je mladá a má dost energie. Já jsem stará, všechno dvakrát promyslím, o všem pochybuji. Jestli chceš znát pravdu, tak pravý boj probíhá mezi mnou a Pablitem. To je můj nepřítel na život a na smrt, ne ty. Nagual říkal, že tvoje síla by mi usnadnila cestu a pomohla mi dostat to, co potřebuji."

„A jak proboha může být Pablito váš nepřítel?"

„Když mě Nagual změnil, věděl, co se nakonec stane. Především mě nastavil tak, aby moje oči směřovaly k severu. I když jste ty a moje děvčata stejní, přece jen jsem přesný opak toho, co jste vy. Já jdu jiným směrem. Pablito, Nestor a Benigno jsou s tebou, směr jejich očí je stejný jako tvůj. Vy všichni půjdete k Yucatánu společně.

Pablito je můj nepřítel, ale ne proto, že má oči nastavené opačným směrem, ale proto, že je to můj syn. Tohle jsem ti musela říct, i když nevíš, o čem mluvím. Já musím vstoupit do jiného světa. Tam, kde je teď Nagual. Kde teď je i Genaro s Eligiem. A to i kdybych kvůli tomu měla Pablita zničit."

„Co to říkáte, doño Soledad! Vy jste se zbláznila!"

„Ne, nezbláznila jsem se. Pro nás živé bytosti není nic důležitějšího, než vstoupit do toho světa. Řeknu ti, že pro mě je pravda tohle, A abych se do toho světa dostala, žiju tak, jak mi řekl Nagual. Kdybych neměla naději toho světa, nebyla bych nic, nic. Byla jsem stará a tlustá herka. Teď mě vede tahle naděje, ukazuje mi směr, a i když si nemůžu vzít tvou sílu, stále mám svůj cíl."

Položila si hlavu na stůl a ruce si dala jako polštář. Síla jejích slov mi vzala řeč. Nechápal jsem, co přesně má na mysli, ale mohl jsem se takřka vcítit do její úpěnlivé touhy, ačkoliv tohle bylo to nejpodivnější, co jsem od ní té noci slyšel. Její cíl byl cílem bojovníka, ve stylu i terminologii dona Juana. Nikdy jsem však neslyšel, že by někdo musel ničit druhé lidi, aby jej dosáhl.

Zvedla hlavu a zadívala se na mě přivřenýma očima.

„Zpočátku dnes všechno pracovalo pro mě. Trochu jsem se bála, když jsi přijel. Roky jsem na ten okamžik čekala. Nagual mi říkal, že jsi na ženské. Říkal, že pro mě budeš snadná kořist, takže jsem to s tebou hrála na rychlý konec. Představovala jsem si, že sedneš na lep. Nagual mě učil, jak tě mám chytit přesně ve chvíli, kdy budeš nejslabší. Vedla jsem tě k tomu okamžiku svým tělem. Ale tys mě začal podezřívát. Byla jsem tak nešikovná. Vzala jsem tě k sobě do pokoje, jak mi Nagual řekl, aby tě čáry na mojí podlaze chytily do pasti a tys byl bezmocný. Ale ty jsi mou podlahu ošálil, protože se ti líbila a protože jsi záměrně sledoval její čáry. Jakmile jsi měl oči na těch čárách, neměla žádnou sílu. Tvoje tělo vědělo, co má dělat. Také jsi mou podlahu vyděsil tím, že jsi řval tak, jak jsi řval. Takovéhle náhlé zvuky zabíjejí, zejména je-li to hlas čaroděje. Síla mojí podlahy zhasla jako svíčka. Já jsem to věděla, ale ty ne.

Tehdy jsi chtěl odjet, a tak jsem tě musela nějak zastavit. Nagual mi ukázal, jak mám používat ruku k tomu, abych tě chytila. Pokusila jsem se o to, ale neměla jsem dost síly. Moje podlaha byla vyděšena. Tvoje oči umlčely její čáry. Nikdo jiný na nich očima nespočinul. A tak se mi pokus chytit tě za krk nepodařil. Vyprostil ses z mého sevření, že jsem tě ani nestačila zmáčknout. Tehdy jsem věděla, že unikáš, a tak jsem zkusila ještě jeden, poslední útok. Použila jsem klíč, který na tebe měl podle Naguala zapůsobit nejvíc, a to je děs. Vyděsila jsem tě svými výkřiky, a to mi dodalo dost síly, abych si tě podrídila. Myslela jsem si, že už tě mám, ale ten můj hloupý pes se rozčilil. Je to hlupák. Shodil mě z tebe, když už jsem tě málem měla ve své moci. Ale jak to tak teď vidím, můj pes možná přece jen zas tak hloupý není. Možná že si všiml tvého dvojníka a vyjel proti němu, jenže přitom srazil mě."

„Ale vždyť jste říkala, že ten pes není váš."

„Lhala jsem. To byl můj trumf. Nagual mě učil, že mám pořád mít nějaký trumf v záloze, nějaký nečekaný trik. Tušila jsem, že možná budu svého psa potřebovat. Když jsem tě

vedla ukázat ti svého přítele, byl to ve skutečnosti on, zatímco kojot je přítelem děvčat. Chtěla jsem, aby tě ten pes cítil. Když jsi zaběhl do domu, musela jsem na něj být tvrdá. Strčila jsem ti ho do auta a přinutila jsem ho, aby kňučel bolestí. Je příliš veliký a sotva se vešel na sedadlo. A pak jsem mu hned řekla, aby tě roztrhal na kousky. Věděla jsem, že kdyby tě můj pes ošklivě pokousal, byl bys bezmocný a já bych tě pak snadno dorazila. Ale tys znovu unikl, jenomže teď jsi nemohl z domu odejet. Tak jsem pochopila, že musím mít trpělivost a počkat do tmy. Potom vítr změnil směr a já jsem si byla jista svým úspěchem.

Nagual mi říkal, že vůbec nepochybuje, že se ti budu líbit jako žena. Šlo jen o to, počkat na správný okamžik. Nagual řekl, že se sám zabiješ, jakmile si uvědomíš, že jsem ti vzala sílu. Ale pokud prý se mi nepodaří ti ji ukrást nebo pokud se sám nezabiješ nebo tě snad nebudu chtít držet naživu jako svého zajatce, mám pak použít svůj pásek do vlasů a uškrtnit tě. Dokonce mi ukázal, kam mám hodit tvou mrtvolu. Do bezedné jámy, do propasti v horách, která není příliš daleko odtud a kde se vždycky ztrácejí kozy. Ale Nagual se nikdy nezmínil o tom, že i ty máš stránky, z nichž jde strach. Říkala jsem ti, že jeden z nás měl dnes v noci zemřít, ale netušila jsem, že to mám být já. Nagual ve mně vzbudil pocit, že vyhraju já. Bylo od něj velmi kruté, že mi o tobě neřekl všechno."

„Pomyslete taky na mě, doño Soledad. Vždyť já jsem věděl dokonce méně než vy!"

„Ale to není totéž. Nagual mě na tohle připravoval několik let. Zнала jsem každou maličkost. Měla jsem tě v hrsti. Nagual mi ukázal i lístky, které mám mít vždycky čerstvé po ruce, aby tě ochromily. Dala jsem ti je do škopku jako vonnou přísadu. Ani sis nevšiml, že jsem si sama do škopku dala jiný druh listů. Nalítl jsi na všechno, co jsem si na tebe nachystala. A přesto ta tvoje děsivá strana nakonec zvítězila."

„A co myslíte tím děsivá strana?“

„No ta, co mě udeřila, ta, která mě dnes v noci chtěla zabít. Tvůj strašlivý dvojník, který dnes vystoupil, aby to se mnou skoncoval, Nikdy na to nezapomenu a budu-li žít, o čemž dost pochybuji, už nikdy nebudu stejná.“

„Vypadal jako já?“

„Samozřejmě, že jsi to byl ty, ale ne tak, jak vypadáš teď. Vlastně ani nemůžu říct, jak to vypadalo. Když o tom chci přemýšlet, začne se mi točit hlava.“

Vyprávěl jsem jí, že jsem letmo zahlédl, jak pod náporem mé rány opustila tělo. Chtěl jsem ji svým vylicením pobídnout. Měl jsem za to, že se to všechno odehrálo jen z toho důvodu, abychom byli přinuceni čerpat ze zdrojů, které jsou nám běžně uzavřeny. Zcela nepochybně jsem jí uštedřil strašlivou ránu. Způsobil jsem jí vážnou tělesnou újmu, ale přesto jsem já sám nic takového udělat nemohl. Měl jsem sice pocit, že jsem ji uhodil levou pěstí a svědčila o tom i obrovská rudá boule, kterou měla na čele, ale já jsem neměl klouby na prstech ani trochu oteklé a nepocíťoval jsem v nich žádnou bolest nebo nějaké potíže. A přitom by mi takhle silná rána mohla ruku i zlomit.

Když vyslechla moje líčení, jak jsem ji viděl schoulenou u zdi, úplně propadla zoufalství. Ptal jsem se jí, jestli má ponětí, co jsem to vlastně viděl, jestli také měla pocit, že opustila své tělo nebo letmo zahlédla ten pokoj.

„Teď vím, že je se mnou konec,“ zoufala si. „Jen málokdo přežije dotek dvojníka. Jestli už moje duše odešla, pak nepřežiju. Budu pořád slabší a slabší, až umřu.“

Oči se jí divoce leskly. Zvedla se, jako by mě chtěla uhodit, ale hned zase žuchla zpátky.

„Tys mi vzal duši. Teď ji určitě máš ve svém váčku. Ale proč jsi mi to musel říkat?“

Zapřísahal jsem se, že jsem vůbec neměl v úmyslu jí nějak ublížit, že jsem jednal, ať už v jakékoli podobě, pouze v sebeobraně, a proto že vůči ní nechovám vůbec žádnou zášť.

„Jestli nemáš mou duši ve váčku, pak je to ještě horší," usoudila. „Takže se tu bezcílně potuluje kolem. Pak už ji nikdy nedostanu zpátky."

Byla jako zbavená energie. Hlas jí slábl. Chtěl jsem, aby si šla lehnout, ale odmítla odejít od stolu.

„Nagual říkal, že kdybych snad absolutně selhala, mám ti předat jedno poselství. Chtěl, abych ti vyřídila, že už ti dávno vyměnil tělo. Že teď ty jsi on."

„A co tím chtěl říct?"

„Je to čaroděj. Vstoupil do tvého starého těla a vyměnil jeho světelnost. Teď jako Nagual záříš ty. Už nejsi synem svého otce. Teď jsi Nagual."

Doña Soledad vstala. Potácela se. Zřejmě chtěla ještě něco říci, ale měla potíže s mluvením. Odešla do svého pokoje. Pomohl jsem jí až ke dveřím, ale nechtěla, abych vstoupil dovnitř. Spustila deku, kterou se zakrývala, a položila se na postel. Velice potichu mě požádala, abych došel na nedaleký kopec a odtamtud sledoval, jestli se blíží vítr. A jen tak jakoby mimochodem dodala, abych si vzal s sebou jejího psa. Z neznámého důvodu se mi ta její prosba nezdála. Nabídl jsem jí, že vylezu na střechu a budu se dívat odtamtud. Otočila se však ke mně zády a odsekla, že zavést psa na kopec, aby přilákal vítr, je prý to nejmenší, co bych pro ni mohl udělat. Velmi mě tím pobouřila. Její pokoj ve tmě budil pocit děsu. Zašel jsem si tedy do kuchyně pro dvě lampy a přinesl je do pokoje. Jakmile to světlo zahlédla, hystericky vykřikla. I já jsem zaječel, ale úplně z jiného důvodu. Sotva totiž světlo proniklo do pokoje, zahlédl jsem její podlahu, omotanou kolem postele jako kokon. Byl to tak prchavý zážitek, že bych byl v příštím okamžiku mohl přísahat, že tenhle příšerný výjev vyvolal stín drátěného krytu svítlny. Tohle stínové vnímání mě rozzuřilo. Chytil jsem ji za ramena a zatřásl s ní. Rozplakala se jako dítě a slíbila, že už nebude zkoušet žádné další triky, Postavil jsem lampy na komody a Doña Soledad okamžitě usnula.

Druhého dne dopoledne se změnil vítr. Cítil jsem, jak severním oknem mocně fouká dovnitř. Kolem poledního doña Soledad opět vyšla. Zdálo se, že se ještě trochu potácí. Oči už neměla červené i otok na čele se zmenšil. Boule už byla sotva viditelná. Měl jsem dojem, že je na čase, abych odjel. Řekl jsem jí, že jsem si sice zapsal don Juanovo poselství, které mi předala, ale že mi to nic neříká.

„Už nejsi synem svého otce. Teď jsi sám Nagual,“ opakovala.

Pocíťoval jsem na sobě jakousi skutečnou nesrovnalost. Ještě před pár hodinami jsem byl bezmocný a doña Soledad se mě opravdu pokoušela zabít, ale teď tu se mnou rozmlouvá a já jsem na celou tu hrůznou událost zapomněl. Pořád jsem však měl v sobě ještě jednu část, která uměla celé dny přemítat bezvýznamné konfrontace s lidmi, které se nějak týkaly mé osoby nebo práce. Zdálo se, že tahle moje část jsem skutečně já, tedy to moje já, které znám celý život. Ale já, které oné noci vybojovalo kolečko zápasu se smrtí a potom na něj zapomnělo, bylo neskutečné. Byl jsem to já, a přece nebyl. Ve světle těchto nesrovnalostí už sice tvrzení dona Juana nebyla tolik přitažena za vlasy, nicméně pořád zůstávala nepřijatelná. Doña Soledad byla jako duchem nepřítomná a mírumilovně se usmívala.

„A, už jsou tady!“ zvolala najednou. „To mám ale štěstí. Moje děvčata už jsou tady. Teď se o mě postarají.“

Zdálo se, že to nejhorší už má za sebou. Na pohled byla silná jako vždycky, jenom její jednání bylo roztržitější. Moje obavy vzrůstaly. Nevěděl jsem, jestli ji mám nechat tam nebo ji odvézt do města do nemocnice, vzdálené několik set kilometrů.

Najednou vyskočila jako holčička a vyběhla předními dveřmi. Utíkala po příjezdové cestě k hlavní silnici. Její pes běžel za ní. Spěšně jsem nasedl do auta, abych ji dohonil. Musel jsem po příjezdové pěšině vycouvat, protože tam

nebylo dost místa na otočení. Když jsem se blížil k silnici, uviděl jsem v zadním okně, že doňu Soledad obklopily čtyři mladé ženy.

SESTŘIČKY

Doňu Soledad obklopily čtyři ženy. Zřejmě jim něco vysvětlovala, Dramaticky gestikulovala, mávala pažemi a chytala se za hlavu, Bylo jasné, že jim vykládá o mně. Dojel jsem po příjezdové pěšině až na místo, kde jsem dříve parkoval. Chtěl jsem tam na ně počkat, Uvažoval jsem, jestli mám zůstat sedět v autě nebo se radši jen tak nenuceně posadit na levý blatník. Nakonec jsem se rozhodl, že budu postávat u dveří, připraven naskočit a odjet, kdyby se mělo opakovat něco podobného událostem předešlé noci.

Byl jsem velice unavený. Více než čtyřadvacet hodin jsem ani oko nezamhouřil. Hodlal jsem těm mladým ženám sdělit co možná nejvíce o incidentu, který jsem měl s doňou Soledad, aby mohly učinit potřebná opatření a pomohly jí. Potom jsem chtěl odjet. Jejich přítomností se zcela nepochybně všechno změnilo. Najednou mi vše připadalo nabitě novou energií a vitalitou. Tuhle změnu jsem pocítil, když jsem uviděl, jak obklopily doňu Soledad.

Její sdělení, že jsou učednicemi dona Juana, ve mně probudilo tak neodolatelnou zvědavost, že jsem se ani nemohl dočkat, až se s nimi seznámím. Uvažoval jsem, zdali jsou stejné jako ona. Ale vždyť mi přece říkala, že jsou jako já, že jdou stejným směrem, a to se dalo snadno vyložit v dobrém smyslu. Tomu jsem chtěl věřit ze všeho nejvíce.

Don Juan jim říkával „las hermanitas“, sestřičky. To jméno velice sedělo přinejmenším těm dvěma, s nimiž jsem se setkal, Lidii a Rose, drobným, šibalským a okouzlejícím

mladým ženám. Hádal jsem , že když jsem se s nimi setkal poprvé, bylo jim něco přes dvacet. Pablito s Nestorem však vždycky odmítali hovořit o tom, kolik let jim je. Druhé dvě sestřičky, Josefina a Elena, mi byly úplnou záhadou. Čas od času jsem zaslechl jejich jméno a pokaždé v nějaké nepříznivé spojitosti. Z letmých poznámek dona Juana jsem si vyvodil, že nejsou tak docela normální: jedna prý je bláznivá a druhá obézní, a proto prý jsou drženy v izolaci. Když jsme jednou s donem Juanem vcházeli dovnitř, natrefili jsme na Josefinu. Don Juan mě představil, ale ani jsem ji nestačil pozdravit. Hned si zakryla tvář rukama a utekla. Jindy jsem zastihl Elenu, jak pere prádlo. Byla to obryně. Očividně trpěla nějakou hormonální poruchou. Pozdravil jsem ji. Ani se neotočila. Její tvář jsem nikdy nespatriil.

Když si daly dohromady, co jim doña Soledad sdělila, pocítil jsem nutkání popovídat si s těmito záhadnými „hermanitas“, ale současně jsem se jich takřka bál.

Letmo jsem mrkl na příjezdovou cestu a sbíral odvahu se setkat se všemi najednou. Cesta však byla náhle prázdná. Nikdo po ní nepřicházel, a přitom sotva před minutou tam ještě byly, ani ne třicet metrů od domu. Vylezl jsem na střechu auta, abych se rozhlédl. Nikde nikdo, dokonce ani ten pes. Propadl jsem panice. Sklouzl jsem dolů a už jsem naskakoval do auta, že odjedu pryč, když jsem uslyšel, že na mě někdo volá: „A jéje, kdopak to tady je.“

Rychle jsem se otočil. Stál jsem tváří v tvář dvěma dívkám, které právě vyšly z domu. Usoudil jsem, že asi všechny běžely napřed a vešly dovnitř zadním vchodem. Oddechl jsem si.

Obě mladé dívky přišly ke mně. Musel jsem uznat, že jsem si jich ještě nikdy pořádně nevšiml. Byly krásné, snědé a nesmírně štíhlé, ale nikoliv hubené. Jejich dlouhé černé vlasy byly spletené do copů. Na sobě měly jednoduché sukně, modré denimové kabátky a hnědé boty na nízkém podpatku s měkkou podrážkou. Byly naboso. Nohy měly krásně

tvarované a svalnaté. Řekl bych, že na výšku měřily něco mezi sto šedesáti a sto sedmdesáti centimetry. Fyzicky byly zřejmě velmi zdatné. Pohybovaly se s velikou obratností. Jedna z nich byla Lidia a druhá Rosa.

Pozdravil jsem je. Obě najednou mi podaly ruku. Každá si stoupla z jedné strany. Vypadaly zdravě, plné života. Požádal jsem je, aby mi pomohly vyndat z auta balíčky. Když jsme je odnášeli dovnitř, uslyšel jsem hluboké zavrčení. Bylo tak hluboké a tak blízko, že mi spíš připomínalo lva.

„Co to bylo?“ zeptal jsem se Lidie.

„Copak ty to nevíš?“ opáčila nedůvěřivě.

„To je určitě ten pes,“ řekla Rosa. Rozeběhly se dovnitř a mě v podstatě táhly s sebou.

Položili jsme balíčky na stůl a sedli si na dvě lavice. Obě dívky se posadily proti mně. Oznamil jsem jim, že doña Soledad je velmi nemocná a že jsem se zrovna chystal ji odvézt do města do nemocnice, protože jsem nevěděl, jak jinak bych jí mohl pomoci.

Když jsem jim to sděloval, uvědomil jsem si, že šlapu po tenkém ledě. Nikterak jsem nedokázal odhadnout, co všechno jim mám prozradit o skutečné povaze svého souboje s doňou Soledad. Začal jsem tedy hledat opěrné body. Říkal jsem si, že budu-li dávat bedlivý pozor, jejich hlas nebo výraz jejich tváře mi odhalí, kolik vědí. Ale mlčely a nechaly mluvit jenom mě. Začal jsem pochybovat o tom, jestli jim mám vůbec něco říkat. Samou snahou přijít na to, co mám dělat a jak se do toho nezamotat, jsem začal vykládat nesmysly. Lidia mě přerušila. Suše mě upozornila, abych se nestaral o zdraví doňi Soledad, protože už jí začaly pomáhat samy. Její slova mi nahrála k tomu, abych se jí zeptal, jestli vědí, jaké má doña Soledad potíže.

„Vzal jsi jí duši,“ obvinila mě.

Mou první reakcí byla obrana. Začal jsem horlivě mluvit, ale dopadlo to tak, že jsem protiřečil sám sobě. Upřeně na mě zíraly. To, co jsem říkal, vůbec nedávalo smysl. Pokusil jsem

se to všechno vysvětlit jinak. Byl jsem však už tak nesmírně unavený, že jsem byl sotva schopen dát si myšlenky dohromady. Nakonec jsem to vzdal.

„Kde je Pablito s Nestorem?“ zeptal jsem se po dlouhé odmlce. „Brzy sem dorazí,“ řekla stručně Lidia.

„Byly jste s nimi?“

„Ne!“ vykřikla a upřeně se na mě zadívala.

„Nikdy nechodíme spolu,“ vysvětlila Rosa, „ti lajdačí jsou jiní než my.“

Lidia jí nohou kategoricky naznačila, že má být zticha. Zřejmě tady velela ona. Postřehl jsem ten pohyb její nohy a přitom jsem si vzpomněl na zvláštní moment svého vztahu s donem Juanem. Za těch nespočetných společných toulek se mu podařilo naučit mě systému skrytého dorozumívání pomocí určitých pohybových kódů nohou, aniž by se na to někdy zvláště zaměřil. Sledoval jsem, jak Lidia dává Rose znamení, které upozorňuje na nebezpečí. Toto znamení signalizuje, že se děje něco, co je z hlediska toho, kdo znamení dává, nepříjemné nebo nebezpečné. V tomto případě jsem to byl já. Zasmál jsem se. Vzpomněl jsem si, že don Juan mi dal toto znamení, když jsem se poprvé setkal s donem Genarem.

Předstíral jsem, že vůbec neruším, co se mezi nimi odehrává. Chtěl jsem zjistit, zda budu umět přečíst všechny jejich signály.

Rosa dala znamení, že mi chce šlápnout na krk, ale Lidia jí odpověděla kategorickým ne.

Podle dona Juana je Lidia velice talentovaná. Pokud prý může soudit, je Lidia mnohem citlivější a bdělejší než Pablito, Nestor nebo já. Nikdy jsem se s ní nedokázal spřátelit. Byla nade vše povznesená a sarkasticky jedovatá. Měla obrovské, černé oči, ale stále uhýbala pohledem. Nikdy se na nikoho nepodívala zpřímá. Její ostře tvarovaný nos byl u kořene poněkud plochý a široký. Vzpomínám si, že mívala zarudlá, bolavá víčka a že si ji kvůli tomu všichni dobírali. Víčka už

sice zarudlá nemá, ale pořád si často mne oči a hodně mrká. Během let, kdy jsem byl ve spojení s donem Juanem a donem Genarem, jsem viděl Lidii ze všech nejčastěji, ale přesto jsme spolu sotva kdy prohodili více než tučt slov. Pablito ji považoval za velmi nebezpečnou bytost. Já jsem měl vždycky za to, že je jen nesmírně plachá.

Rosa byla naopak divoká a vesele nespoutaná. Domníval jsem se, že je nejmladší. Měla upřímné a zářivé oči. Nikdy neuhýbala pohledem, ale zato byla velmi náladová. S Rosou jsem si povídal víc než s ostatními. Byla přátelská, velice odvážná a byla s ní ohromná legrace.

„A kde jsou ostatní?“ zeptal jsem se Rosy. „Copak se neobjeví?“ „Za chvíli se ukážou,“ odpověděla Lidia.

Z jejich výrazu jsem poznal, že přátelství není zrovna to, oč jim jde, a z toho, co si sdělovaly pomocí nohou, jsem usoudil, že jsou stejně nebezpečné jako doña Soledad. A přesto, jak jsem tam tak seděl a díval se na ně, uvědomoval jsem si, že jsou úžasně krásné. Choval jsem k nim ty nejvřelejší city. Ba co víc, cítil jsem to tím intenzivněji, čím více mi upřeně hleděly od očí. Na okamžik jsem k nim přímo zahorel vášní. Byly tak svůdné, že bych tam byl s to sedět celé hodiny a jen tak se na ně dívat, ale moje střízlivá mysl mě přinutila vstát. Nehodlal jsem opakovat svoje břídlství z předešlé noci. Usoudil jsem, že nejlepší obranou bude vyložit karty na stůl. Pevným hlasem jsem jim sdělil, že don Juan pro mě připravil jakousi zkoušku, při níž použil doňu Soledad, a také naopak, že i já jsem zas posloužil doně Soledad, aby si na mně něco vyzkoušela. A že je tu vysoká pravděpodobnost, že zapojil stejným způsobem také je, a že tedy budeme postaveni proti sobě v nějakém střetu, který může dopadnout tak, že někdo z nás bude zraněn. Apeloval jsem na jejich smysl bojovníků. Řekl jsem jim, že jsou-li pravými dědičkami dona Juana, musí se ke mně chovat bezchybně, to znamená odhalit mi svoje plány a nechovat se jako obyčejní a lační lidští tvorové.

Obrátil jsem se k Rose a zeptal se jí, z jakého důvodu mi chce šlápnout na krk. Na moment ji to zaskočilo, ale potom se rozzlobila. V očích jí vzplanul hněv a malá ústa se našpulila.

Lidia mě velmi rozumně ujišťovala, že se jich nemusím obávat, Rosa se prý na mě rozzlobila, protože jsem ublížil doně Soledad, a její výbuch je reakce čistě osobní.

Řekl jsem, že už je na čase, abych odjel, a zvedl jsem se. Lidia mě pohybem ruky zadržela. Zdálo se, že je vyděšena nebo něčím hluboce zneklidněna. Začala protestovat, když tu se za dveřmi ozval hluk, který upoutal mou pozornost. Obě dívky ke mně přiskočily. O dveře se opíralo cosi těžkého a strkalo do nich. Teprve teď jsem si všiml, že je dívky zajistily těžkou železnou tyčí. Zaplavil mě pocit znechucení. Celá ta záležitost se tedy bude zase opakovat. Už jsem toho všeho měl až po krk a byl jsem unavený.

Dívky na sebe mrkly, pak se podívaly na mě a zase na sebe.

Zvenku bylo slyšet kňučení a těžké oddychování velikého zvířete. Nejspíš to byl zase ten pes. Najednou jsem byl úplně zaslepen vyčerpáním. Rozeběhl jsem se ke dveřím, sundal železnou tyč a začal jsem je otevírat. Lidia se ke mně vrhla a dveře opět zavřela.

„Nagual měl pravdu," hlesla, sotva popadajíc dech. „Ty pořád jenom přemýšlíš a přemýšlíš. Jsi větší trouba, než jsem předpokládala."

Odtáhla mě zpátky ke stolu. V duchu jsem si přehrával, jak nejlépe jim řeknu jednou provždy, že toho už mám dost. Rosa si sedla vedle mě tak blízko, že se mě dotýkala. Cítil jsem, jak se její noha nervózně tře o mou. Lidia stála naproti a upřeně se na mě dívala, Připadalo mi, že se mi snaží něco říci svými černými, planoucíma očima, ale nerozuměl jsem jí.

Začal jsem mluvit, ale nedořekl jsem to. Zničehonic jsem si někde velice hluboko cosi uvědomil. Moje tělo si uvědomovalo zelenavé světlo, jakousi fluorescenci kolem domu. Nic jsem neviděl ani neslyšel, jen jsem si jednoduše to

světlo uvědomoval, jako kdybych náhle usínal a myšlenky se mi měnily v obrazy, které překrývají svět každodenního života. To světlo se pohybovalo velikou rychlostí. Cítil jsem je v břiše. Sledoval jsem je nebo spíše jsem na ně na chvíli zaměřil pozornost, když poletovalo kolem. Z pozornosti zaostřené na to světlo vycházela veliká jasnost. Tehdy jsem pochopil, že v tomto domě a v přítomnosti těchto lidí je chybné i nebezpečné jednat jako nevinný, nezúčastněný divák.

„Copak ty se nebojíš?“ ukázala Rosa na dveře.

Její hlas mě vyrušil v soustředění.

Připustil jsem, že to, co tam je, ať je to cokoliv, mě děsí, v rovině tak hluboké, že bych z toho mohl mít i smrt. Chtěl jsem ještě něco říci, ale najednou se mě zmocnil hněv. Okamžitě jsem si chtěl promluvit s doňou Soledad. Nevěřil jsem jí. Šel jsem rovnou do jejího pokoje, ale nebyla tam. Začal jsem ji volat. Křičel jsem z plných plic, volal jsem jí jménem. V domě byl ještě jeden pokoj. Rozrazil jsem dveře a vtrhl dovnitř. Nikdo tam nebyl. Hněv se ve mně stupňoval stejnou měrou, jakou rostl i můj strach.

Vyšel jsem zadním vchodem a obešel dům dopředu. Nikde nebylo nikoho vidět, dokonce ani psa. Zuřivě jsem zabušil na přední dveře. Otevřela mi Lidia. Vešel jsem dovnitř a ječel na ni, aby mi řekla, kam všichni odešli. Sklopila oči a neodpověděla. Chtěla zavřít dveře, ale já jsem ji nenechal. Rychle zašla do vedlejšího pokoje.

Znovu jsem se posadil ke stolu. Rosa se ani nepohnula. Byla jako zkamenělá.

„Ty a já jsme jedno,“ řekla najednou. „Nagual nám to řekl.“

„Tak mi tedy řekni, co se to tady plíží kolem domu.“

„Spojenec.“

„A kde je teď?“

„Pořád je tady. Neodejde. Budeš-li slabý, okamžitě tě rozdrtí. Ale my nejsme ten, kdo by ti mohl něco říkat.“

„A kdo to teda je? Kdo mi něco řekne?“

„La Gorda!“ vykřikla Rosa a otevřela oči tak široko, jak to vůbec šlo. „Jedině ona. Ví všechno.“

Zeptala se, jestli smí pro jistotu zavřít dveře, ale ani nepočkala na odpověď, hned se přisunula ke dveřím a zabouchla je.

„Nemůžeme dělat nic jiného, než počkat, až tady budou všichni,“ prohlásila.

Lidia se vrátila do místnosti s balíčkem. V kusu tmavožluté látky byl zabalen jakýsi předmět. Lidia vypadala velice uvolněně. Všiml jsem si, že je v ní něco velitelského i ovládajícího. Svoje rozpoložení nějak přenesla na Rosu i na mě.

„Víš, co tady mám?“ obrátila se na mě.

Neměl jsem nejmenší potuchy. Velmi pečlivě a uvážlivě začala balíček rozbalovat. Dávala si přitom dosti na čas. Potom se zarazila a podívala na mě. Zřejmě váhala. Zazubila se, jako kdyby se styděla ukázat, co v ranečku je.

„Tenhle balíček tu Nagual nechal pro tebe,“ zamumlala, „ale myslím, že bude lepší počkat s tím na la Gordu.“

Naléhal jsem, aby ho rozbalila. Divoce se na mě podívala a bez dalšího slova odnesla balíček z místnosti.

Tahle Lidiina hra se mi líbila. To, co prováděla, bylo zcela v duchu don Juanova učení. Názorně mi teď ukázala, jak je co nejlépe využívat v obyčejných situacích. Přinesla mi balíček a předstírala, že ho chce otevřít. Když mi prozradila, že ho tam pro mě zanechal don Juan, opravdu vytvořila takřka nesnesitelné tajemství. Věděla, že budu-li chtít zjistit, co balíček obsahuje, budu tam muset zůstat. Dokázal jsem si představit řadu věcí, které by v tom ranečku mohly Třebas don Juanova dýmka, kterou užíval na psychotropní houby. Kdysi mi dal na srozuměnou, že mi ji jednou předá k opatrování. Taky tam mohl být jeho nůž nebo kožený váček nebo třeba jeho čarodějské předměty síly. A docela klidně to také mohla být jen bouda, kterou na mě Lidia ušila.

Koneckonců don Juan byl přece jen příliš výjimečný a příliš vzdálený tomuto světu, aby mi zanechával nějaké dědictví.

Řekl jsem Rose, že sotva stojím na nohou a padám hlady. Představoval jsem si, že odjedu do města, tam si pár dní odpočinu a potom zase přijedu sem za Pablitem a Nestorem. Pak se možná setkám i s druhými dvěma dívkami.

Vtom se vrátila Lidia. Rosa jí řekla, že mám v úmyslu odjet.

„Nagual nám přikázal, abychom se o tebe staraly, jako bys ty byl on sám," oznámila mi Lidia. „My všichni jsme teď Nagualem, ale ty jsi víc, i když nikdo z nás nechápe, proč."

Obě na mě mluvily současně a všemožně se dušovaly, že se nikdo nechystá zkoušet na mě něco takového jako doña Soledad. Obě měly v očích tak absolutní výraz poctivosti, že jím přesvědčily i moje tělo.

Uvěřil jsem jim.

„Musíš počkat, až se vrátí la Gorda," řekla Lidia.

„Nagual říkal, že máš spát v jeho posteli," dodala Rosa.

Začal jsem přecházet sem a tam, sužován podivným dilematem, Na jedné straně jsem chtěl zůstat tady a odpočinout si. V jejich přítomnosti jsem se teď cítil fyzicky uvolněný a šťastný. Nic takového jsem včera s doňou Soledad nepociťoval. Ale na druhé straně moje rozumová stránka se vůbec neuvolnila. V rozumové rovině jsem se bál stejně, jako jsem se bál po celou tu dobu. Chvilé, kdy jsem propadal zoufalé beznaději, se střídaly s okamžiky, kdy jsem jednal s odvahou. Sotva však tyto okamžiky odezněly, opět jsem se cítil stejně zranitelný jako vždycky.

Pochodoval jsem po pokoji takřka jako šílenec, ponořen do jakési dušezpytné sebeanalýzy. Obě dívky zůstávaly potichu a s úzkostnou zvědavostí mě sledovaly. A pak jsem najednou celou tu hádanku rozlouskl: poznal jsem, že je ve mně cosi, co strach jenom předstírá. Reagovat tímto způsobem jsem si totiž zvykl v přítomnosti dona Juana. Celá ta léta, kdy jsem s ním byl ve spojení, jsem se spoléhal na to,

že mi vždycky poskytne vhodnou náplast na můj strach. Ze své závislosti na něm jsem čerpal útěchu i pocit bezpečí. Ale to je nyní neudržitelné. Don Juan už je pryč. Jeho učedníci nemají jeho trpělivost, moudrost a vynalézavost, ani jeho zdatnost. Hledat útěchu u nich by byla vyložená hloupost.

Dívky mě zavedly do druhého pokoje. Okno vedlo na jihovýchod a stejným směrem byla postavena i postel - tlustá rohož místo matrace. Asi šedesát centimetrů dlouhý kmen maguey byl opracován tak, že jeho porézní tkáň sloužila jako podhlavník či opera pro krk. Tento podhlavník měl velmi hladký povrch. Zřejmě byl ručně hlazený. Zkusil jsem si lehnout a položit si na něj hlavu. Bylo mi neobyčejně pohodlně a celé tělo se mi uvolnilo. Ležel jsem v don Juanově posteli a cítil bezpečí i naplnění. Zaplavila mě vlna nevýslovného míru a klidu. Již jednou jsem zažil něco podobného, když mi jednou don Juan připravil v poušti na severu Mexika lůžko na vrcholku hory. Usnul jsem.

Probudil jsem se až k večeru. Lidia s Rosou ležely takřka na mně a tvrdě spaly. Ani jsem se nepohnul, ale přesto se za chvíli obě naráz probudily.

Lidia zívla a prohlásila, že musely spát vedle mě a chránit mě, abych si mohl odpočinout. Byl už jsem notně vyhládlý. Lidia poslala Rosu do kuchyně, aby nám přichystala něco k jídlu. Sama zatím rozsvítila všechny svítílny v domě. Když bylo jídlo hotovo, posadili jsme se ke stolu. Měl jsem pocit, jako bych je znal celý život, jako bych byl odjakživa s nimi. Jedli jsme mlčky.

Když Rosa sklízela ze stolu, zeptal jsem se Lidie, jestli tu snad všichni spí v Nagualově posteli. Vedle postele doni Soledad to totiž byla jediná postel v domě. Lidia mi věcně oznámila, že se odtud už dávno musely odstěhovat do vlastního domu, který je tady nedaleko, a že když se odstěhovaly ony, odstěhoval se i Pablito a teď bydlí s Nestorem a Benignem.

„Lidi, co se to s vámi stalo? Já jsem si myslel, že jste všichni spolu!"

„Ne, teď už ne," odpověděla Lidia. „Od té doby, co Nagual odešel, má každý jiný úkol. Nagual nás spojil a Nagual nás zase rozdělil."

„A kde je Nagual teď?" zeptal jsem se tím nejlhostejnějším tónem, jaký jsem svedl.

Obě se na mě zadívaly a pak na sebe mrkly.

„No, to nevíme," řekla Lidia. „Odešel s Genarem."

Zřejmě mluvila pravdu, ale přesto jsem se domáhal, aby mi ještě jednou řekly všechno, co vědí.

„My vlastně nevíme nic," vyjela Lidia, kterou moje otázky očividně vyváděly z míry. „Přesunuli se jinam. Na tohle se musíš zeptat la Gordy. Má něco, co ti musí říct. To ona včera poznala, že jsi přijel, a tak jsme se celou noc hnaly, abychom sem dorazily. Bály jsme se, že už budeš mrtvý. Nagual nám říkal, že ty jsi ten jediný, komu musíme pomáhat a důvěřovat. Říkal, že ty jsi on sám."

Zakryla si tvář a zasmála se. A pak dodala, jako by ji to právě napadlo: „Ale tomu se dá těžko věřit."

Problém je v tom, že tě neznáme," řekla Rosa. „My čtyři cítíme stejným způsobem. Bály jsme se, že budeš mrtvý. Ale když jsme tě uviděly, tak jsme se zas rozčílily, že nejsi. Soledad je jako naše máma, a možná víc než máma."

Spiklenecky se na sebe podívaly. Okamžitě jsem si to vyložil jako znamení, že budou potíže. Že to nevěstí nic dobrého. Lidia si všimla mé náhlé nedůvěry, která se mi nejspíš zračila ve tváři, a ihned mě zahrnula řadou ujištění, že mi skutečně chtějí pomáhat. Opravdu jsem neměl důvod pochybovat o jejich upřímnosti. Kdyby mi chtěly ublížit, mohly to udělat, když jsem spal. To, co říkala, znělo tak upřímně, že jsem si připadal jako malicherný. Rozhodl jsem se, že jim teď předám dárky, které jsem přivezl. Řekl jsem jim, že v těch balíčcích jsou všelijaké maličkosti, aby si

vybraly, co se jim líbí. Lidia prohlásila, že by byla radši, kdybych jim je rozdal sám. A velmi zdvořile dodala, že by mi byly velice vděčné, kdybych taky vyléčil doňu Soledad.

„A co mám podle tebe udělat, abych ji vyléčil?“ zeptal jsem se jí po dlouhém mlčení.

„Použij svého dvojníka,“ řekla věčně.

Opatrně jsem naznačil, že doña Soledad mě málem úkladně zavraždila a že jsem přežil jedině milostí čehosi, co je ve mně, ale co nejsou ani moje dovednosti ani moje znalosti. Že pokud mne se týče, je tohle nedefinovatelné cosi, které jí zřejmě ušetřilo ránu, zcela skutečné, ale že doně Soledad dokážu pomoci zhruba stejně tolik, jako chodit po měsíci.

Pozorně mě poslouchaly a mlčely. Byly však rozrušené.

„Kde je teď doña Soledad?“ zeptal jsem se Lidie.

„Je s la Gordou,“ řekla sklíčeně. „La Gorda ji odvedla a pokouší se ji uzdravit, ale kde jsou přesně, to nevíme. A to je pravda.“

„A kde je Josefina?“

„Šla pro Svědka. On jediný by mohl doňu Soledad uzdravit. Rosa si myslí, že ty umíš víc než Svědek, ale protože se na Soledad zlobíš, chceš, aby umřela. Ale my tě za to neobviňujeme.“

Ujišťoval jsem je, že se na ni vůbec nezlobím, natožpak abych chtěl její smrt.

„No, tak ji tedy uzdrav!“ zapištěla Rosa rozhněvaně. „Svědék nám říkal, že vždycky víš, co máš dělat, a Svědek se nemůže mýlit.“

„A kdo to k čertu je, ten váš Svědek?“

„Nestor je Svědek,“ řekla Lidia, jako by váhala, zda má vyslovit jeho jméno. „Ale ty to víš. Musíš to vědět.“

Vzpomněl jsem si, že při našem posledním setkání nazval don Genaro Nestora Svědkem. Tehdy jsem to považoval za vtip nebo snad trik, kterým don Genaro uvolňoval úzkostné napětí našich posledních společných okamžiků.

„To nebylo žertování," řekla Lidia pevně. „Genaro s Naguaelem vedli Svědka po jiné stezce. Brali ho s sebou všude, kam šli. Když říkám všude, tak myslím všude! Svědek byl svědkem všeho, o čem je třeba svědčit."

Bylo zřejmé, že mezi námi vládne obrovské nedorozumění. Dělal jsem, co jsem mohl, abych jim vysvětlil, že mě vlastně vůbec neznají. Don Juan mě držel stranou všech ostatních, včetně Pablita a Nestora. Kromě obvyklých pozdravů, které jsem s nimi všemi za ta léta sem tam prohodil, jsme spolu nikdy doopravdy nemluvili. Znal jsem je všechny hlavně jenom z toho, co mi o nich řekl don Juan. I když jsem se jednou setkal s Josefínou, nedovedl jsem si vůbec vybavit, jak vypadá. Z la Gordy jsem kdysi zahlédl jen její obrovské pozadí. To je všechno. Připomněl jsem jim, že jsem do včerejška vůbec netušil, že ony čtyři jsou učednicemi dona Juana ani že k této skupině patří také Benigno.

Upejpavě se na sebe podívaly. Rosa chtěla něco říci, ale Lidia ji nohou zarazila. Měl jsem pocit, že už by si neměly po takovém dlouhém a procítěném výkladu dál tajně předávat vzkazy. Měl jsem nervy tak napjaté, že úplně postačil ten skrytý pohyb nohy a já jsem vzteky vyletěl. Řval jsem na ně z plných plic a pravou pěstí bušil do stolu. Rosa se neuvěřitelně rychle vymrštila. Také moje tělo - zřejmě v reakci na její rychlý pohyb - samo od sebe uskočilo o krok zpátky, aniž by ho k tomu rozum vyzval. Uskočilo přesně včas, aby o vlásek uniklo ráně těžkým klackem nebo předmětem, který Rosa třímala v ruce a který vzápětí s rachotem dopadl na stůl.

Opět jsem uslyšel onen velice zvláštní a tajuplný zvuk, který jsem slyšel předešlé noci, když mě doña Soledad dusila. Byl suchý a připomínal prasknutí, jako by mi cosi puklo v základně krku, přímo u průdušnice. V uších mi zapraskalo. Moje levačka dopadla rychlostí blesku na Rosin klacek a rozdrtila ho. Po celou dobu tohoto výjevu jsem viděl sám sebe, jako bych se pozoroval ve filmu.

Rosa vykřikla. Teprve teď jsem si uvědomil, že jsem se naklonil celou vahou dopředu a že jsem ji levou pěstí udeřil do hřbetu ruky. Byl jsem zděšený. Ať už se dělo se mnou cokoliv, bylo to neskutečné, byla to noční můra. Rosa stále křičela. Lidia ji odvedla do don Juanova pokoje. Slyšel jsem, jak ještě chvíli řve bolestí, a potom vše utichlo. Posadil jsem se ke stolu. Měl jsem myšlenky roztráštěné a nesouvislé.

Velmi ostře jsem si uvědomoval především onen zvláštní zvuk dole v krku. Don Juan mi jej popisoval jako zvuk, který člověk vydává ve chvíli, kdy mění rychlost. Mlhavé jsem si vzpomínal, že už jsem ho jednou zažil v jeho přítomnosti. Třebaže jsem si ho uvědomil předešlé noci, dokud se neudala tahle nehoda s Rosou, nedocenil jsem jeho plný význam. Všiml jsem si také, že ten zvuk vyvolává zvláštní pocit horka na patře v ústech a v uších. Jeho síla a suchost mi připomínala dunění velikého, prasklého zvonu.

Po chvíli se Lidia vrátila. Zdálo se, že je klidnější a usebranější. Dokonce se usmála. Požádal jsem ji, aby mi laskavě pomohla rozmotat tuhle hádanku a vysvětlila mi, co se vlastně stalo. Dlouho váhala a potom řekla, že když jsem zařval a udeřil do stolu, Rosa se rozčilila a znervózněla. A protože se prý domnívala, že jim chci ublížit, pokusila se mě udeřit svou „snovou rukou“. Ale já jsem uskočil její ráně a uhodil ji na hřbet ruky stejným způsobem, jak jsem udeřil doňu Soledad. Lidia soudila, že Rosa tu ruku nebude moci vůbec používat, ledaže bych přišel na to, jak jí pomoci.

Potom vešla do pokoje Rosa. Paži měla ovázanou kusem látky. Podívala se na mě úplně dětskýma očima. Můj zmatek dosahoval vrcholu. Jednou částí jsem se cítil vinen a připadal si jako mizera. Ale jiná moje část zůstávala nevzrušená. Kdybych byl v sobě tuhle část neměl, byl bych nepřežil ani útok doni Soledad, ani Rosinu ničivou ránu.

Po dlouhém mlčení jsem připustil, že ode mne bylo dosti malicherné tolik se rozzlobit jen proto, že si dávají nohama znamení, ale že můj řev a bušení do stolu se přesto nedá

srovnávat s tím, co udělala Rosa. Když vezmeme v úvahu fakt, že nejsem obeznámen s jejich praktikami, mohla mi tou ránou snadno urvat ruku.

Velmi důrazně jsem ji požádal, aby mi svou ruku ukázala. Váhavě si ji rozbalila. Ruka byla rudá a oteklá. V duchu jsem ani trochu nepochyboval, že tito lidé mě podrobují určité zkoušce, což jim uložil don Juan. Při konfrontaci s nimi jsem byl vždy odmrštěn do říše, kam nebylo možné se dostat racionálně a kterou ani nešlo uznat rozumem. Don Juan mi stále znovu a znovu říkával, že moje racionalita zahrnuje pouze velmi malou část toho, co nazývá celistvostí člověka. Pod náporom neznámého, a přitom zcela skutečného nebezpečí, že budu fyzicky zlikvidován, si muselo moje tělo vybrat: buď využije své skryté zdroje, nebo umře. Celý trik spočíval v tom, že musím opravdu přijmout možnost, že takové zdroje existují a jsou dosažitelné. Léta výcviku byla vlastně jenom jednotlivými kroky, jak dospět k tomuto přijetí. Věren své zásadě, že nelze připustit kompromisy, don Juan u mě mířil k absolutnímu vítězství nebo absolutní porážce. Kdyby mě byl výcvik nespojil se skrytými zdroji, při této zkoušce by se to jasně prokázalo a v takovém případě by mi zbývalo jen velmi málo, co bych mohl dělat. Don Juan řekl doně Soledad, že bych se zabil. A protože znal lidskou povahu dobře, měl nejspíš pravdu.

Bylo tedy načase osvojit si nový způsob jednání. Lidia říkala, že můžu pomoci Rose a doně Soledad toutéž silou, která jim způsobila zranění. Celá věc tedy záležela jen na tom, abych se dostal do správné řady pocitů nebo snad myšlenek či co vlastně bylo to, co přimělo moje tělo tuto sílu uvolnit. Vzal jsem Rosu za ruku a pohladil ji. Přál jsem si, aby se uzdravila. Přál jsem jí jen to nejlepší. Dlouho jsem jí hladil ruku a konejšil ji. Hladil jsem ji po hlavě, až mi usnula na rameni, ale otok ani rudá barva zranění se nezměnily.

Lidia mě pozorovala a neřekla ani slovo. Usmívala se na mě. Chtěl jsem jí říci, že jako léčitel jsem učiněná katastrofa. Její oči jako by zachytily moji náladu a držely ji, až úplně ztuhla.

Rosa chtěla spát. Buď byla strašlivě unavená nebo nemocná. Ani jsem neměl chuť zjišťovat, jestli je to tak nebo onak. Zvedl jsem ji v náručí. Byla lehoučká jako pírko. Odnesl jsem ji do postele dona Juana a jemně ji do ní položil. Lidia ji přikryla. V pokoji byla veliká tma. Podíval jsem se z okna. Viděl jsem jasnou oblohu, posetou hvězdami. Až do této chvíle jsem úplně zapomněl, že jsme ve velké nadmořské výšce.

Když jsem se díval na nebe, cítil jsem, že mě zaplavuje vlna optimismu. Hvězdy mi připadaly sváteční. Být tváří k jihovýchodu je opravdu krásné.

Znenadání mě něco začalo popohánět a já měl pocit, že musím poslechnout. Chtěl jsem se jít podívat, jestli pohled na oblohu bude jiný z okna doni Soledad, které vedlo na sever. Vzal jsem Lidii za ruku, že ji tam odvedu, ale zastavil mě svědivý pocit na temeni hlavy, který jakoby postupoval ve vlnách dolů po zádech až k pasu a odtamtud k žaludku. Sedl jsem si na rohož. Pokusil jsem se přemýšlet o svých pocitech. Zdálo se mi, že přesně v okamžiku, kdy jsem pocítil svědění na hlavě, ztratily moje myšlenky na síle i počtu. Pokoušel jsem se dostat do normálního duševního procesu, kterému říkám přemýšlení, ale nedokázal jsem to.

Při mentálním uvažování jsem úplně zapomněl na Lidii. Klečela přede mnou na podlaze, tváří ke mně. Uvědomoval jsem si, že mě její obrovské oči bedlivě zkoumají ze vzdálenosti několika centimetrů. Automaticky jsem ji opět vzal za ruku a šel k pokoji doni Soledad. Když jsme přišli ke dveřím, ucítil jsem, jak jí celé tělo ztuhlo. Musel jsem ji doslova táhnout. Zrovna když jsem se chystal překročit práh, zahlédl jsem objemnou, temnou hmotu lidského těla, schoulenou u zdi proti dveřím. Obrátil jsem se k Lidii. Stáhla

se o několik kroků zpátky. Chtěl jsem zašeptat, že se vrátila doña Soledad, ale moje slova postrádala zvuk, i když jsem je určitě vyslovil. Byl bych se asi znovu pokusil promluvit, kdybych najednou neměl nutkání jednat. Jako by slova trvala příliš dlouho a mně zbývalo příliš málo času. Vešel jsem do místnosti a přistoupil k doně Soledad. Zdálo se, že má veliké bolesti. Dřepl jsem si vedle ní a aniž bych se jí na něco ptal, zvedl jsem její hlavu, abych se jí podíval do obličeje. Viděl jsem, že má něco na čele. Vypadalo to jako náčinek z listí, který si udělala. Byl tmavý a na dotek mazlavý. Pocítil jsem naléhavé nutkání sloupnout jí ho z čela. Velmi odvážně jsem ji chytil za hlavu, zvrátil jsem ji dozadu a tu náplast odškubl. Bylo to, jako kdybych odlupoval gumu. Doña Soledad se ani nepohnula, ani si nestěžovala na bolest. Pod náplastí měla žlutavě zelenou skvrnu, která se pohybovala, jako kdyby byla živá a nabitá energií. Chvilí jsem se na to díval a nebyl schopen vůbec nic udělat. Dloubl jsem do skvrny prstem a prst se mi k ní přilepil jako lepidlem. Nezpanikařil jsem, jak bych byl asi normálně zazmatkoval, ale spíše se mi ta látka zamlouvala. Trochu jsem ji rozmíchal špičkami prstů. Najednou se celá oddělila od jejího čela. Zvedl jsem se. Ta lepkavá hmota byla teplá. Chvilku byla jako lepkavá pasta a potom mi vyschla mezi prsty a na dlani. Najednou mnou zacloumalo pochopení a já jsem se ihned rozeběhl do pokoje dona Juana. Chytil jsem Rosu za ruku a setřel jsem z ní stejnou fosforeskující, žlutavě zelenou látku, jakou jsem setřel z čela doni Soledad.

Srdce mi bilo tak prudce, že jsem sotva dokázal stát na nohou. Chtěl jsem si lehnout, ale něco uvnitř mě postrkovalo k oknu a nutilo klusat na místě.

Nedokážu si vzpomenout, jak dlouho jsem tam poklusával. Najednou jsem pocítil, že mi někdo utírá krk a ramena. Uvědomil jsem si, že jsem takřka nahý a mocně se potím. Lidia mi dala kolem ramen kus látky a stírala mi z tváří pot. Naráz se mi vrátilo moje normální myšlení.

Rozhlédl jsem se po pokoji. Rosa hluboce spala. Běžel jsem do pokoje k doně Soledad. Čekal jsem, že ji tam také najdu spát, ale nikdo tam nebyl. Lidia chodila všude za mnou. Řekl jsem jí, co se stalo. Utíkala k Rose a probudila ji. Já jsem se zatím oblékl. Rosa se nechtěla vzbudit. Lidia ji popadla za zraněnou ruku a zmáčkla ji. Rosa vyskočila jediným pohybem na nohy a byla zcela probuzena.

Honem se obě rozeběhly po domě a zhasly svítlny. Vypadalo to, že se chystají utéci. Chtěl jsem se jich zeptat, proč tak moc spěchají, ale náhle jsem si uvědomil, že i já sám jsem se velmi rychle oblékl. Všichni jsme spěchali. Ale nejen to. Zdálo se, že ode mě očekávají přímé pokyny.

Vyběhli jsme z domu se všemi balíčky, které jsem přivezl. Lidia mi poradila, abych tu žádné nenechával. Ještě jsem je nerozdal, a tak patřily mně. Hodil jsem je na zadní sedadlo, zatímco obě dívky se namačkaly dopředu. Nastartoval jsem. Pomalu jsem couval a ve tmě hledal cestu.

Jakmile jsme se dostali na silnici, dolehl na mě velice tíživý problém. Obě totiž jednohlasně prohlásily, že jsem vůdce a jejich činy závisí na mých rozhodnutích. Jsem prý Nagual. Nemůžeme přece jen tak utíkat a jezdit bezcílně sem a tam. Musím je vést. Ale pravda je taková, že jsem vůbec neměl ponětí, kam máme jet a co máme dělat. Mimovolně jsem se obrátil, abych na ně viděl. V odlescích, které dovnitř vrhaly reflektory auta, jim oči zářily jako zrcadla, od-rážející světlo. Vzpomněl jsem si, že podobně zářily oči i donu Juanovi, jako kdyby odrážely více světla než oči průměrného člověka. Věděl jsem, že si obě děvčata dobře uvědomují mou bezradnost, Místo abych se snažil žertováním zakrývat svou neschopnost, rovnou jsem jim složil odpovědnost za rozhodování do klína. Prohlásil jsem, že nemám praxi jako Nagual, a proto bych byl rád, kdyby mi daly nějaký návrh nebo náznak, kam máme jít. Zdálo se, že jsou ze mě znechucené. Mlaskaly jazykem a potřásaly hlavou. V duchu jsem si probíral všechno možné, co by se dalo dělat, například

že je odvezu do města, nebo možná k Nestorovi, nebo třeba i do Mexico City, ale nic z toho mi nepřipadalo proveditelné.

Zastavil jsem. Jeli jsme k městu, ačkoliv bych dal celý svět za to, abych si mohl s děvčaty popovídat pěkně od srdce. Už jsem otevíral ústa, že začnu, ale ony se ode mě odvrátily. Byly tváří proti sobě a objímaly se pažemi. Připadalo mi, že mi tím naznačují, že se uzavřely do sebe a neposlouchají mě.

Pocítil jsem marnost a zoufalství. V tu chvíli jsem toužil jen a jen po to,, abych uměl zvládat konkrétní situace stejně mistrovsky jako don Juan. Toužil jsem po jeho společnosti intelektuální, toužil jsem po jeho smyslu pro humor. Ale místo něj mi společnost dělaly jen dvě husy.

V Lidiině tváří jsem zahlédl výraz sklíčenosti, který zastavil mou lavinu sebelítosti. Poprvé jsem si jasně uvědomil, že naše vzájemné zklamání nemá konce. Zřejmě i ony byly zvyklé na don Juanovo mistrovství, i když jinak. I pro ně musel být tenhle posun od Naguala ke mně katastrofou.

Dlouho jsme seděli a motor běžel naprázdno. Potom jsem úplně najednou znovu pocítil to tělesné chvění, které začínalo na temeni hlavy jako svědivý pocit, a pochopil jsem, co se stalo, když jsem před chvílí vešel do pokoje k doně Soledad. Neviděl jsem ji v normálním slova smyslu. To, co jsem pokládal za doňu Soledad choulící se u zdi, byla ve skutečnosti paměť, paměť toho, jak opustila svoje tělo vzápětí po té, co jsem ji udeřil. A pochopil jsem také, že jsem ji vyléčil, když jsem se dotkl té lepkavé, fosforeskující látky, že to byla jakási energie, kterou jsem zanechal doně Soledad v hlavě a Rose v ruce, když jsem je uhodil.

Myslí mi proběhl obraz jedné strže a já jsem si uvědomil, že doña Soledad s la Gordou jsou teď právě tam. Tohle přesvědčení nebyl jen jakýsi dohad, že by tam mohly být. Daleko spíš to byla pravda, jistota, která nepotřebovala dalšího rozvádění. La Gorda odvedla doňu Soledad na dno této strže a přesně v tuto chvíli se ji pokoušela vyléčit. Chtěl

jsem jí říci, že není vhodné snažit se ošetřit otok, který má doña Soledad na čele, a že ani není třeba, aby tam zůstávaly dál.

Popsal jsem dívkám svoje vidění, ale obě mě napomenuly, abych se neoddával své slabosti. Tohle mi říkával don Juan. Od něho byla podobná odezva zcela na místě a jeho kritika ani posměch mi vlastně nikdy nevadily. Obě tyto dívky však patřily do jiné kategorie, a tak se mě tím dotkly.

„Odvezu vás domů," řekl jsem. „Kde bydlíte?"

Lidia se ke mně obrátila a velice zuřivým tónem mi oznámila, že se o ně obě musím postarat a dopravit je do bezpečí, protože se na žádost Naguala vzdaly své svobody jednání, aby mi mohly pomáhat.

V tu chvíli mě přemohl nával hněvu. Měl jsem chuť dát těm dvěma pár facek, ale pak jsem opět ucítil, jak mi tělem znovu probíhá to podivné chvění. Zase začalo jako svědění na temeni hlavy a klesalo po zádech až k pupeční krajině a já jsem naráz poznal, kde bydlí. To svědění bylo jako štít, jako jemná, teplá filmová vrstva. Cítil jsem je fyzicky, cítil jsem, jak pokrývá krajinu mezi stydkou kostí a okrajem hrudního koše. Hněv ze mě vyprchal a vystřídala ho zvláštní strážlivost. Byla to jakási povznesenost a současně touha se smát. Tehdy jsem poznal cosi transcendentálního. Pod nápořem činů doni Soledad i sestřiček se moje tělo vzdalo soudů a - řečeno slovy dona Juana - zastavilo svět. Spojil jsem dva nesouvislé pocity: svědění na temeni hlavy a suché prasknutí v základně krku, a mezi nimi ležely prostředky, které mi umožnily takto se zdržet soudu.

Když jsem seděl v autě s těmi dvěma dívkami na kraji opuštěné horské silnice, poznal jsem najisto, že jsem si poprvé v životě plně uvědomil zastavení světa. Tímto pocitem se mi v duchu vybavila vzpomínka na jiné podobné prvotní tělesné vědomí, které jsem poznal před lety. Souviselo se svědivým pocitem na temeni. Don Juan říkal, že čarodějové si

musí tento pocit pěstovat. Velmi podrobně mi jej popisoval. To svědění, ani příjemné, ani bolestivé, se prý objevuje přímo na temeni. Abych se naučil uvědomovat si ten pocit i v rovině intelektu, don Juan mi popsal a analyzoval jeho hlavní rysy a potom se mě pokusil vést tak, abych rozvíjel v praktické rovině nezbytné tělesné vědomí a paměť. Nechával mě běhat pod větvemi nebo skalami, které mi v horizontální rovině dosahovaly sotva pár centimetrů nad hlavu.

Celé roky jsem se snažil řídit tím, co mi don Juan ukazoval, ale jednak jsem nebyl schopen pochopit, co vlastně chce svým popisem říci a jednak jsem neuměl dát svému tělu přiměřenou paměť, i když jsem dodržoval jednotlivé pragmatické kroky. Běhal jsem pod větvemi nebo pod skalami, které mi pro názornost vybral, a nikdy jsem na temeni nic neucítil. Jednoho dne však moje tělo ten pocit poznalo samo od sebe, když jsem vjížděl s vysokým kamionem do třípatrového parkoviště. Najel jsem do brány té budovy stejnou rychlostí, jakou obvykle vjíždím se svým malým dvousedadlovým sedanem, Dopadlo to tak, že jsem měl na vysokém sedadle kamionu pocit, že se mi traverza betonového překladu střechy řítí přímo na hlavu, Kamion už jsem zastavit nemohl, a tak mi připadalo, že mě ten betonový překlad bude skalpovat. Ještě nikdy jsem předtím nejel motorovým vozidlem vysokým jako ten kamion, a proto jsem ne-uměl přiměřeně přizpůsobovat svoje smyslové vnímání. Zdálo se mi, že mezi střechou kamionu a střechou parkoviště už nezbyvá žádný prostor, a cítil jsem ten trám ve vlasech. Tenkrát pak jsem jezdil po tom parkovišti několik hodin, abych dal svému tělu příležitost uchovat si onen svědivý vjem v paměti.

Obrátil jsem se k oběma dívkám. Chtěl jsem jim povědět, že jsem právě přišel na to, kde bydlí, ale upustil jsem od toho. Nijak jim totiž nešlo popsat, že mi ten svědivý pocit připomněl poznámku, kterou jednou don Juan utrousil jakoby mimochodem, když jsme cestou k Pablitovi procházeli kolem

jakéhosi domu. Ukázal na neobvyklý výrazný bod v okolí a řekl, že ten dům je sice ideálně klidné místo, ale nikoliv k odpočinku. A tam jsem je teď zavezl.

Měly dost veliký dům. Podobně jako dům doni Soledad byl postavený z vepřovic s taškovou střechou. Vpředu byla jedna dlouhá místnost a vzadu venku zastřešená kuchyň, vedle ní obrovské patio a za ním výběh pro slepice. Nejdůležitější částí jejich domu však byla uzavřená místnost, do níž vedly dvoje dveře, z nichž se jedněmi vcházelo do přední místnosti a druhými dozadu. Lidia řekla, že si ten dům postavily samy. Chtěl jsem si ho prohlédnout, ale obě usoudily, že teď k tomu není vhodná doba, protože tu není Josefina s la Gordou, aby mě zavedly i do těch koutů, které patří jim.

V rohu předního pokoje bylo vestavěno dosti veliké cihlové pódium, vysoké asi 45 centimetrů. Bylo celé postaveno jako postel, jednou stranou u zdi. Lidia položila na jeho plochý povrch několik tlustých slaměných rohoží a vybídla mě, abych si lehl a vyspal se, že mě budou zatím hlídat.

Rosa rozžehla svítilnu a pověsila ji na hřebík nad postelí. Svítilna vydávala dost světla i na psaní. Vysvětlil jsem jim, že se psáním uvolním, a zeptal se, jestli je to neobtěžuje.

„A proč se vůbec ptáš?“ opáčila Lidia. „Prostě si piš!“

Mechanicky jsem jim vysvětloval, že jsem vždycky dělal něco, co připadalo zvláštní dokonce i donu Juanovi a donu Genarovi, například jsem si věčně zapisoval poznámky, a že to tedy jistě bude připadat divné i jim.

„Každý dělá něco divného,“ řekla Lidia suše.

Sedl jsem si na postel pod svítilnu a zády se opřel o zed'. Lehly si vedle mě, každá z jedné strany. Rosa se přikryla dekou a usnula, jako když ji do vody hodí. Lidia potom řekla, že teď nastal vhodný čas, abychom si promluvili, že jsme i na vhodném místě, i když ona by byla radši, kdybych na to zhasl, protože to světlo ji uspává.

Rozmlouvali jsem ve tmě. Řeč se točila kolem toho, kde asi budou druhé dvě dívky. Lidia říkala, že nemá ani potuchy, kde je la Gorda, ale že Josefina je nepochybně v horách a pořád ještě hledá Nestora, přestože už je tma. Vysvětlovala mi, že přijde-li na to postarat se o sebe na opuštěném místě ve tmě a v podobných situacích, je z nich Josefina nejschopnější. Proto prý ji také la Gorda k tomuto úkolu vybrala.

Poznamenal jsem, že jak je tak poslouchám, co říkají o la Gordě, připadá mi, jako by je vedla. Lidia odpověděla/že la Gorda je má opravdu na starosti a že ji vedením pověřil sám Nagual. A dodala, že i kdyby to byl Nagual neučinil, stejně by to tak dříve nebo později dopadlo, protože la Gorda je nejlepší, Musel jsem si teď rozsvítit, abych mohl psát. Lidia si stěžovala, že při světle nedokáže zůstat vzhůru, ale přesvědčil jsem ji.

„A v čem je la Gorda nejlepší?“ vyzvídal jsem.

„Má víc osobní síly. Všechno ví. A kromě toho ji Nagual naučil, jak má vést lidi.“

„A závidíš la Gordě, že je nejlepší.“

„Dřív jsem jí to záviděla, ale teď už ne.“

„A proč ses změnila?“

„Nakonec jsem přijala svůj osud, jak mi říkal Nagual.“

„A co je tvůj osud?“

„Můj osud... můj osud je být vánkem. Snít. Můj osud je být bojovnicí.“

„A závidí Rosa nebo Josefina la Gordě?“

„Ne. Všechny jsme přijaly svůj osud. Nagual říkal, že síla přichází jen tehdy, jestliže bez výhrad přijmeme svůj osud. Kdysi jsem si hodně stěžovala. Bylo mi strašně, protože jsem měla Naguala ráda. Myslela jsem si, že jsem žena. Ale on mi ukázal, že nejsem. Ukázal mi, že jsem bojovnice. Můj život skončil dříve, než jsem se s ním setkala. Tohle tělo, které tady vidíš, je nové. Totéž se stalo nám všem. Tys možná nebyl jako my, ale pro nás Nagual znamenal nový život.“

Když nám oznámil, že odejde, protože musí dělat ještě jiné věci, Mysleli jsme si, že z toho umřeme. Ale podívej se teď na nás. Žijeme, A víš proč? Protože Nagual nám ukázal, že my jsme on. Je tady s námi. Pořád bude tady. My jsme jeho tělo a jeho duch."

„A cítíte to všechny čtyři stejně?"

„Nejsme čtyři. Jsme jedno. To je náš osud. Musíme se nést navzájem. I ty jsi stejný. Všichni jsme stejní. Dokonce i doña Soledad je stejná, i když jde jiným směrem."

„A Pablito, Nestor a Benigno? Kam patří oni?"

„Nevíme. Nemáme je rády. Zejména Pablita. Je to zbabělec. Nepři-jal svůj osud a chce se z toho vyvlíknout. Dokonce chce zahodit svou šanci stát se čarodějem. Chce žít jako obyčejný člověk. To by bylo skvělé pro doňu Soledad. Ale Nagual nám přikázal, abychom mu pomáhali. Jenomže nás už to pomáhání dost unavuje. La Gorda ho možná už brzy jednou provždy odstrčí, aby nepřekážel."

„Může to udělat?"

„Že se ptáš! Samozřejmě. Má v sobě víc Nagualu než my všichni ostatní. A dokonce možná víc než ty."

„A proč myslíš, že mi Nagual nikdy neřekl, že jste jeho učedníky?"

„Protože jsi prázdný."

„To říkal on, že jsem prázdný?"

„To přece ví každý, že jsi prázdný. Máš to napsáno na těle."

„Ale jak to můžeš poznat?"

„Máš uprostřed díru."

„Uprostřed těla? Kde?"

Lidia se velmi jemně dotkla místa na pravé straně břišní krajiny. Prstem kreslila kroužek, jako kdyby objížděla po okraji neviditelné díry, asi dvanáct až patnáct centimetrů v průměru.

„A ty sama jsi prázdná, Lidie?"

„Ty si snad děláš legraci. Copak to *nevidíš*?"

Její odpovědi na moje otázky nabíraly směr, který jsem neočekával. Nechtěl jsem si ji proti sobě popudit svou nevědomostí, a tak jsem přikývl na souhlas.

Uvažoval jsem, jaká otázka asi bude co nejnevinnější: „Proč myslíš, že tady mám tu díru, kvůli níž jsem prázdný?”

Lidia neodpověděla. Obrátila se ke mně zády a postěžovala si, že ji bolí oči ze světla svítlny. Domáhal jsem se odpovědi. Podívala se na mě vzdorovitě.

„Už si s tebou nechci dál povídat. Jsi hlupák. Dokonce ani Pablito není tak hloupý, a přitom je ze všech nejhorší.”

Nechtěl jsem skončit v další slepé uličce jen proto, že budu předstírat, že vím, o čem to mluví, a tak jsem se jí znovu zeptal, co je příčinou mé prázdnoty. Pobízel jsem ji, aby mluvila, a všemožně jsem ji ujišťoval, že don Juan mi tohle téma nikdy nevysvětloval. Stále znovu mi říkal, že jsem prázdný, a já jsem to chápal tak, jak by tomu rozuměl každý člověk západní tradice. Domníval jsem se, že tím chce říci, že mi jaksi chybí odhodlání, vůle, cíl nebo snad inteligence. Ale nikdy se mnou nemluvil o tom, že bych měl v těle díru.

„Tady napravo máš díru,” řekla věcně.

„Tu díru ti udělala nějaká žena, když tě vyprázdnila.”

„A ty bys poznala, kdo je ta žena?”

„To můžeš říct jenom ty. Nagual říkal, že muži většinou nevědí, kdo je vyprázdnil. Ženy mají větší štěstí, vědí najisto, kdo to byl.”

„A jsou tvoje sestry taky prázdné jako já?”

„Nebud' hlupák. Jak by mohly být prázdné?”

„Doña Soledad říkala, že je prázdná. Copak vypadá jako já?”

„Ne. Díra, kterou měla v břiše, byla obrovská. Byla na obou stranách, to znamená, že ji vyprázdnil muž i žena.”

„A co dělala doña Soledad s tím mužem a ženou?”

„Dala jim svou úplnost.”

Chvilí jsem rozmýšlel, než jsem se znovu zeptal. Chtěl jsem uvážít, co všechno její slova znamenají.

„La Gorda na tom byla ještě hůř než doña Soledad," pokračovala Lidia. „Vyprázdnily ji dvě ženy. Díra, kterou měla v břiše, byla jako propast. Ale už si ji uzavřela a je zase úplná."

„Řekni mi něco o těch dvou ženách."

„Ale já ti o nich nemůžu říct nic víc," prohlásila rozhodně. „O tom s tebou může mluvit pouze la Gorda. Počkej, až přijde."

„A proč jenom la Gorda?"

„Protože ví všechno."

„A to je jenom ona jediná, kdo všechno ví?"

„Svědék toho ví také tolik, možná ještě víc, ale Svědek je sám Genaro, a proto je s ním velmi těžké něco dělat. Nemáme ho rádi."

„A proč ho nemáte rádi?"

„Ti tři jsou strašní blázni. Jsou stejně potrhlí jako Genaro. No, prostě jsou sám Genaro. Pořád proti nám bojují, protože se báli Naguala a teď se nám za to mstí. Tak to aspoň říká la Gorda."

„A co k tomu la Gordu vede? Proč to říká?"

„Nagual jí řekl, co nám ostatním neřekl. Ona *vidí*. Nagual říkal, že ty také *vidíš*. Josefina, Rosa ani já nevidíme, ale přesto nás všech pět je jedno a totéž. Jsme stejní."

Výraz „jsme jedno a totéž", který doña Soledad použila předešlé noci, ve mně strhl celou lavinu myšlenek a obav. Odložil jsem psací blok. Rozhlížel jsem se kolem. Byl jsem v divném světě, ležel jsem na podivné posteli mezi dvěma mladými ženami, které jsem neznal, A přesto jsem se tu cítil uvolněně. Moje tělo prožívalo odpoutání a lhostejnost. Věřil jsem jim."

„Budeš tady spát?" zeptal jsem se.

„A kde jinde?"

„Co takhle ve svém pokoji?"

„Nemůžeme tě nechat o samotě. Cítíme totéž, co ty. Jsi pro nás cizí, až na to, že ti musíme pomáhat. La Gorda říkala, že se o tebe musíme starat bez ohledu na to, jak jsi hloupý. Říkala, že s tebou musíme spát v jedné posteli, jako kdybys byl sám Nagual.“

Lidia zhasla svítilnu. Zůstal jsem sedět, zády opřený o zed'. Zavřel jsem oči, že budu přemýšlet, ale okamžitě jsem usnul.

Od osmi ráno jsme s Lidií a Rosou takřka dvě hodiny seděli na plácku přímo přede dveřmi domu. Snažil jsem se je dostrkat k rozhovoru, ale odmítly mluvit. Vypadaly velice uvolněně, skoro jako kdyby spaly. Nicméně jejich odevzdanost nebyla ničím nakažlivá. Sezení v tom vynuceném tichu ve mně vyvolalo vlastní rozpoložení. Jejich dům byl umístěn na vrcholku malého kopce a přední dveře směřovaly na východ. Z místa, kde jsem seděl, jsem obhlédl takřka celé úzké údolí, které se táhlo z východu na západ. Město jsem neviděl, ale zato jsem viděl zelená obdělávaná pole dole v údolí. Naproti i po obou stranách se všemi směry zvedaly obrovské, časem zvětralé, oblé kopce. V blízkosti údolí nebyly žádné vysoké hory, jenom ty ohromné, ošlehané, kulaté kopce. Při pohledu ve mně probouzely nesmírně tísnivý pocit. Měl jsem dojem, že se mě chystají přenést někam do jiného času.

Najednou na mě Lidia promluvila a svým hlasem mě vytrhla z přemítání.

„Přichází Josefina," zatahala mě za rukáv.

Zadíval jsem se na pěšinku, která se vinula z údolí až k domu. V dálce asi padesáti metrů jsem uviděl ženu. Stoupala pomalu po pěšině. Okamžitě jsem si všiml, jak nápadně se přicházející žena věkem liší od Lidie a Rosy. Znovu jsem se na ni zadíval. Nikdy by mě nenapadlo, že Josefina je tak stará. Podle pomalé chůze a držení těla to vypadalo, že jí bude přes padesát. Byla hubená, na sobě měla dlouhou, tmavou sukni. Na zádech nesla otep dříví na topení. U pasu měla uvázaný

ranec, jako by jí na levém boku sedělo dítě, které při chůzi kojila. Zdálo se, že padá slabostí, že jen stěží zdolá poslední strmý svah před domem. Když konečně stanula nahoře pár metrů od nás, byla tak zadýchaná, až jsem projevil snahu, že jí pomůžu si sednout. Gestem mi naznačila něco v tom smyslu, že je v pořádku.

Slyšel jsem, jak se Lidia s Rosou chichotají. Ani jsem se na ně nepodíval, protože byl činěn násilný útok na celou mou pozornost. Žena, která přede mnou stála, byla to nejodpornější nečisté stvoření, jaké jsem kdy viděl. Rozvázala ranec dříví a s hlasitým rachotem ho pustila na zem. Mimoděk jsem povyskočil, částečně z toho hlasitého rámusu a jednak proto, že mi málem spadla na klín, zřejmě pod váhou toho dřeva.

Chvilinku se na mě dívala a pak sklopila oči, patrně v rozpacích nad svou nešikovností. Narovнала si záda a s očividnou úlevou si oddechla. Bylo jasné, že pro její staré tělo byl ten náklad až příliš těžký.

Protahovala si paže a přitom se jí svezlo do čela trochu vlasů, které, přidržovala špinavá čelenka. Byly dlouhé a prošedivělé, vypadaly špinavě a zcuchaně. Proti tmavohnědé čelence jsem ty bílé vlasy dobře viděl. Usmála se na mě a jakoby přikývla. Zdálo se, že nemá zuby. V ústech jí zela černá díra. Zakryla si obličej rukou a smála se. Pak si zula sandály a zašla dovnitř, aniž by mi dopřála času něco říci. Rosa šla za ní.

Úplně jsem oněměl. Z toho, co říkala doña Soledad, jsem měl pocit, že Josefina je stejně stará jako Lidia s Rosou. Obrátil jsem se k Lidii. Upřeně na mě zírala.

„Vůbec jsem netušil, že je tak stará," řekl jsem jí.

„No jo, je dost stará," řekla věčně.

„Má dítě?"

„Ano, a všude ho bere s sebou. Nikdy ho s námi nenechá. Bojí se, že jí ho sníme."

„Je to kluk?"

„Kluk."

„Jak je starý?"

„No, nějakou dobu už ho má, ale kolik mu je, nevím. Myslely jsme, že ve svém věku by už neměla mít dítě, ale neposlechla nás." „A.čí je to dítě?"

„No Josefíny, samozřejmě."

„Myslím, kdo je jeho otec?"

„Nagual, kdo jiný?"

Uvědomil jsem si, že věci nabírají dost výstřední a velice znepokojivý směr.

„V Nagualově světě je asi možné úplně všechno," usoudil jsem, ale spíše jsem si to pomyslel jen pro sebe.

„To si piš," zasmála se.

Stísňující pocit z těch zvětralých kopců začínal být nesnesitelný. V té krajině bylo opravdu cosi děsivě odpudivého a Josefina tomu zasadila poslední ránu. Nejenže měla ošklivé, staré a smradlavé tělo a žádné zuby, ale ke všemu se ještě zdálo, že je nějak ochrnutá v obličeji. Svaly na levé tváři byly zřejmě zraněny a tím vzniklo nesmírně nepříjemné znetvoření levého oka a levé strany úst. Moje stísněná nálada prudce přerostla v čirou úzkost. Chvíli jsem si pohrával s představou, v té chvíli už důvěrně známou, že uteču do auta a odjedu pryč.

Postěžoval jsem si Lidii, že se necítím dobře. Zasmála se a prohlásila, že mě nepochybně Josefina vyděsila.

„Takhle působí na lidi. Nikdo ji nesnáší. Je šerednější než švábi."

„Ale já si vzpomínám, že jsem ji jednou viděl," řekl jsem, „jenže to byla ještě mladá."

„Věci se mění," prohlásila Lidia filosoficky, „tak nebo tak. Podívej se na Soledad. To je změna, co? A ty sám ses taky změnil. Jsi silnější, než si tě pamatuji. Stále víc vypadáš jako Nagual."

Chtěl jsem říci, že změna s Josefínou je odpuzivá, ale bál jsem se, že by nás Josefina mohla poslouchat.

Podíval jsem se na zvětralé kopce přes údolí. Měl jsem chuť odtamtud uprchnout.

„Tenhle dům nám dal Nagual," řekla Lidia, „ale odpočinout si tu nelze. Dřív jsme měly jiný, a ten byl opravdu krásný. Na tomhle místě by však člověk vyletěl z kůže. Ty hory tě dohánějí k šílenství."

Odvaha, s jakou četla moje pocity, mi trochu ulevila. Nevěděl jsem, co mám říci.

„Všichni jsme od přírody líní," pokračovala Lidia. „Neradi se namáháme. Nagual to věděl, a tak si asi představoval, že nás tohle místo bude honit, až polezeme po zdi."

Prudce se zvedla a prohlásila, že chce něco jíst. Odešla do kuchyně, do prostoru vymezeného pouze dvěma zdmi. Na otevřeném konci vpravo ode dveří stála hliněná kamínka, na opačném konci, kde se setkávaly obě zdi, byl jídelní kout s dlouhým stolem a třemi lavicemi. Podlaha byla vydlážděná hladkými oblázky z řeky. Plochou střechu podpíraly ve výšce asi tři metry obě zdi a na otevřených stranách tlusté podpůrné trámy.

Lidia mi nandala z hrnce do misky fazole s masem, které se vařily na velmi mírném ohni. Ohřála pár kukuřičných placek. Rosa vešla dovnitř, sedla si vedle mě a požádala Lidii, aby jí dala jídlo.

Zcela zaujatě jsem Lidii pozoroval, jak vyklápí naběračkou fazole s masem. Zdálo se, že má dobré oko, jak nabrat přesně stejné množství. Nepochybně si uvědomovala, že obdivuji její dovednost. Ubrala z Rosiny misky pár fazolí a vrátila je zpátky do hrnce.

Koutkem oka jsem zahlédl, že do kuchyně přišla Josefina, ale nepodíval jsem se na ni. Sedla si naproti mně na druhou stranu stolu. Cítil jsem, jak se mi zvedá žaludek. Měl jsem pocit, že nebudu moci jíst, bude-li se na mě ta žena dívat.

Abych ulevil svému napětí, zažertoval jsem, že Rosa má na misce ještě dvě fazolky navíc, které Lidia přehlédla, a Lidia ubrala dvě fazolky naběračkou tak zručně a přesně, až jsem zalupal po dechu. Nervózně jsem se zasmál. Věděl jsem, že jakmile se Lidia posadí, budu se muset přestat dívat na kamna, a tak budu muset přiznat, že je tu přítomna Josefina.

Nakonec nebylo zbylí a já jsem se váhavě podíval přes stůl na Josefínu. Bylo naprosté ticho. Nevěřicně jsem na ni zíral s ústy dokořán. Slyšel jsem, jak se Lidia s Rosou hlasitě smějí. Trvalo mi nekonečně dlouho, než jsem si zase dal myšlenky a pocity jakžtakž dohromady. Osoba, která seděla naproti, ať už to byl kdokoliv, nebyla Josefina, již jsem viděl před chvílkou, ale velmi hezká dívka. Neměla indiánské rysy jako Lidia a Rosa. Spíše vypadala jako Římanka než Indiánka. Měla snědou pleť, velice malá ústa, ostře řezaný, ale jemný nos, malé bílé zuby a krátké, černé, kudrnaté vlasy. Dolíček na levé tváři dodával jejímu úsměvu nádech bojovnosti.

Byla to ta dívka, kterou jsem potkal před lety. Neuhnula mému zkoumavému pohledu. Měla přátelské oči. Postupně se mě začala zmocňovat nezvladatelná nervozita. Nakonec jsem si ze samého zoufalství dělal šašky z toho, jak nefalšovaně jsem zmatený, Smály se jako děti. Když jejich smích utichl, chtěl jsem vědět, jaký smysl měla ta ukázka Josefininých hereckých dovedností.

„Cvičí se ve stopařském umění," vysvětlovala mi Lidia. „Nagual nás učil mást lidi tak, aby si nás nevšíkali. Josefina je moc hezká, a když chodí v noci sama, nebude ji nikdo obtěžovat, bude-li ošklivá a smradlavá. Ale kdyby chodila tak, jaká opravdu je, no, vždyť ty sám bys mohl říct, co by se asi stalo."

Josefina souhlasně přikývla a potom zkřivila obličej do nejošklivější možné grimasy.

„Umí se takhle šklebit celý den," řekla Lidia.

Namítl jsem, že kdybych bydlel někde v okolí, zcela jistě bych si Josefínu povšiml spíše v jejím převleku, než kdyby ho neměla.

„Tohle převlečení bylo určeno jen pro tebe," řekla Lidia a všechny tři se rozesmály. „Jen se podívej, jak tě zmátlo. Sám sis všiml jejího dítěte ještě dříve než jí."

Lidia odešla do pokoje a přinesla uzlík hadrů, které vypadaly jako dítě v loktuši, a hodila ho přede mě na stůl. Rozesmál jsem se hlasitě s nimi.

„A to máte všechny nějaké konkrétní převleky?" zeptal jsem se.

„Ne. Jenom Josefína. Nikdo ji tady nezná takovou, jaká opravdu je," odpověděla Lidia.

Josefína přikývla a usmála se, ale mlčela dál. Nesmírně se mi líbila. Bylo na ní cosi velice nevinného a milého.

„Řekni něco, Josefino," vyzval jsem ji a uchopil ji za předloktí.

Podívala se na mě zmateně a stáhla se. Pomyslel jsem si, že jsem se asi nechal unést svou bujarostí a třeba jsem ji stiskl přespříliš. Pustil jsem ji. Posadila se zpříma. Zkroutila svá malá ústa a tenké rty a vydala ze sebe pitvorně absurdní sérii zavrčení a skřeků.

Celá tvář se jí najednou změnila. Uvolněný, klidný výraz, který měla ještě před chvilinkou, rozbrázdila řada ošklivých, samovolných křečí.

Díval jsem se na ni zděšeně. Lidia mě zatahala za rukáv.

„Proč ji musíš tak děsit, ty hlupáku," zašeptala. „Copak nevíš, že oněměla a že vůbec nemůže mluvit?"

Josefína jí patrně rozuměla a zřejmě chtěla protestovat. Napřáhla proti Lidii pěst a vydala další salvu nesmírně hlasitých a děsivých skřeků. Potom se začala dusit a kuckat. Rosa ji třela na zádech. Lidia se pokusila o totéž, ale Josefína ji málem uhodila do tváře.

Lidia se posadila vedle mě. Bezmocně rozhodila rukama a pokrčila rameny.

„Ona už je taková," zašeptala mi.

Josefina se k ní obrátila. Tvář jí zkřivila velmi ošklivá hněvivá grimasa. Otevřela ústa a z plných plic zahalekala pár děsivých hrdelních zvuků.

Lidia sklouzla z lavice a velice nenápadně odešla z prostoru kuchyně.

Rosa držela Josefínu za paži. Josefina byla jako ztělesnění zběsilosti. Pohybovala ústy a křivila obličej. Ve vteřině ztratila všechnu svou krásu a nevinnost, kterou mě tak okouzila. Nevěděl jsem, co mám dělat. Pokusil jsem se o omluvu, ale moje slova zanikla v jejích nelidských skřecích. Rosa ji nakonec odvedla dovnitř.

Lidia se vrátila a sedla si ke stolu naproti mně.

„Něco se jí tady porouchalo," zaťukala si na hlavu.

„A kdy se to stalo?" zeptal jsem se.

„Už dávno. Nagual jí musel něco udělat, protože zničehonic úplně ztratila řeč."

Zdálo se, že Lidia je smutná. Měl jsem dojem, že se ten její smutek projevil proti její vůli. Málem jsem podlehl pokušení říci jí, že se nemusí tolik snažit zakrývat své city.

„A jak Josefina komunikuje s lidmi?" zeptal jsem se. „To píše?"

„Ale, neblbni. Ona nepíše. Přece není jako ty. Má ruce a nohy, aby nám řekla, co chce."

Josefina s Rosou se vrátily do kuchyně. Postavily se vedle mě. A opět se mi zdálo, že Josefina je obrázek nevinnosti a upřímnosti. Její blažený výraz ani v nejmenším nenaznačoval fakt, že umí tak rychle zošklivět. Když jsem se tak na ni díval, najednou jsem si uvědomil, že ta neuvěřitelná gestikulační dovednost je nepochybně úzce spojena s její neschopností mluvit. Uvažoval jsem o tom, že jenom ten, kdo ztratil schopnost převádět věci do slov, může být tak zdatný v napodobování.

Rosa mi oznámila, že se jí Josefina důvěrně svěřila, že si přeje umět mluvit, protože se jí moc líbím.

„Než jsi přišel, byla spokojená s tím, co je," řekla Lidia drsně.

Josefina souhlasně potřásala hlavou, že je pravda, co říká Lidia, a vydávala mírné zvuky.

„Kéž by tady byla la Gorda," povzdechla si Rosa. „Lidia vždycky Josefinu rozzlobí."

„Ale já to tak přece nemyslela!" protestovala Lidia.

Josefina se na ni usmála. Natáhla k ní ruku a dotkla se jí. Vypadalo to jako pokus o omluvu. Lidia jí ruku odstrčila.

„Jdi ty, ty neměj debile," zamumlala.

Josefina se nerozzlobila. Odvrátila pohled a měla v očích tolik smutku, že jsem se na ni nechtěl ani podívat. Cítil jsem, že mou povinností je zasáhnout.

„Ona si myslí, že je jediná ženská na světě, která má problémy," vyštěkla na mě Lidia. „Nagual nám říkal, abychom ji hnaly tvrdě a bez milosti, dokud nepřestane sama sebe litovat."

Rosa se na mě podívala a potom přikývla, že je pravda, co Lidia tvrdí.

Lidia se obrátila k Rose a přikázala jí, aby odešla od Josefiny. Rosa poslechla, odtáhla se a sedla si vedle mě na lavici.

„Nagual řekl, že teď někdy zase začne mluvit," sdělila mi Lidia.

„Hele!" zatahala mě Rosa za rukáv. „Možná, že ji naučíš mluvit zrovna ty."

„Ano!" vykřikla Lidia, jako kdyby ji napadla stejná myšlenka.

„Možná, že právě proto jsme na tebe musely počkat."

„To je úplně jasné," dodala Rosa s výrazem, že se jí právě odhalilo zjevení.

Obě vyskočily a objímaly Josefinu.

„Zase budeš mluvit!" křičela Rosa a třásla Josefinou za ramena.

Josefina koulela otevřenýma očima. Začala vydávat slabounké, tlumené zvuky, jako by vzlykala, a skončila tím, že běhala sem a tam a plakala jako zvířátko. Byla tak rozrušená, že se zdálo, že ani nemůže zavřít ústa. Málem jsem se doopravdy domníval, že je na pokraji nervového zhroucení. Lidia s Rosou se k ní rozeběhly a pomohly jí ústa zavřít, ale nesnažily se ji uklidňovat.

„Zase budeš mluvit! Zase budeš mluvit!“ volaly.

Josefina vzlykala a kvílela takovým způsobem, až mi běhal mráz po zádech.

Byl jsem absolutně ohromen. Chtěl jsem, aby se uklidnily. Apeloval jsem na jejich rozum, ale pak jsem si uvědomil, že ho moc nemají, alespoň podle mých měřítek. Přecházel jsem před nimi sem a tam a snažil se přijít na to, co mám dělat.

„Ty jí pomůžeš, vid’?“ domáhala se Lidia.

„Prosím vás, pane, moc vás prosím,“ žadonila Rosa.

Řekl jsem jim, že se zbláznily, že já přece nemůžu vědět, co mám dělat. A přesto, když jsem mluvil, všiml jsem si, že mám někde v zadním koutku mysli zvláštní pocit optimismu a jistoty. Nejdřív jsem se ho snažil odvrhnout, ale ten pocit se mě držel. Už jednou jsem pocítil něco podobného v souvislosti se svou velmi blízkou přítelkyní, která byla smrtelně nemocná. Myslel jsem si, že ji můžu uzdravit, že odejde z nemocnice, kde umírá. Dokonce jsem se o tom radil s donem Juanem.

„Jistě, můžeš ji vyléčit a přimět, aby vyvázla z pasti smrti,“ přisvědčil.

„A jak?“ ptal jsem se ho.

„To je úplně jednoduché,“ řekl mi tenkrát. „Musíš jí připomenout, že je nevléčitelně nemocná, a to je všechno. Protože je beznadějný případ, má sílu. Nemá už co ztratit. Všechno už totiž ztratila. Když člověk nemá co ztratit, dostává odvalu. Bázliví jsme jenom tehdy, když máme něco, na čem lpíme.“

„Ale copak stačí, když jí to připomenu a nic víc?“

„Ne, to jí dá jen podnět, který potřebuje. Potom musí nemoc odstrčit levou rukou. Musí před sebe natáhnout levou paži a přitom mít ruku zaťatou v pěst, jako kdyby držela hlavičku hole. Musí stále tlačit a přitom říkat ven, ven, ven. Řekni jí to, a protože nemá nic jiného na práci, musí zasvětit každou zbývající vteřinu svého života tomuto pohybu. Ujišťuji tě, že bude moci vstát a odejít, bude-li chtít.“

„Zní to tak jednoduše,“ řekl jsem.

Don Juan se tlumeně zasmál.

„Vypadá to snadně, ale snadné to není. Aby to tvoje přítelkyně dokázala, musí být bezchybného ducha.“

Dlouho se na mě pak díval. Zdálo se, že zvažuje, do jaké míry mi na ní záleží a jak je mi z toho smutno.

„Samozřejmě,“ dodal, „že kdyby tvoje přítelkyně měla bezchybného ducha, tak by tam především vůbec nebyla.“

Řekl jsem přítelkyni o tom, co říkal don Juan. Ale byla už tak slabá, že se nemohla ani pokusit hýbat paží.

U Josefiny však moje tajná důvěra vycházela ze skutečnosti, že je bojovnicí bezchybného ducha. Nešlo by třeba, ptal jsem se tiše sám sebe, uplatnit stejný pohyb paže?

Řekl jsem Josefině, že její neschopnost mluvit je způsobena nějakou blokádou.

„Ano, ano, je to blokáda,“ přizvukovaly Lidia s Rosou.

Vysvětlil jsem Josefině, jak má hýbat paží, a řekl jí, že musí tu blokádu pohybem paže odstrčit.

Josefina se dívala upřeně. Vypadala jako v transu. Pohybovala ústy, vydávajíc sotva slyšitelné zvuky. Pokoušela se pohnout paží, ale byla tak silně rozrušena, že máchla paží zcela nekoordinovaně. Pokusil jsem se její pohyby usměrňovat, ale zdálo se, že je tak omámená, že ani neslyší, co jí říkám. Oči měla rozostřené a já jsem pochopil, že omdlí. Rosa si patrně uvědomila, co se děje. Uskočila, popadla hrnek s vodou a vychrstla ji Josefině do tváře. Josefininy oči se

obrátily v sloup, až se ukázalo bělmo. Několikrát po sobě zamrkala, než se jí podařilo pohled opět zaostřit. Pohybovala ústy, ale nevydala ani hlásku.

„Dotkni se jí na krku!“ zařvala na mě Rosa.

„Ne! Ne!“ křičela Lidia. „Sáhni jí na hlavu. Ty hloupá, vždyť to má v hlavě.“

Chytila mě za ruku a já jsem si ji váhavě nechal položit na Josefininu hlavu.

Josefina se třásla. Pomalounku začala vydávat řadu slabých zvuků. Připadaly mi poněkud melodičtější než ty nelidské skřeky, které se ozývaly dříve.

Rosa si určitě také povšimla toho rozdílu.

„Slyšel jsi to? Slyšel jsi to?“ ptala se mě šeptem.

Ale ať už nám ten rozdíl připadal jakýkoliv, Josefina vyloudila ještě další sérii zvuků a daleko grotesknějších. Když utichla, chvíli vzlykala a potom ji přepadl další záchvat euforie. Nakonec ji Lidia s Rosou uklidnily. Natáhla se na lavici. Zřejmě byla vyčerpaná. Sotva dokázala zvednout víčka, aby se na mě podívala. Krotce se usmívala.

„Moc mě to mrzí, moc,“ říkal jsem jí a držel ji za ruku.

Celé tělo se jí chvělo. Sklonila hlavu a opět začala plakat. Zaplavila mě vlna nekonečného soucitu. V tu chvíli bych snad dal i život, jen abych jí pomohl.

Snažila se mi něco říci, a celá se přitom rozvzlykala. Její drama zřejmě Rosu s Lidií tak uchvátilo, že ústy napodobovaly stejné pohyby.

„Proboha živýho, dělej něco!“ vykřikla Rosa prosebně.

Pocítil jsem nesnesitelnou úzkost. Josefina se zvedla a objala mě, či spíše se ke mně přimkla jako šílená a odstrčila mě od stolu. V tom momentě mě Lidia s Rosou s ohromující čilostí, rychlostí a přesností chytily za ramena a současně mi zahákly paty svýma nohama. Pod váhou Josefinina těla a v jejím objetí, posíleném manévry Lidie a Rosy, jsem byl úplně bezmocný. Vyskočily všechny současně, a než jsem si stačil uvědomit, co se děje, strhly mě na zem a Josefina ležela na

mně. Cítil jsem, jak jí buší srdce. Držela se mě velkou silou. Tep jejího srdce mi duněl v uších. Cítil jsem ho, jako by tlouklo v mých prsou. Pokusil jsem se ji odstrčit, ale držela se pevně. Rosa s Lidií mě přibily k zemi vahou svých paží a nohou. Rosa kdákala jako blázen a začala mě štípat na boku. Malé ostré zoubky jí drkotaly, jak v nervových křečích cvakala čelistmi.

Najednou mě přepadla strašlivá bolest, fyzická nevolnost a hrůza. Ztratil jsem dech. Oči jsem nedokázal zaostřit. Poznal jsem, že nastal můj konec. Uslyšel jsem suché prasknutí trubice dole v krku a pocítil jsem svědění na temeni hlavy, které mi probíhalo v záchvěvech celým tělem. Dál už vím jen to, že jsem se na ně vzápětí díval z druhé strany kuchyně. Všechny tři dívky na mě zíraly a přitom ležely na zemi.

Najednou jsem uslyšel, jak někdo říká hlasitým, drsným a velitelským hlasem: „Co to tady vyvádíte?“

Potom jsem pocítil něco nepředstavitelného. Josefina mě pustila a vstala. Ležel jsem na zemi, a přece jsem také stál trochu opodál a díval se na ženu, kterou jsem ještě nikdy neviděl. Byla u dveří, Postoupila ke mně a zastavila se ve vzdálenosti asi dvou metrů, Chvíli na mě zírala. Okamžitě jsem pochopil, že je to la Gorda. Chtěla vědět, co se děje.

Josefina si odkašlala a řekla: „Ale, jen jsme si z něj trošku dělaly legraci. Předstírala jsem, že jsem němá.“

Všechny tři se schoulily k sobě a začaly se smát. La Gorda zůstala lhostejná a dívala se na mě.

Takže mě jen napálily! Moje hloupost a důvěřivá naivita mi připadaly tak absurdní a neslýchané, že jsem propadl návalu hysterické-ho smíchu, který jsem takřka nebyl s to zvládnout. Celé tělo se mi třásl.

Poznal jsem, že to nebyl jenom žert, jak tvrdila Josefina. Že ty tři tím něco sledovaly. Já jsem skutečně cítil její tělo jako sílu, která fakticky pronikala do mého těla. Rosa mě dloubala do boku, což zřejmě byla pouze lest, která měla

rozptýlit mou pozornost. Přesně se totiž časově shodovala s pocitem, že Josefinino srdce buší v mých prsou.

Slyšel jsem, jak mě la Gorda vybízí, abych se uklidnil.

Cítil jsem nervové chvění v pase a potom mě zaplavil tichý, chladný hněv. Proklínal jsem je. Měl jsem jich už po krk. Byl bych si hned vzal sako a blok a odešel pryč, ale ještě jsem nebyl tak docela sám sebou. Trochu se mi motala hlava a smysly jsem měl zcela určitě mimo. Měl jsem tak trochu pocit, že když jsem se poprvé podíval na dívky z druhého konce kuchyně, viděl jsem je vlastně z místa nad úrovní svých očí. Jako bych se na ně díval odněkud ze stropu. Ale ještě víc mě znepokojoval fakt, který jsem opravdu vnímal, že totiž to, co mě vytáhlo z Josefinina sevření, byl právě onen svědivý pocit na temeni. Ale nebyl to jen pocit, jakoby mi z temene hlavy něco vyšlo, nýbrž že mi z temene cosi vyšlo doopravdy.

Před lety si don Juan a don Genaro pohrávali s mým vnímáním a já jsem tehdy měl dvojité pocity, které jsou nemožné. Cítil jsem, že don Juan na mě spadl a přibil mě tělem k zemi, a přitom jsem současně cítil, že pořád stojím. Byl jsem tehdy opravdu na obou místech současně. V pojmech čarodějů bych mohl říci, že moje tělo nasbíralo paměť tohoto dvojího vnímání a patrně ji opakovalo. Nicméně tentokrát se k paměti mého těla přidaly dvě nové věci. A sice, za prvé, že ten svědivý pocit, který jsem si uvědomil během konfrontace s těmito ženami, je prostředkem, jenž mi pomáhá dospět k tomuto dvojitému vnímání, a za druhé, že ten zvuk dole v krku ve mně uvolňuje cosi, co dokáže vystupovat temenem hlavy.

Po chvíli jsem s určitostí cítil, že sestupuji z místa u stropu a že už stojím na zemi. Ještě chvíli mi trvalo, než jsem uzpůsobil oči do své normální úrovně.

Když jsem se díval na ty čtyři ženy, připadal jsem si jako nahý a zranitelný. Potom se mi na vteřinu všechno rozpadlo nebo jsem snad ztratil kontinuitu vnímání. Bylo to, jako kdybych zavřel oči. Nějaká síla mnou najednou několikrát

zatočila. Když jsem oči zas otevřel, dívky na mě zíraly s otevřenými ústy. Ale nějak jsem byl zase sám sebou.

LA GORDA

První, čeho jsem si na la Gordě všiml, byly oči - velmi tmavé a klidné. Zdálo se, že si mě zpytavě prohlíží od hlavy až k patě. Přejížděla mi očima po těle přesně tak, jak to dělával don Juan. Měla v nich opravdu tentýž klid a sílu. Pochopil jsem, proč je nejlepší. Napadlo mě, že don Juan svoje oči nepochybně odkázal právě jí.

Byla trochu vyšší než ostatní dívky. Měla hubené, tmavé tělo a nádherná záda. Když se pootočila tváří k dívkám, všiml jsem si půvabné křivky jejich širokých ramen.

Dala jim jakýsi nesrozumitelný příkaz a všechny tři se posadily na lavici, rovnou za ni. Doslova je přede mnou kryla svým tělem.

Opět se obrátila tváří ke mně. Vypadala velice vážně, ale v jejím výrazu nebyla ani stopa po rozmrzelosti nebo tíživé stísněnosti. Neusmívala se, a přesto působila přátelsky. Měla velice příjemné rysy: hezky tvarovanou tvář, ani kulatou, ani hranatou, malá ústa s úzkými rty, široký nos, vysedlé lícní kosti a dlouhé vlasy, černé jako uhel.

Nemohl jsem si nevšimnout jejích krásných svalnatých rukou, které držela sepnuté nad pupkem před sebou, hřbety obrácenými ke mně. Viděl jsem, jak se jí svaly rytmicky napínají, když svírala dlaně. Na sobě měla dlouhé, vybledlé bavlněné šaty s dlouhými rukávy a hnědý šál. Bylo na ní cosi nesmírné uklidňujícího a definitivního, jako bych cítil přítomnost dona Juana. Moje tělo se uvolnilo.

„Posad' se, posad' se," vybízela mě.

Přešel jsem zpátky ke stolu. La Gorda mi ukázala, kam si mám sednout. Ale zůstal jsem stát.

Poprvé se usmála a oči měla stále mírnější a zářivější. Nebyla tak hezká jako Josefina, a přece z nich všech byla nejkrásnější.

Chvíli jsme mlčeli. Začala mi vysvětlovat, že se za ta léta, co Nagual odešel, snažily ze všech sil, a protože jsou prý zcela oddány této věci, zvykly si i na úkol, který jim Nagual uložil vykonat.

Tak docela jsem nechápal, o čem to mluví, ale když mluvila, cítil jsem víc než jindy přítomnost dona Juana. Nebylo to však proto, že by napodobovala jeho způsoby nebo modulaci jeho hlasu. Měla v sobě jakési vnitřní sebeovládání, které ji vedlo k tomu, že jednala jako don Juan. Jejich podobnost vycházela zevnitř ven.

Řekl jsem jí, že jsem přijel, protože potřebuji pomoc od Pablita a Nestora. Že jsem sice poněkud pomalý, ne-li přímo hloupý, pokud jde o to rozumět způsobům čarodějů, nicméně že jsem upřímný, a přesto se ke mně všechny chovaly nepřátelsky a záludně.

La Gorda se začala omlouvat, ale nenechal jsem ji domluvit. Sebral jsem si svoje věci a vyšel předními dveřmi. Rozběhla se za mnou. Nebránila mi v odjezdu. Spíše jen velmi rychle mluvila, jako kdyby musela stihnout říci mi všechno, ještě než odjedu.

Říkala, že ji musím vyslechnout, že je ochotna se mnou jet, dokud mi nevyřídí všechno, co mi po ní Nagual vzkazuje.

„Ale já jedu do Mexico City.“

„Pojedu s tebou třeba do Los Angeles, bude-li to nutné,“ řekla a já jsem pochopil, že to myslí vážně.

„Dobrá,“ řekl jsem, abych si ji vyzkoušel. „Tak si nasedni.“

Chvíli váhala. Potom se tiše postavila tváří k domu a položila si sepjaté ruce těsně pod pupek. Pak se obrátila tváří k údolí a rukama učinila stejný pohyb.

Věděl jsem, co to dělá. To se loučila se svým domovem a s těmi děsivými kulatými kopci, které jej obklopovaly.

Tohle gesto rozloučení mě don Juan naučil už před lety. Zdůraznil tenkrát, že je nesmírně mocné a že bojovník je smí používat jen velmi zřídka. Já sám jsem měl jen velmi málo příležitostí je vykonat.

Pohyb rozloučení, jak jej prováděla la Gorda, byl do jisté míry variantou pohybu, jemuž mě naučil don Juan. Mně tenkrát ukazoval, že je nutno sepnout ruce jako k modlitbě, a to buď jemně nebo zas tak rychle, aby se ozvalo tlesknutí. Při obou provedeních mají sepnuté ruce zachytit pocit, který bojovník nechce opustit. Jakmile se ruce sepjaly a uchopily ten pocit, je třeba je velkou silou přenést doprostřed hrudníku, do úrovně srdce, kde se onen pocit stane dýkou, jíž bojovník probodne sám sebe, jako kdyby ji držel oběma rukama. Don Juan mi řekl, že tímto způsobem se bojovník loučí jedinečně tehdy, když má důvod cítit, že už se nejspíš nevrátí.

La Gordino loučení mě fascinovalo.

„Ty se loučíš?“ zeptal jsem se zvědavě.

„Ano,“ odpověděla suše.

„Copak pak ty si nedáváš ruce na hrudník?“

„To dělají muži. Ženy mají lůno a pocity si ukládají do něj.“

„Ale takhle se přece člověk loučí jen tehdy, když už se nikdy nebude vracet.“

„Je dost možné, že se už nevrátím,“ odpověděla. „Jedu s tebou.“

Najednou mě zaplavil bezdůvodný smutek. Bezdůvodný, protože jsem tu ženu vůbec neznal a měl jsem vůči ní pouze pochybnosti a podezřívání. Ale když jsem se jí podíval do jasných očí, pocítil jsem, že jsme spolu spřízněni na nejvyšší možnou míru, a roztál jsem. Hněv ze mě vyprchal a uvolnil místo tomuto divnému smutku. Rozhlížel jsem se a pochopil jsem, že mě ty tajemné, obrovské a oblé kopce rvou ve dvě.

„Ty kopce tam jsou živé,“ četla nahlas moje myšlenky.

Obrátil jsem se k ní a řekl jí, že mě ty kopce i ty ženy zasáhly někde velmi hluboko. Tak hluboko, že si tu rovinu běžně ani neumím představit. Nevím, co bylo ničivější, jestli místo samo nebo ty ženy. Jejich výpady byly přímé a děsivé, ale tyhle kopce bez ustání vyvolávaly šíravou, úzkostnou předtuchu. Touhu od nich utéci. Když jsem to pověděl la Gordě, přitakala, že cítím opravdu správně vliv tohoto místa. Nagual je tam prý nechal právě proto, že takto působí. Prý bych tedy neměl nikoho obviňovat za to, co se stalo, protože Nagual sám dal těmto ženám příkazy, aby se mě pokusily odrovnat.

„A dal podobné příkazy také tobě?“

„Ne, mně ne. Já jsem jiná než ony. Ony jsou sestry, jsou stejné, navlas stejné. Tak jako Pablito, Nestor a Benigno. Ti jsou taky stejní. Já můžu být jenom jako ty. Ty a já. Ale teď nejsme jedno a totéž, protože ty jsi pořád neúplný. Ale jednou stejní budeme, úplně stejní.“

„Říkali mi, že jedině ty víš, kde je teď Nagual s Genarem.“

Chvíli se na mě upřeně dívala a potom přikývla.

„Ano,“ řekla. „Vím, kde jsou. Nagual mi říkal, abych tě tam do-vedla, jestli to dokážu.“

Požádal jsem ji, aby přestala mlátit prázdnou slámu a okamžitě mi prozradila, kde jsou. Můj požadavek ji zřejmě zmátl. Omlouvala se a ujišťovala mě, že mi všechno řekne později, až budeme na cestě. Snažně mě prosila, abych se jí na ně už nikdy neptal, protože má přísné příkazy, aby se o ničem nezmiňovala, dokud nenastane pravý okamžik.

Lidia s Josefinou přišly ke dveřím a dívaly se na mě. Spěšně jsem nasedl do auta. La Gorda nasedla po mně. Když nastupovala, nemohl jsem se ubránit dojmu, že leze do auta jako do tunelu, trochu jako by se plazila. Don Juan to také tak dělával. Viděl jsem ho tak nastupovat mnohokrát a jednou jsem žertem poznamenal, že je daleko účelnější nasedat do auta tak, jak to dělám já. Domníval jsem se, že ten jeho

podivný způsob nastupování je patrně zaviněn tím, že není tak dobře obeznámen s auty. Ale tenkrát mi vysvětlil, že auto je jeskyně a pokud prý se chystáme jeskyni používat, musíme do ní vstoupit tímto způsobem. Každá jeskyně, ať přírodní nebo umělá, má svého vlastního ducha, k němuž je nutno přistupovat s úctou. Jediný způsob, jak mu takovou úctu prokázat, je přibližovat se skrčeně a pomalu.

Uvažoval jsem, mám-li se la Gordy zeptat, jestli ji don Juan učil i tyto podrobnosti, ale začala sama mluvit. Řekla, že jí Nagual dal konkrétní pokyny, co má dělat, pokud přežiju útoky doni Soledad a tří dívek. A potom nadhodila, že ještě než zamíříme do Mexico City, musíme nejdříve zajet na jisté místo v horách, kam jsme chodívali s donem Juanem, a tam že mi poskytne všechny informace, které mi Nagual nikdy nesdělil.

Chvíli jsem váhal, ale potom cosi ve mně, co však nebyl rozum, mě přimělo zamířit do hor. Pokoušel jsem se při nejrůznějších vhodných příležitostech zapříst rozhovor, ale la Gorda mě pokaždé odbyla prudkým zavrtěním hlavy. Tohle mé usilování ji nakonec zřejmě unavilo, protože důrazně prohlásila, že to, co mi musí říci, vyžaduje místo síly, a dokud tam nedorazíme, musím se držet na uzdě, abychom se nevyčerpávali zbytečnými řečmi.

Po dlouhé jízdě a namáhavém pochodu jsme konečně dorazili až na místo. Bylo už pozdě odpoledne. Stáli jsme v hlubokém kaňonu. Na dně už byla tma, ale nahoře, na vrcholu hory nad ním, pořád ještě svítilo slunce. Došli jsme až k malé jeskyni, položené ve výšce několika metrů severní stěny kaňonu, který se táhl z východu na západ. Kdysi jsem tu s donem Juanem trávil hodně času.

Než jsme vlezli do jeskyně, la Gorda pečlivě zametla větví zem, jak to dělával don Juan. Odstranila z kamenů všechno smetí i hmyz.

Potom z okolních keřů nařezala velikou hromadu větviček s měkký-mi listy a prostřela je na skálu jako rohož.

Pokynula mi, abych vstoupil. Vždycky jsem nechával prvního vstupovat dona Juana na znamení úcty. Chtěl jsem to tak udělat i nyní, ale la Gorda odmítla. Řekla, že Nagual jsem já. Vlezl jsem do jeskyně stejným způsobem, jakým la Gorda nasedala do auta. Za-smál jsem se své nedůslednosti. Nikdy jsem nebyl schopen brát své auto jako jeskyni.

La Gorda mě vybídla, abych se uvolnil a udělal si pohodlí.

„Důvod, proč ti Nagual nemohl všechno vyjevit, je v tom, že jsi neúplný," řekla znenadání. „Pořád jsi neúplný, ale teď po těch srážkách s doňou Soledad a sestřičkami jsi silnější, než jsi býval."

„A co to znamená být neúplný? Všichni mi tvrdí, že mi to můžeš vysvětlit jedině ty."

„To je strašně jednoduché," odpověděla. „Úplný je jenom ten, kdo nikdy neměl děti."

Odmlčela se, jako kdyby mi chtěla dopřát dost času, abych si mohl zapsat, co říká. Vzhlédl jsem od svých poznámek. Upřeně se na mě dívala a odhadovala účinek svých slov.

„Vím, že přesně to, co jsem ti teď řekla, ti říkal i Nagual," pokračovala. „Ale tys mu nevěnoval pozornost a pravděpodobně jsi nevěnoval pozornost ani mně teď."

Přečetl jsem nahlas svoje poznámky a opakoval jsem, co právě řekla. Zasmála se.

„Nagual říkal, že ten, kdo má děti, je neúplný," odříkávala, jako kdyby mi to diktovala.

Zpytavě se na mě dívala a zřejmě čekala na nějaký dotaz nebo komentář. Nic mě však nenapadalo.

„Teď už jsem ti řekla všechno o tom, co je to být neúplný a úplný, celý."

Řekla jsem ti to přesně tak, jak to Nagual říkal mně. Mně to tehdy taky vůbec nedávalo smysl a tak jako pro tebe to nic neznamenalo."

Musel jsem se zasmát, jak přesně dělá všechno podle vzoru dona Juana.

„Neúplný člověk má v břiše díru," pokračovala. „Čaroděj ji vidí tak jasně, jako ty vidíš mou hlavu. Je-li ta díra nalevo, pak je dítě, které ji vytvořilo, stejného pohlaví. Jestliže je na pravé straně břicha, pak je dítě opačného pohlaví. Díra nalevo je černá, díra napravo je temně hnědá."

„A to tu díru vidíš u každého, kdo má děti?"

„Jistě. Dá se vidět dvěma způsoby. Čaroděj ji vidí při snění anebo když se na člověka dívá přímo. Čaroděj, který vidí, si může bez obtíží prohlížet světelnou bytost a poznat, je-li ve světelnosti těla díra nebo ne. Ale i když čaroděj neumí vidět, přesto se může podívat a i přes šaty skutečně rozeznat černou díru."

Zarazila se. Pobízela jsem ji, aby pokračovala.

„Nagual mi říkal, že si všechno píšeš, a potom si nepamatuješ, co sis napsal," řekla, jako kdyby mě obviňovala.

Snažil jsem se obhájit, ale zamotal jsem se do slov. Nicméně to, co řekla, byla pravda. Don Juanova slova na mě vždycky působila nadvakrát: poprvé, když jsem slyšel, co říká, podruhé, když jsem si potom doma pročítal, co jsem si zapsal a co jsem zapomněl.

Ale povídat si s la Gordou bylo něco podstatně jiného. Don Juanovi učedníci mě rozhodně tolik nepohlcovali jako on. To, co mi sdělovali, byly jen kousky chybějící do skládačky, i když mimořádné. A tyto kousky byly zvláštní tím, že nečinily obraz jasnější, nýbrž ještě daleko složitější.

„Tys měl vpravo na břiše hnědou díru," pokračovala la Gorda. „To znamená, že tě vyprázdnila nějaká žena. Zplodil jsi holčičku."

Nagual říkal, že já sama jsem měla obrovskou černou díru, protože jsem udělala dvě ženy. Nikdy jsem svou díru neviděla, ale viděla jsem druhé, kteří měli takovou díru, jako byla moje."

„Řekla jsi, že jsem měl díru. Copak už ji nemám?"

„Ne, je vyspravená. Nagual ti ji pomohl vyplnit. Bez jeho pomoci bys byl prázdnější, než jsi teď.“

„A co to je ta výplň?“

„Záplata ve světelnosti. Jinak se to popsat nedá. Nagual říkal, že čarodějové jako on můžou tyhle díry kdykoliv zaplnit. Ale jejich výplň je pouze záplata, která nemá světelnost. Každý, kdo vidí nebo provádí snění, ti může říct, že vypadá jako olověná skvrna ve žluté světelnosti ostatního těla.“

Nagual zalátal tebe, mě i doňu Soledad. Ale nechal na nás, abychom si tam sami vrátili záři, světelnost.“

„A jak nás zalátal?“

„Je čaroděj, vložil mám něco do těla. Vyměnil nás. Už nejsme to, co dřív. Tu záplatu tam dal sám.“

„Ale jak tam ty věci dal a co to vlastně je?“

„Dal nám do těla svou vlastní světelnost a udělal to rukou. Prostě

nám sáhl na tělo a nechal v něm svoje vlákna. Tohle udělal všem svým šesti dětem, všem stejně, a také Soledad. Všichni jsme stejní, až na Soledad, ta je něco jiného.“

Zdálo se, že la Gordě se nechce pokračovat. Váhala a začala má-lem zadržávat.

„A co je doña Soledad?“ domáhal jsem se.

„To se dá moc těžko říct,“ usoudila po dost dlouhém vybízení. „Je stejná jako ty a já, a přece jiná. Má stejnou světelnost, ale není

s námi. Jde opačným směrem. A teď se víc podobá tobě. Oba máte záplatu, která vypadá jako olovo. Já už ji nemám, já už jsem zase celé světelné vajíčko. Proto jsem ti říkala, že až jednou budeš zase celý, budeme oba úplně stejní. To, čím jsme takřka stejní už teď, je Nagualova světelnost a fakt, že jdeme oba stejným směrem a že jsme oba bývali prázdní.“ „A jak čaroděj vidí celého člověka?“

„Jako světelné vajíčko z vláken. Všechna vlákna jsou celá a vypadají jako provázky, jako napjaté struny. Vypadá to,

jako by se ty struny napínaly podobně, jako se napíná buben. Ale vlákna prázdného člověka jsou na okraji kolem díry pomačkaná, a pokud měl hodně dětí, pak už vůbec nevypadají jako vlák-na. Takový člověk spíš připomíná dva světelné bloky, které odděluje černota. Je to hrozný pohled. Jednou po mně Nagual chtěl, abych je viděla, když jsme byli ve městě v parku."

„A proč mi Nagual o tom všem nikdy nic neřekl?"

„Řekl ti všechno, ale tys mu nikdy správně nerozuměl. Jakmile poznal, že mu nerozumíš, musel změnit téma. Tvoje prázdnota ti znemožňovala pochopit. Nagual říkal, že je zcela přirozené, že ne-chápeš. Jakmile se jednou člověk stane neúplným, je opravdu prázdný jako tykev, kterou vydlabali. Vůbec nezáleželo na tom, kolikrát ti řekl, že jsi prázdný, ani na tom, že ti to dokonce vysvětloval. Nikdy ti nedošlo, co má na mysli, nebo ještě hůř, tys to ani nechtěl vědět."

La Gorda se pohybovala po tenkém ledě. Pokusil jsem se tomu zamezit další otázkou, ale odbyla mě.

„Ty máš moc rád jednoho chlapečka a nechceš pochopit, co ti chtěl Nagual sdělit," řekla vyčítavě. „Nagual mi říkal, že máš dceru, kterou jsi nikdy neviděl, že ale miluješ toho chlapce. Ona ti vzala ostří, ale on tě zas srazil k zemi. A ty sis je spojil dohromady."

Přestal jsem psát. Vylezl jsem z jeskyně a postavil se. Pustil jsem se po strmém svahu na dno rokle. La Gorda šla za mnou a ptala se mě, jestli mě rozzlobila svou přímočarostí. Nechtěl jsem jí lhát.

„No, a co si myslíš?" opáčil jsem.

„Že přímo soptíš!" vykřikla a zasmála se s takovou bezstarostností, jakou jsem zažil jen u dona Juana a dona Genara.

Zdálo se, že ztrácí rovnováhu. Chytila se mě za levou paži. Abych jí pomohl na dno rokle, zvedl jsem ji v pase. Připadlo mi, že nemůže vážit víc než pětáctýřicet kilo. Našpulila ústa, jak to dělával don Genaro, a protestovala, že

váží padesát dva. Oba jsme se rozesmáli současně. V tom okamžiku jsme komunikovali přímo a bezprostředně.

„Proč tě vždycky tak rozruší, když se mluví o těch věcech?“ zeptala se.

Řekl jsem jí, že jsem měl kdysi chlapečka, kterého jsem nesmírně miloval. Cítil jsem, že jí o něm musím povědět. Jakási výstřední potřeba, kterou jsem nechápal, mě nutila otevřít se této ženě, která mi byla úplně cizí.

Začal jsem jí o tom chlapci vyprávět a zaplavila mě přitom vlna nostalgie. Možná na mě tak působilo to místo nebo situace nebo taky denní doba. Vzpomínka na chlapce mi nějak splynula se vzpomínkou na dona Juana a poprvé za celou tu dobu, co jsem ho neviděl, se mi po donu Juanovi velice stýskalo. Lidia říkala, že jim se po něm nikdy nestýská, protože je pořád s nimi, že je jejich tělem i duchem. Okamžitě jsem pochopil, co měla na mysli. Sám jsem to také tak cítil. Ale v té roklí mě přemohl jakýsi neznámý pocit. Řekl jsem la Gordě, že jsem nikdy tolik netoužil po donu Juanovi jako právě v tuto chvíli. Neodpověděla a odvrátila pohled.

Je docela možné, že moje touha po těchto dvou lidech souvisí se skutečností, že oba v mém životě vyvolali katarzi. A že jsou oba pryč. Teprve teď jsem si uvědomil, jak konečné je toto rozloučení. Řekl jsem la Gordě, že ten chlapec mi byl především přítelem a že ho jednoho dne odnesly síly, které jsem nemohl ovlivnit. Byla to asi největší rána, jakou jsem v životě utržil. Tenkrát jsem dokonce šel za donem Juanem a žádal ho o pomoc. To bylo jedinkrát, kdy jsem ho o něco takového prosil. Vyslechl mou prosbu a potom vybuchl smíchem. Ta reakce byla tak nečekaná, že jsem se ani nedokázal rozzlobit. Zmohl jsem se jen na komentář, že to od něj pokládám za necitlivost.

„A co chceš, abych dělal?“ ptal se mě.

Řekl jsem mu, že je přece čaroděj a že by mi snad mohl pomoci dostat mého malého přítele zpátky pro mou útěchu.

„Mýlíš se. Bojovník nevyhledává nic pro svou útěchu," řekl tónem, který nepřipouštěl výčitku.

Potom se pustil do mých argumentů a rozmetal je na kusy. Říkal, že bojovník rozhodně nesmí nic ponechávat náhodě, že bojovník opravdu může silou svého uvědomování a svým neochvějným záměrem ovlivňovat výsledky událostí. Kdybych prý měl takový neochvějný záměr udržet si to dítě a pomáhat mu, byl bych učinil opatření, abych zajistil, že zůstane u mě. Ale je to prý tak, že moje láska jsou jenom slova, jen bezcenné výbuchy prázdného člověka, Potom mi něco vykládal o prázdnotě a úplnosti, ale nechtěl jsem to poslouchat. Cítil jsem jen svou ztrátu, a tak když tenkrát mluvil o prázdnotě, pro mě znamenala pouze to, že jsem ztratil něco nenahraditelného.

„Miloval jsi ho, vážil sis jeho ducha, přál jsi mu dobro, a teď na něj musíš zapomenout," řekl mi tenkrát.

Ale právě to jsem nebyl schopen dokázat. Něco v mých citech bylo ještě strašlivě živé, i když je čas trochu otupil. V jednu dobu jsem si už myslel, že jsem zapomněl, ale potom se ve mně zas jednou v noci probudilo nejhlubší citové pohnutí na základě drobné příhody. Když jsem šel do kanceláře, přistoupila ke mně mladá Mexičanka. Seděla na lavičce a čekala na autobus. Chtěla vědět, jestli ten autobus jede do dětské nemocnice, a vysvětlovala mi, že její chlapeček má už dlouho vysokou teplotu a že si dělá starosti, proto-že nemá peníze. Přišel jsem k lavičce a na sedadle jsem uviděl stát chlapce s hlavou opřenou o opěradlo lavičky. Měl na sobě sako, krátké kalhoty a čepici. Určitě mu nebylo více než dva roky. Když mě uviděl, přešel k okraji lavičky a hlavu si opřel o mou nohu.

„Bolí mě hlavička," řekl mi španělsky.

Měl tak slabounký hlásek a tak smutné oči, že se ve mně vzedmu-la vlna nepotlačitelné úzkosti. Zvedl jsem ho a odvezl ho i s matkou do nejbližší nemocnice. Nechal jsem je tam a dal jsem jeho matce dost peněz, aby mohla zaplatit

lčení. Chtěl jsem vřit, že jsem mu pomohl a že jsem tím něco splatil duchu človka.

Magický čin „splatit něco duchu človka“ jsem se naučil od dona Juana. Jednou jsem si s ohromním uvědomil, že mu nikdy nebudu moci oplatit všechno, co pro mě udělal, a zeptal jsem se ho, jestli je vůbec něco na světě, čím bych mohl tento dluh alespoň snížit. Zrovna jsme tenkrát vycházeli z banky, kde jsem si vyměnil mexické peníze.

„Já nepotřebuji, abys mi něco splácel,“ řekl don Juan, „ale jestli přesto chceš něco splácet, skládej to na účet ducha človka. Tam je pořád moc malá částka, takže cokoliv tam kdo vloží, vždycky je to víc než dost.“

Tím, že jsem pomohl tomu nemocnému dítěti, jsem jenom trochu splatil duchu človka za pomoc, kterou možná na své cestě dostane od cizích lidí můj malý chlapeček.

Řekl jsem la Gordě, že moje láska k němu zůstane stále živá, dokud budu žít, i když ho už nikdy nevidím. Chtěl jsem jí říci, že vzpomínka, kterou na něj mám, je pohřbena tak hluboko, že se jí nic nemůže dotknout, ale upustil jsem od toho. Cítil jsem, že by bylo nadbytečné o tom mluvit. A kromě toho už se stmívalo a já jsem chtěl z rokle odejít.

„Měli bychom radši jít. Odvezu tě domů. Možná si o těchto věcech budeme moci popovídat jindy.“

Rozesmála se tak, jak se mi smával don Juan. Zřejmě jsem řekl něco nesmírně směšného.

„Proč se směješ, la Gordo?“

„Protože sám víš, že odtud nemůžeme odejít jen tak. Máš tady schůzku se silou. A já taky.“

Vrátila se k jeskyni a vlezla dovnitř.

„Pojď sem dovnitř,“ zakřičela odtamtud na mě. „Nemůžeme nijak odejít.“

Reagoval jsem zcela nepochopitelně. Zalezl jsem totiž dovnitř a sedl si opět vedle ní. Bylo nabíledni, že i ona na mě ušila boudu. Ale přece jsem na tohle místo nepřišel proto, abych tu čelil nějakým střetům. Měl bych zuřit, ale místo toho

jsem byl zcela lhostejný. Nemohl jsem si nalhávat, že jsem se tu cestou do Mexico City zastavil jen tak. Jsem tady, protože mě sem přivedlo něco, co přesahuje moje chápání.

La Gorda mi podala poznámkový blok a naznačila, že mám psát. Říkala, že když budu psát, uvolním se nejen já, ale také ona.

„A co je schůzka se silou?“

„Nagual mi říkal, že my dva máme schůzku s něčím, co je tam venku. Nejdříve jsi měl schůzku se Soledad, potom se sestřičkami. Měly tě zničit. Nagual říkal, že pokud přežiješ jejich útoky, musím tě přivést sem, abychom se spolu účastnili třetí schůzky.“

„A jaká schůzka to je?“

„Já opravdu nevím. Tak jako všechno, i tohle závisí na nás. Zrovna teď jsou tam venku věci, které na tebe čekají. Říkám, že čekají na tebe, protože já sama sem chodím pořád a nikdy se nic neděje. Ale dneska večer je to jiné. Ty jsi tady, a tak ty věci přijdou.“

„Ale proč se mé Nagual snaží zničit?“ ptal jsem se.

„On se nikoho nesnaží zničit!“ výkřikem protestovala la Gorda. „Ty jsi jeho dítě a on teď chce, aby ses stal jím. Abys jím byl více, než kdokoliv z nás. Ale aby ses opravdu stal Nagualem, musíš osvědčit svou sílu. Jinak by nebyl s takovou pečlivostí připravoval Soledad a sestřičky, aby se ti postavily. Naučil Soledad, jak změnit postavu a jak se omladit. Přiměl ji, aby položila tu d'ábelskou podlahu, kterou má v pokoji. Té podlaze nedokáže nikdo vzdorovat. Víš, Soledad je prázdná, a proto ji Nagual vedl k tomu, aby udělala něco obrovského. Dal jí úkol, nesmírně obtížný a nebezpečný, ale jediný, který se pro ni hodil, a sice úkol vyřídit tě. Řekl jí, že pro čaroděje není nic těžšího, než zabít jiného čaroděje. Obyčejný člověk zabije čaroděje mnohem snadněji, nebo zas čaroděj velmi snadno zabije obyčejného člověka, ale dva čarodějové, to vůbec nejde dohromady. Nagual jí řekl, že nejvíc vytěží z toho, když tě překvapí a vyděsí. A přesně to udělala. Nagual ji

vedl tak, aby se stala žádoucí a mohla tě snadno nalákat k sobě do pokoje. Tam tě měla očarovat její podlaha, protože, jak už jsem řekla, té podlaze nikdo, opravdu nikdo nemůže odolat. Ta podlaha je Nagualovo mistrovské dílo pro Soledad. Ale ty jsi té její podlaze něco provedl, a tak musela změnit taktiku podle Nagualových pokynů. Řekl jí, že kdyby selhala podlaha a ona sama tě nedokázala ani vyděsit, ani překvapit, pak si s tebou musí povídat a říci ti všechno, co budeš chtít vědět. Nagual ji naučil velmi dobře mluvit a to měla být její poslední zbraň. Ale ani tou tě nedokázala přemoci."

„A proč je tak důležité, aby mě přemohla?"

La Gorda se odmlčela a zadívala se na mě. Odkáslala si a posadila se zpříma. Podívala se na nízký strop jeskyně.

„Soledad je žena jako já," vydechla hlasitě nosem. „Povím ti něco o svém životě a možná, že pak budeš více rozumět i jí.

Měla jsem kdysi muže. Přivedl mě do jiného stavu, když jsem byla ještě velmi mladá. Měla jsem s ním dvě dcery, jednu po druhé. Můj život byl peklo. Ten člověk byl opilec a bil mě ve dne v noci. Nenáviděla jsem ho a on zas nenáviděl mě. A já jsem ztloustla jako prase. Jednou se objevil jiný muž a řekl, že se mu líbím. Chtěl, abych s ním šla pracovat do města jako služka za mzdu. Věděl, že umím vzít za práci, a chtěl mě jenom vysávat. Žila jsem v takové mizérii, že jsem se nadchla a šla jsem s ním. Byl ještě horší než ten první muž, byl zlý a šel z něj strach. Už za týden, nebo tak nějak, mě nemohl ani vystát. Mlátil mě tak strašně, že si nic horšího neumíš ani představit. Myslela jsem, že mě snad zabije, a to ani nebyl opilý, jen proto, že jsem si nenašla práci. Potom mě poslal žebrať na ulici a dal mi nemocné dítě. Platil jeho matce trochou z peněz, které jsem vyžebřala. A potom mě bil, že jsem nesehnala víc. To dítě bylo čím dál nemocnější a já jsem věděla, že jestli mi umře při žebrotě, tak mě ten chlap zabije. A tak když jsem jednou věděla, že není nablízku, šla jsem k matce toho dítěte, dítě jí vrátila a dala jí něco z peněz, které

jsem si ten den vydělala. Měla jsem zrovna štěstí, jedna hodná cizinka mi dala padesát pesos, abych mohla děcku koupit léky.

Byla jsem s tím příšerným chlapem tři měsíce, ale připadalo mi to jako dvacet let. Za ty peníze jsem pak jela domů. Byla jsem zase těhotná, protože chtěl, abych měla svoje vlastní dítě, aby za něj nemusel platit. Když jsem přijela domů, pokusila jsem se vrátit. Chtěla jsem vidět svoje děti, ale rodina jejich otce je mezitím někam odvezla. Celá rodina se sešla pod záminkou, že si se mnou chtějí popovídat, ale místo toho mě zavedli na opuštěné místo a tam mě zbili klacky a kameny a nechali mě tam umřít."

La Gorda mi ukázala spousty jizev, které měla ve vlasech.

„Dodneška nevím, jak jsem se dokázala vrátit do města. Dítě, které jsem nosila pod srdcem, jsem potratila. Šla jsem k tetě, která mi ještě zbyla. Moji rodiče už byli mrtví. Teta mě nechala odpočívat a starala se o mě. Dva měsíce mě krmila, ta ubožačka, než jsem byla schopna zase vstát.

Jednoho dne mi řekla, že mě po městě hledá zas ten chlap. Prý byl na policii a tvrdil, že mi dal předem peníze za práci a že jsem utekla, peníze mu ukradla a ještě nějaké ženě zabila dítě. Pochopila jsem, že nastal můj konec. Ale opět se na mě usmálo štěstí. Svezl mě jeden Američan, který jel tudy s kamionem. Viděla jsem ten kamion přijíždět po silnici a ze samého zoufalství jsem zvedla ruku, ten muž zastavil a nechal mě nasednout. Odvezl mě až do téhle části Mexika a vysadil mě ve městě. Neznala jsem tu ani živáčka. Několik dní jsem chodila po městě jako toulavý pes a jedla odpadky na ulicích. A tehdy se na mě naposledy usmálo štěstí.

Potkala jsem Pablita, kterému dlužím tolik, že to ani splatit nejde, Pablito mě vzal do své truhlářské dílny a nechal mě tam v koutě přespávat. Udělal to, protože mu mě bylo líto. Natrefil na mě na trhu. Seděla jsem tam a žebřila a jemu zrovna v tu chvíli vletěla do oka moucha nebo včela, prostě

něco. Otočil se na podpatku, zakopl o mě a spadl rovnou na mě. Myslela jsem, že bude zuřit a že mě uhodí, ale on mi místo toho dal peníze. Zeptala jsem se, jestli by mi mohl dát taky práci. A tak mě tenkrát vzal k sobě do dílny a opatřil mi žehličku s žehlicím prknem, abych mohla obstarávat prádlo.

Vedlo se mi dobře, až na to, že jsem z toho zase jenom tloustla, protože většina těch, pro něž jsem prala, mi dávala sníst, co jim zbylo. Někdy jsem jedla i šestnáctkrát za den. Nic jiného jsem nedělala, jenom jedla. Děti z ulice se mi posmívaly. Plížily se za mnou, šlapaly mi na paty a pak mi třeba někdo podrazil nohu a strčil do mě, až jsem upadla. Kolikrát mě jejich kruté žerty rozplakaly, zejména když mi schválně ušpinily vyprané prádlo.

Jednoho dne pozdě odpoledne přišel za Pablitem podivný starý muž. Nikdy jsem ho předtím neviděla. Netušila jsem, že Pablito má spolky s tak děsivým a hrůzu nahánějším člověkem. Obrátila jsem se k němu zády a žehlila jsem dál. Byla jsem tam zrovna sama. Najednou jsem na krku ucítila ruce toho muže. Srdce se mi zastavilo. Nemohla jsem ani křičet. Ani dýchat jsem nemohla. Upadla jsem a ten strašný člověk mě držel za hlavu možná přes hodinu a potom odešel. Byla jsem tak vyděšená, že jsem zůstala ležet tam, kde jsem upadla, až do rána. Tam mě našel Pablito. Zasmál se a řekl, že bych měla být velmi hrdá a šťastná, protože ten stařec prý je mocný čaroděj a jeden z jeho učitelů. Ohromilo mě to. Nemohla jsem uvěřit, že Pablito je čaroděj. Řekl mi, že jeho učitel viděl poletovat můry v dokonalém kruhu kolem mojí hlavy. A také prý viděl, jak kolem obchází moje smrt. Proto jednal jako blesk a změnil směr mých očí. Pablito říkal, že na mě Nagual vložil svoje ruce a že mi sáhl do těla, takže se brzy změním. Neměla jsem ani ponětí, o čem to mluví. Netušila jsem, co mi to ten bláznivý dědek vlastně udělal. Ale bylo mi to jedno. Byla jsem jako pes, kterého každý nakopne. Pablito byl jediný, kdo ke mně byl hodný. Zpočátku jsem si myslela,

že mě chce jako ženu, ale byla jsem příliš ošklivá a strašně tlustá a smradlavá. On zatím jenom chtěl být ke mně hodný.

Jednou v noci se zas vrátil ten bláznivý stařec a znovu mě zezadu chytil za krk. Strašně mě to bolelo. Plakala jsem a křičela. Nevěděla jsem, co to dělá. Nikdy mi neřekl ani slovo. Bála jsem se ho až k smrti. Teprve později si se mnou začal povídat. Radil mi, co si mám počít se životem. Líbilo se mi, co říkal. Bral mě všude s sebou. Ale moje prázdnota byla mým největším nepřítelem. Nedokázala jsem přijmout jeho způsoby, a tak se jednou naštvál, když už ho to unavilo, a poslal na mě vítr. Byla jsem zrovna vzadu sama, za domem u Soledad. Najednou jsem cítila, že vítr velice sílí. Profukoval plotem a dostal se mi do očí. Chtěla jsem jít dovnitř, ale moje tělo bylo tak vyděšené, že místo aby vešlo dveřmi do domu, prošlo brankou v plotě ven. Vítr mě postrkoval a otáčel mnou. Chtěla jsem se vrátit dovnitř, ale bylo to marné. Nedokázala jsem prolomit nápor větru. Postrkoval mě přes kopce a pořád dál od silnice, až jsem skončila v hluboké jámě, která byla jako hrobka. Tam mě pak držel několik dnů, tak dlouho, dokud jsem se neodhodlala změnit a bezpodmínečně přijmout svůj osud. Potom ten vítr utichl a Nagual mě našel a odvedl zpátky domů. Řekl mi, že mým úkolem teď bude dávat to, co nemám, a sice lásku a cit. Proto prý se musím starat o sestřičky, o Lidii a Josefinu, lépe než o sebe. Teprve tehdy jsem pochopila, co mi Nagual už dlouho říkal. Můj život dávno skončil a Nagual mi nabídl nový, avšak tento nový život musí být opravdu nový. Nový život nelze vést postaru a špatně. Když mě tenkrát poprvé v noci našel, ukázaly mu na mě můry. Prý se nemám vůbec snažit vzdorovat svému osudu.

Pečovala jsem pak o Lidii a Josefinu lépe, než jsem se starala o sebe, a tím jsem se začala měnit. Dělal jsem všechno, co mi Nagual říkal, a jednou v noci jsem právě tady, v téhle rokli, našla svou úplnost. Usnula jsem přesně tady, kde jsem teď, a pak mě probudil hluk. Podívala jsem se nahoru a uviděla samu sebe takovou, jaká jsem kdysi bývala, hubenou,

mladou a svěží. To byl můj duch, který se ke mně vracel. Zpočátku se ke mně nechtěl ani přiblížit, protože jsem pořád vypadala dost příšerně. Ale potom neodolal a přistoupil ke mně. Právě tehdy jsem pochopila, úplně najednou, co se mi Nagual tak dlouho a tak usilovně snažil sdělit. Říkal mi, že jakmile má člověk dítě, to dítě si bere ostří jeho ducha. Mít holčičku pro ženu znamená konec tohoto ostří. Já jsem měla dvě, a to znamenalo můj konec. To nejlepší z mé síly a mých snů přešlo na ně. Ukradly mi elán, jak se doslova vyjádřil Nagual, stejně tak, jako jsem ho kdysi já ukradla svým rodičům. Takový je náš osud. Chlapec ukradne největší část svého elánu otci a děvče matce. Nagual říkal, že ti, kdo mají děti, by ti mohli říct, že jim něco chybí, pokud ovšem nejsou tak tvrdohlaví jako ty. Možná je to jen tak, že je pryč určité bláznovství nebo snad nervozita či jakási síla, kterou dříve měli. Mívali ji, a kde je teď? Nagual říkal, že je to právě v tom malém dítěti, které běhá po domě, nabitě energií a plné iluzí. Jinými slovy, úplné a celé. Kdybychom prý pozorovali děti, poznali bychom, že jsou odvážné a pohybují se ve skocích. Pozorujeme-li jejich rodiče, vidíme, že jsou opatrní a bázliví. Už neskáčou. Nagual říkal, že podle našeho vysvětlení jsou rodiče dospělí a mají odpovědnost. Ale to není pravda. Pravda je, že ztratili elán."

Zeptal jsem se la Gordy, co by asi Nagual řekl, kdybych mu namítl, že znám rodiče, kteří mají mnohem více ducha a elánu než jejich děti.

Zasmála se, přikrývající si tvář v předstíraných rozpacích.

„Můžeš se zeptat mně," smála se. „Chceš slyšet, co si myslím já?" „Samozřejmě, že to chci slyšet."

„Ti lidé nemají ducha. To jenom do počátku měli hodně životní síly. Svoje děti naučili být poslušné a bázlivé. Celý život své děti jenom straší, a to je všechno."

Popsal jsem jí případ otce čtyř dětí, kterého jsem znal. Když mu bylo třiapadesát, úplně změnil život. Opustil svou ženu, rodinu i místo vedoucího ve velkém podniku, kde si víc

než pětadvacet let budoval svoje postavení. S velikou odvahou to všechno rozmetal na kusy a odešel žít na ostrov v Tichém oceánu,

„Chceš snad říct, že tam šel úplně sám?“ zeptala se mě la Gorda překvapeně.

Tím mi úplně vyrazila trumfy z ruky. Musel jsem totiž připustit, že tam odjel se svou třiadvacetiletou nevěstou.

„Která je nepochybně úplná,“ dodala la Gorda.

Opět jsem s ní musel souhlasit.

„Prázdný muž pořád využívá celistvost ženy,“ pokračovala. „Úplná žena je svou celistvostí nebezpečná, daleko více než muž. Je nespolehlivá, náladová, nervózní, ale také je schopna velikých změn. Takové ženy se dokážou zvednout a odejít kamkoliv. Ale nebudou tam dělat nic, to proto, že nemají nic, s čím by začaly. Naproti tomu prázdní lidé už takhle skákat nemůžou, ale zato jsou spolehlivější. Nagual říkal, že prázdní lidé jsou jako červi, kteří se také rozhlížejí, než o kousek popolezou, hned couvnou zpátky a pak se zas hnou o kousek dopředu. Celí lidé vždycky skáčou, dělají kotrmelce a takřka vždycky dopadnou na hlavu, ale nevdají jim to.

Nagual říkal, že člověk musí být celý, aby mohl vstoupit do druhého světa. Aby se mohl stát čarodějem, jeho světelnost musí být úplná. Žádné díry, žádné záplaty. A musí mít všechno ostří svého ducha, celý jeho elán. Takže čaroděj, který je prázdný, musí znovu nabýt celistvosti. Ať muž nebo žena, musí být úplný, aby mohl vstoupit tam do toho světa, do té věčnosti, kde na nás teď čeká Nagual s Genarem.“

Přestala mluvit a dlouho, upřeně se na mě zadívala. Na psaní už takřka nezbývalo světlo.

„A jak jsi znovu získala svou úplnost?“ zeptal jsem se jí.

Při zvuku mého hlasu vyskočila. Opakoval jsem svou otázku. Než odpověděla, pohlédla na strop jeskyně.

„Musela jsem se zřítí těch dvou děvčat. Nagual ti jednou říkal, jak to máš udělat, ale tys to nechtěl slyšet. Chtěl ti

jenom říct, že člověk si musí svoje ostří ukrást zase zpátky. Těžko jsme ho nabývali, když jsme si ho kradli poprvé, a teď ho budeme stejně těžko získávat zpátky.

Vedl mě tak, abych to dokázala. Nejdřív mě přiměl, abych odmítla svou lásku k těm dvěma dětem. Musela jsem to udělat ve snění. Pomaloučku jsem se naučila nemít je ráda, ale Nagual mi vysvětlil, že tohle není k ničemu, že vůbec nejde o to nemít je rád, nýbrž o to nelpět na nich. Jakmile pro mě moje holčičky přestaly něco znamenat, musela jsem na ně vložit ruce i oči. Musela jsem je jemně pohladit po hlavě a nechat svou levou stranu, aby jim štípla moje ostří."

„A co se jim stalo?"

„Nic. Nikdy vůbec nic ani nepocítily. Šly domů a jsou teď jako dvě dospělé osoby. Prázdné jako většina lidí okolo. Nemají rády dětskou společnost, protože pro ně nemá smysl. Řekla bych, že jsou na tom lépe. Vzala jsem jim ztřeštěnost. Ony ji nepotřebují, ale já ano. Ani jsem nevěděla, co dělám, když jsem jim ji dala. A kromě toho pořád ještě mají ostří, které ukradly svému otci. Nagual měl pravdu, nikdo si té ztráty ani nevšiml, ale já jsem poznala, co jsem získala. Když jsem se podívala z této jeskyně, viděla jsem všechny své sny, seřazené do řady jako vojáky. Svět byl jasný a nový. Tíha mého těla i mého ducha se zvedla a já jsem se opravdu stala novou bytostí."

„A ty víš, jak jsi vzala svoje ostří svým dětem?"

„To nejsou moje děti! Nikdy jsem žádné neměla. Jen se na mě podívej."

Vylezla z jeskyně, zvedla sukni a ukázala mi své nahé tělo. Okamžitě jsem si všiml, jak je štíhlá a svalnatá.

Vybídla mě, abych přišel blíž a podrobné si ji prohlédl. Měla tak hubené a pevné tělo, že jsem musel uznat, že opravdu nemohla mít děti. Zvedla nohu na vysokou skálu a ukazovala mi svou vagínu, Její odhodlání dokázat mi, jak se změnila, bylo tak intenzivní, že jsem se musel smát, abych

překlenul svou nervozitu. Řekl jsem jí, že nejsem lékař, a tak to nepoznám, ale že jsem si jist, že má určitě pravdu."

„Samozřejmě, že mám pravdu," přikývla a zalezla zpátky do jeskyně. „Z tohoto lůna nikdy nic nevyšlo."

Po chvíli mlčení mi odpověděla na otázku, na niž jsem úplně zapomněl, zcela ohromen jejím předváděním.

„Moje levá strana si vzala zpátky moje ostří. Stačilo jen dívky navštívit. Byla jsem tam zhruba čtyřikrát, pětkrát, abych jim poskytla čas se cítit se mnou uvolněně. Už byly velké a chodily do školy. Myslela jsem si, že budu muset svést velký boj, abych je přestala mít ráda, ale Nagual řekl, že je můžu milovat, jestli chci. A tak je pořád miluju. Ale stejně tak bych uměla mít ráda i cizího. Moje mysl je odhodlaná a můj záměr neuhýbá. Chci vstoupit do druhého světa, dokud ještě žiju, jak mi říkal Nagual. Abych to dokázala, potřebuji veškeré ostří svého ducha. Potřebuji svou úplnost. Nic mě od toho světa neodvrátí! Nic!"

Zadávala se na mě vzdorovitě: „Musíš je oba odmítnout, tu ženu, která tě vyprázdnila, i toho chlapce, který má tvou lásku. Tu ženu odmítneš snadno, ale s chlapečkem to bude horší. Myslíš si snad, že ten zbytečný cit, který k tomu dítěti chováš, ti opravdu stojí za to, abys ho vyměnil za vstup do oné říše?"

Neměl jsem co odpovědět. Ne proto, že bych si to chtěl rozmyslet, ale spíš proto, že jsem byl na nejvyšší míru zmaten.

„Jestli chce Soledad vstoupit do nagualu, musí vzít svoje ostří Pablitovi," pokračovala la Gorda. „A jak to má hergot udělat? Pablito, i když je sebeslabší, je pořád čaroděj. A tak Nagual ukázal Soledad jedinečnou příležitost. Řekl jí, že její chvíle nastane v okamžiku, kdy překročíš práh jejího domu. Museli jsme se kvůli tomu přestěhovat jinam. Nagual po nás také chtěl, abychom rozšířili příjezdovou cestu až k jejímu domu, abys mohl přijet rovnou ke dveřím."

Říkal jí, že tě dostane, bude-li žít bezchybně, že ti vysaje světelnost, a tím i všechnu sílu, kterou zanechal v tvém těle. Prý to pro ni nebude těžké. Protože jde opačným směrem, může tě vyždímat až do poslední kapky. Jejím velikým úkolem je dostat tě do situace, kdy budeš bezmocný.

Jakmile tě zabije, tvoje světelnost znásobí její sílu a ona se potom pustí za námi. Tohle jsem však věděla jedině já. Lidia, Josefina i Rosa ji milují, ale já ne. Já vím, jaké měla plány. Brala by si nás pak jednoho po druhém ve svém vlastním tempu, protože nemá co ztratit, ale získat může všechno. Nagual mi řekl, že pro ni není jiná možnost. Svěřil mi děvčata a dal mi pokyny, co mám dělat, kdyby tě Soledad zabila a vyjela i po naší světelnosti. Domyslela jsem si, že já mám šanci se zachránit a snad ještě zachránit jednu z těch tří. Víš, Soledad vůbec není zlá a špatná, dělá prostě to, co dělá bezchybný bojovník. Sestřičky ji milují víc, než kdy kterákoliv z nich milovala svou vlastní matku. A ona je jim opravdu mámou. To je, jak řekl Nagual, jedna z jejich výhod. Dosud jsem od ní sestřičky nedokázala odtáhnout, ať dělám, co dělám. Takže kdyby tě byla zabila, dostala by přinejmenším dvě z těch důvěřivých duší. A navíc, pokud nejsi na scéně ty, je Pablito úplná nula. Soledad by ho rozmáčkla jako švába a potom by se svou úplností a silou vstoupila tam do toho světa. Kdybych já byla na jejím místě, pokusila bych se dělat totéž, co udělala ona.

Vidíš tedy, že jí šlo o všechno. Když jsi přijel, byli všichni pryč. Zdálo se, že nastává tvůj konec, a nejen pro tebe, ale i pro někoho z nás. Ale pak z toho nebylo nic a sestřičky dostaly svou příležitost. Jakmile jsem poznala, že se ti to povedlo, řekla jsem těm třem dívkám, že je řada na nich. Nagual jim přikázal, aby vyčkaly do rána a zastihly tě nepřipraveného. Říkal, že dopoledne pro tebe není dobrá doba. Mně přikázal zůstat mimo a nezasahovat do toho, co dělají sestry. Zakročit jsem směla jedině tehdy, kdyby ses pokusil poranit jejich světelnost.

„A to mě taky měly zabít?"

„No, ano. Ty jsi mužská stránka jejich světelnosti. Jejich úplnost je jim občas nevýhodou. Nagual je ovládal železnou rukou a vyvažoval je, ale když je teď pryč, nemůžou nijak najít vyrovnanost. A právě tvoje světelnost by jim v tom mohla pomoci."

„A co ty, Gordo? Taky mě máš odrovnat?"

„Už jsem ti přece říkala, že já jsem jiná. Já jsem vyvážená. Moje prázdnota, která kdysi byla mou nevýhodou, se teď proměnila v přednost. Jakmile jednou čaroděj znovu získá svou úplnost, je vyrovnaný a vyvážený, zatímco čaroděj, který byl pořád celý, je trochu blázen. Tak jako Genaro byl vždycky trochu cvok. Nagual byl vyvážený, protože býval neúplný, tak jako ty nebo já, a ještě víc než my dva. Měl přece tři syny a jednu dceru."

Sestřičky jsou jako Genaro, trochu potrhle. A většinou berou všechno tak vážně, že neznají míru."

„A co já, Gordo? Musím zas já jít po nich?"

„Ne. Jenom ony by mohly mít prospěch z tvé světelnosti, kdyby ti ji vysály. Ale tobě nemůže prospět žádná smrt. Nagual ti odkázal zvláštní sílu, zvláštní druh rovnováhy, kterou nemá nikdo z nás."

„A copak se nemůžou naučit taky mít tu rovnováhu?"

„Samozřejmě můžou. Ale ta nesouvisí s tím, co měly vykonat. Měly za úkol ti ukrást sílu. Proto se musely spojit tak, aby se staly jednou jedinou bytostí. Učily se vyzunknout tě jako sklenici sodovky. Nagual je naučil klamat na nejvyšší úrovni. Zejména Josefina to umí dokonale. To, co předvedla, nemělo chybu. Ve srovnání s jejich uměním byl Soledadin pokus jen dětskou hrou. Soledad je dost hrubého zrna, ale sestřičky jsou pravé čarodějky. Dvě z nich si získaly tvou důvěru a ta třetí tě tak šokovala, že jsi byl úplně bezmocný. Rozdaly karty a zahrály to dokonale. Všechno jsi jim spolkl a málem jsi jim podlehl. Jedinou chybou bylo, že jsi tu předešlou noc Rose poranil světelnost. I když jsi ji potom zase

vyléčil, byla celá nesvá. Kdyby nebyla tak nervózní a neštípala tě tolik do boku, je dost pravděpodobné, že bys už tady teď nebyl. Všechno jsem to viděla ze dveří. Vešla jsem přesně v okamžiku, kdy se tě chystaly sprovodit ze světa."

„Ale co jsem mohl dělat, abych sprovodil já je?"

„Jak to mám vědět? Já přece nejsem ty."

„Chci říct, cos viděla, že dělám?"

„Viděla jsem, jak z tebe vystupuje tvůj dvojník."

„A jak vypadal?"

„Jako ty, jak jinak? Ale byl velikánský a šel z něj strach. Tvůj dvojník by je zabil. Proto jsem zasáhla a zabránila mu v tom. Musela jsem vynaložit největší úsilí, abych ho uklidnila. Sestry mi v tom nepomohly. Byly ztracené. A tys přímo běsnil. Dvakrát jsi změnil barvu, rovnou před námi. Jedna z tvých barev byla tak zuřivě divoká, že jsem se bála, že mě zabiješ taky."

„A jaká to byla barva, Gordo?"

„Bílá, jaká jiná? Dvojník je bílý, žlutavě bílý jako slunce."

Zíral jsem na ni. Tohle přirovnání pro mě byla úplná novinka.

„Ano," pokračovala, „jsme kusem slunce. Proto jsme také světelné bytosti. Ale tvoje oči tu světelnou záři nevidí, protože je velice slaboučká. Jedině oči čaroděje ji dokážou vidět, a to teprve po boji, který trvá celý život."

Její slova pro mě byla přímo zjevením. Snažil jsem se dát si dohromady myšlenky, abych se co nejdříve zeptal.

„Říkal ti někdy Nagual něco o slunci?"

„Všichni jsme jako slunce, jenomže slabé, velice slaboučké. Naše světlo je příliš slaboučné, nicméně je to pořád světlo."

„Ale řekl třeba, že slunce je Nagual?" naléhal jsem na ni zoufale.

La Gorda neodpověděla. Ze rtů jí vyšla řada bezděčných zvuků. Zřejmě přemýšlela, jak odpovědět na moje dotazy.

Čekal jsem, připraven si všechno zapisovat. Po dlouhém mlčení vylezla z jeskyně.

„Ukážu ti svoje slabounké světlo," oznámila mi věčně.

Slezla doprostřed úzké rokle před jeskyní a tam si dřepěla. Z místa, kde jsem byl, jsem neviděl, co dělá. Musel jsem tedy sám vylézt z jeskyně. Byl jsem od ní asi tři až čtyři metry. Dřepěla s rukama pod sukni. Najednou vstala. Ruce měla volně sevřené v pěst. Zvedla je nad hlavu a s lusknutím roztáhla prsty. Uslyšel jsem rychlý, praskavý zvuk a viděl jsem, jak jí z prstů vyletují jiskry. Znovu sevřela dlaně, opět s lusknutím roztáhla prsty a vyletěla další palba mnohem větších jisker. Ještě jednou si dřepěla a sáhla pod sukni. Vypadalo to, že něco vytahuje ze stydké kosti. Vyhodila ruce nad hlavu a znovu opakovala to lusknání prsty. Uviděl jsem spršku dlouhých, světelných vláken, která jí odletují z prstů. Musel jsem trochu zvednout hlavu, abych je viděl proti obloze, která už potemněla. Vypadalo to jako dlouhá a jemná vlákna načervenalého světla. Po chvíli vybledla a zmizela.

Znovu si dřepěla a když rozevřela prsty, vylétl úžasný roj světla. Oblohu hustě zaplnily světelné paprsky. Ten výjev bral dech. Byl jsem zcela uchvácen. Upíral jsem na ta světla oči, a la Gordy jsem si nevšímal. Najednou jsem uslyšel výkřik, kterým na sebe upoutala mou pozornost zrovna ve chvíli, kdy se chytila jedné z čar, které vytvářela, a zavířila po ní až na vrchol úzké rokle. Chvíli se tam vznášela jako temný, obrovský stín proti obloze a potom sestoupila na dno malými prudkými poskoky, jako kdyby po schodech sestupovala po břiše.

Najednou jsem viděl, jak stojí nade mnou. Ani jsem si neuvědomil, že jsem upadl na zadek. Zvedl jsem se. La Gorda byla promáčená potem, sotva popadala dech. Dlouho nemohla ani promluvit. Začala poklusávat na místě. Neodvážil jsem se jí ani dotknout. Konečně se zdálo, že se dost uklidnila a může zalézt zpátky do jeskyně. Několik minut pak odpočívala.

Všechno to proběhlo tak rychle, že jsem vůbec neměl čas domyslet, co se vlastně děje. Ve chvíli, kdy ten svůj kousek prováděla, jsem pociťoval takřka nesnesitelnou lechtivou bolest v krajině těsně pod pupkem. Ačkoliv sám jsem se fyzicky vůbec nenamáhal, přesto jsem také lapal po dechu.

„Myslím, že nadešel čas naší schůzky," usoudila, celá udýchaná.

„Moje létání nás oba otevřelo. Ty jsi cítil v břiše, jak létám, to znamená, že jsi otevřený a připravený na setkání se čtyřmi silami."

„O jakých silách to mluvíš?"

„O spojencích Naguala a Genara. Už ses s nimi setkal. Jde z nich hrůza. Ted jsou na svobodě, puštění z Nagualovy a Genarovy tykve. Jednoho z nich jsi v noci slyšel chodit kolem Soledadina domu. Čekají na nás. Jakmile nastane tma dne, nebudou k zvládnutí. Jeden z nich šel za tebou i za denního světla až k Soledad. Tihle spojenci teď patří nám dvěma. Každý si vezmeme dva. Nevím, kdo které. A nevím ani, jak. Nagual mi řekl jen to, že my dva je budeme muset zvládnout sami."

„Počkej! Počkej!" zakřičel jsem.

Ale la Gorda mě nenechala domluvit. Jemně mi položila ruku na ústa. Břišní dutinou mi projel děs. Už v minulosti jsem byl konfrontován s jistými nevysvětlitelnými jevy, které don Juan a don Genaro nazývali svými spojenci. Byli čtyři. Tyto bytosti byly stejně skutečné jako všechno ostatní na světě. Jejich přítomnost však byla tak neslýchaná, že pokaždé, když jsem je vnímal, mě uvedla do stavu nepřekonatelného děsu. První spojenec, s nímž jsem se setkal, patřil donu Juanovi. Byla to temná, hranatá masa, vysoká něco před dva a půl metru a široká skoro metr a půl, která při pohybu svou vahou vše drtila jako obrovský balvan a dýchala tak těžce, že mi ten zvuk připomínal měchy. Vždycky jsem se s ním setkal v noci a ve tmě. Představoval jsem si ho jako dveře, které se při pohybu střídavě naklánějí a otáčejí v rozích.

Druhý spojenec, na nějž jsem natrefil, byl Genarův. Byl to neobyčejně vysoký, planoucí muž s dlouhou tváří a plešatou hlavou. Měl tlusté rty a obrovské, zapadlé oči. Vždycky měl na sobě kalhoty, které byly příliš krátké pro jeho dlouhatánské, hubené nohy.

Tyhle dva spojence jsem viděl mnohokrát, vždycky v přítomnosti dona Juana a dona Genara. Pohled na ně ve mně pokaždé vyvolával nenapravitelné odtržení rozumu od vnímání. Na jedné straně jsem neměl jediný racionální důvod věřit, že to, co se tu odehrává, se opravdu děje, a na druhé straně jsem neměl žádnou možnost zbavit se pravdivosti svého vnímání.

Protože spojenci se vždycky objevovali, když byl nablízku don Juan a don Genaro, zařadil jsem si je jako výsledek mocného vlivu, kterým ti dva muži působí na mou sugestibilní osobnost. Vysvětloval jsem si to tedy tak, že buď podléhám jejich vlivu, nebo don Juan s donem Genarem ovládají jisté síly, kterým říkají spojenci, a tyto síly se mi manifestují jako tyto strašlivé bytosti.

Pro všechny spojence bylo charakteristické, že mi nikdy nedovolili, abych si je důkladně prohlédl. Při nejrůznějších příležitostech jsem se na ně pokoušel soustředit pozornost, ale pokaždé se mi začala točit hlava a vnímal jsem nesouvisle.

Druzí dva spojenci mi unikali ještě více. Viděl jsem je pouze jednou: Obrovského černého jaguára, se žlutýma planoucíma očima, a vyhladovělého velikánského kojota. Obě zvířata byla nesmírně agresivní a silná. Jaguár patřil donu Genarovi a kojot donu Juanovi.

La Gorda vylezla z jeskyně a já za ní. Šla jako první. Vyšli jsme z rokle a došli na dlouhou, skalnatou planinu. Tam se la Gorda zastavila a nechala mě předejít dopředu. Řekl jsem jí, že nechá-li vedení na mně, budu se jistě snažit dostat se k autu. Přikývla na souhlas a přimkla se ke mně. Cítil jsem její zvlhlou kůži. Zdálo se, že je velice rozrušena. K místu, kde jsem nechal auto, asi jeden a půl kilometru daleko, bylo

nutno přejít pustou skalnatou planinu. Don Juan mi tu kdysi mezi obrovskými balvany ukázal skrytou stezku, vinoucí se takřka po úbočí hory, která uzavírala planinu z východní strany. Zamířil jsem na ni. Vedl mě jakýsi neznámý popud, protože jinak bych se byl pustil stejnou cestou, kterou jsme planinu přešli sem a která vedla po rovině.

Zdálo se, že la Gorda tuší něco děsivého. Držela se mě a oči měla divoké.

„Jdeme správně?“ zeptal jsem se jí.

Neodpověděla. Stáhla si šál a ukroutila z něj dlouhé, tlusté lano.

Ovázala mi ho kolem pasu, konce překřížila a zavázala je kolem sebe na uzel. Takto nás k sobě připoutala jako páskem, který připomínal osmičku.

„K čemu jsi tohle udělala?“ zeptal jsem se.

Zatřásla hlavou. Zuby jí tak drkotaly, že ze sebe nemohla vypravit ani slovo. Zdálo se, že se nesmírně bojí. Postrkovala mě, abychom šli pořád dál. Až jsem se podívoval, že já sám nejsem také strachem bez sebe.

Když jsme stoupali stezkou, začínala mě zmáhat fyzická námaha.

Jenom jsem supěl. Musel jsem dýchat ústy. Na balvanech jsem zahledl stín. Měsíc nesvítil, ale obloha byla tak jasná, že bylo dost světla, abych dokázal rozlišovat stíny. Slyšel jsem, že i la Gorda těžce oddychuje.

Chtěl jsem se zastavit a nabrat dech, ale la Gorda nesouhlasně zavrtěla hlavou a zlehka mě postrčila dál. Zrovna jsem se chystal zažertovat, abych uvolnil napětí, když jsem zaslechl zvláštní dupot. Mimoděk jsem uhnul doprava, abych mohl levým uchem pročesávat terén. Přestal jsem na chvíli dýchat. Tu jsem jasně slyšel, jak tu mimo mě a la Gordu ještě někdo oddechuje. Ještě jednou jsem si to ověřil a pak jsem jí to řekl. Nebylo pochyb, že někde tady mezi balvany je ten obrovský útvar. Položil jsem la Gordě ruku na ústa. Šli jsme pořád bez zastavení. Dal jsem jí znamení, že má zadržet dech.

Tušil jsem, že ten obrovský útvar bude někde velmi blízko. Zdálo se, že klouže co možná nejtíšeji. Jenom tichounce supěl.

La Gorda se vyděsila. Dřepla si a za šál, který měla uvázaný kolem pasu, mě stáhla s sebou. Na chvíli si schovala ruce pod sukní a potom vstala s rukama sepjatýma. Když je s lusknutím rozevřela, vyletěl z nich proud jisker.

„Načůrej si na ruce," procedila šeptem přes zaťaté zuby.

„Cože?" nechápal jsem, co po mně chce.

Zašeptala ten příkaz třikrát nebo čtyřikrát, se stále větší naléhavostí. Nejspíš si uvědomila, že nechápu, co to vlastně ode mě chce, protože si znovu dřepla a ukázala mi, že si močí na ruce. Ohromeně jsem na ni zíral, protože její moč vyletovala jako načervenalé jiskry.

Hlavu jsem měl úplně prázdnou. Nevěděl jsem, co mě upoutává víc, jestli pohled na la Gordiny kousky, které vytvářela močí, nebo ta supící a blížící se bytost. Nedokázal jsem se rozhodnout, na který z těchto dvou podnětů mám soustředit pozornost. Oba mé fascinovaly.

„Rychle! Dělej! Do rukou!" skřípala la Gorda zuby.

Slyšel jsem ji, ale moje pozornost byla někde mimo. La Gorda úpěnlivě dodala, že moje jiskry by tu blížící se bytost zahnaly na ústup, ať už je to cokoliv. Začala skučet a já jsem propadal pocitu zoufalství. Pokusil jsem se namočit si do rukou, ale moje úsilí bylo marné. Měl jsem přílišné zábrany a byl jsem příliš nervózní. Zmocnilo se mě la Gordino rozčilení. Zoufale jsem se snažil močit. Nakonec jsem to dokázal. Třikrát až čtyřikrát jsem lusknul prsty, ale nevyletělo z nich nic.

„Musíš znova," pobízela mě. „Chvíli to trvá, než se udělají jiskry."

Řekl jsem jí, že jsem už vyčerpал všechnu moč, kterou mám. V očích se jí objevil výraz čirého zoufalství.

V tu chvíli jsem uviděl, jak se na nás sune ten obrovský, obdélníkovitý útvar. Kupodivu mi zas tak hrozivý nepřípadal, ačkoliv la Gorda byla na omdlení.

Najednou rozvázala šál a vyskočila na malou skalku za mnou. Objala mě zezadu a bradu mi položila na hlavu. Skoro mi vylezla na ramena. Sotva jsme zaujali tuto pozici, onen útvar se přestal pohybovat. Stále supěl a sípal, asi tak šest metrů od nás.

Pocítil jsem obrovský tlak, který se mi jakoby soustředil do pasu. Za chvíli jsem poznal bez nejmenšího stínu pochybnosti, že pokud zůstaneme v této pozici, vyčerpáme všechnu svou energii a padneme za oběť tomu, co tu na nás číhá.

Navrhl jsem, že bychom měli utéct. Nesouhlasně potřásla hlavou. Zřejmě znovu nabyla sílu a důvěru. Řekla, že si musíme schovat hlavu pod paži a lehnout si se stehny přitisknutými k břichu. Vzpomněl jsem si, že před léty mě jednou v noci don Juan přiměl udělat totéž, když mě na opuštěném poli v severním Mexiku lapilo cosi stejně neznámého, a přece pro smysly stejně skutečného. Don Juan mi tehdy říkal, že utíkat je zbytečné, že jediné, co můžu udělat, je setrvat na místě v poloze, kterou mi právě la Gorda popsala.

Už jsem si klekal, když jsem znenadání pocítil, že jsme udělali strašlivou chybu, když jsme odešli z jeskyně. Musíme se tam vrátit za každou cenu.

Kolem ramen a pod paží jsem si uvázal smyčku z la Gordina šálu. Požádal jsem ji, aby mi cípy držela nad hlavou, vylezla mi na ramena a tam se postavila. Aby silou vytáhla konce šálu a upevnila je jako chomout. Před lety mě don Juan učil, že na zvláštní událost, jako je třeba ten obdélníkovitý útvar před námi, by měl člověk reagovat něčím nečekaným. Sám prý kdysi natrefil na jelena, který na něj „mluvil“, a tak se postavil na hlavu a stál na hlavě po celou dobu, co to

setkání trvalo. Tímto prostředkem si prý zajistil přežití a uvolnil napětí z toho střetnutí.

Představoval jsem si, že ten obdélníkový tvar obejdeme a vrátíme se zpátky do jeskyně a že mi cestou bude la Gorda stát na ramenou.

Zašeptala, že jít teď do jeskyně je vyloučené. Nagual prý ji upozorňoval, aby tam vůbec nezůstávala. Namítl jsem, že moje tělo s jistotou ví, že v jeskyni budeme v bezpečí, a přitom jsem jí upevňoval šál. Odpověděla, že to je sice pravda a že by to i fungovalo, až na to, že vůbec nemáme prostředky, kterými bychom tyto síly ovládli. K tomu prý potřebujeme zvláštní nádobu, nějakou tykev, takovou, jaká visela na opasku donu Juanovi a donu Genarovi.

Zula si boty, vylezla mi na ramena a postavila se. Držel jsem ji za lýtka. Když táhla šál za okraje, cítil jsem v podpaží, jak se pás napíná. Počkal jsem, až zase nabyla rovnováhu. Jít ve tmě a nést na ramenou přes padesát kilogramů není zrovna snadný kousek. Šel jsem velmi pomalu. Napočítal jsem třiadvacet kroků a musel jsem ji zas postavit na zem. Bolest na lopatkách už byla takřka nesnesitelná. Řekl jsem jí, že je sice velmi štíhlá, ale že mi její váha přesto drtí klíční kost.

Zajímavé však bylo, že nám ten obdélníkový útvar zmizel z dohledu. Naše strategie tedy zabrala. La Gorda navrhla, že teď zas kus ponese na ramenou ona mě. Ten nápad mi připadl k smíchu. Vážím přece mnohem víc, než by mohla unést její křehká konstituce. Rozhodli jsme se, že chvíli půjdeme a uvidíme, co se bude dít.

Kolem nás bylo hrobové ticho. Šli jsme pomalu a vzájemně si dodávali sílu. Ušli jsme sotva pár metrů, když jsem opět uslyšel to podivné dýchání, ty tiché, dlouze sípavé zvuky podobné pískání kočkovité šelmy. Rychle jsem la Gordě pomohl vylézt znovu na má ramena a takto jsme ušli dalších asi deset kroků.

Věděl jsem, že chceme-li se odtamtud dostat, budeme si muset udržet tuto taktiku nečekaných činů. Pokoušel jsem se

vymýšlet další překvapivé kousky, které bychom mohli uplatnit, aby mi la Gorda nemusela stát na ramenou. Najednou ze sebe setřásla svoje dlouhé šaty a ve vteřině byla nahá. Chvíli ležla po čtyřech na zemi a něco hledala. Zaslechl jsem zapraskání. Hned se zvedla a držela větev, ulomenou z nízkého keře. Kolem ramen a krku mi upravila svůj šál a udělala si z něj jakousi jízdni sedačku, v níž mohla sedět a nohama mě svírat kolem pasu jako dítě, které se nese na zádech. Potom na tu větev oblékla svoje šaty a takto mi ji držela nad hlavou. Když větví všelijak točila, šaty se podivně nadouvaly. Tento účinek ještě umocnila pískáním, které napodobovalo zvláštní volání noční sovy.

Asi po sto metrech jsem zaslechl, jak se kolem nás ozývají tytéž zvuky. La Gorda přešla na jiné ptačí volání, tentokrát to byl pronikavý zvuk, trochu připomínající hlas páva. Za několik minut se stejné ptačí volání ozývalo ozvěnou kolem dokola.

Už před lety jsem se s donem Juanem stal svědkem podobného jevu. Tenkrát jsem si myslel, že to ptačí volání vydává don Juan, schovaný někde blízko ve tmě, nebo někdo, s kým je don Juan domluven, například don Genaro, který mu pomáhal vyvolávat ve mně nepřekonatelný strach. Ten strach mě přinutil běžet v naprosté tmě a ani jedinkrát přitom nezakopnout. Ten zvláštní způsob běhání ve tmě don Juan nazýval „chůze síly“.

Zeptal jsem se la Gordy, jestli umí chůze síly. Prý ano. Navrhl jsem, abychom ji zkusili, i když si nejsem tak docela jist, zda ji ještě umím, ale namítla, že teď pro to není vhodný čas ani místo, a ukázala dopředu. Srdce, které už beztak prudce bilo, mi začalo v hrudi divoce bušit. Rovnou před námi, asi tak tři metry daleko, stál uprostřed cesty jeden z don Genarových spojenců. Byl to ten podivný planoucí muž s dlouhou tváří a plešatou hlavou. Na místě jsem ztuhl. Uslyšel jsem la Gordin výkřik, jako by přicházel z velké dálky. Zběsile mě tloukla pěstmi do boku, aby rozptýlila mou

pozornost, upřenou na toho muže. Otáčela mi hlavou doleva, doprava. Nalevo se mé nohy téměř dotýkala veliká kočkovitá šelma s planoucíma žlutýma očima, obrovská jako hora. Napravo jsem zas viděl ohromného fosforeskujícího kojota. Za námi la Gordě takřka naléhal na záda temný obdélníkový útvar.

Muž se k nám otočil zády a pustil se po stezce. Také jsem vykročil. La Gorda stále křičela a kňučela. Obdélníkový útvar už po ní téměř chňapal zezadu. Slyšel jsem, jak dupe a všechno drtí. Zvuk jeho kroků se rozléhal ozvěnou v okolních kopcích. Cítil jsem na krku jeho studený dech. Věděl jsem, že la Gorda je na pokraji šílenství, a sám jsem na tom byl stejně. Ta kočka s kojotem se mi málem třeli o nohy. Slyšel jsem jejich stále hlasitější sykot a vrčení. V tu chvíli jsem pocítil iracionální nutkání vyloudit určitý zvuk, který mě don Juan naučil. Spojenci mi odpověděli. Zběsile a bez ustání jsem vyluzoval ten zvuk a spojenci odpovídali. Napětí se postupně zmenšovalo, a než jsme došli na silnici, byli jsme aktéry nanejvýš výstřední scénky. La Gorda mi seděla na zádech a šťastně mi nad hlavou klátila svými šaty podle rytmu zvuků, které jsem vydával, jako by se nic nedělo, zatímco bytosti z jiného světa mi odpovídaly a přitom se pohybovaly v mém tempu, obklopujíce nás ze všech stran.

Tímto způsobem jsme došli na silnici. Ale nechtěl jsem odejít. Zdálo se mi, že stále ještě něco chybí. Chvíli jsem postál bez pohnutí, s la Gordou na zádech, a vydal ze sebe velmi zvláštní zvuk podobný poklepávání, který mě naučil don Juan. Říkal mi, že je to volání nočních motýlů. Vyluzoval se za pomoci vnitřní hrany levé ruky a rtů.

Sotva jsem ho vyloudil, zdálo se, že všechno spočinulo v míru. Ty čtyři bytosti mi odpověděly a já jsem poznal, které z nich jsou ty, jež půjdou se mnou.

Potom jsem došel k autu, sundal la Gordu ze zad na sedadlo pro řidiče a poposunul ji na její stranu. Odjeli jsme v

naprostém tichu. Così se mě kdesi dotklo a já jsem měl myšlení zcela vypnuté.

La Gorda navrhla, abychom místo k ní jeli ke Genarovi. Prý tam teď bydlí Benigno, Nestor a Pablito, ale ti jsou teď pryč, ve městě. Její návrh se mi zamlouval.

Jakmile jsme byli uvnitř, la Gorda rozžehla svítilnu. Vypadalo to tam přesně tak, jako když jsem tu byl naposledy. Seděli jsme na zemi. Přitáhl jsem si lavici a dal si na ni psací blok. Nebyl jsem unavený a chtěl jsem si všechno zapsat, ale nějak to nešlo. Vůbec jsem nebyl schopen psát.

„Co ti říkal Nagual o spojencích?“ zeptal jsem se.

Moje otázka ji zřejmě zaskočila. Nevěděla, co má odpovědět.

„Nemůžu myslet,“ hlesla nakonec.

Vypadalo to, jako kdyby ještě nikdy nezažila podobný stav. Přecházela přede mnou sem a tam. Na špičce nosu a na horním rtu se jí vytvořily drobounké kapičky potu.

Najednou mě chytila za ruku a prakticky mě vytáhla z domu. Odvedla mě do blízké strže, kde se jí udělalo špatně.

Měl jsem také žaludek na vodě. Říkala, že tah spojenců byl příliš silný, a že bych se proto měl také přinutit ke zvracení. Zadíval jsem se na ni a čekal další vysvětlení. Vzala mi hlavu do dlaní a strčila mi do krku prst s jistotou zdravotní sestry, která pečuje o dítě, a skutečně ve mně zvracení vyvolala. Vysvětlila mi, že lidské bytosti mají velice choulostivou záři kolem žaludku a že za tuto záři vždycky táhne všechno, co je nablízku. Když je tah příliš veliký, jako je tomu například při setkání se spojenci, a někdy dokonce i v kontaktu se silnými lidmi, tato záře se vybudí, mění barvu nebo úplně bledne. V takových chvílích se dá udělat jen jediná věc, a to vyzvracet se.

Cítil jsem se opravdu lépe, ale stále jsem to nebyl já. Pociťoval jsem únavu a tíhu kolem očí. Vraceli jsme se dovnitř, a když jsme přicházeli ke dveřím, la Gorda natáhla vzduch jako pes a prohlásila, že už ví, kteří z těch dvou

spojenců budou patřit mně. Její sdělení, které by za normálních okolností nemělo žádný další význam, než co oznamovalo, nebo jaký bych mu já sám přikládal, mělo zvláštní schopnost zapůsobit jako prostředek katarze. Najednou ve mně doslova začaly vybuchovat myšlenky. Úplně zničehonic se rojily neobyčejné intelektuální úvahy a já jsem měl pocit, jako bych skákal do vzduchu, jako by myšlenky měly svou vlastní energii.

První, co mi vytanulo na mysl, byl fakt, že spojenci jsou skutečné bytosti, což jsem ostatně tušil už dávno, aniž bych si to byl někdy troufl připustit, byť i jen sám sobě. Viděl jsem je, cítil jsem je a komunikoval jsem s nimi. Byl jsem nadšen. Objal jsem la Gordu a začal jí vysvětlovat ústřední problém svého intelektuálního dilematu. Viděl jsem spojence bez pomoci dona Juana nebo dona Genara, a v tom byl pro mě zásadní rozdíl. Vykládal jsem jí, jak se jednou don Juan smál, když jsem mu hlásil, že jsem viděl jednoho z jeho spojenců, a nabádal mě, abych se zas nebral tak moc vážně a nevěnoval tolik pozornosti tomu, co jsem viděl.

Nikdy jsem nebyl ochoten připustit, že mám halucinace, ale současně jsem nechtěl uvěřit, že spojenci opravdu existují. Moje racionální průprava byla neochvějná. Neuměl jsem tu propast překlenout. Tentokrát však bylo všechno jinak a pomyslení, že na této zemi opravdu existují bytosti z jiného světa, aniž by tu byly cizí, bylo víc, než jsem dokázal snést. Řekl jsem la Gordě napůl žertem, že bych tajně dal snad všechno za to, abych mohl být blázen. Tím by se totiž jedna moje část zbavila drtivé povinnosti stále nějak napravovat moje porozumění světu. Bylo totiž ironií, že v intelektuální rovině jsem už sotva mohl být ochotnější uzpůsobovat svoje chápání světa, a přece to pořád nestačilo. Nikdy to nestačilo. A tohle byla ta moje věčná, nepřekonatelná překážka, moje osudová vada. Byl jsem ochoten koketovat s don Juanovým světem jen tak napůl, s polovičním přesvědčením, a proto jsem také pořád byl jen rádoby čaroděj. Všechno moje úsilí

nebylo ničím víc, než plytkou dychtivostí zašermovat si s intelektem, jako kdybych byl na akademii, kde se tato činnost dá provozovat přesně od osmi ráno do pěti večer, a pak jít domů, patřičně unavený. Don Juan říkával žertem, že učenec nejdřív uspořádá svět tím nejkrásnějším a nejosvícenějším způsobem, ale v pět má padla a jde domů a zapomene, jak krásně to všechno zařídil.

La Gorda připravila něco k snědku a já jsem zatím horečně pracoval na svých zápiscích. Po jídle jsem se cítil mnohem uvolněnější. La Gorda byla v nejlepší náladě. Šaškovala, napodobujíc moje gesta při psaní, tak jak to dělával don Genaro.

„Co víš o spojencích, Gordo?“ zeptal jsem se jí.

„Jen to, co mi říkal Nagual. Říkal, že spojenci jsou síly, které se čaroděj naučí ovládat. Dva měl ve své tykvi a Genaro také.“

„A jak je drželi v těch tykvích?“

„To nikdo neví. Nagual věděl jen to, že než člověk začne krotit spojence, musí si najít malinkou a dokonalou tykvičku s hrdlem.“

„A kde se taková tykev najde?“

„Kdekoliv. Nagual mi vzkázal, že pokud přežijeme útok spojenců, měli bychom hned začít hledat dokonalou tykev, která musí být asi tak malinká jako palec na levé ruce. Tak veliká byla i Nagualova tykev.“

„A viděla jsi ji někdy?“

„Ne, nikdy. Nagual říkal, že tahle tykev není ve světě lidí. Vypadá jako uzlíček, který jim vidíš viset na opasku. Ale když se na ni budeš chtít podívat záměrně, neuvidíš nic.“

Jakmile jednou čaroděj tykev najde, musí se o ni starat s velkou péčí. Takové tykve většinou najdou v lese na popínavých rostlinách. Utrhnou si je a usuší. Potom je vydlabou. Pak je vyhladí a vyleští. A když má čaroděj svou tykev, musí ji nabídnout spojencům a nalákat je, aby v ní žili. Jestliže spojenci souhlasí, tykev zmizí ze světa lidí a spojenci

se stanou čarodějovými pomocníky. Nagual s Genarem mohli přimět své spojence udělat cokoliv, co bylo třeba a co sami nedokázali. Například poslat vítr, aby mě honil, nebo poslat to kuře, aby běhalo Lidii v blůzce."

Za dveřmi se ozval zvláštní táhlý, syčivý zvuk. Přesně takový zvuk jsem předevčírem slyšel u doni Soledad. Tentokrát jsem už věděl, že je to jaguár. Ten zvuk mě nevyděsil. Dokonce jsem chtěl vyjít ven, abych ho viděl, ale la Gorda mě zarazila.

„Pořád ještě nejsi celý," varovala mě. „Spojenci by na tobě měli hody, kdybys vyšel ven sám. A zejména ten troufalec, který tam teď venku číhá."

„Ale moje tělo má pocit bezpečí," zaprotestoval jsem.

Poplácala mě na zádech a držela mě na lavici, kde jsem psal.

„Ještě nejsi úplný čaroděj. Máš na břiše obrovskou záplatu a síla těch spojenců by ti ji okamžitě odškubla. S nimi vůbec není legrace."

„A co má člověk dělat, když k němu takhle spojenec přijde?"

„Já si s nimi nijak nedělám starosti. Nagual mě naučil být vyrovnaná a nic nevyhledávat moc dychtivě. Dneska v noci jsem například poznala, kteří spojenci půjdou k tobě, jestli se ti kdy podaří získat tykev a pěkně ji upravit. Ty jsi možná celý žhavý je dostat. To já ne. Je dost pravděpodobné, že já sama je nikdy mít nebudu. Je s nimi dost trápení."

„Proč?"

„Protože to jsou síly a jako takové tě můžou vysávat, až z tebe nic nezbyde. Nagual říkal, že člověk je na tom nejlépe, když kromě svého cíle a svobody nemá nic. Až budeš jednou úplný, tak se budeme muset rozhodnout, jestli budeme mít spojence nebo ne."

Řekl jsem jí, že mně osobně se líbil jaguár, ačkoliv na něm bylo cosi panovačného.

Zadávala se na mě. V očích se jí zračilo překvapení, až ohromení.

„Ten se mi opravdu líbil.“

„Řekni mi, co jsi viděl,“ vyzvala mě.

Najednou jsem si uvědomil, že automaticky předpokládám, že viděla totéž co já. Velmi podrobně jsem jí popsal čtyři spojence tak, jak jsem je viděl. Poslouchala víc než pozorně. Zdálo se, že je mým popisem úplně očarována.

„Spojenci nemají tvar,“ řekla mi, když jsem domluvil. „Jsou jako přítomnost, jako vítr, jako žhnoucí záře. První, kterého jsme dnes potkali, byla černota, která se mi chtěla dostat do těla. Proto jsem vykřikla. Cítila jsem, jak mi sahá po nohách. Ostatní spojenci byli jenom barvy. Ale měli tak planoucí jas, že celá ta stezka vypadala, jako kdyby se to dělo za bílého dne.“

To, co říkala, ohromilo zas mě. Výhradně na základě našeho setkání této noci jsem po létech zápasu konečně připustil, že spojenci mají formu, na níž se můžeme všeobecně shodnout, že mají jakousi substanci, kterou svými smysly můžeme všichni vnímat stejně. Žertem jsem la Gordě namítl, že jsem si už zapsal do poznámek, že spojenci jsou stvoření s formou.

„A co teď s tím mám dělat?“ ptal jsem se jí rétoricky.

„No, to je zcela jednoduché,“ odvětila mi. „Napiš si, že nejsou.“ Napadlo mě, že má úplně pravdu.

„Ale proč je vidím jako příšery?“

„To není žádná záhada. Ještě jsi neztratil lidskou formu. Mně se to taky stávalo. Kdysi jsem vídala spojence jako lidi. Všichni byli Indiáni, měli strašlivé tváře a zlovlné pohledy. Čekávali na mě na opuštěných místech. Myslela jsem si, že po mně pasou, protože jsem žena. Nagual se mohl smíchem potřhat, jak jsem se bála. A pořád ještě jsem strachem polomrtvá. Jeden z nich si ke mně chodíval sednout na postel a třásl jí, až jsem se probudila. Strach, který ve mně ten spojenec vyvolával, už nechci nikdy prožít znovu, dokonce

ani teď, kdy jsem se změnila. Myslím, že dneska v noci jsem se bála spojenců tak jako kdysi."

„Chceš snad říct, že už je nevidíš jako lidské bytosti?"

„Ne, už ne. Nagual ti říkal, že spojenec nemá formu, a měl pravdu. Spojenec je pouze jakási přítomnost, pomocník, který není nic, a přece je stejně skutečný jako ty a já."

„A viděly sestřičky spojence?"

„Každý je někdy viděl."

„A jsou i pro ně spojenci jenom síla?"

„Ne. Sestřičky jsou jako ty. Ještě nepozbyly lidskou formu. Ani jedna. Pro ně pro všechny, pro sestřičky, pro Genary i pro Soledad jsou spojenci něco strašlivého. Pro ně jsou to zlovolné strašlivé bytosti noci. Stačí zmínka o spojencích a Lidia s Josefinou nebo Pablitem dostanou záchvat zuřivosti. Rosa s Nestorem se jich tolik nebojí, ale taky s nimi nechtějí mít nic společného. Benigno má své vlastní plány, takže se o spojence vůbec nestará. Proto ho neznepokojují, a mě taky ne. Ale ostatní jsou pro spojence snadnou kořistí, zejména teď, když jsou spojenci puštěni z Nagualovy a Genarovy tykve. Pořád sem chodí a hledají tě."

Nagual mi říkal, že dokud člověk lpí na lidské formě, může tu formu jen zrcadlit. Spojenci se živí přímo naší životní silou uprostřed břicha, a proto je nám z nich obvykle špatně. Potom je také vidíme jako těžká a ošklivá stvoření."

„A existuje něco, čím bychom se mohli chránit? Nebo snad čím bychom mohli změnit tvar těch bytostí?"

„To, co všichni musíte udělat, a sice ztratit lidskou formu."

„Jak to myslíš?"

Moje otázka jí nejspíš nedávala žádný smysl. Necháपavě na mě zírala, jako kdyby čekala, že jí vysvětlím, na co se jí ptám. Na chvíli zavřela oči.

„Ty asi nic nevíš o tvarujícím kadlubu člověka ani o lidské formě, vid?"

Koukal jsem na ni vyjeveně.

„Zrovna jsem viděla, že o tom nic nevíš," usmála se.

„Máš naprostou pravdu," přiznal jsem.

„Nagual mi říkal, že lidská forma je síla a to, na čem se formuje, je jedinečný kadlub. Rostliny ho mají, zvířata a červi také. Opravdu ti Nagual nikdy neukazoval kadlub člověka?"

Připustil jsem, že mi kdysi toto pojetí načrtl, ale velmi stručně. Tehdy se mi snažil něco vysvětlit ke snu, který se mi zdál. Viděl jsem ve snu jakéhosi muže. Skrýval se zřejmě ve tmě v úzké rokli, kde jsem ho našel, a vyděsilo mě to. Když jsem se na něj chvíli díval, vykročil ke mně a ukázal se mi. Byl nahý a tělo mu žhnulo. Zdálo se, že je jemný, takřka křehký. Líbily se mi jeho oči, přátelské a hluboké. Připadaly mi velice laskavé. Ale když potom ustoupil zpátky do tmy rokle, najednou byly jeho oči jako dvě zrcátka, jako oči dravého zvířete.

Don Juan tehdy vysvětlil, že jsem se ve „snění" setkal s kadlubem člověka. Čarodějové prý mají „snění" jako cestu k této tvarující formě. Kadlub člověka je prý zaručeně entita - bytost, kterou někteří z nás mohou uvidět ve chvíli, prosycené silou. Všichni ji však určitě spatříme v okamžiku vlastní smrti. Don Juan mi tento kadlub popisoval jako zdroj, jako původ člověka, protože bez něj se síla nemůže nijak seskupit do lidského tvaru.

Můj sen mi tenkrát vyložil jako krátké, ale neobyčejně zjednodušené nahlédnutí na tuto tvarující formu. Sen prý novým způsobem vyjádřil fakt, že jsem člověk prostoduchý a velice přízemní.

La Gorda se smála a prohlásila, že ona sama by tvrdila totéž. Vidět totiž kadlub jako průměrného nahého muže, a potom jako zvíře, prý je opravdu velice zjednodušený pohled.

„No, třeba to byl jen hloupý a obyčejný sen," chabě jsem se hájil.

„Kdepak," zazubila se zeširoka. „Víš, kadlub člověka plane a žhne a vždycky se objevuje ve vodních jámách a v úzkých stržích."

„A proč v úzkých stržích a vodních jámách?“ zeptal jsem se.

„Protože se živí vodou. Bez vody není tvarující kadlub. Víím, že tě Nagual pravidelně bral na místa, kde je voda, v naději, že ti ten kadlub ukáže. Ale tvoje prázdnota ti znemožnila vůbec něco vidět. Se mnou to bylo taky tak. Nagual mě nechával ležet nahou na skále přesně uprostřed jednoho takového vyschlého jezírka, ale já jsem jenom cítila přítomnost něčeho, co mě k smrti děsilo.“

„A proč prázdnota člověku brání ten kadlub vidět?“
„Nagual říkal, že všechno na světě je síla, tah nebo tlak. Aby ho něco přitahovalo nebo postrkovalo, musíme být jako plachta, jako drak ve větru. Ale když máme uprostřed své světelnosti díru, síla tamtudy uniká a nikdy na nás nepůsobí.“

Nagual mi říkal, že Genaro tě měl velice rád a opravdu dělal, co mohl, aby sis uvědomil díru, kterou máš uprostřed. Pouštěl prý svoje sombrero jako draka, aby tě poškádlil, dokonce prý tě od té díry táhl, až jsi z toho dostal průjem, ale tys nikdy nepochopil, co to dělá.“

„A proč mi to neřekli tak jasně a srozumitelně jako ty?“

„Ale vždyť ti to říkali, jenomže ty jsi jejich slova neregistroval.“

Nemohl jsem uvěřit tomu, co tvrdí. Přijmout tvrzení, že mi o tom všem říkali a já to nepřijal, bylo zcela nemyslitelné.

„A tys někdy ten kadlub viděla, Gordo?“

„Samozřejmě, když jsem zas nabyla úplnosti. Jednoho dne jsem šla sama do té vodní jámy a byl tam. Byla to zářící, světelná bytost. Ani podívat jsem se na ni nemohla, jak mě oslňovala. Stačilo být v její přítomnosti a já jsem cítila, jak jsem silná a šťastná. A na ničem jiném už nezáleželo, na ničem. Být tam bylo to jediné, co jsem chtěla. Nagual tvrdil, že máme-li dost osobní síly, můžeme ho zahlédnout, i když nejsme čarodějové. Když se to stane, lidé říkají, že viděli Boha. A pokud ji nazýváme bohem, je to podle Naguala naprostá pravda. Tento kadlub je Bůh.“

Já jsem si prožila své, než jsem mu porozuměla, protože jsem bývala velice zbožná. Nic jiného než víru jsem na světě neměla. Takže když jsem slyšela Naguela takové věci říkat, celá jsem se roztrásla. Ale pak jsem se stala úplnou a začaly mě táhnout síly světa a já jsem poznala, že Nagual má pravdu. Ten kadlub je Bůh. Co si o tom myslíš?"

„Až ho uvidím, Gordo, pak ti to řeknu" odpověděl jsem.

Zasmála se. Nagual si prý ze mě dělával legraci a tvrdíval, že v den, kdy spatřím kadlub, se nejspíš stanu františkánským mnichem, protože jsem někde v hloubi duše náboženská.

„A ten kadlub, který jsi viděla, byl muž nebo žena?" vyzvídala jsem.

„Ani jedno, ani druhé. Byl to prostě světelný člověk. Nagual říkal, že jsem ho mohla požádat o něco pro sebe. Bojovník prý nemůže takovou šanci nechat jen tak odejít. Ale mě nenapadlo nic, oč bych mohla žádat. Bylo to tak lepší. Mám na to moc krásnou vzpomínku. Nagual říkal, že bojovník, který má dost síly, může kadlub vidět mnohokrát, mnohokrát. To musí být velikánské štěstí!"

„Ale jestliže kadlub člověka je to, co nás dává dohromady, co potom je lidská forma?"

„Cosí lepkavého, lepkavá síla, která z nás dělá takové lidi, jací jsme. Nagual mi doslova říkal, že lidská forma nemá žádnou formu, žádnou podobu. Stejně jako spojenci, které si nosí v tykvi, to může být cokoliv. Ale přestože nemá tvar, ovládá nás, dokud žijeme, a nepustí nás, dokud nezemřeme. Nikdy jsem lidskou formu neviděla, ale cítila jsem ji ve svém těle."

Vylíčila mi velmi složitou řadu pocitů, které prožívala po dobu několika let. Vyvrcholily vážnou nemocí a dospělo to tak daleko, že popis té nemoci mi připomínal silný srdeční záchvat, o němž jsem četl. Říkala, že lidská forma je síla a jako taková opustila její tělo po vážné vnitřní bitvě, jež se projevovala jako nemoc.

„Vypadá to, že jsi přežila infarkt," poznamenal jsem.

„Možná jo. Ale jedno vím najisto. V ten den jsem ztratila svou lidskou formu. Několik dnů jsem pak byla tak zesláblá, že jsem nemohla vstát z postele. Od té doby už nemám energii, abych zas byla tím, čím jsem byla dřív. Občas jsem se sice pokusila vklouznout zas do starých návyků, ale neměla jsem tu správnou sílu, abych se z toho radovala tak jako dřív. Nakonec jsem tu snahu vzdala."

„A k čemu je dobré ztratit formu?"

„Bojovník musí opustit lidskou formu, aby se mohl změnit, opravdu změnit. Jinak jsou to jenom řeči o změně, jako třeba u tebe. Nagual soudí, že je zbytečné myslet si nebo doufat, že bys dokázal změnit svoje zvyky. Člověk nemůže změnit ani ň, dokud lpí na své lidské formě. Nagual mi říkal, že bojovník ví, že se změnit nemůže, a přece se o to snaží. Bere si to za své dokonce i přesto, že ví, že toho nebude schopen. To je jediná výhoda, kterou má bojovník před obyčejným člověkem. Bojovník není nikdy zklamán, když se změnit nedokáže."

„Ale vždyť ty jsi pořád ty, Gordo, nebo snad ne?"

„Ne. Už ne. Jediné, proč si myslíš, že ty jsi ty, je forma. Jakmile jednou odejde, nejsi nic."

„Ale vždyť přece mluvíš a myslíš a cítíš jako dřív, nebo ne?"

„Ne. Vůbec ne. Já jsem nová."

Zasmála se a objala mě, jako kdyby utěšovala dítě.

„Jedině Eligio a já jsme ztratili formu. Měli jsme veliké štěstí, že jsme ji ztratili, když ještě byl Nagual mezi námi. Vy ostatní ještě zažijete těžké chvíle. Je to váš osud. Ten, kdo ji ztratí jako další, bude mít za společníka jenom mě. Už teď je mi ho líto, ať je to, kdo chce."

„A co ještě jsi cítila, Gordo, když jsi ztratila formu, kromě toho, že jsi neměla dost energie?"

„Nagual říkal, že bojovník bez formy začne vidět oko. Vždycky, když jsem zavřela oči, jsem před sebou viděla oko.

Bylo to tak hrozné, že jsem si vůbec nemohla odpočinout. To oko se mnou chodilo všude, kam jsem se vrtla. Málem jsem z něj zešílela. Ale nakonec jsem si na něj nejspíš zvykla. Teď už ho ani nevnímám, protože se stalo mou součástí.

Bojovník, který nemá tvar, to oko používá, když začíná snít. Když nemáš formu, můžeš provádět snění a nemusíš ani spát. Když chceš snít, oko, které máš před sebou, tě vždycky potáhne."

„A kde přesně je to oko, Gordo?"

Zavřela oči a pohybovala rukou ze strany na stranu přímo před očima asi na šířku obličeje.

„Někdy je velice malinké a jindy je obrovské. Když je malé, pak je tvoje snění přesné. Když je velké, snění je jako létání nad horami, takže dohromady nic nevidíš. Ještě jsem moc snění nedělala, ale Nagual mi říkal, že oko je můj trumf. Až jednou budu opravdu zcela bez formy, už ho neuvidím. Stejně jako já se stane ničím, a přece tady bude, tak jako spojenci. Nagual říkal, že se všechno musí prosít naší lidskou formou. Když tedy nemáme žádnou formu, pak nemá formu nic, a přesto je všechno přítomno. Nemohla jsem pochopit, co tím myslí, ale teď vidím, že měl naprostou pravdu. Spojenci jsou jenom přítomnost a to oko bude taky takové. Ale pro mě je teď to oko vším. Protože ho mám, tak vlastně nic jiného nepotřebuji. Můžu přivodit snění, i když bdím. Dosud jsem to však nedokázala. Jsem asi jako ty, trochu tvrdohlavá a líná."

„A jak jsi dělala to létání, které jsi mi dneska v noci předvedla?"

„Nagual mě naučil používat tělo tak, abych vydávala světlo, protože jsme stejně všichni světlem. A tak jsem vydávala jiskry a vysílala světla, a ty zas přivábily čáry světa. Jakmile takovou čáru uvidím, snadno se na ni můžu zaháknout."

„A jak se na ni zahákneš?"

„Chytím se jí.“ A rukama mi ukázala, jak se chytá. Přiložila ruce zápěstím k sobě, jako by v nich držela misku a prsty zahnuté jako drápy směřovaly nahoru.

„Musíš tu čáru chytit jako jaguára a nesmíš dát nikdy zápěstí od sebe. Jinak spadneš a zlomíš si vaz.“

Odmlčela se. Podíval jsem se na ni v očekávání dalších odhalení.

„Ty mi nevěříš, vid?“ zeptala se mě.

Ani mi nedopřála čas na odpověď a hned si dřepa a znovu začala předvádět svou ukázkou jisker. Byl jsem klidný a usebraný, a mohl jsem tedy zcela soustředěně sledovat, co dělá. Když s lusknutím rozvírala prsty, zdálo se, že současně napjala každé svalové vlákno. To napětí směřovalo jakoby do konečků prstů a vystřelilo ven jako světelné paprsky. Vlhkost na špičkách prstů opravdu sloužila jako médium, přenášející jakýsi druh energie, která jí vyzařovala z těla.

„Jak to děláš, Gordo?“ vyzvídal jsem opravdu užasle.

„Já vážně nevím. Prostě to dělám. Dělal jsem to už mockrát, mockrát, a přece nevím jak. Když se chytím jednoho z těch paprsků, cítím, že mě něco táhne. Nedělám vlastně nic jiného, než že nechám ty čáry, kterých se držím, aby mě táhly. Ale když se chci zase vrátit a mám pocit, že mě čára nechce pustit, tak začnu vysilovat. Nagual říkal, že to je má nejhorší vlastnost. Jednou prý se tak vyděsím, až si způsobím na těle zranění. Ale já si spíš představuji, že jednoho dne budu ještě víc bez formy a potom se už nebudu bát. Jestli to do té doby vydržím, tak bude všechno v pořádku.“

„Řekni mi, Gordo, jak se necháváš táhnout těmi čárami?“

„A jsme zas tam, kde jsme byli. Já prostě nevím. Nagual mě před tebou varoval. Ty chceš vědět i to, co se vědět nedá.“

Snažil jsem se jí objasnit, že mi jde jen o popis, jak to dělá. Už jsem se vážně vzdal snahy chtít od nich všech nějaká vysvětlení, protože ta jejich vysvětlování mi stejně nevysvětlila nic. Ale popsat mi, jaké jednotlivé kroky dodržuje, to je přece něco úplně jiného.

„Jak ses naučila nechat svoje tělo držet se čar světa?“ zeptal jsem se jí.

„Naučila jsem se to ve snění, ale opravdu nevím jak. Pro bojovnici začíná všechno sněním. Nagual mi říkal, stejně jako tobě, že mám nejdřív ve snu hledat svoje ruce. Vůbec jsem je nemohla najít. Ve snech jsem žádné ruce neměla. Snažila jsem se a snažila, celé roky. Každou noc jsem si přikazovala, že najdu ruce, ale marně. Nikdy jsem ve snu nic nenašla. Nagual se mnou neměl slitování. Řekl, že je musím najít, jinak prý zahynu. Tak jsem mu lhala, že jsem je ve snu našla. Nagual neřekl ani slovo, ale Genaro hodil klobouk na zem a tancoval na něm. Poklepal mě po hlavě a říkal, že jsem opravdu veliká bojovnice. Čím víc mě chválil, tím mi bylo trapněji. Už jsem se chystala, že řeknu Nagualovi pravdu, když na mě ten potrhlý Genaro vystrčil zadek a pšoukl tak dlouze a hlasitě, že jsem nikdy nic podobného nezažila. Doslova mě tím po-odstrčil. Ten horký, smrdutý vítr, odporný a páchnoucí, byl jako já. Nagual se dusil smíchem.

Tak jsem utekla domů a schovala se tam. Tenkrát jsem byla hrozně tlustá. Hodně jsem jedla a měla jsem v sobě množství plynů. Proto jsem se rozhodla, že nějakou dobu nebudu jíst. Lidia s Josefínou mi pomáhaly. Třidvacet dní jsem nic nejedla a pak jsem jednou v noci našla ve snu svoje ruce. Byly staré, ošklivé a zelené, ale byly moje. Takové byly ty moje začátky. Ostatní už bylo snadné.”

„A co to bylo, Gordo?”

„Další, co ode mě Nagual chtěl, abych se snažila ve snech najít domy a stavení a prohlížela si je. Měla jsem se snažit, aby se mi obrazy nerozplývaly. Říkal, že uměním snivce je obrazy ve snech udržet. Protože tohle je přesně to, co děláme po celý život.”

„A co tím chtěl říct?”

„Jsme-li obyčejní lidé, pak naše umění spočívá v tom, že umíme udržet obraz toho, nač se díváme. Nagual říkal, že to děláme, ale nevíme jak. Prostě to děláme, tedy naše těla to

dělají. A při snění musíme dělat totéž, jenomže při snění se tomu musíme naučit. Musíme se snažit, abychom se nedívali, ale jen letmo nahlíželi, a přesto si obraz udrželi.

Nagual mi poradil, abych si ve snech našla nějakou oporu pro pupík. Trvalo mi to dlouho, protože jsem nechápala, co tím vlastně myslí. Říkal, že při snění dáváme pozor pupkem, a proto si ho musíme chránit. Abychom si ve snech udrželi obrazy, potřebujeme trochu tepla nebo pocit, že nám něco tlačí na pupek.

Já jsem si ve snech našla kamínek, který mi přesně zapadl do pupku. Nagual po mně chtěl, abych ho hledala, den co den, ve vodních jámách a kaňonech, dokud ho nenajdu. Udělala jsem si na něj pásek a pořád ho u sebe nosím ve dne v noci. Když ho mám na sobě, je pro mě snazší udržet si ve snech obrazy.

Potom mi Nagual uložil chodit ve snění na určitá místa. Při tomhle úkolu jsem si vedla velmi dobře, ale v té době jsem ztratila formu a začala jsem před sebou vidět to oko. Nagual říkal, že oko všechno mění a dal mi pokyny, jak ho používat, abych se nechala vytáhnout. Říkal, že sice nemám čas, dostat se ve snění ke svému dvojníkovi, ale oko je prý ještě lepší. Cítila jsem se podvedena, ale už je mi to jedno. Oko využívám, jak nejlépe dovedu. Nechávám ho, aby mě ve snění táhlo. Zavřu oči a usnu jako nic, za dne a kdekoliv. Oko mě táhne a já vstoupím do jiného světa. Většinou se po něm potuluji jen tak. Nagual říkal mně i sestřičkám, že během menstruace se snění stává silou. Jsem trochu bláznivější z jednoho důvodu: Jsem odvážnější. A přesně jak nám Nagual ukázal, v těch dnech se před námi otevírá trhlina. Ty nejsi žena, takže tomu nemůžeš rozumět, ale žena může otevřít trhlinu dva dny předtím, než jí začne perioda, a tou trhlinou projít do jiného světa."

Levou rukou obkreslila obrys neviditelné čáry, která jí zřejmě vertikálně probíhala na dosah ruky.

„Pokud žena v té době chce, může se pustit obrazů světa," pokračovala la Gorda. „To je trhlina mezi světy, a jak říkal Nagual, je přímo před námi, před námi ženami.

Právě z tohoto důvodu je Nagual přesvědčen, že ženy jsou lepší čarodějky než muži, protože mají tu trhlinu stále před sebou, zatímco muži si ji musí nejdříve udělat.

No, a právě v době své periody jsem se ve snění naučila létat po čarách světa. Naučila jsem se vytvářet tělem jiskry, abych čáry přilákala, a potom jsem se jich naučila chytat. A to je zatím všechno, co jsem se ve snění naučila."

Zasmál jsem se a řekl jí, že já za celá léta „snění" nemám nic, co bych mohl ukázat.

„Ty ses naučil ve snění přivolávat spojence," ujistila mě s přesvědčením.

Řekl jsem jí, že to, jak se dělají ty zvuky, mě naučil don Juan. Nejspíš mi nevěřila.

„V tom případě tedy spojenci přicházejí za tebou, protože hledají jeho světelnost. Světelnost, kterou ti dal. Říkal, že každý čaroděj má jen tolik světelnosti, kolik jí může rozdat. Proto ji také rozdělí všem svým dětem podle určitého příkazu, který k němu odněkud přijde, odněkud z té rozlehlosti. A pokud jde o tebe, dal ti dokonce i svoje volání."

Mlaskla jazykem a mrkla na mě.

„A jestli mi nevěříš," pokračovala, „proč tedy nezkusíš vyloudit ten zvuk, který tě Nagual naučil? Schválně, jestli k tobě spojenci přijdou."

Váhal jsem, jestli to mám udělat. Ani ne tak proto, že bych si snad myslel, že by můj zvuk mohl něco přivolat, jako spíš proto, že jsem neměl chuť hovět jejím vrtochům.

Chvíli čekala, a když pochopila, že nic zkoušet nebudu, položila si ruku na ústa a naprosto perfektně napodobila zvuk mého volání. Pět až šest minut si s tím hrála a přestávala jen, když se nadechovala.

„Už víš, co mám na mysli?“ zeptala se s úsměvem. „Spojenci ani za mák nestojí o moje volání, i když je skoro stejné jako to tvoje. Zkus to teď sám.“

Zkusil jsem to. Po několika vteřinách se na moje zavolání ozvala odpověď. La Gorda vyskočila. Měl jsem jasný dojem, že byla ještě překvapenější než já. Spěšné mě zarazila, zhasla svítilnu a posbírala moje zápisky.

Už se chystala otevřít domovní dveře, ale zastavila se. Přímo za dveřmi se ozval velice děsivý zvuk. Zněl jako zavrčení. Byl tak strašlivý a zlověstný, že jsme oba od dveří uskočili. Moje tělo bylo tak nesmírně vyplašené, že bych býval utekl, jen kdybych měl kam.

O dveře se opíralo něco těžkého. Jenom skřípaly. Podíval jsem se na la Gordu. Zřejmě byla ještě vyplašenější. Pořád stála s otevřenými ústy a s nataženou rukou, jako kdyby se dosud chystala ty dveře otevřít. Vypadalo to, že ztuhla uprostřed pohybu. Zdálo se, že se dveře každou chvíli rozletí. Nic na ně nebušilo, jen ten děsivý tlak, který se však neopíral pouze do dveří, ale působil všude kolem celého domu.

La Gorda se postavila zpřímá a řekla mi, abych ji rychle objal zezadu a zaklesnul si ruce kolem jejího pasu na pupku. Potom začala provádět velmi podivné pohyby rukama, jako kdyby vytřepávala ručník ve výši očí. Udělala to čtyřikrát. A pak další zvláštní pohyb. Položila si ruce doprostřed prsou dlaněmi vzhůru, jednu přes druhou tak, aby se nedotýkaly. Lokty měla vystrčené do stran. Sklapla ruce, jako kdyby se najednou chytila dvou neviditelných tyčí. Pomalu otáčela rukama, a když měla dlaně směrem dolů, učinila velmi krásný pohyb, do nějž vložila maximální úsilí, napínajíc všechny svaly těla. Vypadalo to, jako by otvírala těžké posuvné dveře, které velmi vzdorují. Tělo se jí chvělo námahou. Paže se pohybovaly pomalu, dokud ty těžké, opravdu velmi těžké dveře, nerozevřela úplně do stran.

Jakmile je otevřela, velmi zřetelně jsem pocítil, jak dovnitř zavanul vítr. Ten vítr nás táhl a my jsme doslova

prošli zdi. Či spíše ty zdi domu prošly námi, nebo jsme snad všichni tři, tedy la Gorda, ten dům i já prošli dveřmi, které právě otevřela. Najednou jsem byl venku na otevřeném poli. Viděl jsem temné tvary okolních hor a stromů. Už jsem se la Gordy nedržel kolem pasu. Hluk, který se mi ozval nad hlavou, mě přiměl vzhlednout a já jsem ji viděl vznášet se asi tři metry nade mnou jako temný obrys obrovského papírového draka. Pocítil jsem strašlivé svědění v pupku a la Gorda se střemhlav vrhla dolů nejvyšší rychlostí, ale místo aby narazila, měkce se zastavila.

V okamžiku, kdy la Gorda přistála, se svědění v břišní krajině změnilo v strašlivě vyčerpávající nervovou bolest. Jakoby mi svým přistáním rvala vnitřnosti z těla. Zařval jsem bolestí na plné plíce.

Potom stála la Gorda vedle mě a zoufale lapala po dechu. Já jsem seděl. Znovu jsme byli v místnosti v domě dona Genara, jako předtím.

Zdalo se, že la Gorda nemůže popadnout dech. Byla úplně propocená.

„Musíme odtud vypadnout," zamumlala.

K sestřičkám to bylo jen kousek jízdy. Žádná nebyla nablízku. La Gorda zapálila svítilnu a vedla mě rovnou do otevřené kuchyně vzadu za domem. Tam se svlékla a požádala mě, abych ji poléval vodou, jako se koupají koně. Vzal jsem malý džber plný vody a jemně jsem ji polil, ale la Gorda chtěla, abych na ni chlístal vodu pořádně.

Vysvětlila mi, že takový dotyk spojenců, jaký jsme právě přestáli, vytváří velice škodlivý pot, který je nutno okamžitě smýt. Přiměla mě, abych se také svlékl, a polévala mě pak ledovou vodou. Nakonec mi podala čistý kus látky. Utírali jsme se cestou zpátky do domu. Pak pověsila svítilnu na zeď nad velikou postelí v předním pokoji a posadila se. Měla zvednutá kolena, takže jsem viděl úplně celé její nahé tělo. Objal jsem ji. Teprve teď jsem pochopil, co doña Soledad mínila tím, že la Gorda je Nagualova žena. Byla bez formy,

stejně jako Nagual. Vůbec jsem na ni nemohl pomýšlet jako na ženu.

Chtěl jsem se obléknout, ale la Gorda mi vzala šaty. Prohlásila, že je musím nejdříve vykoupat na slunci, než si je zas budu smět vzít na sebe. Dala mi deku přes ramena a sama si vzala jinou.

„Tehle nápor spojenců byl opravdu strašlivý," řekla, když jsme se usadili na posteli. „Měli jsme opravdu štěstí, že se nám podařilo vyváznout z jejich sevření. Vůbec jsem netušila, proč mi Nagual Říkal, abych s tebou šla ke Genarovi. Teď už to vím. Ten dům stojí na místě, kde jsou spojenci nejsilnější. Unikli jsme opravdu jenom o vlásek. Měli jsme kliku, že jsme věděli, jak se dostat pryč."

„Ale jak jsi to udělala, Gordo?"

„Já vážně nevím. Prostě jsem to udělala. Asi to vědělo moje tělo, ale když o tom chci přemýšlet, tak to nejde.

Tohle byla naše největší zkouška. Až do dnešní noci jsem nevědě-la, že umím to oko otevřít, ale podívej, co jsem dokázala. Opravdu jsem ho otevřela. Nagual mi říkal, že to jde, ale já jsem to nikdy nesvedla, dokud ses neobjevil ty. Snažila jsem se, ale nikdy to nešlo. Tentokrát mě strach ze spojenců prostě přinutil to oko chytit tak, jak mě učil Nagual. Čtyřikrát jím zatrást v jeho čtyřech směrech. Nagual říkal, že s ním mám třepat, jako by to bylo prostěradlo, a potom ho chytit přesně uprostřed a otevřít ho jako dveře. Ostatní už bylo snadné. Jakmile se dveře otevřely, ucítila jsem silný vítr, který mě neodfoukl, nýbrž táhl. Nagual říkal, že problémem je teprve návrat. Že musíš být velice silný, aby ses vrátil. Nagual, Genaro i Eligio umí lokem procházet sem a tam jako nic. Pro ně prý to oko dokonce není okem, ale oranžovým světlem, jako slunce. A stejně tak, když létali, stá váli se Nagual s Genarem oranžovým světlem. Já mám pořád ještě hodně málo světla. Nagual říkal, že když létám, roztáhnu se a vypadám na obloze spíš jak hromádka kravského lejna. Nemám světlo. Proto je pro mě návrat tak hrozný. Dneska jsi

mi pomohl a dvakrát jsi mě přitáhl zpátky. Svoje létání jsem ti dneska v noc ukazovala jen proto, že mi Nagual nakázal, abych ti ho umožnila vidět, bez ohledu na to, jak bude obtížné a mizerné. Měla jsem ti pomoci svým létáním, stejně jako tys měl pomoci mně, když jsi mi ukázal svého dvojníka. Já jsem viděla celý ten tvůj kousek ode dveří. Tys byl tak plně pohlcen soucitem k Josefině, že si tvoje tělo ani nevšimlo mé přítomnosti. Viděla jsem, jak ti dvojník vyšel z temene hlavy. Kroutil se jako červ. Viděla jsem, jak ti začalo chvění v nohách, pak prošlo celým tělem a vyšel dvojník. Byl jako ty, jenom velice prozářený. Byl jako sám Nagual. Proto sestřičky úplně zkameněly. Vím, že si myslely, že to byl Nagual. Ale neviděla jsem všechno. Nezachytila jsem zvuk, protože pro něj nemám pozornost."

„Cože?"

„Dvojník potřebuje obrovské množství pozornosti. Tu pozornost dal Nagual tobě, ne mně. Řekl mi, že mu už došel čas."

La Gorda mi ještě něco vykládala o jistém druhu pozornosti, ale já jsem už byl velmi unavený. Usnul jsem tak náhle, že jsem ani neměl čas odložit si poznámky.

GENAROVÉ

Probudil jsem se druhého dne kolem osmé ráno a zjistil jsem, že la Gorda mi už proslunila šaty a připravila snídani. Najedli jsme se v kuchyni v jídelním koutě. Když jsme došídali, zeptal jsem se na Lidii, Rosu a Josefinu. Jako by se z domu úplně vypařily.

„Pomáhají Soledad. Chystá se odejít.“

„A kam jde?“

„Někam pryč odsud. Nemá důvod tu dál zůstat. Čekala na tebe a ty už jsi přišel.“

„A to pojedou sestřičky s ní?“

„Ne. Jenom tady nechtějí dnes být. Zdá se, že pro ně bude lepší, když se tady dnes nebudou ukazovat.“

„A proč to pro ně není dneska dobré?“

„Dnes za tebou přijdou Genarové a děvčata s nimi nevycházejí dobře. Kdyby tu byli všichni pohromadě, budou se příšerně rvát.“

Když se to naposledy stalo, málem se navzájem pozabíjeli.“

„A to se skutečně perou?“

„No, to bych řekla. Všichni mají velikou sílu a nikdo nechce být druhý. Nagual mi říkal, že k tomu dojde, ale já nemám sílu je zarazit. A nejen to, já se musím k někomu přidat, a tak je to bláznec.“

„Jak víš, že dnes přijdou Genarové?“

„Nemluvila jsem s nimi. Prostě vím, že tu dneska budou, a to je všechno.“

„A ty to víš, protože vidíš, Gordo?“

„Přesně tak. Já je vidím přicházet. A jeden z nich jde rovnou sem, protože ho přitahuješ.“

Ujistil jsem ji, že nikoho zvlášť nepřitahuji a že jsem se nikomu

nesvěřil, proč jsem vlastně přijel, že to však souvisí s Pablitem a Nestorem, jichž se musím na něco zeptat.

Ostýchavě se usmála a prohlásila, že mě osud spojil s Pablitem. Jsme si prý oba velice podobní, a proto mě Pablito zcela nepochybně uvidí první. Dodala, že všechno, co se přihodí bojovníkovi, lze vykládat jako znamení, a proto i moje střetnutí se Soledad bylo znamením toho, co zjistím na své návštěvě. Požádal jsem ji, aby mi to vysvětlila.

„Muži ti tentokrát dají jen velmi málo. Zato ženy tě rozcupou na kousky, jako Soledad. Tohle bych si vyvodila, kdybych četla to znamení. Ty čekáš na Genary, ale jsou to muži jako ty. A podívej se ještě na další znamení. Trošku se opozdili. Řekla bych, že jsou pozadu o pár dní. Takový už je tvůj osud, stejně jako jejich, a vůbec osud mužů, že budou vždycky o pár dní pozadu.“

„A za čím, Gordo?“

„Za vším. Například za ženami.“

Zasmála se a poklepala mě po hlavě.

„I když jsi hodně paličatý, musíš připustit, že mám pravdu. Jen počkej a uvidíš.“

„A to ti říkal Nagual, že muži jsou za ženami?“

„Samozřejmě. Stačí, když se budeš dívat kolem sebe.“

„Ale vždyť já se dívám, Gordo. A nic takového nevidím. Pozadu jsou vždycky ženy. A jsou na mužích závislé.“

Zasmála se. Nebyl to posměšný ani zahořklý smích. Byl to spíše čirý projev radosti.

„Já znám svět lidí lépe než ty,“ řekla přesvědčeně. „A teď zrovna jsem bez formy, a ty ne. Říkám ti, že ženy jsou lepší

čarodějky, protože mají před očima trhlinu, a vy před očima nemáte nic."

Nezdálo se, že by se hněvala, ale přesto jsem měl pocit, že jí musím vysvětlit, že se jí nevyptávám a věci nekomentuji proto, že bych chtěl něco napadnout nebo snad obhajovat, ale proto, že chci, aby pořád mluvila.

Prohlásila, že od chvíle, co jsme se setkali, nedělá nic jiného, než pořád a pořád jenom mluví. Nagual prý ji cvičil v mluvení, protože má stejný úkol jako já, a sice být ve světě lidí.

„Všechno, co říkáme," pokračovala, „je odrazem světa lidí. Ještě než tvoje návštěva skončí, poznáš, že mluvíš a jednáš tak, jak mluvíš a jednáš, jenom proto, že lpíš na lidské formě, stejně jako na lidské formě lpějí Genarové a sestřičky, když se spolu perou na život a na smrt."

„Ale copak nemáte všichni spolupracovat s Pablitem, Nestorem a Benignem?"

„Genaro a Nagual říkali každému z nás, že máme žít v harmonii a pomáhat jeden druhému a vzájemně se chránit, protože jsme na světě sami. My čtyři jsme dostaly Pablita na starost, ale je to zbabělec. Kdyby to zůstalo jen na něm, nechal by nás pomřít jako psy. Ale dokud tu byl Nagual, jo, to býval Pablito náramně milý a velmi dobře se o nás staral. Všichni si z něho utahovali a zlobili ho, že se o nás stará, jako bychom byly jeho manželky. Nagual s Genarem mu řekli krátce předtím, než odešli, že má reálnou šanci stát se jednou Nagualem, protože bychom mohly být jeho čtyřmi větry, jeho čtyřmi světovými stranami. Pablito to pochopil jako svůj úkol a od toho dne se změnil. Je teď naprosto nesnesitelný. Začal nás komandovat, jako bychom opravdu byly jeho manželky.

Ptala jsem se Naguala, jakou šanci Pablito vlastně má, a on mi na to odpověděl, že už bych měla vědět, že ve světě bojovníků všechno závisí na osobní síle a osobní síla zas závisí na bezchybnosti. Pokud prý Pablito bude bezchybný,

pak má šanci. Když mi to říkal, musela jsem se smát. Zním Pablita moc dobře. Ale Nagual mě upozornil, že bych to neměla brát tak nalehko. Prohlásil, že bojovník má vždycky šanci a vůbec nezáleží na tom, že je pranepatrná. Připomenul mi, že i já jsem bojovnice a že bych neměla Pablita omezovat svými myšlenkami. Měla bych je prý odvrátit a nechat Pablita být, že být bezchybná pro mne znamená pomáhat Pablitovi navzdory tomu, co o něm vím.

Pochopila jsem, co mi Nagual řekl. Kromě toho sama Pablitovi mnohé dlužím, a tak jsem přivítala příležitost mu pomáhat. Ale také vím, že stejně selže, i když mu budu pomáhat sebevíc. Vždycky jsem věděla, že nemá to, čeho je třeba, aby byl jako Nagual. Pablito je veliký dětina a nepřijme svou porážku. Je ubožák, protože není bezchybný, ale přesto se ve svých představách stále snaží být jako Nagual."

„A jak selhal?"

„Sotva Nagual odešel, měl Pablito děsnou hádku s Lidií. Před léty mu dal Nagual za úkol, aby se stal jejím manželem, jen tak na oko, aby se zachovalo zdání. Lidé z okolí si tu mysleli, že je to jeho žena. Ale tohle se Lidii ani za mák nelíbilo. Je hodně tvrdá. A fakt je ten, že Pablito se jí vždycky až k smrti bál. Nikdy spolu neuměli vycházet, a tak se navzájem tolerovali jen proto, že tu byl Nagual, ale když odešel, z Pablita se stal ještě větší cvok, než jaký do té doby byl. Dospěl k přesvědčení, že má dost osobní síly, aby si nás vzal za ženy všechny. Tři Genarové dali hlavy dohromady a projednali, co by měl Pablito udělat, a pak rozhodli, že by si měl jako první vzít tu nejtvrďší, a to je Lidia. Počkali si na ni, až bude sama, potom všichni tři přišli do domu, chytili ji za paže a hodili ji na postel. Pablito si na ni vlezl. Nejdříve si myslela, že Genarové jen tak žertují, ale když pochopila, že to myslí vážně, hlavou praštila Pablita do čela a málem ho zabila. Genarové utekli a Nestor musel několik měsíců Pablitovi ošetřovat rány."

„A můžu nějak pomoci, aby si porozuměli?"

„Ne. Bohužel, nemají problém s tím, že by něčemu nerozuměli. Všech šest tomu až moc dobře rozumí. Skutečný problém je jinde. Je to něco velmi ošklivého, s čím jim nikdo pomoci nemůže. Oni se oddávají tomu, že se nesnaží změnit. Protože vědí, že se jim nepodaří se změnit, byť by se sebevíc snažili nebo sebevíc chtěli nebo sebevíc potřebovali, úplně se toho úsilí vzdali. To je stejně špatné, jako když cítíme zklamání z toho, co se nám nepodařilo. Nagual každému z nich řekl, že bojovníci, muži i ženy, musí být bezchybní ve svém úsilí se změnit, aby zastrašili a setřáslí lidskou formu. Jak řekl Nagual, teprve po letech bezchybnosti přijde okamžik, kdy už to lidská forma déle nevydrží a odejde, jako odešla ode mě. Přitom se samozřejmě zraní tělo a tělo může dokonce umřít, ale bezchybný bojovník vždycky přežije, vždycky.“

Přerušilo ji nenadálé zaklepaní na dveře. La Gorda vstala a šla zvednout petlici na dveřích. Byla to Lidia. Velmi formálně mě pozdravila a požádala la Gordu, aby šla s ní. Odešly spolu.

Uvítal jsem, že budu sám. Několik hodin jsem si potom zpracovával poznámky. V jídelním koutě venku byl chládek a velmi dobré světlo.

La Gorda se vrátila kolem poledního. Zeptala se mě, jestli chci jíst. Neměl jsem hlad, ale ona trvala na tom, že se musím najíst. Setkání se spojenci je prý velice ničivé a ona sama se prý cítí velmi slabá.

Po jídle jsem si sedl s la Gordou a chystal jsem se jí zeptat na „snění“, ale najednou se dveře s rámusem rozletěly a dovnitř vpadl Pablito. Byl celý udýchaný. Očividně běžel a zdálo se, že je značně rozčilený. Na chvíli se ve dveřích zastavil a lapal po dechu. Moc se nezměnil. Vypadal jen poněkud starší nebo snad těžší nebo možná jen svalnatější. Ale pořád byl velmi hubený a šlachovitý. Pleť měl bledou, jako by dlouho nebyl na sluníčku. Hnědou barvu jeho očí podtrhovaly bledé stopy únavy na tváři. Vzpomněl jsem si, že

Pablito míval okouzující úsměv. A jak tam tak stál a díval se na mě, jeho úsměv byl stejně milý, jako vždycky. Přiběhl ke mně - já jsem seděl - a chytil mě na chvíli za předloktí a nic neříkal. Vstal jsem. Potom mnou jemně zatřásl a objal mě. Měl jsem také nesmírnou radost, že to vidím. Poskakoval jsem radostí jako malý kluk. Nevěděl jsem, co bych řekl. Ticho nakonec prolomil on.

„Mistře," řekl tiše a jemně přikývl, jako kdyby se přede mnou skláněl.

Oslovení „mistře", maestro, učiteli, mě překvapilo. Obrátil jsem se jako bych hledal někoho, kdo stojí přímo za mnou. Schválně jsem svoje pohyby přeháněl, abych mu dal najevo, že jsem to nepochopil, Usmál se. Jediné, co mě napadlo, bylo zeptat se ho, jak poznal, že jsem tam.

Řekl mi, že byli s Nestorem a Benignem přinuceni se vrátit, proto-že pocítli velmi nezvyklou tísnivou předtuchu, která je přiměla běžet zpátky bez zastávky, ve dne v noci. Nestor běžel k nim domů, aby zjistil, jestli tam je něco, co by vysvětlilo ten pocit, který je tak hnal. Benigno zas utíkal k Soledad a on sám letěl k sestřičkám.

„Ty máš ale z pekla štěstí, Pablito," zasmála se la Gorda. Pablito neodpověděl, jen na ni zíral.

„Vsadím se, že se mě chystáš vyhodit," řekl tónem, v němž se skrýval velký hněv.

„Se mnou se neper, Pablito," řekla nevzrušeně la Gorda. Pablito se obrátil ke mně a omluvil se. Potom dodal velmi hlasitě, jako by chtěl, aby ho v domě ještě někdo slyšel, že si přinesl svou vlastní židli a bude na ní sedět. Že si ji může postavit, kam bude chtít.

„Kromě nás tu nikdo není," řekla la Gorda tiše a tlumeně se zasmála.

„Ale stejně si přinesu židli," řekl Pablito. „Vám to nevadí, Mistře, že?"

Podíval jsem se na la Gordu. Špičkou nohy mi dala takřka neznatelné znamení, že mám souhlasit.

„Přines si ji. Přines si všechno, co chceš," řekl jsem.

Pablito vyšel z domu.

„Všichni jsou takoví," povzdechla si la Gorda. „Všichni tři."

Za chvíli se Pablito vrátil a nesl si na rameni nezvykle vypadající židli. Tvarem kopírovala obrysy jeho zad a když ji měl na zádech vzhůru nohama, vypadala jako batoh.

„Můžu si ji postavit?" zeptal se mě.

„Jistě," odvětil jsem a posunul lavici, abych mu udělal místo.

Zasmál se s přehnanou lehkostí.

„Copak ty nejsi Nagual?" zeptal se mě. Pohlédl na la Gordu a dodal: „Nebo snad musíš čekat na příkazy?"

„Jsem Nagual," řekl jsem bodře, abych mu udělal radost.

Cítil jsem, že se každou chvíli pustí do rvačky s la Gordou. Zřejmě to cítila také, protože se omluvila a odešla dozadu.

Pablito si položil židli a pomalu obcházel kolem mě, jako kdyby zkoumal moje tělo. Potom vzal svou úzkou židličku s nízkým opěradlem do jedné ruky a otočil si ji. Usadil se na ni a složené ruce si položil na opěradlo židle, která byla zhotovena tak, aby mu poskytovala maximální pohodlí, když na ní seděl obkročmo. Posadil jsem se tváří k němu. Sotva la Gorda odešla, okamžitě se jeho nálada proměnila.

„Musím tě požádat, abys mi odpustil, že se chovám tak, jak se chovám," řekl s úsměvem. „Ale musel jsem se zbavit té čarodějnice."

„Je opravdu tak hrozná, Pablito?"

„To si piš," odpověděl.

Abych změnil téma, řekl jsem mu, že vypadá velmi dobře a blahobytně.

„Vy sám také dobře vypadáte, Mistře."

„Co je to za blbost, říkat mi Mistře?“ zeptal jsem se žertovně.

„No, věci už nejsou tak, jak bývaly. Jsme teď v nové říši a Svědek říká, že mistr jsi teď ty. Svědek se nemůže mýlit. Ale on ti to všechno řekne sám. Brzy sem dorazí a bude rád, že tě zase vidí. Myslím, že teď už poznal, že jsi tady. Když jsme se vraceli, všichni jsme měli pocit, že už jsi možná na cestě, ale nikdo z nás nepocítil, že už jsi dorazil.“

Řekl jsem mu, že jsem přijel proto, abych se sešel s ním a s Nestorem, protože oni dva jsou jediní na světě, s nimiž si můžu popovídat o našem posledním setkání s donem Juanem a donem Genarem, a že si potřebuju ze všeho nejvíc vyjasnit nejistoty, které ve mně vytvořilo naše poslední setkání.

„Jsme spolu spojem,“ řekl Pablito. „Udělám, co můžu, abych ti pomohl. Ty to víš. Ale musím tě varovat, že nejsem tak silný, jak bys chtěl, abych byl. Asi by bylo lepší, abychom spolu vůbec nemluvili.“

Ale na druhé straně, když spolu nebudeme mluvit, tak nikdy ničemu nebudeme rozumět.“

Velmi pečlivě a uvážlivě jsem formuloval svoje pochybnosti. Vysvětlil jsem, že ústředním bodem celého mého dilematu je jedna jediná věc.

„Pověz mi, Pablito, opravdu jsme do té propasti skočili tělem?“

„Já nevím,“ povzdechl si. „Já opravdu nevím.“

„Ale vždyť jsi byl se mnou.“

„To je právě ono. Opravdu jsem tam byl?“

Pocítil jsem rozmrzelost z jeho záhadných odpovědí. Měl jsem dojem, že kdybych jím pořádně zatřásl, kdybych ho zmáčkł, že bych v něm cosi osvobodil. Bylo zřejmé, že si záměrně schovává něco velmi závažného. Protestoval jsem, že se rozhodl mít přede mnou tajnosti, když je mezi námi pouto naprosté důvěry.

Pablito potřásl hlavou, jako kdyby tiše odmítal moje obvinění.

Požádal jsem ho, aby mi vylíčil celý svůj zážitek, aby začal chvílí před naším skokem, když nás don Juan s donem Genarem připravovali na ten poslední nápor.

Pablitovo líčení bylo zmatené a nesouvislé. Z posledních okamžiků před naším skokem do propasti si prý pamatuje jen to, že když se s námi don Juan a don Genaro rozloučili a zmizeli ve tmě, jeho síla se začala ztrácet, až málem upadl na tvář, ale já jsem ho držel za ruku a donesl ho na okraj propasti. Tam pak ztratil vědomí.

„A co se stalo, když jsi ztratil vědomí, Pablito?“

„Nevím.“

„Měl jsi nějaké sny nebo vize? Co jsi viděl?“

„Pokud jde o mě, žádné vize jsem neměl, a pokud jsem je měl, pak jsem jim nemohl věnovat žádnou pozornost. Nedostatek bezchybnosti mi znemožňuje si je pamatovat.“

„A co se stalo pak?“

„Probudil jsem se u Genara, ve starém domě. Nevím, jak jsem se tam dostal.“

Mlčel a já jsem zatím v duchu horečně hledal otázku, poznámku, komentář nebo kritickou připomínku, prostě cokoli, co by jeho větám dodalo nějaký další rozměr. Takhle se z Pablitova vylíčení nedalo použít vůbec nic, oč bych mohl opřít to, co se stalo mně. Cítil jsem se podveden. Takřka jsem se na něj zlobil. Cítil jsem směsici soucitu s Pablitem i se sebou a současně velmi intenzivní zklamání.

„Mrzí mě, že jsem tě takhle zklamal," řekl Pablito.

Reagoval jsem zcela automaticky. Nedal jsem najevo svoje pocity a ujišťoval jsem ho, že vůbec nejsem zklamáný.

„Jsem čaroděj," zasmál se. „Sice mizerný, ale na to, abych poznal, co mi říká moje tělo, ještě stačím. A to mi teď říká, že se na mě zlobíš.“

„Já se nezlobím, Pablito!" vykřikl jsem.

„To říká tvůj rozum, ale ne tvoje tělo. Tvoje tělo se zlobí. Tvůj rozum však nenachází důvody, proč by měl vůči mně pociťovat hněv, takže jsi v křížové palbě. Můžu pro tebe

udělat alespoň to, že tohle rozmotám. Tvoje tělo se zlobí, protože ví, že nejsem bezchybný a že ti může pomoci pouze bezchybný bojovník. Tvoje tělo se zlobí, protože cítí, že mařím svou příležitost. A tohle všechno tvoje tělo poznalo, sotva jsem prošel těmito dveřmi."

Nevěděl jsem, co na to říci. Jako vlna mě zaplavily věci, které jsem si uvědomil až dodatečně. Asi měl pravdu, když říkal, že moje tělo to všechno ví. V každém případě však přímočarost, s jakou se konfrontoval s mými city, otupila ostří mé frustraci. Začal jsem uvažovat, jestli to snad se mnou Pablito jen tak nehraje. Namítl jsem, že je-li tak přímý a odvážný, pak určitě nemůže být tak slabý, jak se tady maluje.

„Jsem udělaný tak, že pořád po něčem toužím. To je moje slabost," řekl takřka šeptem. „A jsem už na tom tak, že toužím žít jako obyčejný člověk. Věřil bys tomu?"

„To přece nemyslíš vážně, Pablito!" vykřikl jsem.

„Ano," odvětil. „Já toužím po tom obrovském privilegiu chodit po tváři této země jako obyčejný člověk, bez tohoto strašlivého břemene."

Jeho postoj mi připadal tak absurdní, že jsem se přistihl, jak stále dokola vykřikuji, že to nemůže myslet vážně. Pablito se na mě podíval a povzdechl si. Najednou se mě zmocnilo tušení. Zdálo se, že Pablito má na krajíčku. Tohle tušení dalo průchod velmi silnému soucítění. Jeden druhému jsme pomoci nemohli.

La Gorda se vrátila do kuchyně. Do Pablita jako by okamžitě zase vjel nový život. Vyskočil a zadupal na podlaze.

„Co tady hergot chceš?" zařval vysokým nervózním hlasem. „Proč tady furt čmoucháš?"

La Gorda se obrátila na mě, jako by neexistoval. Zdvořile mi oznámila, že odchází k Soledad.

„Co je nám sakra do toho, kam jdeš?" zařval. „Když na to přijde, můžeš jít třeba k čertu."

Začal dupat na podlaze jako rozmazlené dítě a la Gorda tam stála a smála se.

„Pojďme odtud, Mistře," řekl nahlas.

Jeho náhlý přechod ze smutku do hněvu mě tak fascinoval, že jsem ho zcela zaujatě pozoroval. Jednou z věcí, kterou jsem na něm vždycky obdivoval, byla jeho mrštnost. Měl půvabné pohyby dokonce i tehdy, když dupal po zemi.

Najednou se natáhl přes stůl a málem mi vytrhl psací blok z ruky. Chytil ho jen mezi ukazovák a palec levé ruky, ale já jsem si ho musel držet oběma rukama a napřít všechnu sílu, aby mi ho nevyškubl. V jeho tahu byla tak neobyčejná síla, že kdyby mi ho byl opravdu chtěl vzít, mohl to velmi snadno udělat. Ale pustil ho, a když stahoval ruku zpátky, zahlédl jsem prchavý obraz jakéhosi prodloužení jeho ruky. Bylo to všechno tak rychlé, že bych si to mohl ze své strany snadno vyložit jako optický klam, způsobený tím, že jsem se musel napůl zvednout, přitahován silou jeho tahu. Ale teď už dobře vím, že s těmito lidmi nemůžu jednat tak, jak jsem zvyklý, a že nemůžu nic vysvětlovat běžným způsobem. A tak jsem se o to ani nepokusil.

„Co to máš v ruce, Pablito?" zeptal jsem se.

Překvapeně se stáhl a ruku si schoval za záda. Měl prázdný výraz a mumlal něco o tom, že chtěl, abychom odešli z tohoto domu, protože se mu tady začíná motat hlava.

La Gorda se rozesmála a řekla, že Pablito umí podvádět stejně báječně jako Josefina, a možná ještě lépe. Kdybych prý na něj zatlačil, aby mi ukázal, co má v ruce, zcela jistě tady omdlí a Nestor se pak o něj bude muset několik měsíců starat.

Pablito se rozkuckal. Tvář mu skoro zrudla. La Gorda mu nonšalantně řekla, aby nechal toho divadýlka, protože tady nemá žádné diváky, ona prý zrovna odchází a já zas nemám moc trpělivosti. Potom se obrátila ke mně a přikázala mi, abych tady zůstal a nechodil ke Genarům.

„A hergot, proč ne?" zavřískal Pablito a skočil před ní, jako by se jí snažil zabránit v odchodu. „Taková drzost! Říkat Mistrovi, co má dělat!"

„Včera v noci jsme se u vás doma střetli se spojenci," řekla věcně la Gorda Pablitovi. „Pořád jsme z toho s Nagualem oslabeni. Kdybych byla tebou, Pablito, tak bych se soustředila na práci. Věci se změnily. Od chvíle, kdy přišel, je všechno jinak."

La Gorda vyšla předními dveřmi. Teprve tehdy jsem si uvědomil, že opravdu vypadá velice unaveně. Jako by ji tlačily boty. Byla tak unavená, že se trochu šourala. Vypadala maličká a křehká.

Napadlo mě, že určitě taky vypadám unaveně. Protože v domě nebylo zrcadlo, měl jsem nutkání vyjít ven a podívat se na sebe do bočního zrcátka na autě.

Asi bych to i byl udělal, ale Pablito mi to překazil. Velmi upřímně mě přesvědčoval, abych ani slovo nevěřil tomu, co o něm la Gorda říkala, že není žádný podvodník. Ujistil jsem ho, aby si s tím nelámal hlavu.

„Ty vůbec nemáš la Gordu rád, vid'?"

„To si piš," přítakal s divokým výrazem. „Ty sám nejlíp víš, jaké příšery jsou tyhle ty ženské. Nagual nám řekl, že sem jednou přijdeš a padneš jim rovnou do pasti. Prosil nás, abychom byli ostražití a včas tě varovali před jejich záměry. Nagual nám řekl, že máš šanci jedna ku čtyřem. Budeme-li mít hodně síly, prý tě sem dokážeme přivolat sami a varovat tě a zachránit. Bude-li však naše síla slabá, tak sem dorazíme zrovna včas, abychom už našli jen tvou mrtvolu. Byla tu ještě možnost, že tě najdeme jako otroka té čarodějnice Soledad nebo těch odporných mužatek. Čtvrtou, ale nejméně pravděpodobnou, možností bylo, že tě najdeme naživu a v pořádku.

Nagual nám řekl, že pokud přežiješ, staneš se Nagualem. Potom ti máme důvěřovat, protože jedině ty nám budeš s to pomáhat."

„Udělám pro tebe všechno, Pablito. Vždyť víš."

„Nejen pro mě. Já nejsem sám. Se mnou je ještě Svědek a Benigno. Jsme spolu a musíš nám pomáhat všem."

„Samozřejmě, Pablito. To se rozumí samo sebou.“

„Lidi tady v okolí nám starosti nedělají. My máme problémy jen s těmito hnusnými mužatkami, s těmi zrůdami. Nevím, co si s nimi počít. Nagual nám přikázal zůstat s nimi, ať se děje, co se děje. Dal mi osobní úkol, ale nepodařilo se mi ho splnit. Dřív jsem býval šťastný. Vždyť si to pamatuješ. Ale teď mám dojem, že už nedokážu zvládat ani vlastní život.“

„A co se stalo, Pablito?“

„Ty čarodějnice mě vyhnaly z vlastního domu. Zmocnily se ho a vystrčily mě ven jako smetí. Teď bydlím u Genara s Benignem a Nestorem. I vařit si musíme sami. Nagual věděl, že se to může stát, a tak dal la Gordě za úkol, aby mezi námi a těmi čubkami dělala prostředníka. Ale la Gorda je pořád tím, čím ji přezdíval Nagual. Ano, Metráková Kejda to je. Takhle jsme jí přezdívali dlouhá léta, protože pod ní ručička na váze vylítla přes metrák.“

Pablito se při vzpomínce na la Gordu zasmál.

„Bývalo to nejtlustší a nejsmradlavější čuně, jaké jsi kdy viděl," pokračoval. „Dneska je z ní polovička, ale tady v hlavě je to pořád ta stejná tlustá, pomalá ženská, která pro nás nemůže udělat nic. Ale teď jsi tady ty, Mistře, a naše starosti končí. Jsme zase čtyři proti čtyřem.“

Chtěl jsem něco poznamenat, ale Pablito mě zarazil.

„Počkej, dopovím ti, co chci říct, než se ta čarodějnice vrátí a vyhodí mě," řekl nervózně, dívaje se na dveře.

„Vím, že ti říkaly, že vás pět je jedno a totéž, protože jste Nagualovy děti. To je lež! Ty jsi taky jako my, Genarové, protože i Genaro pomáhal vytvořit tvou světelnost. Jsi také jeden z nás. Chápeš, co chci říct? Takže nevěř tomu, co ti říkají. Patříš také k nám. Ty čarodějnice nevědí, že nám Nagual všechno řekl. Myslí si, že jsou ty jediné, kdo něco vědí. Ale nás udělali dva Toltékové. My jsme děti obou.“

„Počkej, Pablito, počkej," řekl jsem a položil mu ruku na ústa.

Vstal. Můj náhlý pohyb ho patrně vyplašil.

„Co znamenat, že nás udělali dva Toltékové?"

„Nagual nám říkal, že jsme Toltékové. Všichni jsme Toltékové. Říkal, že Tolték je ten, kdo přijímá a udržuje tajemství. Nagual a Genaro jsou Toltékové. Dali nám svou zvláštní světelnost a svoje tajemství. Přijali jsme jejich mystéria a teď je udržujeme."

Slovo Tolték, které použil, mě zarazilo. Já jsem ho znal pouze v antropologickém kontextu. Vždycky se vztahovalo ke kultuře lidu jazyka nahuatl, který žil kdysi ve středním a jižním Mexiku. Tato kultura však již v době conquistadorů dávno zanikla.

„A proč nás nazývá Toltékové?" zeptal jsem se, protože jsem nevěděl, co jiného bych řekl.

„Protože přesně to taky jsme. Místo čarodějové nebo čarodějky říkal Toltékové."

„Jestli je to ale tak, proč tedy sestřičkám říkáš čarodějnice?"

„Protože je nemůžu vystát. To ale nemá nic společného s tím, co jsme."

„A tohle Nagual řekl všem?"

„Jistě, proč by ne? To přece ví každý."

„Ale mně to nikdy neřekl."

„No jo, to proto, že jsi strašně vzdělaný a pořád diskutuješ o hloupostech," zasmál se nuceným, vysokým smíchem a poplácal mě po zádech.

„A neřekl ti Nagual náhodou, že Toltékové byli prastarý lid, který kdysi žil v téhle části Mexika?"

„Vidíš, už je to tady. Právě proto ti to neřekl. Ten starej dědek asi ani netušil, že to byl nějaký prastarý lid," smál se a houpal se přitom na židli. Měl velmi příjemný a nakažlivý smích.

„Jsme Toltékové, Mistře," prohlásil. „Bud' si tím jist. To je všechno, co vím. Ale můžeš se zeptat Svědka. Ten ví všechno. Mě už to dávno nezajímá."

Vstal a přistoupil ke kamnům. Šel jsem za ním. Zkoumal jídlo v hrnci, které se vařilo na mírném ohni. Ptal se mě, jestli vím, kdo to vaří. Byl jsem si úplně jist, že ho vařila la Gorda, ale řekl jsem, že nevím. Třikrát až čtyřikrát krátce nosem natáhl vůni jako pes a pak mi oznámil, že jak mu nos pověděl, vaří to la Gorda. Zeptal se mě, jestli už jsem měl. Když jsem mu přikývl, že jsem dojedl chvílku předtím, než přišel, vzal si z police misku a nandal si obrovskou porci. Velmi důrazně mě nabádal, abych jedl pouze to, co vaří la Gorda, a pouze z její misky, tak jak to dělá on. Řekl jsem mu, že la Gorda a sestřičky mi dávají jídlo do tmavé misky, kterou mají na polici stranou od ostatních. Prohlásil, že ta miska patřila Nagualovi. Vrátili jsme se ke stolu. Jedl velmi pomalu a při jídle vůbec nemluvil. Byl do jídla tak ponořen, že jsem si uvědomil, že všichni jedí stejně: v naprostém tichu.

„La Gorda je báječná kuchařka," pochválil, když dojedl. „Kdysi mi vařila. Ale to už je dávno. To bylo ještě dřív, než mě začala nenávidět, než se stala čarodějnicí, tedy, chci říct Toltékem."

Podíval se na mě s jiskrou v oku a zamrkal.

Měl jsem pocit, že mou povinností je poznamenat, že se mi vůbec nezdá, že by la Gorda někoho nenáviděla. Zeptal jsem se ho, jestli ví, že ztratila formu.

„To jsou všechno jenom kecy!" vykřikl.

Zadíval se na mě, jako by měřil výraz mého překvapení, a potom si zakryl tvář paží a chichotal se jako rozpačité dítě.

„No, opravdu to dokázala," dodal pak. „Je vážně skvělá."

„A proč ji tedy nemáš rád?"

„Já ti něco povím, Mistře, protože ti věřím. Vůbec není pravda, že ji nemám rád. Je opravdu nejlepší. Je to Nagualova žena. Já se k ní jen tak chovám, protože se mi líbí, když mě rozmazluje, a to ona dělá. Nikdy se na mě nerozčilí. Mohl bych provádět cokoliv. Někdy se nechám unést a jdu jí po těle, mám chuť ji uhodit. Když se to stane, prostě uskočí tak, jak to dělával Nagual. A vzápětí

si ani nevzpomene, co jsem udělal. To je u mě skutečně bojovník bez formy. A takhle to dělá s každým. Ale my ostatní jsme jen ubohá banda, Jsme fakt mizerové. Ty tři čarodějnice nás nenávidí a my zas nenávidíme je."

„Jste přece čarodějové, Pablito, copak nemůžete s tím hašteřením přestat?"

„Jistě, že můžeme, ale nechceme. Co jsi čekal? Že snad budeme jako bratři a sestry?"

Nevěděl jsem, co na to říci.

„Byly to Nagualovy ženy," pokračoval. „A přesto všichni čekali, že si je vezmu. Jak to mám proboha udělat? Zkusil jsem to s jednou z nich, a místo aby mi pomohla, tak mě ta mizerná čarodějnice má-lem zabila. A teď mi ty ženské jdou všechny po krku, jako kdybych spáchal nějaký zločin. A já jsem přitom jenom plnil Nagualovy pokyny. Říkal mi, že musím mít důvěrné vztahy s každou z nich, s jednou po druhé, dokud je nedokážu udržet všechny najednou. Ale já jsem nedokázal mít důvěrnosti ani s jedinou."

Chtěl jsem se ho také zeptat na jeho matku, doňu Soledad, ale nenapadlo mě, jak na ni zavést řeč. Chvíli jsme mlčeli.

„A co ty, nenávidíš je za to, co se ti pokusily udělat?" zeptal se mě najednou.

„Ale kdepak, vůbec ne," chopil jsem se příležitosti. „La Gorda mi vysvětlila, co je k tomu vedlo. I když útok doni Soledad byl strašlivý. Vídáš se s ní vůbec?"

Neodpověděl. Podíval se na strop. Opakoval jsem svou otázku, Všiml jsem si, že má oči plné slz. Tělo se mu třásl, jako by se zmítalo tichými vzlyky.

Prohlásil potom, že kdysi míval skvělou matku, na niž si nepochybně dobře vzpomínám. Jmenovala se Manuelita a byla to světice, která vychovala dvě děti a dřela jako mezek, aby je uživila. K této matce, jež ho milovala a vychovala, chová nejhlubší úctu. Ale jedno-ho strašného dne se naplnil jeho osud a postihlo ho neštěstí, protože se setkal s Genarem a

Nagualem. S nimi se mu zhroutil celý život. Velmi zaníceně mi sděloval, že ti dva ďáblové vzali duši jemu i jeho matce. Zabili jeho Manuelitu a nechali mu tu příšernou čarodějnici Soledad. Hleděl na mě očima plnýma slz a dušoval se, že ta ohyzdná ženština není jeho matka. Že prostě není možné, aby tohle byla jeho Manuelita.

Rozvzlykal se. Nevěděl jsem, co na to říci. Jeho citový výlev byl tak upřímný a jeho tvrzení tak přesvědčivé, že jsem cítil, jak mě ten příliv citu dojíhá. Kdybych uvažoval jako průměrný civilizovaný člověk, musel bych s ním souhlasit. Opravdu to vypadalo tak, že pro Pablita bylo veliké neštěstí, když zkrížil cestu donu Juanovi a donu Genarovi.

Položil jsem mu ruce kolem ramen a málem jsem také zaplakal. Po dlouhém mlčení se zvedl a odešel ven dozadu. Slyšel jsem ho, jak smrká a jak si umývá obličej v kyblíku vody. Když se vrátil, byl už klidnější. Dokonce se usmíval.

„Abys mi dobře rozuměl, Mistře, já nikoho neviním za to, co se mi stalo. Takový je můj osud. Genaro s Nagualem jednali jako bezchybní bojovníci, kterými opravdu byli. Jenomže já jsem slaboch, a to je celé. Já jsem nesplnil svůj úkol. Nagual mi řekl, že mou jedinou šancí, jak se vyhnout útoku té strašlivé čarodějnice, je nachytat si čtyři větry a udělat si z nich svoje čtyři opěrné body. Ale mně se to nepodařilo. Ty ženské jsou spolčeny s tou čarodějnici Soledad a nechtějí mi pomáhat. Chtějí, abych umřel.

Nagual mi také řekl, že pokud se mi to nepodaří, nemáš šanci ani ty. Upozornil mě, že kdyby tě zabila, musím utéct a zachránit si holý život. Pochyboval, že bych si vůbec kdy mohl troufnout přejít přes tuhle silnici. Říkal, že kdyby ta čarodějnice získala tvou sílu, s tím, co už umí, by neměla sobě rovna. Když jsem tedy nabyl dojem, že se mi nepodařilo zkrotit čtyři větry, začal jsem sám sebe považovat za mrtvého. A proto jsem samozřejmě ty ženy nenáviděl. Ale ty, Mistře, mi dneska přinášíš novou naději."

Řekl jsem mu, že se mě hluboce dotýkají jeho city vůči matce. Že jsem vlastně zděšen vším, co se tady děje, ale že velice pochybuji, že bych mu přinášel jakoukoliv naději.

„Ale ano!“ vykřikl s velikou jistotou. „Celou tu dobu mi bylo mizerně. Když po tobě jde vlastní matka se sekerou, není to nic, co by člověku zrovna dávalo pocit štěstí. Ale teď, díky tomu, co jsi udělal, ať už to bylo cokoliv, už mi nestojí v cestě. Ty ženy mě nenávidí, protože si myslí, že jsem zbabělec. Nejsou prostě s to dostat do těch svých zabeđených hlav, že jsme každý jiný. Ty a ty čtyři ženské jste jinačí než já, Svědek a Benigno, a to v jedné důležité věci. Vy všichni jste byli skoro mrtví, když vás Nagual našel. Řekl nám, že ty ses prý jednou dokonce pokusil zabít sám sebe. Ale my jsme byli jiní. Nám se vedlo dobře, byli jsme plní života a šťastní. My jsme přímo opační než vy. Vy jste zoufalci, my ne. Kdyby se mi Genaro nepřipletl do cesty, mohl jsem teď být šťastným tesařem, Nebo bych už možná umřel. Na tom nezáleží. Dělal bych, co můžu, a bylo by to v pořádku.“

Jeho slova mě uvedla do zvláštního rozpoložení. Musel jsem při-pustit, že má pravdu v tom, že já i ty čtyři ženy jsme opravdu byli zoufalci. Kdybych byl nepotkal dona Juana, nepochybně už bych byl mrtev, ale nemohl jsem říci jako Pablito, že by to i naopak bylo všechno v pořádku. Don Juan mi vložil do těla život a elán a do mého ducha vnesl svobodu.

Pablitova slova mi připomněla, co mi jednou don Juan řekl, když jsme si povídali o starém muži, jenž byl mým přítelem. Don Juan mi tehdy velmi důrazně tvrdil, že život a smrt toho muže nemají vůbec žádný význam. Byl jsem tenkrát dost pohoršen a pokládal jsem to od dona Juana za zbytečné. Namítal jsem, že se snad rozumí samo sebou, že život a smrt toho starého muže nemají význam, protože nic na světě přece nemůže mít jiný význam než ten, který tomu osobně každý přikládáme.

„No vidíš!" zvolal se smíchem. „Tohle je přesně to, co ti říkám. Pro toho starého muže osobné nemá život ani smrt žádný význam. Klidně mohl umřít v roce devatenáct set dvacet devět nebo padesát anebo se třeba dožít roku devatenáct set devadesát pět. Na tom nesejde. Pro něj je to doblba pořád jedno a to samé..."

Přesně takový byl můj život, než jsem se setkal s donem Juanem. Nikdy mi na něčem opravdu nezáleželo. Dělal jsem sice, že se mě jisté věci dotýkají, ale vždycky to byl jen takový vypočítaný manévr, aby to vypadalo, že jsem citlivý člověk.

Pablito na mě promluvil, a tím přerušil moje přemítání. Chtěl vědět, jestli se mě něčím nedotkl. Ujistil jsem ho, že to nic nebylo. Abych opět navázal rozhovor, zeptal jsem se ho, kde se setkal s donem Genarem.

„Osud chtěl, že mi onemocněl šéf," vyprávěl mi. „A já jsem musel jít místo něj do města a stavět na tržišti nový úsek prodejních stánků s oblečením. Pracoval jsem tam dva měsíce. Seznámil jsem se tam s dcerou majitele jednoho ze stánků a zamilovali jsme se do sebe. A tak jsem jejímu otci postavil o něco větší stánek než ostatním, abychom se mohli pod pultem milovat, zatímco její sestra bude obsluhovat zákazníky.

Jednoho dne Genaro přinesl pytel léčivých bylin prodavači, který prodával přes uličku, a když si povídali, všiml si, že se stánek s oblečením třese. Podíval se na ten stánek pořádně, ale viděl tam jen tu sestru, jak v polospánku klimbá na židli. Ten člověk Genarovi řekl, že stánek se touhle dobou takhle třese každý den. Nazítří Genaro přivedl Naguala, aby se také podíval. A samozřejmě, že se stánek třásl. Přišli ještě další den, a zase se třásl. A tak počkali, až vyjdu ven. Tehdy jsem se s nimi seznámil. Brzy na to mi Genaro řekl, že je bylinkář, a nabídl se, že mi připraví lektvar, kterému žádná žena neodolá. A že jsem byl na ženské, tak se mi to zalíbilo. Ten lektvar mi opravdu připravil, ale trvalo mu

to deset let. Mezitím jsem ho dobře poznal a zamiloval jsem si ho víc než vlastního bratra. A teď mi zatraceně chybí. Tak vidíš, jak mě nachytil. Někdy jsem rád, že se mu to povedlo, ale většinou toho spíš lituju."

„Don Juan mi řekl, že čarodějové musí dostat znamení, než si někoho vyvolí. Bylo něco takového i s tebou, Pablito?"

„Ano. Genaro říkal, že když viděl, jak se ten stánek třese, byl zvědavý, co to je. Potom viděl, že se tam dva lidé milují pod pultem. Sedl se tedy a čekal, až vyjdou ven, protože chtěl vědět, kdo to je. Po chvíli se ve stánku objevila dívka, ale mně promeškal. Připadalo mu velmi zvláštní, že mě propásl, když se rozhodl spatřit mě na vlastní oči. Druhého dne se tam vrátil s Naguaem. Ten také viděl dva lidi, jak se milují, ale když nastal čas, aby mě chytili, oba mě opět minuli. Dalšího dne přišli znovu. Genaro obešel stánek zezadu a Nagual zůstal vpředu. Když jsem vylézal ven, vrazil jsem do Genara. Myslel jsem si, že mě neviděl, protože jsem byl schovaný za kusem látky, která zakrývala malý čtvercový otvor v boční stěně stánku. Začal jsem štěkat, aby si myslel, že za tím závěsem je nějaký pejsek. On na mě zavrčel a tak se rozštěkal, že jsem uvěřil, že na druhé straně je opravdu nějaký obrovský, šílený pes. Tak jsem se vyděsil, že jsem vyběhl druhou stranou a narazil do Naguala. Kdyby to byl normální člověk, byl bych ho jistě srazil na zem, protože jsem nalítl rovnou na něj, ale on mě místo toho zvedl jako dítě. Byl jsem z toho úplně ohromený, protože na tak starého člověka to byl vážně silák. Napadlo mě, že bych tak silného muže potřeboval, aby mi nosil dřevo.

A kromě toho jsem si chtěl zachovat tvář před lidmi, kteří viděli, jak utíkám zpod pultu. Zeptal jsem se ho, jestli by pro mě chtěl pracovat, a on kývl. Ještě téhož dne přišel do dílny a začal pracovat jako můj pomocník. Pracoval tam každý den celé dva měsíce. S těmi dvěma d'ábly jsem neměl jedinou šanci."

Představa, že don Juan pracuje pro Pablita, byla tak absurdní, že mi přišla nesmírně směšná. Pablito začal napodobovat, jak don Juan nosil na ramenu dříví na stavbu. Musel jsem souhlasit s la Gordou, Pablito je opravdu stejně výtečný herec jako Josefina.

„A proč vůbec podstoupili všechnu tu námahu, Pablito?“

„Museli mě nějak nalákat. Snad si nemyslíš, že bych s nimi šel jen tak, nebo snad jo? Celý život jsem slýchal o čarodějích a léčitelích a čarodějnicích a duchách, a nikdy jsem tomu ani za mák nevěřil, Pro mě prostě byli ti, co takovéhle povídačky vykládali, úplní zbedněnci. Kdyby mi byl Genaro řekl, že je čaroděj, on i jeho přítel, byl bych s nimi vyběhl. Ale šli na mě chytře. Ti dva lišáci jsou fakt mazaní. Genaro říkal, že by na mě počkal, i kdyby to mělo trvat třeba dvacet let. Proto ke mně šel Nagual pracovat. Sám jsem mu to nabídl, takže jsem to vlastně byl já, kdo jim podal klíč.

Nagual byl velmi pilný pracant. Tenkrát jsem byl tak trochu vykuk a domníval jsem se, že ten, kdo tady šije boudu, jsem já. Byl jsem přesvědčený, že Nagual je jen starý hloupý Indián, a tak jsem mu vykládal, že šéfovi namluvím, že je mým dědečkem, protože by ho jinak nevzal, ale že za to musím dostávat procento z jeho platu. Nagual souhlasil, že mu to tak vyhovuje, a dával mi něco z těch pár pesos, které si za den vydělal.

Můj dědeček udělal na šéfa veliký dojem, protože opravdu zastal hodně práce. Ale ostatní chlapi si z něj utahovali. Jak víš, měl ve zvyku čas od času prskat všemi klouby. Kdykoliv v dílně něco nesl, pokaždé mu v nich loupalo. Lidi si přirozeně mysleli, že když si něco naloží na záda a celé tělo mu skřípe, je to proto, že je tak starý. Mít Naguala jako dědečka mě dost otravovalo. Ale to už Genaro zabrnkal na mou lačnou stránku. Řekl mi, že Naguala krmí speciální směsí rostlin, po které je pak silný jako býk. Každý den mu nosil malý uzlíček rozmačkaných zelených lístků a dával mu je sníst. Genaro tvrdil, že jeho přítel by bez této

směsky byl úplná nicka, a aby mi to dokázal, tak mu ji dva dny nedal. Nagual najednou bez té zeleniny vypadal jako obyčejný nenápadný stařec. Genaro nadhodil, že bych mohl tu jeho směs užívat, aby po mně jely ženské. Začalo mě to nesmírně zajímat. Pak mi nabídl, že bychom mohli být společníci. Já bych mu pomáhal připravovat směs a dával ji jeho příteli. Jednou mi ukázal trochu amerických peněz, že prý už prodal první várku do Ameriky. Tím mě nachytl a já jsem se stal jeho společníkem.

Měli jsme se společníkem Genarem obrovské plány. Tvrdil, že bych měl mít vlastní dílnu, protože za ty peníze, které vyděláme tou jeho směsí, si budu moct dovolit všechno. Tak jsem si koupil dílnu a můj společník ji zaplatil. Byl jsem z toho celý bez sebe. Pochopil jsem, že můj společník to myslí vážně, a začal jsem vyrábět tu jeho zelenou směsku."

Nabyl jsem zvláštního přesvědčení, že don Genaro zřejmě ve své směsi používal psychotropní látky. Domýšlel jsem si, že nejspíš nějak Pablito nalákal, aby je požil, a tím si zajistil jeho spolupráci.

„Dával ti rostliny síly, Pablito?" zeptal jsem se.

„Jistě. Dával mi to svoje zelí. Snědl jsem ho tuny."

Popisoval mi a předváděl, jak don Juan sedí u předních dveří don Genarova domu v hluboké letargii a najednou čiperně vyskočí do života, sotva se rty dotkne té směsky. Pablito říkal, že když viděl tu proměnu, musel si to také zkusit.

„A co bylo v tom receptu?" zeptal jsem se.

„Zelené listí," odpověděl Pablito. „Všechny možné zelené lístky, které ti uvízly v ruce. Takový ďábel ten Genaro byl. Když mi později vyprávěl o tom svém receptu, tak jsem se tomu smál, že jsem lítal jako drak na nebi. Pane Bože, jak já jsem měl ty časy rád."

Nervózně jsem se zasmál. Pablito potřásl hlavou ze strany na stranu a několikrát si odkašlal. Zdálo se, že bojuje ze všech sil, aby se nerozplakal.

„Jak už jsem řekl, Mistře, hnala mě k tomu chtivost. Tajně jsem si plánoval, že se svého společníka zbavím, jakmile se naučím, jak se ta zelená směs dělá. Genaro určitě věděl, jaké jsem měl v oněch dobách záměry. Než odešel, objal mě a řekl, že nadešel čas, kdy se mi tohle přání splní. Prý už vím, jak se ta zelená směs dělá, a tak je na čase, abych se zbavil svého společníka.“

Pablito vstal. Oči měl plné slz.

„Ten všivák Genaro,“ řekl tiše. „Ten mizernej d'ábel. Já jsem ho opravdu miloval, a kdybych nebyl takovej zbabělec, jakej jsem, tak jsem dneska mohl dělat tu jeho zeleninu.“

Nechtělo se mi psát dál. Abych rozptýlil svůj smutek, řekl jsem Pablitovi, že bychom se měli jít podívat po Nestorovi.

Už jsem si pořádal poznámky a chystal se k odchodu, když se přední dveře hlasitě rozletěly. Oba jsme s Pablitem mimoděk vyskočili a obrátili se, co to je. Ve dveřích stál Nestor. Utíkal jsem k němu. Setkali jsme se uprostřed předního pokoje. Trochu na mě skočil a zatřásl mými rameny. Zdál se mi vyšší a silnější, než když jsem ho viděl naposledy. Jeho dlouhé, hubené tělo získalo takřka kočičí ohebnost. Jako by ten člověk, co tam stál a hleděl na mě, ani nebyl ten Nestor, kterého jsem znával. Pamatoval jsem si ho jako muže velmi plachého, jenž byl vždycky v rozpacích, když se měl usmát, protože měl křivý zub. Kdysi býval svěřen do péče Pablitovi. Nestor, na kterého jsem se teď díval, byl směsí dona Juana a dona Genara. Byl šlachovitý a čilý jako don Genaro, ale vyzařoval onu fascinující sílu, kterou ovládal don Juan. Chtěl jsem se oddávat svému zmatku, ale zmohl jsem se jen na to, že jsem se smál s ním. Poplácal mě po zádech. Sundal si klobouk. Teprve teď jsem si uvědomil, že Pablito byl bez klobouku. Také jsem si všiml, že Nestor je mnohem temnější a ošlehanější. Pablito vedle něj vypadal téměř křehce. Oba na sobě měli americké džínsy Levi's, silná saka a polobotky s podešvemi ze surové gumy.

Nestorova přítomnost okamžitě odlehčila tíživou atmosférou v domě. Pozval jsem ho, aby si k nám v kuchyni přisedl.

„Přišel jsi akorát," řekl Pablito Nestorovi s obrovským úsměvem. Posadili jsme se. „Zrovna jsme tady s Mistrem plakali a vzpomínali na ty toltécké d'ábly."

„Tys vážně plakal, Mistře?" zeptal se mě škodolibě Nestor se širokánským úsměvem na tváři.

„To si piš, že jo," odpověděl Pablito.

Vpředu za dveřmi něco tichounce zapraskalo a Pablito s Nestorem přerušili hovor. Kdybych byl sám, ani bych si ničeho nevšiml a nic bych nezaslechl. Pablito s Nestorem vstali a já také. Dívali jsme se, jak se přední dveře velice opatrně otevírají. Napadlo mě, že se možná vrátila la Gorda a tichounce otevírá, aby nás nerušila. Ale když se dveře konečně dost pootevřely, aby mohl projít člověk, protáhl se dovnitř Benigno, jako by vcházel do temné komory. Šel po špičkách se zavřenýma očima. Připomínal mi dítě, které chce odemčenými dveřmi nepozorováno proklouznout do kina na odpolední představení a netroufá si udělat jediný zvuk, a přitom ve tmě vůbec nic nevidí.

Všichni jsme se na Benigna tiše dívali. Pootevřel jedno oko, rychle mrkl, kde je, a po špičkách proběhl předním pokojem do kuchyně. Chvilí postál u stolu se zavřenýma očima. Pablito s Nestorem si sedli a dali mi znamení, abych si také sedl. Benigno vedle mě sklouzl na lavici a zlehka mě hlavou šťouchl do ramene. Snad to měl být jemný pokyn, abych se posunul a udělal mu na lavici místo. Pak se pohodlně usadil, oči stále zavřené.

Na sobě měl stejné džínsy jako Pablito a Nestor. Od té doby, co jsem ho před léty viděl naposledy, se mu trošku zaplnila tvář a také hranice vlasů se mu posunula, ale v tuto chvíli jsem nebyl s to říci jak. Pleť měl světlejší, než jsem si pamatoval, zuby malé a rty plné. S vysedlými lícními kostmi,

malým nosem a velikýma očima mi vždycky připadal jako dítě, jehož rysy ještě nedospěly.

Pablito s Nestorem přerušili hovor, když se dívali, jak Benigno přichází, sotva se usadil, opět se dali do řeči, jako by se nic nedělo.

„Samozřejmě, plakal tu se mnou," řekl Pablito.

„Ale vždyť on není takový ubrečenec jako ty," namítl Nestor Pablitovi.

Potom se obrátil ke mně a objal mě.

„Já jsem tak rád, že žiješ," řekl mi. „Zrovna jsem mluvil s la Gordou a ona mi řekla, že jsi Nagual, ale neřekla nám, jak jsi to přežil. Tak jak to bylo, Mistře?"

V tuto chvíli jsem měl dost zvláštní volbu. Mohl jsem sledovat racionální stezku dění, tak jako vždycky, a prohlásit, že vlastně nemám nejmenší potuchy. A byla by to přitom i pravda. Nebo jsem mohl vyprávět, že mě ze sevření těch žen vyprostil můj dvojník. V duchu jsem porovnával možný účinek obou alternativ, když mě vyrušil Benigno. Trochu pootevřel jedno oko a podíval se na mě, potom se zachichotal a hlavu si zakryl pažemi.

„Benigno, copak ty se mnou nechceš mluvit?" zeptal jsem se.

Zavrtěl hlavou, že ne.

Cítil jsem se vedle něj celý nesvůj a rozhodl jsem se, že se zeptám, co mu je.

„Co to dělá?" zeptal jsem se tiše Nestora.

Nestor třel Benignovi hlavu a zatřásl jím. Benigno otevřel oči a potom je zase zavřel.

„On už je takový," řekl mi Nestor. „Nesmírně stydlivý. Ale dřív nebo později oči otevře. Nevšímej si ho. Jestli ho to bude nudit, tak usne."

Benigno potřásl hlavou na souhlas, ale oči neotevřel.

„No, tak jak jsi vyvázl?" naléhal Nestor.

„Copak nám to nechceš povědět?" ptal se Pablito.

Po úvaze jsem jim řekl, že mi z temene hlavy třikrát vyšel dvojník, a vylíčil jsem jim, co se stalo.

Zdalo se, že nejsou ničím ani v nejmenším překvapeni, a moje vyprávění brali jako samozřejmost. Pablito měl obrovskou radost z vlastních spekulací, že se doña Soledad možná nevzpamatuje a že třeba nakonec umře. Chtěl vědět, jestli jsem taky udeřil Lidii. Nestor velitelským gestem napomenul, aby byl zticha, a Pablito krotce ztichl uprostřed věty.

„Promiň, Mistře," řekl Nestor, „ale to nebyl tvůj dvojník." „Všichni mi říkali, že to byl můj dvojník."

„Já vím zcela určitě, že jsi la Gordě nerozuměl. Když jsme šli s Benignem ke Genarovu domu, dohonila nás na cestě. Řekla nám, že jste s Pablitem tady, a nazvala tě Nagualem. Víš proč?"

Zasmál jsem se, že to asi bude proto, že si myslí, že jsem dostal nejvíc z Nagualovy světelnosti.

„Jeden z nás je tady blbec!" zabučel Benigno, ale oči neotevřel.

Zvuk jeho hlasu byl tak nepatřičný, že jsem od něj uskočil. Jeho zcela neočekávaný výrok dohromady s mou reakcí všechny rozesmál. Benigno otevřel jedno oko, chvílku se na mě díval a pak si opět zabořil obličej do paží.

„Víš, proč jsme Juana Matuse nazývali Nagualem?" zeptal se mě Nestor.

Vždycky jsem se domníval, že je to způsob, jak zdvořile říkat donu Juanovi čaroděj. Když jsem tohle Nestorovi řekl, Benigno se tak hlasitě rozesmál, že jeho hlas přehlušil smích všech ostatních. Zdalo se, že se nesmírně baví. Hlavu mi opřel o rameno, jako kdyby ten přetěžký předmět už nemohl dále podepírat.

„Nazývali jsme ho Nagualem, protože byl rozštěpen ve dvě. Jinými slovy, kdykoliv chtěl, mohl se dostat na jinou stezku, kterou my sami nemáme. Něco z něho vycházelo. Bylo to cosi, co není dvojník, ale strašlivý, hrozivý útvar,

který vypadá jako on, ale je dvakrát větší. Tomuhle útvaru říkáme nagual a každý, kdo ho má, je samozřejmě Nagualem.

Nagual nám říkal, že budeme-li chtít, můžeme ten útvar vycházející z hlavy mít všichni, ale že je dost pravděpodobné, že ho nikdo z nás chtít nebude. Genaro ho nechtěl, a tak si myslím, že ani my ho nechceme. Takže se zdá, že ten, kdo do toho spadl, jsi ty."

Začali hulákat a křičet, jako kdyby zaháněli do ohrady stádo dobytka. Benigno mi položil paže kolem ramen, ale oči neotevřel. Smál se, až se mu slzy kutálely po tvářích.

„A proč říkáš, že jsem do toho spadl?" zeptal jsem se Nestora.

„Je na to zapotřebí příliš mnoho energie. A příliš mnoho práce. Nechápu, jak to, že pořád ještě stojíš na nohou.

Nagual s Genarem tě jednou rozštěpili v eukalyptovém háji. Vzali tě tam, protože eukalyptus je tvůj strom. Já sám jsem tam byl a byl jsem svědkem, jak tě rozštěpili a vytáhli tvůj nagual. Tahali tě za uši, až rozštěpili tvou světelnost, takže už nejsi vajíčko, ale dva dlouhé světelné bloky. Potom tě zase dali dohromady, ale každý čaroděj vidí, že uprostřed je obrovská mezera."

„A proč je výhodné být rozštěpený?"

„Máš jedno ucho, které všechno slyší, a máš jedno oko, které všechno vidí, a ve chvíli nouze budeš vždycky schopen ujít ještě míli navíc. Tohle rozštěpení je také důvod, proč nám řekli, že jsi Mistr.

Pokoušeli se rozštěpit Pablita, ale zdá se, že to selhalo. Je příliš zhýčkaný a pořád se zparchantěle oddává svým slabostem. Proto je teď tak vygumovaný."

„A co tedy je dvojník?"

„Dvojník je ten druhý. Je to tělo, které člověk dostává při snění. Vypadá přesně jako on."

„A to má každý dvojníka?"

Nestor mě pozorně zkoumal s výrazem překvapení.

„Hele, Pablito, řekni Mistrovi něco o dvojnících," vyzval ho se smíchem.

Pablito se natáhl přes stůl a zatřásl Benignem.

„Ty mu to pověz, Benigno. Nebo ještě líp, ukaž mu to."

Benigno vstal, otevřel oči tak doširoka, že už to víc nešlo, a podíval se na střechu. Potom si spustil kalhoty a ukázal mi svůj penis.

Genarové se váleli smíchy.

„Ty ses na to ptal opravdu vážně, Mistře?" zeptal se mě Nestor nervózně.

Ujistil jsem ho, že svou touhu dozvědět se úplně všechno, co se týká jejich poznání, беру smrtelně vážně. Pustil jsem se do dlouhého vysvětlování, jak mě don Juan držel stranou jejich říše z důvodů, které nejsem s to dohlédnout, a tím mi znemožnil, abych o nich věděl něco víc.

„Jen si pomysli, že jsem ještě před třemi dny vůbec netušil, že ta čtyři děvčata jsou Nagualovy učednice, ani že Benigno je Genarův učedník."

Benigno otevřel oči.

„Ty sám si pomysli," zabučel, „že já jsem doted'ka netušil, že jsi takový hlupák."

Zase zavřel oči a všichni se rozesmáli jako blázni. Neměl jsem jinou možnost, než se smát s nimi.

„My jsme si z tebe jen utahovali, Mistře," řekl Nestor, jako by se omlouval. „Mysleli jsme si, že si z nás děláš legraci, když to takhle rozmazáváš. Nagual nám říkal, že vidíš. Jestli je to tak, tak sám víš, že nás to moc mrzí. My nemáme tělo snění. Nikdo z nás nemá dvojníka."

A Nestor mi velmi vážně a upřímně vyložil, že se něco postavilo mezi ně a jejich přání mít dvojníka. Pochopil jsem, že od té doby, co don Juan s donem Genarem odešli, se vytvořila jakási bariéra. Nestor si myslel, že je to proto, že Pablito tak zbabral svůj úkol. Pablito dodal, že od té doby, co tu Nagual s Genarem nejsou, jako by je něco stále pronásledovalo, a dokonce i Benigno, jenž v té době žil na

nejjižnějším cípu Mexika, se musel vrátit. Teprve když byli všichni tři pohromadě, se mohli cítit trochu volněji.

„A co myslíš, že to je?" zeptal jsem se Nestora.

„Tam v té nesmírnosti je něco, co nás táhne," odpověděl. „Pablito si myslí, že je to jeho chyba, protože si tak zneprátelil ty ženy."

Pablito se ke mně obrátil. V očích mu plála velmi intenzivní záře.

„Svalují vinu na mě, Mistře," řekl. „Já vím, že příčinou všech našich potíží jsem já. Po svém souboji s Lidií jsem chtěl z těchto končin zmizet, a proto jsem se za pár měsíců vypařil do Veracruz. Byl jsem tam opravdu šťastný s dívkou, kterou jsem si hodlal vzít. Sehnal jsem si práci a dobře se mi vedlo, až jsem jednoho dne přišel domů a našel jsem tam ty čtyři mužatky. Ty zrůdy mě vyčenichaly jako divoké šelmy podle pachu. A teď byly u nás a týraly mou ženu. Ta čubka Rosa jí položila svou odpornou pazouru na břicho, že se z toho pokálela v posteli. Jejich vůdkyně, ta Metraková Kejda, mi řekla, že přešly celý kontinent, aby mě našly. Chytila mě prostě za opasek a odtáhla pryč. Dostrkaly mě na autobusové nádraží a do-vezly až sem. Zuřil jsem jako čert, ale na Metrakovou Kejdu jsem neměl. Zkrátka a dobře, posadila mě na ten autobus. Cestou jsem jí utekl. Utíkal jsem křovím a přes kopce a otekly mi nohy, že jsem si nemohl about boty. Málem jsem na to dojel. Devět měsíců jsem pak marodil. Kdyby mě byl Svědek nenašel, tak jsem umřel."

„Já jsem ho nenašel," opravil ho Nestor, „našla ho la Gorda. Zavedla mě tam, kde byl. Společně jsme ho pak donesli na autobus a přivezli ho sem. Protože blouznil, museli jsme zaplatit příplatek, aby ho řidič vůbec nechal v autobuse."

Pablito mi velmi dramatickým tónem oznámil, že si vůbec nic nerozmyslel a pořád ještě chce umřít.

„Ale proč?" ptal jsem se ho.

„Protože mu nestojí péro," zabučel místo něj Benigno hrdelním hlasem.

Ten jeho hlas měl tak neobyčejný zvuk, že jsem měl chvíli dojem, jako by mluvil v jeskyni. Byla v něm děsivost i nesrovnalost zároveň. Takřka nekontrolovatelně jsem se zasmál.

Nestor mi vysvětloval, že se Pablito pokusil splnit svůj úkol a navázat s těmi ženami sexuální vztahy podle Nagualových pokynů. Nagual prý Pablitovi řekl, že čtyři úhly jeho světa jsou už položeny a že je pouze musí vyzvat. Ale když Pablito vyzval první úhel, tedy Lidii, málem ho zabila. Nestor dodal, že podle jeho osobního názoru jakožto svědka oné události ho Lidia udeřila ani ne tak proto, že by Pablito selhal jako muž, ale spíše proto, že byla celou tou věcí vyvedena z míry.

„Opravdu Pablito po té ráně onemocněl, anebo to jenom předstíral?“ zeptal jsem se napůl žertem.

„Předstíral,“ zabučel zase Benigno odpověď tím svým hlasem. „Měl na hlavě jenom bouli a nic víc.“

Pablito s Nestorem kuckali a řvali smíchy.

„Vůbec nemáme Pablitovi za zlé, že se těch ženských bojí,“ řekl Nestor. „Jsou všechny jako sám Nagual, strašlivé bojovnice. Jsou zlomyslné a bláznivé.“

„Opravdu si myslíš, že jsou tak hrozné?“ zeptal jsem se ho.

„Když říkám, že jsou hrozné, tak říkám jenom část celé pravdy,“ upřesnil Nestor. „Jsou prostě jako Nagual. Vážné a ponuré. Když byly s ním, sedávaly u něj a přivřenýma očima zíraly do dálky celé dlouhé hodiny, někdy i dny.“

„Je pravda, že Josefina byla dřív skutečně bláznivá?“ vyzvídal jsem dál.

„To je k smíchu,“ ušklíbl se Pablito. „Jakto dřív? Vždyť ona je bláznivá pořád. Z celé té bandy je nejšílenější.“

Vyprávěl jsem jim, co mi provedla. Čekal jsem, že ocení humor-nou stránku jejího velkolepého výkonu, ale moje

příhoda na ně nejspíš zapůsobila jinak. Naslouchali mi jako vyděšené děti. Benigno dokonce otevřel oči, když poslouchal moje vyprávění.

„Páni!“ vykřikl Pablito. „Ty čarodějnice jsou vážně příšerné, Vždyť víš, že je vede ta Metráková Kejda. Hází kamením, potom chová ruku a dělá ze sebe nevinnou holčičku. Dávej si na ni pozor, Mistře.“

„Nagual vycvičil Josefinu, že dovede být čímkoliv,“ dodal Nestor.

Umí předvést všechno, nač si vzpomeneš, brečet, smát se, rozzlobit se, prostě všechno.“

„Ale jaká vlastně je, když nic nehraje?“ zeptal jsem se Nestora.

„Úplně praštěná,“ odpověděl Benigno tichým hlasem. „Já jsem se s ní setkal hned ten den, kdy přijela. Musel jsem ji dovnitř donést. Pořád jsme ji s Naguaelem přivazovali k posteli. Jednou začala brečet pro svou kamarádku, pro holčičku, s kterou si hrávala, a bulela pak tři dny. Pablito ji utěšoval a krmil jako miminko. A teď je stejná jako on. Jakmile jednou začnou, ani jeden neví, kdy má přestat.“

Benigno najednou začal natahovat vzduch. Zvedl se a přešel ke kamnům.

„To se opravdu tak stydí?“ zeptal jsem se Nestora.

„Je plachý a výstřední,“ odpověděl Pablito. „A bude takový, dokud neztratí formu. Genaro nám řekl, že formu dříve nebo později ztratíme, takže nemá cenu mořit se snahou nějak se měnit, jak nám přikazoval Nagual. Genaro říkal, že se máme radovat a z ničeho si nedělat hlavu. Ty i ty ženské se jenom trápíte a lopotíte, ale my se naopak bavíme. Ty se ani neumíš z ničeho radovat, a my se zas neumíme mořit. Tomuhle sebetýrání Nagual říkal bezchybnost, ale my to nazýváme blbost, že?“

„Mluvíš jen za sebe, Pablito,“ prohlásil Nestor. „Já s Benignem to tak necítíme.“

Benigno přinesl misku s jídlem a postavil ji přede mne. Pak přinesl jídlo všem. Pablito zkoumal misky a zeptal se Benigna, kde je našel. Benigno odpověděl, že byly v bedně, kam je la Gorda uložila. Pablito se mi svěřil, že tyhle misky dřív patřivaly jim, než se rozešli.

„Musíme si dávat pozor,“ poznamenal Pablito nervózně. „Tyhle misky jsou zaručeně očarované. Ty potvory do nich určitě něco daly. Já budu jíst radši z la Gordiny misky.“

Nestor s Benignem se pustili do jídla. Všiml jsem si, že mi Benigno dal hnědou misku. V Pablitovi to nejspíš vřelo rozrušením. Chtěl jsem ho uklidňovat, ale Nestor mě zarazil.

„Neber ho zas tak moc vážné. On to má takhle rád. Však on si sedne a nají se. V tomhle na něj nestačíte, ani ty ani ty ženské. Vy prostě nijak nedokážete pochopit, že Pablito už je takový. Vy si myslíte, že všichni budou jako Nagual. La Gorda je jediná, kdo se jím nevzrušuje, ale ne proto, že by mu rozuměla, nýbrž proto, že ztratila formu.“

Pablito si sedl a pustil se do jídla. Ve čtyřech jsme takhle snědli celý hrnec jídla. Benigno umyl nádobí a pečlivě ho uložil zpátky do bedny. Potom jsme se všichni čtyři pohodlně usadili kolem stolu.

Nestor navrhl, že bychom mohli jít po setmění na procházku do blízké strže, kam jsem chodíval s donem Juanem a donem Genarem. Nějak se mi nechtělo a váhal jsem. Cítil jsem, že nemám dost důvěry v jejich společnost. Nestor tvrdil, že jsou zvyklí chodit ve tmě. Být zcela nenápadný i mezi lidmi prý patří k umění čaroděje. Vyprávěl jsem jim, jak mě jednou don Juan zanechal na opuštěném místě v horách, nedaleko odtud. Než odešel, přikázal mi, že se mám zcela soustředit na to, abych byl nenápadný. Lidé z okolí prý znají každého od pohledu. Moc lidí tu není, a ti, kdo tu žijí, se pořád toulají po kraji. Neznámého si prý všimnou na míle daleko. Kdekdo tu nosí zbraň. Vůbec by si nedělali hlavu, kdyby mě zastřelili.

„Nestarej se o bytosti z jiného světa," smál se tenkrát don Juan. „Tady jsou nebezpeční Mexičani."

„To platí pořád," mínil Nestor. „A vždycky to platilo. Právě proto byli Nagual s Genarem takoví mistři. Naučili se být uprostřed všeho neviditelní. Znali umění stopovat."

Na procházku ve tmě bylo ještě příliš brzy. Chtěl jsem ten čas využít a vyptat se Nestora na to, co je pro mě zásadní problém. Pořád jsem se tomu vyhýbal, jakýsi zvláštní pocit mi bránil se ptát. Jako by se můj zájem zcela vyčerpal, když jsem uslyšel Pablitovu odpověď. Ale Pablito mi přišel na pomoc. Zničehonic sám nadhodil toto téma, jako by mi četl myšlenky.

„Nestor skočil do propasti v tentýž den jako my," řekl najednou. „A tak se on stal Svědkem, ty Mistrem a já venkovským blbečkem."

Jakoby mimochodem jsem Nestora vybídl, aby mi pověděl o svém skoku do propasti. Snažil jsem se, aby to vypadalo, jako že se o to zajímám jen tak prostředně. Ale Pablito moc dobře věděl, jak nucená ta moje lhostejnost je. Zasmál se a vyzvonil Nestorovi, že jsem hrozně opatrný, protože jsem do hloubi duše zklamaný jeho vyprávěním o té události.

„Skočil jsem po vás dvou," řekl Nestor a podíval se na mě, jako kdyby čekal na další dotaz.

„A to jsi skákal hned po nás?" zeptal jsem se.

„Ne, chvíli trvalo, než jsem se přichystal. Genaro s Naguaelem mi neřekli, co mám dělat. Toho dne jsme prošli zkouškou všichni."

Zdálo se, že Pablito je sklíčený. Zvedl se ze své židle a přecházel po místnosti sem a tam. Pak si opět sedl, potřásaje hlavou.

„Opravdu jsi nás viděl, jak přeskakujeme přes okraj?" zeptal jsem se Nestora.

„Já jsem Svědek, svědčit je moje stezka poznání a mým úkolem je bezchybně vypovídat o tom, čeho jsem svědkem."

„Ale co jsi opravdu viděl?"

„Viděl jsem, jak se vy dva držíte a běžíte ke kraji. Potom jsem vás viděl na obloze jako dva letící draky. Pablito letěl rovnou čarou dál a potom spadl. Ty jsi letěl kousek nahoru, potom ses vzdálil nedaleko d okraje a nakonec jsi spadl.“

„Ale skočili jsme celým tělem?“ zeptal jsem se.

„No, já bych řekl, že to snad ani jinak nejde,“ zasmál se Nestor.

„A nemohla to třeba být iluze?“

„Co se tím snažíš říct, Mistře?“ zeptal se mě suše.

„Já chci vědět, co se opravdu stalo,“ vysvětlil jsem mu.

„A co když jsi náhodou taky odešel do hajan jako Pablito?“ zeptal se mě Nestor a v očích mu rozpustile zasvítilo.

Pokusil jsem se mu vysvětlit, v čem tkví podstata mého dilematu, způsobeného tímto skokem. Neudržel se a přerušil mě. Pablito zasáhl, aby ho napomenul, a tak se začali hádat. Pablito se z toho vyvlíkl tak, že chodil kolem stolu, napůl usazen na své židli, kterou si přidržoval.

„Nestor si nevidí na špičku nosu,“ řekl mi. „Benigno je stejný. Z nich nic nedostaneš. Ještě, že máš alespoň moje pochopení.“

Pablito se zakuckal, až se mu třásla ramena, a schoval si tvář do Benignova klobouku.

„Pokud jde o mne, tak jste vy dva skočili,“ vybuchl náhle Nestor. „Genaro s Naguaem vám totiž nedali jinou možnost. V tom bylo jejich umění: zahrnali tě do ohrady a přivedli k jediné bráně, která zůstala otevřená. A tak jste vy dva překročili okraj té propasti. To je to, čeho jsem já byl svědkem. Pablito tvrdí, že nic necítil, ale to je sporné. Já totiž vím, že si všechno dokonale uvědomoval. Jenomže on se rozhodl, že bude říkat a mít pocit, že si nic neuvědomoval.“

„Ale já jsem si opravdu nic neuvědomoval,“ hájil se přede mnou Pablito.

„Možná," připustil Nestor suše. „Ale já sám jsem byl při vědomí a já jsem viděl vaše těla, jak dělají to, co musí udělat, když skáčou."

Nestorovo tvrzení mě uvedlo do zvláštního duševního rozpoložení. Pořád jsem hledal potvrzení toho, co jsem sám cítil a vnímal. Ale jakmile jsem je získal, uvědomil jsem si, že se vlastně vůbec nic nemění. Vědět, že jsem skočil, a bát se toho, co jsem vnímal, je jedna věc, ale hledat potvrzení je zase druhá. Poznal jsem, že jedno vlastně s druhým nemusí nutně souviset. Až dosud jsem se domníval, že když mi ještě někdo jiný doloží, že jsem se do té propasti vrhl, můj intelekt to osvobodí od pochybností a strachu. Ale mýlil jsem se. Místo toho jsem měl jen ještě větší obavy a byl jsem do celé té záležitosti vtažen ještě víc.

Začal jsem Nestorovi vykládat, že jsem sice za nimi přijel a je dva vyhledal proto, aby mi potvrdili, že jsem tam skočil, ale že jsem si to rozmyslel a už se o tom opravdu nechci dále bavit. Okamžitě začali mluvit oba najednou, a tak jsme se všichni tři začali hádat. Pablito stále tvrdil, že si nic neuvědomoval, Nestor křičel, že Pablito jen hoví své slabosti, a já jsem jim do toho vykřikoval, že už o tom skoku nechci nic slyšet.

Poprvé mě přímo do očí udeřilo, jak nikdo z nás nemá klid a sebe-ovládání. Ani jeden z nás nebyl ochoten věnovat druhému plnou pozornost, jak to dělávali don Juan s donem Genarem. Protože jsem nebyl schopen udržet řád v naší výměně názorů, ponořil jsem se sám do vlastních úvah. Vždycky jsem si myslel, že jedinou vadou, která mi brání naplno vstoupit do don Juanova světa, je moje vytrvalá potřeba všechno si racionalizovat, ale přítomnost Pablita s Nestorem mi poskytla nový vhled do sebe sama. Další mou vadou byla bázlivost. Jakmile jsem se ocitl mimo bezpečnou ohradu zdravého rozumu, nedokázal jsem si věřit a zastrašila mě děsivost toho, co se přede mnou odvíjí. A tak jsem

shledal, že nejsem schopen uvěřit, že jsem do té propasti skočil.

Don Juan tvrdíval, že čarodějství se celé točí kolem otázky vnímání. Věrní tomuto tvrzení přichystali don Juan s donem Genarem pro naše poslední setkání nesmírné drama, jakousi katarzi, která se odehrála na plochem vrcholku hory. Jakmile mě přiměli, abych nahlas a jasnými slovy vyjádřil své díky každému, kdo mi kdy pomohl, zcela jsem podlehl slavnostní a povznesené atmosféře. V tu chvíli upoutali všechnu mou pozornost a vedli moje tělo tak, že vnímalo jeden jediný čin, který byl v rámci daného kontextu možný, a sice skok do propasti. Ten skok byl praktickým dovršením mého vnímání - vnímání, které mám nikoliv jako průměrný člověk, nýbrž jako čaroděj.

Byl jsem tak zaujat zapisováním svých myšlenek, že jsem si ani nevšiml, že Pablito s Nestorem se přestali dohadovat a všichni tři se dívají na mě. Vysvětlil jsem jim, že nikdy nepochopím, co se vlastně v souvislosti s oním skokem stalo.

„Na tom není čemu rozumět," řekl Nestor. „Věci se prostě dějou a nikdo neví jak. Jen se zeptej Benigna, jestli chce něčemu rozumět."

„Chceš něčemu rozumět?" zeptal jsem se Benigna žertem.

„To si piš, že chci!" vykřikl hlubokým basem a všechny nás rozesmál.

„Když říkáš, že chceš rozumět, tak zas jenom hoviš své slabosti," pokračoval Nestor. „To je totéž, jako když se Pablito oddává svému tvrzení, že si nic nepamatuje."

Podíval se na Pablita a mrkl na mě. Pablito svěsil hlavu.

Nestor se mě ptal, jestli jsem si něčeho všiml na Pablitově náladě, když jsme se chystali skočit. Musel jsem připustit, že jsem vůbec nebyl v takovém rozpoložení, abych si všiml něčeho tak jemného, jako je Pablitova nálada.

„Bojovník si musí všimnout všeho," poznamenala Nestor. „To je jeho trik, a jak říkal Nagual, v tom tkví i jeho výhoda."

Usmál se a schválně dal najevo rozpaky, zakrýváje si tvář kloboukem.

„A čeho jsem si na Pablitově náladě nevšiml?" zeptal jsem se.

„Pablito skočil dřív, než se dostal přes okraj," řekl Nestor. „Nemusel nic dělat. Docela klidně mohl zůstat sedět na kraji a neskákat."

„Co tím chceš říct?" zeptal jsem se.

„Pablito už se rozpadal," odpověděl. „Proto si myslí, že ztratil vědomí. Pablito lže. Něco skrývá."

Pablito mi něco říkal. Mumlal jakási nesrozumitelná slova, potom to vzdal a svezl se na svou židli. Také Nestor začal něco říkat, ale zarazil jsem ho. Nebyl jsem si jist, jestli jsem mu dobře rozuměl.

„To se Pablitovi rozpadalo tělo?" ujišťoval jsem se.

Dlouho na mě hleděl a neřekl ani slovo. Seděl vpravo ode mě. Tiše se přesunul na lavici proti mně.

„To, co ti teď povím, musíš brát velmi vážně," řekl potom. „Kolo času se nedá nijak vrátit zpátky k tomu, co jsme byli před tím skokem. Nagual říkal, že být bojovníkem je poctou i potěšením a že pro bojovníka je štěstím dělat to, co dělat musí. A tak ti musím přesně vypovědět, čeho jsem byl svědkem. Pablito se rozkládal. Když jste se vy dva rozeběhli k okraji propasti, měli jste pevné tělo. Pablito byl jako mrak. Myslí si, že málem upadl na tvář, a ty si zas myslíš, že jsi ho držel za paži, aby snáze doběhl ke kraji. Ani jeden nemáte pravdu a já nepochybuji, že by pro vás oba bývalo lepší, kdybys byl Pablita nezvedl."

Pocítil jsem ještě větší zmátek než dříve. Věřil jsem, že mi zprávu o tom, co vnímal, opravdu podává s veškerou upřímností, ale já jsem si přece pamatoval, že jsem Pablita jen držel za paži.

„A co by se stalo, kdybych byl nezasáhl?" zeptal jsem se.

„Na to nemůžu odpovědět," řekl Nestor. „Vím jen to, že jste si navzájem ovlivnili světelnost. Ve chvíli, kdy jsi ho paží objal, se stal Pablito pevnějším, ale ty jsi jen tak naprázdno promarnil svou vzácnou sílu."

„A co jsi dělal potom, když jsme skočili?" zeptal jsem se Nestora po dlouhém mlčení.

„Když jste vy dva zmizeli, měl jsem nervy tak pocuchané, že jsem ani dýchat nemohl, a také jsem ztratil vědomí. Nevím, na jak dlouho. Myslel jsem si, že to byla jenom chvilka. Když jsem zase přišel k sobě, rozhlížel jsem se, kde je Genaro s Naguaelem, ale byli už pryč. Pobíhal jsem tam na vrcholku té hory, volal jsem je, až jsem ochraptěl. Potom mi došlo, že jsem sám. Šel jsem ke kraji útesu a pokusil se hledat znamení, které dává země, když se bojovník nemá navrátit, ale už jsem ho propásl. Tehdy jsem také pochopil, že Genaro s Naguaelem odešli navždycky. Teprve tehdy jsem si uvědomil, že když se rozloučili s vámi dvěma a vy jste běželi k okraji, obrátili se i ke mně, že na mě mávali a loučili se i se mnou.

A tak jsem se v tuhle pozdní denní dobu ocitl najednou sám na tom opuštěném místě a to bylo víc, než jsem dokázal snést. Jedním rázem jsem ztratil všechny přátele, které jsem na světě měl. Sedl jsem si a plakal. A protože jsem byl stále vystrašenější, začal jsem křičet tak hlasitě, jak jsem dokázal. Volal jsem Genara jménem ze všech sil. To už byla tma jak v pytli. Už jsem ani nebyl s to rozeznat obrysy krajiny. Věděl jsem, že jako bojovníkovi mi nepřísluší oddávat se svému žalu. Abych se uklidnil, začal jsem kvílet jako kojot, jak mě to učil Nagual. Chvíli jsem tak kvílel a cítil jsem se mnohem lépe. Zapomněl jsem na svůj smutek. Zapomněl jsem, že existuje svět. Čím více jsem kvílel, tím snáze jsem cítil teplo země a její ochranu.

Uběhlo jistě několik hodin. Náhle jsem pocítil náraz - uvnitř, v sobě, kdesi za hrdlem, a v uších se mi rozezněl zvon. Vzpomněl jsem si, co Nagual říkal Eligiovi a Benignovi, než

skočili. Tento pocit v hrdle se prý dostavuje těsně předtím, než je člověk připraven změnit rychlost. Zvuk zvonu je prostředkem, který můžeme využít k tomu, abychom dosáhli všeho, co potřebujeme. Chtěl jsem v tu chvíli být kojotem. Měl jsem paže před sebou na zemi. Podíval jsem se na ně a viděl jsem, že začaly měnit tvar, až byly jako kojoti. Na pažích i na hrudi jsem viděl kojoti srst. Já jsem byl kojot! Byl jsem z toho tak šťastný, že jsem se rozkřičel. Takhle určitě křičí kojoti. Cítil jsem svoje kojoti zuby a dlouhý zašpičatělý čenich i jazyk. Nějak jsem poznal, že jsem zemřel, ale bylo mi to jedno. Nevadilo mi, že jsem se proměnil v kojota, bylo mi jedno, jestli jsem mrtvý nebo živý. Jako kojot, po čtyřech, jsem doběhl až k okraji propasti a skočil do ní. Nezbývalo mi udělat nic jiného.

Cítil jsem, jak padám. Moje kojoti tělo se ve vzduchu obrátilo, Potom jsem zase vířil ve vzduchu já. Než jsem dopadl na dno, stal jsem se tak lehoučký, že jsem vlastně ani nepadal, ale plul. Províval mnou vzduch, tak lehký jsem byl! Byl jsem přesvědčen, že do mě nakonec vstupuje moje smrt. Něco se mi vevnitř pohnulo a já jsem se rozsypal jako suchý písek. Tam, kde jsem byl, panoval mír a dokonalost. Nějak jsem věděl, že tam jsem i nejsem. Nebyl jsem nic. To je všechno, co o tom můžu říci. A potom mě zcela najednou tatáž věc, která ze mě udělala suchý písek, zase složila dohromady. Vrátil jsem se k životu a zjistil jsem, že sedím v chatrči starého mazatéckého čaroděje. Řekl mi, že se jmenuje Porfirio. Prý je rád, že mě vidí. Začal mě učit jisté věci o rostlinách, které mě Genaro nenaučil. Vzal mě s sebou tam, kde se rostliny dělají, a ukázal mi tvarovací matrice rostlin, a zejména značky na těch matricích. Říkal mi, že budu-li tahle znamení vyhledávat na rostlinách, snadno poznám, k čemu jsou ty rostliny dobré, i kdybych je předtím nikdy neviděl. A když pak poznal, že jsem se ta znamení naučil, rozloučil se se mnou, ale pozval mě, abych ho opět navštívil. V tu chvíli

jsem pocítil silný tah a stejně jako předtím jsem se rozsypal. Rozpadl jsem se na milion kousků.

Potom jsem byl opět vtažen do sebe. Vrátil jsem se znovu navštívit Porfiria. Koneckonců mě přece pozval. Věděl jsem, že bych mohl jít, kam jen se mi zachce, ale vybral jsem si Porfiria, protože ke mně byl laskavý a učil mě. Nechtěl jsem riskovat, že bych místo něho natrefil na nějaké strašlivé věci. Tentokrát mě Porfirio vzal ukázat mi matrice zvířat. Viděl jsem tam svoje vlastní nagualové zvíře. Znali jsme se od pohledu. Porfirio měl ohromnou radost, když viděl naše přátelství. Viděl jsem taky Pablitův a tvůj nagual, ale nechtěli se mnou mluvit. Zdálo se, že jsou smutní. Nenaléhal jsem na ně. Nevěděl jsem, jak se vám při skoku dařilo. Věděl jsem, že já sám jsem mrtev, ale můj nagual mi řekl, že nejsem a že vy dva jste také naživu. Ptal jsem se ho na Eligia a můj nagual mi řekl, že ten už navždy odešel. Tehdy jsem si vzpomněl, že když jsem byl svědkem Eligiova a Benignova skoku, slyšel jsem, jak Nagual dává Benignovi pokyny, aby nehledal žádné zvláštní vize ani světy mimo svůj vlastní. Nagual mu tehdy říkal, aby se učil pouze věci ze svého světa, protože jen tak najde tu formu síly, která jediná je mu dostupná. Nagual jim dával konkrétní pokyny, jak mají nechat svoje kousky explodovat co nejdál, aby znovu obnovili svou sílu. Já sám jsem udělal totéž. Jedenáctkrát jsem přešel z tonalu do nagualu, a pokaždé mě přijal Porfirio a dal mi další poučení. A pokaždé, když moje síla zeslábla, jsem si ji obnovil v nagualu, až do chvíle, kdy jsem si ji obnovil natolik, že jsem se ocitl zpátky na této zemi."

„Doña Soledad mi tvrdila, že Eligio nemusel skákat do propasti," řekl jsem.

„Skočil s Benignem," odvětil Nestor. „Jen se ho zeptej, však on ti to řekne tím svým oblíbeným hlasem."

Obrátil jsem se na Benigna a zeptal se ho na jeho skok.

„To si piš, že jsme skočili spolu!" zaburácel jako hrom. „Ale já o tom nikdy nemluví."

„A co říkala Soledad, že Eligio dělal?“ zeptal se Nestor.

Tlumočil jsem jim, co mi Soledad vyprávěla, jak prý s Eligiem zatočil vítr, když pracoval venku na poli, a odnesl ho ze světa.

„Soledad je úplně vedle,“ prohlásil Nestor. „Eligiem tenkrát zatočili spojenci. Ale žádného z nich nechtěl, a tak ho pustili. To nemá se skokem nic společného. La Gorda mi říkala, že jste se včera v noci se spojenci utkali. Nevím, co jsi dělal, ale kdybys je chtěl chytit nebo nalákat, aby u tebe zůstali, musel bys s nimi vířit. Někdy přicházejí za čarodějem sami od sebe a roztočí ho. Eligio byl nejlepším bojovníkem, jaký tu byl, a proto k němu spojenci sami přišli. Kdyby chtěl spojence někdo z nás, museli bychom je roky prosit, a i kdybychom je uprosili, dost pochybuji, že by vůbec měli v úmyslu nám pomáhat.

Eligio musel skočit jako všichni. Byl jsem svědkem jeho skoku. Za společníka měl Benigna. Mnohé z toho, co se nám jako čarodějům přihodí, závisí na tom, co dělá náš společník. Benigno je trochu cvok, protože jeho společník se nevrátil. Je to tak, Benigno?”

„To si piš, že jo,“ zahřímal Benigno.

Od okamžiku, kdy jsem uslyšel Benigna promluvit, mě mořila veliká zvědavost, a teď jsem jí podlehl. Zeptal jsem se ho, jak dělá ten svůj hromový hlas. Obrátil se tváří ke mně, posadil se rovně a ukázal si na ústa, jako kdyby chtěl, abych se na ně bedlivě díval.

„Já nevím!“ zaburácel. „Jenom otevírám pusku a ten hlas sám vychází ven!”

Stáhl svaly na čele, našpulil rty a vydal hluboký bučivý zvuk.

Teprve teď jsem uviděl, jak obrovské svaly má na spáncích. Dodávaly jeho hlavě jiný obrys. Nezměnila se tedy na něm hranice vlasů, ale celá horní část hlavy.

„Genaro mu odkázal svoje zvuky,“ řekl Nestor. „Jen počkej, až začne pšoukat.”

Měl jsem pocit, že Benigno se chystá předvést nám svou dovednost.

„Radši ne, počkej, počkej, Benigno," uklidňoval jsem ho. „To vůbec není třeba."

„Ale, fuj!" zklamaně zvolal Benigno. „To nejlepší jsem si schovával právě pro tebe!"

Pablito s Nestorem se smáli tak bláznivě, že dokonce i Benigno ztratil svou kamennou tvář a kuckal smíchy s nimi.

„Řekni mi, co se ještě stalo s Eligiem," vyzval jsem Nestora, když se opět trochu utišili.

„Jakmile Eligio s Benignem skočili," pokračoval Nestor, „Nagual chtěl, abych se rychle podíval přes okraj propasti a zachytil znamení, které dává země, když bojovníci skáčou do propasti. Objeví-li se tam malý obláček nebo slabý poryv větru, pak se ještě nenaplnil bojovníkův čas na zemi. V den, kdy skákali Eligio s Benignem, jsem ucítil závan větru na straně, kde skočil Benigno. Tak jsem poznal, že jeho čas ještě neskončil. Eligiova strana však byla tichá."

„A co myslíš, že se stalo s Eligiem? Zemřel?"

Všichni tři se na mě upřeně podívali. Chvíli mlčeli. Nestor se oběma rukama škrábal na spáncích. Benigno se chichotal a potřásl hlavou. Chtěl jsem jim to vysvětlit, ale Nestor mě pohybem ruky zarazil.

„A to se mě opravdu vážně ptáš na tyhle věci?" chtěl vědět.

Benigno odpověděl za mě. Když zrovna nešaškoval, měl hluboký a melodický hlas. Připomněl, že Nagual s Genarem nás nastavili tak, aby každý z nás měl nějaké informace, které druzí nemají.

„No, když je to tak, tak ti řekneme, co je co," usmál se Nestor, jako kdyby mu z ramen sundali obrovský balvan. „Eligio nezemřel. Vůbec ne."

„A kde je teď?" zeptal jsem se.

Opět se na sebe podívali. Budili ve mně dojem, že mají co dělat, aby se nesmáli. Řekl jsem jim, že to, co mi říkala

doña Soledad, je to jediné, co o Eligiovi vím. Podle ní Eligio odešel do jiného světa, aby se připojil k Nagualovi a Genarovi. Řekl jsem jim, že mým uším to znělo tak, že všichni tři umřeli.

„Ale proč takhle mluvíš, Mistře?“ zeptal se Nestor, hluboce znepokojen. „Takhle nemluví dokonce ani Pablito.“

Domníval jsem se, že Pablito bude protestovat. Málem se zvedl, ale pak si to zřejmě rozmyslel.

„Ano, to je pravda,“ přikývl. „Takhle nemluví dokonce ani já.“

„No, dobře, jestli tedy Eligio neumřel, tak kde je teď?“ chtěl jsem vědět.

„Vždyť ti to přece už Soledad řekla,“ namítl Nestor tiše. „Eligio se připojil k Nagualovi a Genarovi.“

Usoudil jsem, že nejlepší bude už se na nic neptat. Vůbec jsem nechtěl být svým vyzvídáním agresivní, ale pokaždé to tak nakonec dopadlo. A kromě toho jsem měl pocit, že toho stejně nevědí o moc víc než já.

Najednou se Nestor zvedl a začal přede mnou přecházet sem a tam. Nakonec mě chytil v podpaží a vytáhl mě zpoza stolu. Nechtěl, abych psal. Zeptal se mě, jestli jsem v okamžiku skoku opravdu ztrátu vědomí tak jako Pablito a nic si nepamatuji. Pověděl jsem mu, že jsem měl řadu velmi živých snů nebo vizí, které neumím vysvětlit, a že jsem za nimi vlastně přijel proto, abych to vysvětlení našel. Chtěli slyšet všechno o vizích, jež jsem tehdy měl.

Když si vyslechli moje vyprávění, Nestor usoudil, že důležité a z tohoto světa byly jenom první dvě vize, to ostatní už prý bylo vidění cizích světů. Vysvětloval mi, že zejména první vize má pro mě zvláštní hodnotu, protože je to znamení a čarodějové vždycky berou první událost z řady jako model nebo mapu toho, co se bude následně vyvíjet.

V té vizi jsem se ocitl ve zvláštní krajině. Prohlížel jsem si ji. Přímo před očima se mi tyčila obrovská skála, rozštěpená ve dvě. Širokou trhlinou jsem viděl nekonečnou,

fosforeskující planinu, snad údolí, zalitou zelenožlutým světlem. Vpravo na jedné straně údolí mi obrovská skála částečně zakrývala pohled na neuvěřitelnou stavbu, podobnou chrámu. Ten dóm byl tmavý, takřka šedý, asi jako uhel. Kdybych ho poměřoval podle své vlastní výšky ve světě každodenního života, určitě by měl přes patnáct kilometrů na výšku a mnoho a mnoho mil na šířku. Z těch obrovských rozměrů se mi motala hlava. Pocítil jsem závrať a znovu jsem se zřítíl do stavu rozpadání. Pak jsem se opět vzchopil. Ocitl jsem se na velmi nerovné, leč ploché ploše. Ten lesklý, nekonečný povrch připomínal pláň, již jsem viděl předtím. Šel jsem, kam až jsem dohlédl. Brzy jsem si uvědomil, že můžu otáčet hlavou všemi směry v horizontální rovině, jak se mi zachce, že se však nemůžu ohlédnout za sebe. Otáčením hlavy zleva doprava a zpátky jsem mohl zkoumat svoje okolí, ale když jsem se chtěl otočit a podívat za sebe, nedokázal jsem pohnout trupem.

Pláň se monotónně táhla do dálky, napravo stejně jako nalevo. Nebylo vidět nic jiného, než nekonečnou, bělavou záři. Chtěl jsem se podívat na zem pod nohy, ale neuměl jsem sklopit oči. Zvedl jsem je, abych se podíval na oblohu, a jediné, co jsem viděl, byla další nekonečná, bělavá plocha, která snad byla spojena s tou, na níž jsem stál. V tu chvíli jsem měl tušení, že mi bude něco odhaleno, ale překazil mi to náhlý a ničivý nápor rozpadání. Jakási síla mě táhla dolů. Jako mě ten bělavý povrch pohlcoval.

Nestor soudil, že moje vidění dómu bylo nesmírně důležité, protože Nagual s Genarem vymezili přesně tento tvar jako vidění místa, kde se máme jednou všichni setkat.

Také Benigno teď promluvil. Prý slyšel, jak Eligio dostává pokyny, že má hledat právě tento dóm. Nagual s Genarem prý trvali na tom, aby Eligio správně pochopil, oč jim jde. Vždycky byli přesvědčeni, že Eligio je nejlepší, proto ho vedli, aby dóm našel a stále znovu a znovu vstupoval pod jeho bělavé klenby.

Pablito řekl, že všichni tři dostali pokyny, aby dóm našli, pokud budou moci, ale nikdo z nich to nedokázal. Postěžoval jsem si jim že mně se o něčem takovém nezmínil ani don Juan ani don Genaro' Pokud jde o dóm, neměl jsem vůbec žádné pokyny.

Benigno seděl za stolem naproti mně, ale najednou se zvedl a při. sedl si ke mně. Seděl vlevo a velice tiše mi šeptal do ucha, že ti dva staříci mě o tom možná přece jen poučili, ale já si to jen nepamatuji anebo že mi o tom třeba neřekli proto, abych na něj nefixoval pozornost, sotva bych ho našel.

„A proč je ten dóm tak důležitý?“ zeptal jsem se Nestora.

„Protože právě tam je teď Nagual s Genarem.“

„A kde je ten dóm?“

„Někde na této zemi.“

Musel jsem jim sáhodlouze vysvětlovat, že je nemožné, aby tak obrovitá stavba na naší planetě vůbec existovala. Říkal jsem jim, že moje vize byla daleko spíš jako sen a že tak vysoké dómy mohou být pouze ve fantazii. Smáli se a jemně mě poplácávali, jako kdyby chlácholili dítě.

„Chceš vědět, kde je Eligio,“ řekl náhle Nestor. „Tak tedy, je pod bílými klenbami toho dómu s Naguaelem a Genarem.“

„Ale ten dóm byla jenom vize,“ protestoval jsem.

„Pak je Eligio ve vizi,“ řekl Nestor. „Vzpomeň si, co ti právě říkal Benigno. Nagual s Genarem po tobě nechtěli, abys dóm hledal a pořád se do něj znovu a znovu vracel. Kdyby to byli chtěli, tak bys tady nebyl. Byl bys jako Eligio, v dómu z té vize. Eligio totiž nezemřel, jako umírají obyčejní lidé. On se prostě nevrátil ze svého skoku.“

To, co tvrdil, mě ohromilo. Vzpomínky na vize, které jsem měl, byly tak živé, že jsem je nemohl jen tak odhodit, ale z jakéhosi zvláštního důvodu jsem se s ním chtěl přít. Nestor mi nedopřál času něco říct a posunul svoje tvrzení ještě o kus dál. Připomněl mi jednu z mých vizí, a sice tu předposlední. Byla ze všech nejděsivější. Zjistil jsem, že mě pronásleduje

jakési neznámé a neviděné stvoření. Věděl jsem, že tam je, ale neviděl jsem je, ne však proto, že by bylo neviditelné, nýbrž proto, že svět, v němž jsem se ocitl, byl tak neuvěřitelně neznámý, že jsem nedokázal rozeznat, co je co. Ať už v téhle vizi byly prvky jakékoliv, rozhodně nebyly z tohoto světa. Když jsem se ztratil na takovém místě, prožíval jsem tak veliké citové zoufalství, že jsem je takřka nebyl schopen snést. Povrch, na němž jsem stál, se v jednu chvíli začal třást. Cítil jsem, jak se mi propadá pod nohama, Chytil jsem se čehosi, co měla být větev, nebo snad přívěsek jakési věci, která mi připomínala strom a visela mi v horizontální rovině přímo nad hlavou. Sotva jsem se toho dotkl, ovinulo se mi to kolem zápěstí, jako by to bylo plné nervů, které všechno vnímají. Cítil jsem, že jsem vytahován do obrovské výše. Podíval jsem se dolů a viděl jsem neuvěřitelné zvíře. Pochopil jsem, že je to ono neviděné zvíře, které mě honilo. Vycházelo z povrchu, jenž vypadal jako země. Viděl jsem jeho obrovskou otevřenou tlamu, podobnou jeskyni. Uslyšel jsem veskrze nepozemský řev, při němž mi běhal mráz po zádech. Trochu připomínal vysoké, pronikavé, kovové lapání po dechu. Chapadlo, které mě chytilo, se rozmotalo, a já jsem spadl do té tlamy, podobné jeskyni. Když jsem do ní padal, viděl jsem v tlamě všechny podrobnosti. Potom se zavřela a já jsem byl uvnitř. Okamžitě jsem pocítil tlak, který mi drtil tělo.

„Už jsi zemřel," řekl Nestor. „To zvíře tě sežralo. Odvážil ses jít dál mimo tento svět, a našel jsi jen samou hrůzu. Náš život a naše smrt nejsou o nic více a o nic méně skutečné než tvůj kratičký život tam na tom místě i tvoje smrt v tlamě toho zvířete. Život, který teď žijeme, je pouze dlouhá vize. Copak to nechápeš?"

Celým tělem mi probíhaly nervové křeče.

„Já jsem nebyl mimo tento svět," pokračoval Nestor, „ale vím, o čem mluvím. Nemám tak hororové příběhy jako ty. Já jsem jen desetkrát navštívil Porfíria, a kdyby bylo na mně, byl

bych tam odešel už navždycky. Jenomže jedenáctý odraz byl tak mocný, že mi změnil směr. Cítil jsem, jak jsem přestřelil přes Porfiriovu chatrč, a místo abych stanul před jeho dveřmi, ocitl jsem se ve městě, nedaleko místa, kde bydlí můj přítel. Připadalo mi to zvláštní. Věděl jsem, že cestuji mezi tonalem a naguaem. Nikdo mi neřekl, že tyto cesty musí mít nějakou specifickou podobu. Byl jsem tedy zvědavý a rozhodl jsem se, že svého přítele navštívím. Byl jsem zvědav, jestli ho opravdu uvidím. Přišel jsem k němu a zaklepal na dveře tak, jak už jsem to dělal mnohokrát. Jeho žena mě pustila dovnitř, jako vždycky, a můj přítel byl samozřejmě doma. Řekl jsem mu, že jsem přijel do města něco si vyřídit, a on mi dokonce splatil peníze, které mi dlužil. Dal jsem si je do kapsy. Věděl jsem, že můj přítel, jeho žena, ty peníze a dům, město, že to všechno je vize jako Porfiriova chatrč. Věděl jsem, že mě každou chvíli zase rozloží jakási síla, která je mimo mě. Tak jsem se posadil, abych se s přítelem co nejvíce potěšil. Smáli jsme se a žertovali. A já si troufám říci, že jsem byl zábavný, že měl mysl lehkou a okouzující. Zůstal jsem tam dlouho a čekal na odraz, a protože nepřišel, rozhodl jsem se odejít. Rozloučil jsem se, poděkoval jsem za peníze i za přátelství a šel jsem pryč. Chtěl jsem si prohlédnout město, než mě odtud síla odvede. Potuloval jsem se celou noc. Došel jsem až do hor, které se tyčí nad městem, a ve chvíli, kdy vyšlo slunce, mě jako blesk zasáhlo poznání, že jsem zase zpátky na světě, a že síla, která mě jednou rozloží, se uvolnila a nechá mě zas nějakou dobu být. Ještě chvíli se budu moct dívat na svou rodnou hroudu, na tuhle nádhernou zemi! To je velikánská radost, Mistře! Ale přitom nemůžu říct, že bych se netěšil z Porfiriova přátelství. Obě vize jsou si rovné, ale já přesto dávám přednost vizi své formy a své země. Možná se v tom oddávám své slabosti."

Nestor se odmlčel a všichni hleděli na mě. Cítil jsem se tak ohrožen, jako ještě nikdy. Jedna moje část žasla nad tím, co Nestor říkal, ale druhá se s ním chtěla pustit do boje. Úplně

nesmyslně jsem se s ním začal přít. Moje vrozené rozpoložení mi vydrželo sotva vteřinu, než jsem si uvědomil, že se na mé Benigno dívá s velmi zlovoleným výrazem. Upíral mi oči na hrudník. Cítil jsem, jak mi najednou něco zlověstného tlačí na srdce. Začal jsem se potit, jako kdybych měl přímo před sebou kamínka. V uších mi začalo hučet.

Právě v tu chvíli ke mně přistoupila la Gorda. Vůbec jsem ji nečekal a jsem si jist, že Genarové také ne. Přestali s tím, co mi prováděli, a podívali se na ni. Jako první se z překvapení vzpamatoval Pablito.

„To sem musíš takhle vtrhnout? Tys poslouchala za dveřmi, že?“ obvinil ji.

La Gorda mu řekla, že je v domě jen pár minut a teď že vešla do kuchyně. A byla potichu, ale ne proto, že by snad poslouchala, jako spíš proto, že si chtěla pocvičit svou dovednost být nenápadná.

Její přítomnost znovu vytvořila zvláštní konejšivý klid. Chtěl jsem se vrátit k tomu, co mi Nestor sdělil, ale než jsem stačil cokoliv říci, la Gorda oznámila, že sestřičky už jsou na cestě, a že se každou chvíli objeví ve dveřích. Genarové okamžitě vstali, jako kdyby někdo zatáhl za jediný provázek. Pablito si naložil na záda svou židli.

„Pojďme se projít ve tmě, Mistře,“ řekl mi Pablito.

La Gorda prohlásila nanejvýš rozhodně, že s nimi jít nemůžu, protože mi ještě neřekla všechno, co jí Nagual přikázal mi sdělit.

Pablito se otočil a mrkl na mě.

„Neříkal jsem ti to? Jsou to panovačné, nevrle čarodějnice. Já opravdu doufám, že ty takový nebudeš, Mistře.“ Nestor s Benignem mi dali dobrou noc a objali mě. Pablito odešel bez rozloučení, se svou židlí na zádech jako s batohem. Vyšli zadním vchodem.

Za pár vteřin jsme s la Gordou nadskočili, když se u předních dveří ozvala příšerně hlasitá rána. To dovnitř vcházel Pablito se svou židlí.

„Ty sis asi myslel, že já ti nedám dobrou noc, co?“
zasmál se a odešel.

UMĚNÍ SNÍT

Na druhý den jsem byl celé dopoledne sám. Zpracovával jsem si poznámky. Odpoledne jsem la Gordě a sestřičkám pomáhal přestěhovat autem nábytek od doni Soledad k nim domů.

V podvečer jsme si s la Gordou sedli sami v jídelním koutě. Chvíli jsme mlčeli. Byl jsem velice unavený.

La Gorda přerušila ticho. Říkala, že od té doby, co Nagual s Genarem odešli, jsou všichni tuze spokojeni sami se sebou. Každý se zcela ponořil do svého úkolu. Jí prý Nagual přikázal být bojovnicí, která jde s plným nasazením tou cestou, již pro ni osud vybere. Kdyby mi byla Soledad ukradla sílu, la Gorda by bývala musela uprchnout a pokusit se zachránit sestřičky. Potom se měla připojit k Benignovi a Nestorovi, protože by přežili pouze tyto dva Genarové. Kdyby mě byly zabily sestřičky, pak se měla připojit ke Genarům, protože sestřičky by už nepotřebovaly být s ní. Kdybych byl nepřežil nápor spojenců a ona ano, pak by musela odejít z kraje a zůstat sama. V očích se jí blýskalo, když mi říkala, že byla přesvědčena, že z nás dvou nepřežije ani jeden. Proto prý se loučila se sestřičkami, s domem i kopci.

„A jestliže oba přežijeme nápor spojenců, pak Nagual chtěl, abych pro tebe udělala všechno, protože právě to bude moje cesta bojovníka. Proto jsem také zasáhla, když s tebou včera večer Benigno prvá děl svůj kousek. Tlačil ti na prsa očima. To je jeho stopařské umění. Včera jsi také viděl Pablitovu ruku. I to patří k tomuto umění.

„A co je to za umění, Gordo?"

„Umění stopovat. V tomhle umění měl Nagual zalíbení a Genarové jsou v tomto smyslu jeho pravé děti. My jsme naopak snivci. Tvůj dvojník sní."

Tohle pro mě byla novinka. Chtěl jsem, aby mi objasnila, co to říká. Chvilí jsem mlčel, než jsem si přečetl, co jsem si zapsal, abych jí mohl položit tu nejvhodnější otázku. Chtěl jsem především zjistit, co ví o mém dvojníkovi. Také jsem se chtěl něco dozvědět o stopařském umění.

„Nagual mi říkal, že to něco, co je tvůj dvojník, potřebuje mnoho síly, aby z tebe vyšel. Domníval se, že máš asi tolik energie, abys ho dostal ven dvakrát. Proto také vedl Soledad a sestřičky, aby tě buď zabily, nebo ti pomáhaly."

Podle la Gordy jsem měl více energie, než Nagual předpokládal. Rosin útok zřejmě vůbec nebyla zcela nepromyšlená akce, spíš naopak. Rosa si velmi chytře spočítala, že bych byl bezmocný, kdyby mě zranila. O totéž se pokusila doña Soledad se svým psem. Když jsem na Rosu zařval, poskytl jsem jí příležitost, aby mě udeřila. Ale nepodařilo se jí mě zranit. Místo toho vyšel můj dvojník a zranil ji. Lidia prý la Gordě tvrdila, že se Rosa vůbec nechtěla probudit, když jsme všichni museli spěšně opustit dům doni Soledad. Lidia prý jí mačkala zraněnou ruku, ale Rosa necítila žádnou bolest. Tehdy okamžitě pochopila, že jsem ji vyléčil, což pro ně znamenalo, že jsem vyčerpal svou sílu. La Gorda mi vysvětlovala, že sestřičky jsou velice chytré. Prý si naplánovaly, jak ze mě vysát sílu. Proto také chtěly, abych vyléčil i doňu Soledad. Jakmile Rosa poznala, že jsem vyléčil i Soledad, domnívala se, že jsem se definitivně oslabil a že už jim zbývá jen počkat na Josefinu, aby mě odrovnaly.

„Sestřičky totiž netušily, že právě tím, že jsi Rosu a Soledad vyléčil, sis znovu doplnil energii," zasmála se la Gorda, jako by to byl vtip. „Proto jsi měl dost energie vytáhnout dvojníka i potřetí, když se ti sestřičky pokusily ukrást světelnost."

Vyprávěl jsem jí o své vizi, jak se doña Soledad choulí u zdi pokoje, a jak mi tohle vidění splynulo s hmatovým pocitem, že jí ohmatávám tu viskózní látku na čele.

„To bylo skutečné vidění," řekla la Gorda. „Tys viděl Soledad v jejím pokoji, ačkoliv zrovna byla se mnou poblíž místa, kde bydlí Genarové. Na jejím čele jsi viděl svůj nagual."

Cítil jsem, že jí musím dopodrobna vylíčit celou tuto zkušenost, a zejména fakt, že jsem si uvědomoval, že doňu Soledad i Rosu opravdu uzdravuji, když se dotýkám té vazké látky, již jsem pociťoval jako část sebe sama.

„Když jsi na Rosině ruce viděl tu věc, to také bylo skutečné vidění," řekla la Gorda. „A máš naprostou pravdu, ta látka jsi opravdu byl ty. Vyšla z tvého těla a byl to tvůj nagual. Když ses ho dotkl, přitáhl sis ho zpátky."

La Gorda mi pak sdělila, jako by mi svěřovala tajemství, že všichni máme stejnou světelnost, ale že jí Nagual přikázal, aby to nikomu neprozradila. Proto prý se můj nagual vůbec neoslabí, dotkne-li se některé z nich, což by se normálně stalo, kdyby se třeba dotkl obyčejného člověka.

„Když se nás dotkne tvůj nagual," řekla a přitom mě jemně plácla po hlavě, „tvoje světelnost zůstává na povrchu. Můžeš si ji zase vzít a nic se neztrácí."

Namítl jsem, že nedokážu přijmout to, co mi vysvětluje. Pokrčila rameny, jako by mi chtěla naznačit, že to není její starost. Potom jsem se vyptával, v jakém smyslu a jak používá slovo nagual. Řekl jsem jí, že mně don Juan toto slovo vysvětloval jako nepopsatelný princip, jako zdroj všeho.

„Jistě," usmála se. „Já vím, co tím chtěl říct. Nagual je všechno."

Trochu pohrdlivě jsem podotkl, že bychom stejně tak mohli tvrdit pravý opak, že totiž všechno je tonal. Pečlivě mi vysvětlovala, že v tom není žádný rozpor, že to, co říkám, je pravda, protože i tonal je všechno. Tonal, který je ve všem, prý můžeme snadno vnímat smysly, zatímco nagual, který je

také ve všem, se ukazuje pouze oku čaroděje. A dodala, že prý můžeme natrefit na nejpodivnější zjevy tonalu a vyděsit se, pocítit před nimi bázeň nebo k nim třeba být lhostejní, protože tyhle věci můžeme nahlížet všichni. Avšak k tomu, aby mohl být nagual vůbec viděn, je třeba mít specificky uzpůsobené smysly čaroděje. A přece je ve všem a vždy přítomen tonal i nagual. Proto prý je namístě, když čaroděj říká, že „dívat se“ znamená nahlížet tonal, který je ve všem, ale „vidět“ znamená nahlížet nagual, který je také ve všem. A tak se bojovník dívá, když pozoruje svět jako lidská bytost, ale když ho pozoruje jako čaroděj, „vidí“. To, co „vidí“, je nutno řádně nazývat nagual.

Znovu mi vyjmenovala důvody, proč nazývají dona Juana Nagualem, které mi říkal i Nestor, a potvrdila, že i já jsem Nagual vzhledem k útvaru, který mi vychází z hlavy.

Chtěl jsem vědět, proč ten útvar, jenž mi vyšel z hlavy, nazvaly dvojníkem. Vysvětlila mi, že se domnívaly, že žertují stejně jako ony. Tento útvar prý vždycky mezi sebou nazývají dvojníkem, protože je dvakrát tak velký jako člověk, který ho má.

„Nestor mi říkal, že mít takový útvar není zrovna dobré,“ prohodil jsem.

„Není to ani dobré, ani špatné,“ ujistila mě. „Ty ho máš, a proto jsi Nagual. To je celé. Jeden z nás osmi musí být Nagualem, a to jsi ty. Stejně tak to ovšem mohl být Pablito nebo já nebo kdokoliv jiný.“

„Řekni mi teď, co to je, to umění stopovat?“

„Nagual byl stopař,“ zadívala se na mě. „To přece musíš vědět. Od samého počátku tě učil stopovat.“

Napadlo mě, že má na mysli patrně to, čemu don Juan říkal lov. Určitě mě učil být lovcem. Řekl jsem jí, že mi don Juan ukazoval, jak lovit a vyrábět pasti, ale že ten její výraz stopař mi připadá daleko výstižnější.

„Lovec jenom loví,“ dodala, „ale stopař všechno vystopuje, i sám sebe.“

„A jak?“

„Bezchybný stopař umí všechno proměnit ve svou kořist. Nagual mi říkal, že můžeme dokonce vystopovat i své vlastní slabosti.“

Přestal jsem psát a snažil jsem se vzpomenout, jestli mi don Juan vůbec někdy ukázal tak originální možnost - stopovat svoje vlastní slabosti, ale nedokázal jsem si vybavit, že by někdy říkal něco takového a používal tato slova.

„A jak se stopují vlastní slabosti, Gordo?“

„Stejně jako když stopuješ svou kořist. Objevuješ svoje návyky tak dlouho, dokud neznáš všechno, co tvá slabost provádí a jak to dělá. Potom po ní vyjedeš a vylovíš ji jako králíka z klece.“

Tohle mě don Juan učil v souvislosti s běžnými, mechanickými návyky, ale v duchu hlavní zásady, že lovec si stále musí všechno uvědomovat. La Gorda tuto zásadu chápala a uplatňovala mnohem pragmatičtěji než já.

Don Juan tvrdil, že každý návyk je svou podstatou „dělání“ a že dělání potřebuje všechny náležitosti, aby mohlo fungovat. Pokud mu některá část chybí, dělání se rozpadá. Děláním měl don Juan na mysli každou souvislou řadu smysluplných úkonů. Jinými slovy, aby návyk mohl být živou činností, potřebuje všechny úkony, z nichž se skládá.

La Gorda mi pak popsala, jak vystopovala svou vlastní slabost, a sice přejídání. Nagual prý jí doporučil, aby se nejdříve zabývala tím, co je na jejím zlovyku nejvýraznější. To bylo spojeno s prací v prádelně. Když roznášela prádlo od domu k domu, vždycky snědla všechno, co jí zákazníci dali. Čekala, že jí Nagual bude radit, co má dělat, ale on prý se jen smál, utahoval si z ní a tvrdil, že sotva by něco takového vyřkl, okamžitě by se začala rvát, aby to nemusela dělat. Lidé prý jsou už takoví. Mají strašně rádi, když jim někdo říká, co mají dělat, ale ještě radši se perou za to, aby nemuseli dělat, co jim bylo doporučeno. Tím prý zabřednou především do nenávisti vůči tomu, kdo jim radí.

Několik let prý vůbec nevěděla, jak má svou slabost stopovat, až se jí jednou udělalo špatně. Najednou už měla dost toho, jak je tlustá. A tak třiadvacet dnů odmítala jíst. Tímto počinem poprvé přerušila svou fixaci na jídlo. Potom ji napadlo vycpat si ústa houbou, aby jí zákazníci uvěřili, že má zanícený zub a nemůže jíst. Tenhle figl nezapůsobil pouze na zákazníky, kteří jí přestali dávat jídlo, ale i na ni samu, protože žvýkala houbu a měla pocit, že jí. La Gorda se smála, když mi vyprávěla, jak roky chodila s pusou vycpanou houbou, dokud se úplně nezbavila svého návyku přejídat se.

„A to stačilo, aby ses toho návyku zbavila?“

„Ne. Naučila jsem se také jíst jako bojovník.“

„A jak jí bojovník?“

„Bojovník jí potichu a pomalu. A najednou sní jen velmi málo. Já jsem dřív při jídle mluvila a jedla jsem velmi rychle, takže jsem na posezení snědla spousty jídla. Nagual mi říkal, že bojovník najednou sní jen tak čtyři sousta. Teprve po chvíli si vezme další čtyři sousta a tak dále.“

"Bojovník: také denně nachodí spousty kilometrů. Moje slabost pro přejídání mi nikdy nedovolila chodit. Zbavila jsem se jí tak, že jsem každou hodinu snědla jen čtyři sousta a přitom jsem hodně chodila. Někdy jsem prochodila celý den i noc. Tím jsem se také zbavila tuku na hýždích."

Zasmála se, když si vzpomněla na přezdívkou, kterou jí dal don Juan.

„Ale k tomu, aby ses zbavil svých slabostí, je nestačí jenom sto povát. Stopovat bys je klidně mohl až do soudného dne, a nic by se ani za mák nezměnilo. Právě proto mi Nagual nechtěl říct, co mám dělat. Aby byl bojovník bezchybným stopařem, potřebuje totiž mít cíl.“

La Gorda mi líčila, jak dřív žila ze dne na den. Než se setkala s Naguaem, neměla nic, nač by se těšila. Neměla žádné naděje, žádné sny ani touhy, nic si nepřála. Ale příležitost se najíst jí byla

vždycky dostupná. Z jakéhosi důvodu, který nedovede pochopit, měla v životě každý den dostatek jídla. Vlastně ho měla tolik, že v jeden čas dokonce vážila téměř sto deset kilogramů.

„Jídlo bylo to jediné, co mě v životě opravdu těšilo," vzpomínala la Gorda. „A kromě toho jsem se nikdy nepovažovala za doopravdy obézní. Myslela jsem si, že jsem docela hezká a že se lidem docela líbím taková, jaká jsem. Všichni mi totiž říkali, že vypadám zdravé.

Nagual mi řekl něco velmi zvláštního. Prý mám obrovské množství osobní síly, a právě proto jsem prý vždycky dokázala dostat jídlo od přátel, zatímco moji příbuzní u nás doma hladověli.

Každý má něco, nač má dost osobní síly. U mě šlo tedy o to, abych svou osobní sílu převedla z jídla na cíl bojovníka."

„A jaký je to cíl, Gordo?" zeptal jsem se napůl žertem.

„Vstoupit do druhého světa," usmála se doširoka a předstírala, že mě chce klouby prstů poklepat na temeni hlavy, jak to dělával don Juan, když měl dojem, že se oddávám své slabosti.

Na psaní už bylo málo světla. Chtěl jsem, aby mi přinesla svítilnu, ale stěžovala si, že je příliš unavená a že se musí trochu vyspat, než přijdou sestřičky.

Odešli jsme do přední místnosti. La Gorda mi dala přikrývku. Sama se zabalila do jiné a okamžitě usnula. Seděl jsem opřený zády o zeď, ale cihlový povrch postele byl velmi tvrdý, i když na něm byly prostřeny čtyři slaměné rohože. Bylo mnohem pohodlnější si lehnout. Jakmile jsem se natáhl, ihned jsem usnul.

Najednou mě probudila nesnesitelná žízeň. Chtěl jsem se jít do kuchyně napít vody, ale ve tmě jsem nemohl najít cestu. Vedle sebe jsem nahmatal la Gordu, zachumlanou do deky. Párkrát jsem jí zatřásl a požádal ji, aby mi pomohla sehnat trochu vody. Zabuřela pár nesrozumitelných slov. Zřejmě spala tak tvrdě, že se nechtěla probudit. Opět jsem s ní zatřásl

a najednou se probudila. Jenomže to nebyla la Gorda. To, čím jsem třásl, na mě zařvalo drsným mužským hlasem, abych byl zticha. Na místě la Gordy ležel nějaký muž! Okamžitě jsem propadl neovladatelnému strachu. Vyskočil jsem z postele a hnál se k předním dveřím. Ale můj orientační smysl byl zrovna mimo provoz, a tak jsem skončil v kuchyni. Popadl jsem svítilnu a zapálil ji, jak nejrychleji jsem dovedl. V tu chvíli vyšla ze zadního přístavku la Gorda a ptala se, co se děje. Nervózně jsem jí řekl, co se stalo. Zdálo se, že je z toho sama trochu vyvedena z míry. Ústa měla otevřená a v očích jí chyběl obvyklý lesk. Energicky potřásla hlavou. Tím očividně nabyla znovu své čipernosti. Vzala svítilnu a šli jsme do předního pokoje.

V posteli nikdo nebyl. La Gorda rozžehla další tři svítilny. Vypadala dost ustaraně. Řekla mi, abych zůstal, kde jsem. Potom otevřela dveře do jejich pokoje. Všiml jsem si, že odtamtud vychází světlo. Pak dveře zavřela a věcně mi oznámila, abych si nedělal starosti, že to nic není, že mi přichystá něco k jídlu. Uvařila rychlostí a výkonností kuchaře, připravujícího minutky. Uvařila také horkou čokoládu s kukuřicí. Seděli jsme naproti sobě a jedli v naprostém mlčení.

Byla studená noc. Vypadalo to na déšť. Tři petrolejky, které la Gorda přenesla do jídelního koutu, vrhaly žlutavé, velmi uklidňující světlo. La Gorda vzala pár prkenných tabulí, naskládaných na podlaze u zdi, a kolmo je zasunula do hluboké drážky v trámu, podpírajícím střešní krovky. Na podlaze desky přidržovala dlouhá škvíra, rovnoběžná s trámem. Takto vznikla přenosná stěna, která uzavírala jídelní kout.

„A kdo to byl v té posteli?“ zeptal jsem se.

„V posteli vedle tebe byla Josefina, kdo jiný,“ odpověděla, jakl by vychutnávala každé slovo. Potom se zasmála. „Na takové vtípky je Josefina mistr. Chvilku jsem si myslela, že je to někdo jiný, ale pak jsem zachytila pach jejího těla. Mívá ho, když provádí ty svoje kousky.“

„A o co se to snažila? Chtěla mě snad vyděsit k smrti ?“

„No, víš, nemají tě zrovna v oblibě,“ odpověděla la Gorda. „Vůbec se jim nelíbí, když je někdo vykolejí z cesty, kterou dobře znají. A jsou strašně nerady, že Soledad odchází. Nechtějí pochopit, že z tohoto kraje odcházíme všichni. Zdá se, že náš čas se naplnil. Dnes jsem to poznala. Když jsem vyšla ven, měla jsem pocit, že mě ty holé kopce už unavují. Nikdy jsem nic takového nepocítila, až dnes.“

„A kam půjdete?“

„Ještě nevím. Ale zdá se, že to závisí na tobě. Na tvé síle.“

„Na mně? A jak, Gordo?“

„Vysvětlím ti to. Ten den, než jsi přijel, jsme jely se sestřičkami do města. Chtěly jsme tě tam najít, protože jsem ve snění měla velmi zvláštní vidění. V tom vidění jsem byla ve městě s tebou. Viděla jsem tě tak jasně, jako tě vidím teď. Tys nevěděl, kdo jsem, ale mluvil jsi se mnou. Něco jsi říkal, ale já jsem ti nerozuměla. Do tohoto vidění jsem se vrátila třikrát, jenomže jsem ve snění neměla dost síly abych porozuměla, co mi říkáš. Domnívala jsem se, že mě to vidění vybízí, abych šla do města a spoléhala, že tě tam má síla najde. Byla jsem si jistá, že už jsi na cestě.“

„A věděly sestřičky, proč je bereš do města?“ zeptal jsem se. „Nic jsem jim neřekla. Prostě jsem je tam vzala. Celé dopoledne jsme se toulaly po ulicích.“

Její slova ve mně vyvolala zvláštní rozpoložení. Celým tělem mi v křečích projíždělo nervové rozrušení. Musel jsem se zvednout a chvíli chodit. Pak jsem se znovu posadil a řekl jí, že jsem byl ve městě ve stejný den, že jsem se celé odpoledne toulal po tržišti a hledal dona Juana. Upřeně na mě hleděla s otevřenou pusou.

„Určitě jsme kolem sebe prošli,“ povzdechla si. „Byly jsme na trhu a v parku. Většinu odpoledne jsme proseděly na schodech do kostela, abychom na sebe neupoutaly pozornost.“

Hotel, kde jsem se ubytoval, stál takřka vedle kostela. Vzpomněl jsem si, že jsem tam dlouho postával a díval se na lidi na schodech do kostela. Měl jsem absurdní představu, že don Juan s donem Genarem budou právě mezi nimi, že tam budou sedět jako žebráci, aby mě překvapili.

„A kdy jste odešly z města?“ zeptal jsem se.

„Asi kolem páté. Zamířily jsme pak na Nagualovo místo v horách.“

I já jsem si byl jist, že don Juan odešel před soumrakem. Nyní jsem velmi jasně pochopil, proč jsem měl takový pocit po celou tu dobu, kdy jsem hledal dona Juana. Ve světle toho, co mi právě la Gorda řekla, jsem musel přehodnotit svoje stanovisko. Bylo by příliš pohodlné vysvětlovat si jistotu, s níž jsem cítil, že don Juan je v ulicích města, jako iracionální očekávání, jako důsledek toho, že jsem ho tam v minulosti vždycky nacházel. La Gorda totiž opravdu ve městě byla a skutečně mě tam hledala. Svým temperamentem byla bytostí donu Juanovi nejbližší. A já jsem měl celou tu dobu pocit, že tam don Juan je. La Gorda tedy vlastně jen potvrdila něco, co moje tělo vědělo bez nejmenšího stínu pochybností.

Když jsem jí podrobně vyprávěl o svém rozpoložení onoho dne, všiml jsem si, že se jí tělo nervózně chvěje.

„Co by se stalo, kdybys mě našla?“ zeptal jsem se.

„Všechno by bylo jinak,“ odpověděla. „Kdybych tě byla našla, pro mě by to znamenalo, že mám dost síly, abych se pohnula kupředu. Proto jsem také vzala sestřičky s sebou. Všichni, tedy ty, já i sestřičky, bychom byli odešli hned toho dne.“

„A kam, Gordo?“

„Kdo ví. Kdybych byla měla sílu té najít, měla bych také sílu to poznat. Ale teď je řada na tobě. Možná budeš mít dost síly ty, abys poznal, kam máme jít. Chápeš, co chci říct?“

Najednou mě zaplavil hluboký smutek. Snad ještě nikdy jsem tak pronikavě nepocítil zoufalství své lidské křehkosti a dočasnosti. Don Juan vždycky tvrdíval, že naše zoufalství

zazené jedině vědomí vlastní smrti. Smrt hraje ústřední roli v čarodějském uspořádání věcí. Don Juan byl přesvědčen, že uvědomování si vlastní smrti je to jedině, co nám dává sílu vydržet tíživý tlak a bolest života a strachu z neznámého. Ale nikdy mi nedokázal říci, jak dostat toto uvědomování do popředí. Pokaždé, když jsem se ho ptal, tvrdil, že rozhodujícím činitelem je jedině moje volba a nic jiného. Jinými slovy, že se musím sám rozhodnout, jestli přiměřu svoje vědomí k tomu, aby bylo svědkem mých činů. Myslel jsem si, že to tak dělám. Ale v konfrontaci s la Gordiným odhodláním mě najít a odejít se mnou, jsem si uvědomil, že kdyby mě byla tehdy ve městě našla, nikdy bych se už nevrátil domů a už nikdy bych neviděl ty, které považuji za své blízké. Na to jsem nebyl připraven. Byl jsem připraven umřít, ale nikoliv zmizet při plném vědomí na zbytek života, zmizet bez hněvu a lítosti. Opustit to, k čemu chovám ty nejvřelejší city.

Takřka v rozpacích jsem la Gordě řekl, že nejsem takový bojovník, abych byl hoden síly, jaká je zapotřebí k vykonání činu tohoto charakteru, že nejsem bojovník, jenž by dokázal odejít na vždycky, jenž by věděl, kam má jít a co má dělat.

„Jsme jenom lidi," povzdechla si. „Kdo ví, co nás čeká a jaký druh síly možná máme?"

Řekl jsem jí, že jsem až moc smutný z toho, že bych měl takhle odejít. Změny, kterými procházejí čarodějové, jsou příliš drastické a příliš definitivní. Vylíčil jsem jí, s čím se mi svěřil Pablito, jak nesnesitelný má smutek z toho, že ztratil matku.

„Takovými pocity se živí lidská forma," připomněla la Gorda suše. „Celé roky jsem se litovala, sebe i svoje malé děti. Nedokázala jsem pochopit, jak může být Nagual tak krutý, jak po mně vůbec může chtít, abych udělala to, co jsem udělala: abych opustila svoje děti, zničila je a zapomněla na ně."

Několik let jí prý trvalo, než pochopila, že i Nagual se musel rozhodnout, jestli opustí lidskou formu. Nebyl krutý,

jenom prostě přestal mít lidské city. Pro něj bylo všechno naroveň. Přijal svůj osud. V tomto smyslu má Pablito, a vlastně i já, problém v tom, že jsme svůj osud nepřijali. La Gorda pohrdavě prohlásila, že Pablito pláče, že ztratil maminku, že už nemá svou Manuelitu, především tehdy, když si má sám uvařit. Vybízela mě, abych si prý jen vzpomněl, jaká bývala Pablitova matka, jak ta stará a hloupá žena neznala nic jiného, než Pablitovi posluhovat. Všichni si prý myslí, že je zbabělec, protože se neumí radovat z toho, že se jeho služka Manuelita stala čarodějkou Soledad, která by ho dokázala zabít a zašlápnout jako štěnici.

La Gorda se dramaticky zvedla a naklonila přes stůl, až se čelem málem dotýkala mého.

„Nagual říkal, že Pablito má neobyčejné štěstí: Matka se synem bojuje o jednu a tutéž věc. Kdyby nebyl takový zbabělec, přijal by svůj osud a postavil by se Soledad jako bojovník, bez strachu a nenávisti. Nakonec by zvítězil ten nejlepší a všechno by si pak vzal. I kdyby zvítězila Soledad, měl by se Pablito radovat ze svého osudu a přát jí jenom dobré. Ale takové štěstí umí prožívat jenom skutečný bojovník.“

„A jak to všechno bere doña Soledad?“

„Nepoddává se svým pocitům,“ odpověděla la Gorda a opět si sedla. „Byla daleko připravenější přijmout svůj osud než kdokoliv z nás. Než jí Nagual pomohl, byla na tom mnohem hůř než já. Já jsem byla alespoň mladá, ale ona už byla stará herka, tlustá a utahaná, a prosila smrt, aby si už pro ni přišla. Ale teď se s ní smrt bude muset utkat, než ji dostane.“

Pro mě bylo velikou záhadou, jakou roli sehrál rozměr času v proměně doni Soledad. Pamatuji si, že jsem ji naposledy viděl ani ne před dvěma roky, a tehdy to pořád ještě byla ta tlustá stará paní, jakou jsem vždycky znával. Řekl jsem to la Gordě a ona mi vysvětlila, že když jsem byl naposledy u doni Soledad, stále jsem podléhal dojmu, že ten

dům je Pablitův. Nagual je prý tenkrát vedl k tomu, aby dělali, že je všechno při starém. Doña Soledad mě zdravila z kuchyně jako vždycky, ale tváří v tvář jsem ji ve skutečnosti nespatriil. Lidia, Rosa, Pablito i Nestor sehráli svou roli dokonale, takže jsem nepoznal, čím se ve skutečnosti zabývají.

„Ale proč se s tím vším vůbec Nagual namáhal, Gordo?“

„Šetřil si tě pro něco, co mi dosud není jasné. Záměrně tě držel stranou nás všech. On i Genaro mi říkali, že nikdy nesmím ukázat svou tvář, když jsi nablízku.“

„A říkali to také Josefině?“

„Ano. Ale ona je bláznivá a nedokáže se udržet. Chtěla si na tobě zkoušet svoje triky. Všude za tebou chodila, a tys o tom nikdy nevěděl. Jednou v noci, když tě vzal Nagual do hor, tě ve tmě málem shodila do strže. Nagual ji odhalil v posledním okamžiku. Ona to nedělá proto, že by byla zlomyslná nebo zlá, ale protože ji těší, že to umí. To je její lidská forma. Dokud ji neztratí, bude pořád taková. Už jsem ti říkala, že jsou všichni trošku praštění, všech šest. Tohle musíš mít neustále na paměti, aby ses nechtyl do jejich sítí. A kdyby ses přesto chytil, nesmíš se na ně zlobit. Nemůžou si pomoci.“

Chvíli mlčela. Postřehl jsem takřka neznatelný náznak zachvění v jejím těle. Oči se jí rozostřily a ústa poklesla, jako kdyby uvolnila čelistní svaly. Zaujatě jsem ji pozoroval. Dvakrát, třikrát potřásla hlavou.

„Právě jsem něco viděla. Ty jsi úplně stejný jako sestřičky a Genarové.“

Tiše se začala smát. Neříkal jsem nic. Chtěl jsem, aby se vyjádřila sama, bez mého zasahování.

„Všichni se na tebe zlobí, protože jim pořád ještě nedošlo, že nejsi v ničem jiný než oni. Berou tě jako Naguala a nechápou, že se oddáváš svým slabostem, stejně jako oni svým.“

Vysvětlovala, že Pablito fňuká a stěžuje si. Rád prý si hraje na slabocha. Benigno zas dělá, že se stydí a nemůže otevřít oči. Nestor si hraje na moudrého, který všechno ví. Lidia ze sebe dělá tvrdou ženskou, která každého zdrtí pohledem. Josefina je cvok a nelze jí věřit. Rosa je zas holka náladová a pojídá komáry za to, že štípou. A já zas prý jsem blázen, který přijel z Los Angeles s papírovým blokem a spoustou nepatřičných dotazů. A všichni jsme prý strašně rádi tím, čím jsme.

„Já jsem kdysi byla ženská tlustá a smradlavá," pokračovala po odmlce. „Bylo mi jedno, že mě všichni kopou jako psa, jenom když jsem nemusela být sama. To zas byla moje forma.

Budu muset všem povědět, co jsem u tebe viděla, aby je tvoje činy neurážely."

Nevěděl jsem, co na to říci. Cítil jsem, že má nepochybně pravdu. Důležité však pro mě nebylo, zda je na místě to, co říká, jako spíš fakt, že jsem byl svědkem toho, jak dospěla ke svému nepochybné-mu závěru.

„A jak jsi to všechno viděla?" zeptal jsem se jí.

„Prostě to ke mně přišlo."

„A jak to k tobě přišlo?"

„Cítila jsem, jak mi do temene přichází pocit vidění, a potom už jsem věděla to, co jsem ti právě řekla."

Naléhal jsem, aby mi do všech podrobností popsala pocit vidění, jenž tu naznačuje. Vyhověla mi teprve po chvíli váhání a popsala mi svědivý pocit, který jsem si začal uvědomovat při konfrontacích s doňou Soledad a sestřičkami. La Gorda říkala, že u ní ten pocit začíná na temeni hlavy, pak jde dolů po zádech, kolem pasu až do lůna. Cítí ho v těle jako stravující svědění, které se proměňuje v poznání. Tímto způsobem poznala, že lpím na své lidské formě stejně jako ostatní, pouze s tím rozdílem, že moje konkrétní cesta je jim nepochopitelná.

„A slyšíš nějaký hlas, který ti to říká?"

„Ne. Všechno, co jsem ti o tobě řekla, jsem prostě viděla.“

Chtěl jsem se jí ještě zeptat, jestli mě viděla, jak se třeba něčeho držím, ale pak jsem od toho radši upustil. Nechtěl jsem se oddávat svému obvyklému způsobu jednání. A mimo to jsem už věděl, co má na mysli, když říká, že „vidí“. Totéž se přihodilo i mně, když jsem byl s Rosou a Lidií. Najednou jsem „věděl“, kde bydlí, a žádné vidění jejich domu jsem neměl. Prostě jsem jen cítil, že to vím.

Zeptal jsem se, jestli také cítí ten suchý zvuk, jako by jí dole v krku praskla dřevěná trubka.

„Nagual nás všechny učil, jak dostat ten pocit do temene hlavy, ale ne všichni to umí. Za hrdlem je ten zvuk ještě těžší. Nikdo z nás ho ještě nikdy nepocítil. Je divné, že ty ho cítíš, ačkoliv jsi pořád prázdný.“

„A jak ten zvuk funguje?“ zeptal jsem se. „A co to je?“

„Ty sám to víš lépe než já. Co víc ti můžu říct?“ odpověděla chraptivým hlasem.

Zdálo se, že sama sebe přistihla při netrpělivosti. Krotce se usmála a sklopila hlavu: „Připadám si hloupě, když ti říkám, co už sám víš. To mi dáváš všechny tyhle otázky proto, že si chceš ověřit, jestli jsem opravdu ztratila formu?“

Vysvětloval jsem jí, že jsem zmatený, protože mám pocit, že vím, co to je za zvuk, ale přesto je to, jako bych o něm nic nevěděl, protože něco vědět pro mě znamená, že to musím umět vyjádřit slovy. Ale v tomto případě ani nevím, jak bych o tom mohl začít mluvit. A tak vyptávat se jí v naději, že mi její odpovědi nějak pomůžou, je to jediné, čeho jsem schopen.

„Ale s tím zvukem ti pomoci nemůžu,“ prohlásila.

Najednou jsem pocítil nesmírnou nevoli. Řekl jsem jí, že jsem zvyklý jednat s donem Juanem a že ho teď potřebuji víc než kdy jindy, aby mi to všechno vysvětlil.

„Stýská se ti po Nagualovi?“

Přikývl jsem. Dokud jsem se nevrátil do jeho kraje, ani jsem si neuvědomoval, jak moc ho postrádám.

„Chybí ti, protože pořád lpíš na své lidské formě," zasmála se, jako by měla z mého smutku potěšení.

„Copak tobě nechybí, Gordo?"

„Ne. Mně ne. Já jsem on. Celá moje světelnost se změnila. Jak by mi mohlo chybět to, co jsem já sama?"

„A jak je tvoje světelnost jiná?"

„Lidská bytost, ostatně každá živá bytost, má světle žlutou záři. Zvířata jsou žlutá, lidé jsou bledší. Ale čaroděj má barvu jantarovou, jako čirý med, prozářený slunečním světlem. Některé čarodějky jsou nazelenalé. Nagual říkal, že ty jsou nejmocnější a taky nejobtížnější."

„A jakou barvu máš ty, Gordo?"

„Jantarovou, jako ty i všichni ostatní. Tak mi to alespoň říkal Nagual s Genarem. Já sama jsem se nikdy neviděla, ale ostatní jsem viděla všechny. Všichni máme jantarovou barvu. A všichni, vyjma tebe, vypadáme jako náhrobní kámen. Průměrní lidé jsou jako vajíčko, proto jim také Nagual říká světelná vejce. Čarodějové nemění pouze barvu své světelnosti, ale i svůj tvar. Jsme jako náhrobky, jen s tím rozdílem, že jsme oblí na obou koncích."

„A já mám pořád tvar vajíčka, Gordo?"

„Ne. Ty máš taky tvar jako náhrobek, jenomže máš uprostřed ošklivou skvrnu, která nezáří. A dokud ji budeš mít, nebudeš moct létat jako čarodějové, jak jsem pro tebe létala včera v noci. A nebudeš moct ani opustit svou lidskou formu."

Zapletl jsem se do vášnivého sporu, ani ne tak s ní, jako sám se sebou. Trval jsem na tom, že jejich přístup k tomu, jak získat onu údajnou celistvost, je prostě nehoráznost. Křičel jsem na ni, že u mě rozhodně neobstojí tvrzení, že by se člověk měl obrátit zády vůči vlastním dětem jen proto, že usiluje o ten nejmlhavější ze všech možných cílů, totiž vstoupit do světa nagualu. Byl jsem tak absolutně přesvědčen, že mám pravdu, že jsem se nechal unést, a rozhněvaně jsem

na ni křičel. Můj výbuch ji však ani v nejmenším nevyvedl z míry.

„To nemusí dělat všichni," prohlásila. „Jenom čarodějové, kteří chtějí vstoupit do jiného světa. Spousta dobrých čarodějů vidí, a přitom nejsou úplní. Být úplný, celý, to je jenom pro nás Toltéky.

Vezmi si například Soledad. Lepší čarodějkou bys nenašel, a přitom je neúplná. Měla dvě děti. Jedno dítě byla holčička, ale ta naštěstí pro Soledad umřela. Nagual říkal, že ostří ducha člověka, který umře, se vrací k dárci, to znamená, že se toto ostří vrací k rodičům. Jestliže jsou dárcové mrtví a ta osoba má děti, pak přechází ostří na dítě, které je úplné. A jsou-li úplné všechny děti, ostří dostane to z nich, které má sílu, tedy nikoliv nutně to nejlepší nebo nejpilnější. Když například zemřela Josefinina matka, její ostří přešlo na největšího blázna ze všech, na Josefinu. Mělo přejít na jejího bratra, který je odpovědný člověk a dřič, ale Josefinina měla větší sílu než její bratr. Soledadina dcera zemřela bezdětná, a tak Soledad dostala posilu, která jí zakryla polovinu díry. A teď má jen jedinou naději, jak ji zaplnit zcela, a sice že zemře Pablito. Ale ve stejném duchu má velikou naději i Pablito. Bude posílen, jestliže zemře Soledad."

Zcela nevybíravými slovy jsem ji upozornil, že to, co mi tu vykládá, je mi odporné a přímo mě to děsí. Souhlasila, že mám pravdu. Přiznala se, že sama kdysi byla přesvědčena, že tento postoj čarodějů je ta nejhnusnější možná věc. Podívala se na mě lesklýma očima. V jejím širokém úsměvu bylo cosi zlovolného.

„Nagual mi říkal, že všemu rozumíš, ale nic s tím nechceš dělat," řekla tiše.

Znovu jsem se s ní začal přít. Prohlásil jsem, že to, co o mně Nagual říkal, nemá vůbec nic společného s mým odporem konkrétně k tomuto postoji, o kterém právě mluvíme. Dal jsem jí jasně na srozuměnou, že mám rád děti a že k nim chovám tu nejhlubší úctu, že velmi hluboce soucítím

s jejich bezmocností v tom strašlivém světě kolem. Vůbec si nedovedu představit, že bych kdy mohl nějak ublížit dítěti, a to z žádného důvodu.

„Tohle pravidlo si nevymyslel Nagual," bránila se. „To pravidlo se tvoří někde tam. Nedělá ho člověk."

Hájil jsem se, že se na ni ani na Naguala nezlobím, ale že se s ní přu v abstraktním smyslu, protože nejsem schopen dohlédnout až do dna, jaký to má všechno význam.

„Význam to má ten, že potřebujeme všechno svoje ostří, abychom mohli vstoupit do druhého světa, potřebujeme všechnu svou sílu, úplnou celistvost," řekla la Gorda. „Já jsem bývala věřící. Mohla bych ti odříkat, co všechno jsem dřív pořád opakovala, aniž bych vůbec chápala, co to znamená. Přála jsem si, aby moje duše vstoupila do království nebeského. A to chci pořád, jenomže teď jinou cestou. Království nebeské je svět nagualu."

Proti náboženským souvislostem, které tu naznačovala, jsem protestoval ze zásady. Zvykl jsem si, že don Juan se tímto tématem nikdy nezabýval. La Gorda mi však velmi klidně vysvětlovala, že nevidí žádné rozdíly v životním stylu mezi námi a skutečnými řeholnicemi nebo kněžími. Zdůraznila, že právě řeholnice a mnichové jsou obvykle nejen úplní, ale dokonce se ani neoslabují sexuální činností.

„Nagual říkal, že právě z tohoto důvodu nikdy nebudou vyhlazeni, byť by se je snažil vymýtit kdokoliv," pokračovala. „Ti, kdo je pronásledují, jsou vždycky prázdní. Nemají takovou životní sílu, jakou mají praví řeholníci. Měla jsem Naguala ráda za to, že to řekl. Vždycky budu fandit jeptiškám a kněžím. Jsme stejní. vzdali jsme se světa, a přece v něm žijeme. Z jeptišek a mnichů by byli skvělí létaví čarodějové, kdyby jim někdo řekl, že to můžou dělat."

V duchu se mi vynořila vzpomínka, jaký obdiv choval můj otec s dědečkem k Mexické revoluci. Nejvíce obdivovali právě snahu vymýtit církev. Můj otec zdědil tento postoj od svého otce a já jsem ho zas měl od nich obou. Byla v tom

jakási naše spřízněnost. Jednou z prvních věcí, kterou v mé osobnosti don Juan nahledal, byla právě tato spřízněnost.

Jednou jsem donu Juanovi vykládal, co jsem slýchal celý život, jako kdybych pronášel svůj vlastní názor. Bylo to něco v tom smyslu, že oblíbeným manévrem církve je snaha udržovat nás v nevědo mosti. Jako by se tenkrát moje výroky dotkly nitky, kterou měl v sobě ukrytou někde hluboko. Okamžitě jsem pomyslel na staletí útisku, která museli Indiáni vytrpět.

„Ti mizerové," rozhorlil se don Juan. „Drží mě v nevědomosti a tebe také."

Okamžitě jsem postřehl jeho ironii a oba jsme se smáli. Tento svůj postoj jsem vlastně nikdy pořádně nezkoumal. Moc jsem ho nebral, ale neměl jsem nic jiného, co bych si místo něj dosadil. Pověděl jsem donu Juanovi o svém dědečkovi a otci a o jejich názorech na náboženství, které zastávali jako praví liberálové.

„Nezáleží na tom, co kdo říká nebo dělá," řekl don Juan. „Ty sám musíš být bezchybný. Boj probíhá přímo tady, v téhle hrudi," poplácal mě jemně na prsou.

„Kdyby se tvůj dědeček nebo otec snažili být bezchybnými bojovníky," pokračoval, „neměli by vůbec čas na malicherné bojůvky. Na to, abys porazil hloupost, která je v nás, potřebuješ veškerý čas i všechnu energii. A jedině na tom záleží. Ostatní není vůbec důležité. Nic z toho, co tvůj dědeček nebo otec říkali o církvi, jim neprospívalo. Naproti tomu být bezchybným bojovníkem, to ti dá elán a životní sílu i mládí. Takže je vhodné, aby sis sám moudře vybral."

Zvolil jsem si bezchybnost a prostotu života bojovníka. A vzhledem k této volbě jsem měl pocit, že musím brát la Gordina slova nanejvýš vážně. To mi však připadalo ještě hrozivější než to, co prováděl don Genaro. Kdysi mě děsival v rovině velmi hluboké. I když jeho skutky naháněly děs a hrůzu, přesto se vstřebaly ve vnitřně soudržných a nepřetržitých souvislostech jejich učení. La Gordina slova i

činy byly pro mě jiným druhem ohrožení, byly čímsi konkrétnější a skutečnější.

La Gorda se chvíli chvěla. Při chvění, které jí ve vlnách probíhalo tělem, se jí v křeči stahovaly svaly na ramenu i pažích. S nepříjemnou ztuhlostí se chytila okraje stolu. Potom se uvolnila a byla zase jako obvykle.

Usmála se na mě. Měla oslnivé oči i úsměv. Oznámila mi jakoby mimochodem, že právě „viděla“, jaké mám dilema.

„Nemá smysl zavírat oči a předstírat, že nechceš nic dělat nebo že nic nevíš," dodala. „To možná platí na druhé, ale na mě ne. Teď už vím, proč mi Nagual uložil, abych ti to všechno řekla právě já. Já totiž nejsem nikdo. Ty obdivuješ veliké lidi a Nagual s Genarem byli ze všech největší."

Zarazila se a bedlivě si mě prohlížela. Zřejmě čekala, jak budu reagovat na její slova.

„Pořád jsi zápasil s tím, co ti říkali Nagual s Genarem," pokračovala. „Proto jsi pozadu. A rval ses s nimi, protože byli tak skvělí. To je tvůj způsob. Ale proti tomu, co ti říkám já, se bouřit nebudeš, protože ke mně nemůžeš vzhlízet. Já jsem ti rovna, já jsem v tvém kruhu. Ty se rád pereš s těmi, kdo jsou lepší než ty. Přít se o moje postoje a se mnou pro tebe moc neznamená. Takže ti dva d'áblové tě nakonec dostali skrze mě. Chudáčku Nagualku, tuhle hru prohrál."

Přistoupila ke mně a šeptala mi do ucha, že prý jí Nagual také radil, aby se mi nikdy nesnažila sebrat blok na psaní, protože by to bylo stejně nebezpečné jako rvát hladovému psovi kost z tlamy.

Objala mě, hlavu mi položila na rameno a tiše, měkce se smála.

Byl jsem z jejího „vidění" celý tumpachový. Věděl jsem, že má naprostou pravdu. Dokonale mě uzemnila. Dlouho mě držela v náručí a hlavou se o mě opírala. Blízkost jejího těla něčím velmi uklidňovala. V tomto ohledu byla úplně jako don Juan. Vyzařovala z ní síla, přesvědčivost a cíl. Mýlila se, když říkala, že ji nemůžu obdivovat.

„Nechme toho," řekla znenadání. „Pojďme si radši promluvit o tom, co budeme muset dělat dneska v noci."

„A co přesně budeme v noci dělat, Gordo?"

„Máme poslední schůzku se sílou."

„Zase další strašná bitva?"

„Ne. Sestřičky ti jenom něco ukážou, a tím se tvoje návštěva završí. Nagual mi říkal, že potom můžeš odjet a třeba se už nikdy nevrátit. Taky se však můžeš rozhodnout, že zůstaneš s námi. Ať tak nebo tak, sestřičky ti musí ukázat svoje umění. Umění snivců."

„A co je to za umění?"

„Genaro mi vyprávěl, jak se tě pořád dokola pokoušel obeznámit s uměním snít. Ukázal prý ti svoje druhé tělo, svoje tělo snění. Jednou tě dokonce přiměl být současně na dvou místech, ale tvoje prázdnota ti znemožnila vidět, co ti ukazoval. Jako kdyby všechno jeho úsilí zas vyšlo ven tou dírou v tvém těle.

Teď, jak se zdá, je to jinak. Genaro udělal ze sestřiček snivce a dnes v noci ti předvedou jeho umění. V tomto ohledu jsou sestřičky opravdu Genarovými dětmi."

To mi připomnělo, že i Pablito se zmínil o tom, že jsme dětmi obou, že jsme Toltékové. Zeptal jsem se, co to znamená.

„Nagual mi říkal, že v jazyce jeho dobrodince bývali čarodějové nazýváni Toltékové," vysvětlovala mi.

„A co to bylo za jazyk, Gordo?"

„To mi nikdy neřekl. Ale Genaro uměl mluvit jazykem, kterému nikdo z nás nerozuměl. A přitom my rozumíme čtyřem indiánským jazykům.

„A říkal i Genaro, že je Tolték?"

„On měl stejného dobrodince, a proto říkal tytéž věci."

Z la Gordiných odpovědí jsem si vyvodil, že toho o tomto tématu buď moc neví, anebo o tom se mnou nechce mluvit. Když jsem jí nadhodil, k čemu jsem dospěl, přiznala se, že tomu nikdy zvláště nevěnovala pozornost, a divila se, proč

tomu příkládám takový význam. A tak jsem jí v podstatě podal přednášku o etnografii středního Mexika.

„Čaroděj je Toltékem, když přijal mystéria stopařství a snění," prohlásila věčně. „Nagual s Genarem tato mystéria přijali od svého dobrodince a uchovávali je ve svém těle. My děláme totéž, a proto jsme Toltékové jako Nagual a Genaro.

Nagual tě učil stejně jako mě být nezaujatě klidný a oproštěný od vášní. Já jsem oproštěnější než ty, protože jsem bez formy. Ty máš pořád formu a jsi prázdný, takže se chytíš do každé pasti. Jednou ale budeš zase úplný a potom pochopíš, že Nagual měl pravdu. Říkal, že svět lidí se zmítá nahoru a dolů a lidé se v tom svém světě melou s ním, ale my jsme čarodějové, a proto jejich zmatky nejsou naše starost.

Uměním čarodějů je být vně toho všeho a zůstat nepovšimnut. Uměním čarodějů je především nikdy neplýtvat svou silou. Nagual mi říkal, že se vždycky necháš chytit na hlouposti, jako například teď. Tohle je tvůj problém. Jsem ji jista, že se teď budeš každého vyptávat na Toltéky, a přitom se vůbec nechystáš ptát se na naši pozornost."

Rozesmála se jasně a nakažlivě. Připustil jsem, že má pravdu. Vždycky mě fascinovaly drobné problémy. Řekl jsem jí, že je pro mě záhadou, v jakém smyslu používá slovo pozornost.

„Vždyť už jsem ti říkala, co mi Nagual řekl o pozornosti," připomněla mi. „Že svou pozorností udržujeme obrazy světa. Čaroděj se dá cvičit jen velmi obtížně, protože jeho pozornost je vždycky uzavřená a na něco zaměřená. Naproti tomu čarodějka je většinou otevřená a svou pozornost na nic nezaměřuje. Zejména v době menstruace. Nagual mi říkal a později i ukázal, že v té době opravdu můžu nechat svou pozornost odpoutat od obrazů světa. Jestliže nezaměřím pozornost na svět, svět se hroutí."

„A jak se to děje, Gordo?"

„To je velice jednoduché. Když žena menstruuje, nemůže zaměřovat pozornost. A to je ta trhlina, o které mluvil Nagual.

Místo aby se žena usilovně snažila koncentrovat, měla by se spíš od obrazů odpoutat upřeným zíráním na vzdálené hory nebo na vodu, třeba na řeku, nebo zíráním na mraky.

Jestliže se upřeně díváš otevřenýma očima, začne se ti motat hlava a oči se unaví, ale když se díváš očima přivřenýma a hodně přitom mrkáš a přecházíš očima od hory k hoře nebo od mraku k mraku, můžeš se dívat celé hodiny nebo i dny, je-li to nutné.

Nagual nás nechával sedět u dveří a dívat se na ty kulaté kopce naproti přes údolí. Někdy jsme tam seděli i několik dní, dokud se neobjevila trhlina."

Chtěl jsem se o tom ještě něco dozvědět, ale la Gorda zmlkla a spěšně si přisedla těsně vedle mě. Rukou mi dala znamení, abych poslouchal. Zaslechl jsem slabounký šelest a najednou do kuchyně vešla Lidia. Napadlo mě, že nejspíš spala ve svém pokoji a že ji probudil zvuk našich hlasů.

Z běžného oblečení západního stylu, které měla na sobě, když jsem ji viděl naposledy, se převlékla do dlouhých šatů, jaké tu v kraji nosí Indiánky. Přes ramena měla šál a byla bosá. Vůbec v těch šatech nevypadala starší a těžší, ale spíš naopak, skoro jako holčička, která si oblékla šaty starší ženy.

Přistoupila ke stolu a formálně pozdravila la Gordu slovy: „Dobrá večer, Gordo." Potom se obrátila ke mně a řekla: „Dobrá večer, Naguale."

Její pozdrav byl tak nečekaný a tón hlasu tak vážný, že jsem se málem rozesmál, ale postřehl jsem la Gordino varovné gesto, které vypadalo, jako by se levou rukou škrábala na temeni a měla prsty zaťaté jako drápy.

Odpověděl jsem tedy Lidii stejně jako la Gorda: „Dobrá večer i tobě, Lidio."

Lidia se posadila na konci stolu vpravo ode mě. Nevěděl jsem, jestli mám začít hovor nebo ne. Chystal jsem se něco říci, když mě la Gorda drcla kolenem do nohy a neznatelným pohybem obočí na značila, abych poslouchal. Znovu jsem uslyšel tlumený šustot dlouhých šatů, dotýkajících se podlahy,

a ve dveřích se objevila Josefina. Chvilíčku postála a potom přistoupila ke stolu. Pozdravila napřed Lidii, potom la Gordu a nakonec mě. Při pohledu na ni jsem nedokázal zachovat kamennou tvář. I ona měla na sobě dlouhé šaty a šál a také byla bosá, ale ty její šaty byly asi tak o tři až čtyři čísla větší, a ona si je vycpala tlustou vrstvou. Vypadala přímo absurdně: mladá a hubená tvářička s tělem až groteskně nafouklým.

Vzala lavici, postavila ji na levý konec stolu a posadila se. Všechny tři vypadaly nesmírně vážně. Seděly s nohama přitisknutýma k sobě a záda měly úplně rovná.

Znovu jsem uslyšel šustění šatů a objevila se Rosa. Oblečená byla jako ostatní a také byla bosá. Pozdravila stejně obřadně jako ostatní a přirozeně pozdravila také Josef inu. Všechny jí odpověděly stejně obřadně. Sedla si ke stolu naproti mně. Chvilí jsme všichni setrvali v naprosté tichosti.

Najednou promluvila la Gorda. Při zvuku jejího hlasu jsme všichni nadskočili. Ukázala na mě a oznámila, že Nagual jim teď ukáže svoje spojence, které přivolá do místnosti svým zvláštním voláním. Pokusil jsem se o vtip. Zažertoval jsem, že Nagual tady teď není, a proto ani nemůže žádné spojence přivolat. Čekal jsem, že se budou smát. La Gorda si zakryla tvář, ale sestřičky mě rozzlobeně provrtávaly pohledem. La Gorda mi přikryla ústa rukou a zašeptala, že je absolutně nutné, abych se zdržel podobných idiotských řečí. Podívala se mi přímo do očí a řekla, že musím přivolat spojence svým motýlím voláním.

Váhavě jsem se do toho dal. Ale sotva jsem začal, ihned mě ovládl duch chvíle a v několika vteřinách jsem zjistil, že ten zvuk vyluzuji s maximální soustředěností. Moduloval jsem jeho plynulost a řídil jsem vzduch, vyražený z plic tak, aby tremolo bylo co nejdelší. Znělo to velmi melodicky.

Zhluboka jsem se nadechl k nové sérii, ale okamžitě jsem se zarazil. Venku cosi odpovídalo na moje volání. Všude kolem domu se ozývaly chvějivé zvuky, dokonce i ze střechy.

Sestřičky vyskočily a schoulily se k la Gordě a ke mně jako vystrašené děti.

„Naguale, prosím tě, nevolej nic dovnitř," prosila mě Lidia.

Zdalo se, že dokonce i la Gorda je trochu vyděšená. Rukou mi rezolutně přikázala, abych přestal. Ale já jsem i bez toho neměl nejmenší úmysl pokračovat dál. Nicméně spojenci, ať už jako beztvaré síly nebo jako bytosti, už číhali za dveřmi, nezávisle na mém chvějivém trylkování. Znovu jsem pocítil ten nesnesitelný tlak jako předevečím v noci v domě dona Genara, tíhu, která se napírala do celého domu. Cítil jsem to v pupku jako svědění, jako nervozitu, která se záhy změnila v čirou fyzickou úzkost.

Tři sestřičky byly strachem bez sebe, zejména Lidia s Josefinou. Všechny mě obstoupily a držely se mě. Rosa zalezla pod stůl a hlavu mi tiskla mezi kolena. La Gorda stála za mnou, jak nejkliidněji dokázala. Po několika minutách dosáhly hysterie a strach těch tří děvčat enormních rozměrů. La Gorda se ke mně naklonila a zašeptala, že teď bych měl zavolat zase opačně a vyloudit zvuk, který spojence rozptýlí. Chvíli jsem tápal v obrovské nejistotě. Žádný jiný zvuk jsem totiž vůbec neznal. Ale pak se mi na temeni hlavy bleskově mihl pocit svědění a tělem projelo zachvění a zčistajasna se mi vybavilo zvláštní zapískání, které v noci vyluzoval don Juan a které se mě snažil naučit. Ukazoval mi ho jako prostředek, jak udržovat rovnováhu při chůzi a nesejít ve tmě ze stezky.

Zapískal jsem. Tlak v břišní krajině polevil. La Gorda se usmála a oddechla si. Sestřičky ode mě poodstoupily a začaly se chichotat, jako kdyby to všechno bylo jenom žertování. Mel jsem chuť oddat se teď dušezpytnému přemítání o tomto náhlém přesunu od spíše pří-jemné výměny zkušeností, kterou jsem měl s la Gordou, do této nebyvalé situace. Chvilku jsem uvažoval, jestli snad celá ta záležitost není jen trik z jejich strany, ale byl jsem příliš zesláblý. Měl jsem pocit, že snad

omdlím. V uších mi hučelo. Byl jsem přesvědčen, že se mi udělá špatně přímo na místě, tak intenzivní bylo napětí kolem žaludku. Položil jsem si hlavu na kraj stolu. Po několika minutách jsem se však opět dostatečně uvolnil a mohl se posadit zpříma.

Ty tři dívky jako by zapomněly, jak byly vyděšené. Všechny se smály a strkaly se, když si zavazovaly šály kolem boků. La Gorda nevypadala ani nervózně ani uvolněně.

Všechny sestřičky seděly na lavici a najednou Josefina s Lidií shodily Rosu dolů. Rosa dopadla na zadek. Čekal jsem, že bude zuřit, ale ona se jen zasmála. Podíval jsem se na la Gordu, jaké mi dá pokyny, ale ta jen seděla, záda rovná, a napůl přivřené oči upírala na Rosu. Sestřičky se hlasitě smály jako rozčilené školačky. Lidia drcla do Josefiny a poslala ji v kotrmelcích přes lavici dolů na zem k Rose. V okamžiku, kdy Josefina dopadla na zem, jejich smích jako když utne. Rosa s Josefinou začaly třást tělem a nepochopitelně pohybovaly hýžděmi. Smýkaly sebou ze strany na stranu, jako kdyby něco mlely na podlaze. Potom tiše vyskočily jako dva jaguáři a chytily Lidií za paže. Všechny tři pak několikrát zavířily, aniž by přitom vydaly sebemenší zvuk. Rosa s Josefinou zvedly Lidií v podpaží a po špičkách ji nesly dvakrát nebo třikrát kolem stolu. Potom se všechny tři svezly na zem, jako kdyby měly v kolenou pérka, která všechna naráz sklapla. Jejich dlouhé šaty nabraly vzduch, takže vypadaly jako obrovské balony.

Sotva se ocitly na zemi, ještě více ztichly. Když se válely a plazily po zemi, kromě tichého šustotu jejich šatů se neozývalo vůbec nic, ani hlásek. Připadalo mi to, jako bych se díval na trojrozměrný film s vypnutým zvukem.

La Gorda tiše seděla vedle mě a pozorovala je. Najednou se zvedla a s čilostí akrobatky se rozeběhla ke dveřím jejich pokoje v rohu jídelního koutu. Těsně přede dveřmi se svinula do kozelce přes pravý bok a rameno. Jednou se překulila a

setrvačností toho kutálení se postavila a rozevřela dveře. Všechny pohyby provedla absolutně potichu.

Tři děvčata se kutálela jako obrovští brouci a odlezla do pokoje. La Gorda mi dala znamení, abych přešel k ní. Vešli jsme do místnosti. La Gorda mě usadila na zemi tak, že jsem se zády opíral o rám dveří. Pak chtěla, abych si položil ruce na pupek s prsty do sebe zaklesnutými.

Nejdříve jsem byl nucen dělit pozornost mezi la Gordu, sestřičky a místnost, ale jakmile mi la Gorda upravila polohu vsedě, veškerou mou pozornost zaujal pokoj. Uprostřed veliké, bílé, čtvercové místnosti s cihlovou podlahou ležely tři dívky. Na každé stěně, na vestavěné římse ve výšce asi dva metry, stála jedna petrolejka. V místnosti nebyl strop. Nosné trámy střechy byly tmavé, a to vyvolávalo dojem obrovské místnosti bez vršku. Proti sobě ve dvou rozích byly dvoje dveře. Když jsem se podíval na zavřené dveře naproti, uvědomil jsem si, že zdi místnosti jsou orientovány podle světových stran. Seděl jsem u dveří v severozápadním rohu.

Rosa, Lidia a Josefina se několikrát překutálely kolem místnosti proti směru hodinových ručiček. Napínal jsem uši, jestli uslyším šustot jejich šatů, ale všude vládlo absolutní ticho. Slyšel jsem pouze la Gordin dech. Sestřičky se nakonec zastavily a posadily zády ke zdi, každá pod jednu lucernu. Lidia seděla u východní zdi, Rosa u severní a Josefina u západní.

La Gorda se zvedla, zavřela za námi dveře a zajistila je železnou tyčí. Pak chtěla, abych se o pár centimetrů posunul, aniž bych při tom změnil svou pozici, tak, abych měl záda proti dveřím. Potom se tichoučce převalila podél místnosti a posadila se pod svítilnu na jižní zdi. Zaujala pozici vsedě, a to bylo nejspíš znamení.

Lidia se zvedla a začala po špičkách chodit kolem místnosti těsně u zdi. Ale nebyla to normální chůze, spíš jako by klouzala. Stále zvyšovala rychlost, až její pohyb připomínal létání vzduchem. Nohou se přitom odrážela na

rozhraní mezi podlahou a zdmi. Když se dostala na místo, kde jsme seděli, pokaždé nás přeskočila, Rosu, Josefinu, la Gordu i mě. Když mě míjela, cítil jsem, jak po mně přejíždějí její šaty. Čím rychleji běžela, tím výše stoupala po zdi, až nastala chvíle, kdy tichounce obíhala kolem pokoje, doslova po čtyřech zdech, ve výšce dva až dva a půl metru nad zemí. Pohled, jak obíhá kolmo ke zdem, byl tak neslýchaný, že hraničil až s groteskou. Její dlouhá róba ještě zvýrazňovala děsivost tohoto výjevu. Zdálo se, že na Lidii nemá zemská přitažlivost žádný vliv, ale za to působí na její dlouhou sukni, která ji stahuje dolů. Cítil jsem to pokaždé, když mě míjela nad hlavou a látka, která z ní visela, mi přejela přes obličej.

Lidia poutala mou pozornost v rovině, kterou jsem si nedokázal představit. Moje úsilí soustředěně ji pozorovat bylo tak veliké, že jsem z toho dostal žaludeční křeče. Cítil jsem ten její běh v břiše. Oči jsem nedokázal zaostřit. Posledním zbytkem soustředění jsem viděl, jak diagonálně sestoupila na východní zdi a zastavila se uprostřed pokoje.

Lapala po dechu. Byla udýchaná a celá zmáčená potem, jako tehdy la Gorda po své ukázce létání. Sotva dokázala udržet rovnováhu. Po chvíli přešla na svoje místo u východní zdi a tam se svezla na zem jako kus mokrého hadru. Myslel jsem si, že omdlela, ale pak jsem si všiml, že záměrně dýchá ústy.

Po několika minutách klidu, dostatečně dlouhého, aby Lidia opět nabrala sílu a mohla zase sedět zpříma, se zvedla Rosa a zcela ne-hlučně doběhla doprostřed pokoje. Pak se otočila na patě a rozeběhla se zpátky na místo, kde předtím seděla. Ten běh jí dodal potřebnou setrvačnost, aby mohla provést nevídaný skok. Vyskočila do vzduchu jako basketbalistka, v celé vertikální výšce zdí, tedy něco přes tři metry, a rukama tuto výšku ještě přesáhla. Viděl jsem, jak její tělo skutečně narazilo do zdi, ačkoliv jsem neslyšel žádný zvuk, který by náraz doprovázel. Cekal jsem, že ji síla nárazu odrazí k zemi, ale ona zůstala viset na zdi jako kyvadlo. Z místa, kde jsem seděl, to vypadalo, jako by se levou rukou

držela nějakého háku. Chvíli se tiše kývavě houpala, potom se pravou paží odstrčila od zdi a ve chvíli, kdy byl rozkyv nejširší, se vymrštila asi metr nalevo. Tohle kývání a vymršťování opakovala asi třicetkrát nebo čtyřicetkrát, až obešla celou místnost. Pak vyběhla nahoru po střešních trámech, kde se velmi nebezpečně houpala, zavěšena na neviditelném háku.

Když visela na trámech, uvědomil jsem si, že to, co jsem pokládal za hák, jenž drží v levé ruce, je ve skutečnosti jakási vlastnost její ruky, která jí umožňuje zavěsit na ni svou váhu. Byla to tatáž ruka, kterou na mě předevcírem v noci zaútočila.

Na závěr svého výstupu se zavěsila na trámy přímo uprostřed pokoje. Najednou se pustila a spadla z výšky bezmála pěti metrů. Dlouhé šaty vyletěly nahoru a nakupily se jí kolem hlavy. Než dopadla nehlučně na zem, vypadala chvíli jako deštník, silou větru obrácený naruby, a její hubené, nahé tělo jako hůlka připojená k temné hmotě šatů.

Náraz toho střemhlavého letu jsem v těle pocítil možná víc, než ona sama. Přistála v podřepu, chvíli seděla nehybně a lapala po dechu, zatímco já jsem se svíjel na zemi s bolestivou křečí v břiše.

La Gorda se ke mně překulila přes místnost, sundala si šál a párkrát mi ho ovázala kolem břišní krajiny jako obvaz. Potom se jako stín odkutálela zpátky k jižní zdi.

Zatímco mi la Gorda upravovala šál kolem pasu, ztratil jsem Rosu z dohledu, a když jsem opět vzhlédl, seděla už u severní zdi. Po chvíli doprostřed místnosti tiše přiběhla Josefina. Neslyšnými kroky přecházela sem a tam mezi místem, kde seděla Lidia, a svým vlastním stanovištěm u západní zdi. Po celou dobu byla obrácena tváří ke mně. Když se přiblížila ke svému místu, najednou zvedla pravé předloktí a dala si je přímo před obličej, jako kdyby si chtěla v zorném poli něco zastínit. Na chvíli se jí za předloktím schovala celá polovina obličeje. Potom paži svésila, a když ji znovu zvedla, zakryla si paží celou tvář. Tento pohyb předloktí, jež zvedala

a spouštěla, opakovala nesčetněkrát a přitom nezvučně přecházela místností ze strany na stranu. Pokaždé, když zvedla předloktí, mi z pohledu zmizela větší část jejího těla, až nastala chvíle, kdy si za hubeným předloktím schovala celé tělo i s nadýchanými šaty.

Bylo to, jako kdyby fakt, že si předloktím zakrývá pohled na moje tělo, sedící zhruba tři a půl metru od ní, což mohla snadno učinit svým tenkým předloktím, současně zakrýval pohled i mně, tedy jako by tím pohybem současně zakrývala i svoje tělo, ačkoliv na něco takového šíře jejího předloktí stačit nemohla.

Jakmile se schovala celá, jediné, co jsem byl s to rozeznávat, byla silueta předloktí, visícího ve vzduchu a přeskakujícího z jedné strany místnosti na druhou. Chvíli jsem však stěží viděl i tu paži.

Pocítil jsem prudkou nevolnost a udělalo se mi nesnesitelně špatně. To poskakující předloktí mi úplně odčerpalo energii. Svezl jsem se na stranu, zcela neschopen udržet rovnováhu. Viděl jsem tu paži jak padá na zem. Josefina ležela na podlaze, přikrytá oděvy, jako kdyby jí ty nafouklé šaty vybuchly. Ležela na zádech, s pažemi rozhozenými.

Dlouho mi trvalo, než jsem znovu nabyl fyzické rovnováhy. Šaty jsem měl promáčené potem. Ale nebyl jsem jediný, na koho to tak působilo. Vyčerpané a propocené byly všechny. La Gorda si uchovala maximální vyrovnanost, ale zdálo se, že i její sebeovládání se každou chvílí zhroutí. Slyšel jsem, jak všechny oddechují ústy, včetně la Gordy.

Když jsem se opět úplně vzpamatoval, sedla si zase každá na své místo. Sestřičky se na mě upřeně dívaly. Koutkem oka jsem zahlédl, že la Gorda má přivřené oči. Najednou se nehlučně překulila ke mně a zašeptala mi do ucha, že bych měl spustit motýlí volání a udržovat ho tak dlouho, dokud dovnitř nepřiběhnou spojenci, připraveni nás vzít.

Chvilku jsem váhal. La Gorda mi šeptala, že nikterak nemůžeme změnit směr a že musíme dokončit, co jsme začali. Odvázala mi šál z pasu, odkulila se zpátky a posadila na svoje místo.

Přiložil jsem levou ruku k ústům a pokusil se vyloudit ten třepotavý zvuk. Zpočátku mi to šlo velmi ztěžka. Byl jsem nešikovný, rty jsem měl suché a ruce se mi potily. Ale potom jsem ucítil, že nabírám energii a začínám se cítit dobře. Vyloudil jsem snad to nejnádhernější tremolo, jaké se mi kdy povedlo. Připomínalo mi chvějivé ťukání, které jsem vždycky slyšel v odpověď na svoje volání. Jakmile jsem zmlkl, abych se nadechl, slyšel jsem, jak se ze všech směrů nese odpověď na moje chvějivé klokotání.

La Gorda mi dala znamení, abych stále pokračoval. Zavolal jsem ještě ve třech sériích. Poslední byla opravdu fascinující. Ani jsem se nemusel zhluboka nadechovat a vypouštět vzduch po malých dávkách, jak to vždycky dělávám. Tentokrát mi ten vibrující zvuk vyšel z úst volně. Dokonce jsem ho ani nemusel vyluzovat hranou ruky.

Najednou ke mně přispěchala la Gorda, zvedla mi tělo v podpaží a postrčila mě doprostřed místnosti. Tím vyrušila moje absolutní soustředění. Všiml jsem si, že Lidia se drží mé pravé paže a Josefina levé, že Rosa stojí přede mnou zády ke mně a drží se mě kolem pasu pažemi nataženými dozadu. La Gorda se postavila dozadu za mě. Prikázala mi, abych natáhl paže za sebe a chytil se jejího šálu, který si jako chomout omotala kolem krku a ramen.

Teprve teď jsem si všiml, že v místnosti kromě nás ještě něco je, ale nedokázal jsem říci co. Sestřičky se trásly. Věděl jsem, že vnímají něco, co nejsem schopen rozeznat. Věděl jsem také, že la Gorda se snaží udělat totéž, co udělala tehdy v domě dona Genara. Najednou jsem ucítil, jak nás dveřmi oka táhne vítr. Vší silou jsem se chytil la Gordina šálu a sestřičky se zas chytily mě. Ucítil jsem, jak víříme, jak se převracíme a kymácíme ze strany na stranu jako obrovský list bez tíže.

Otevřel jsem oči a viděl, že jsme jako uzlíček. Možná jsme stáli, možná vodorovně leželi ve vzduchu, nepoznal jsem to, protože jsem smysly nevnímal nic, k čemu bych se mohl vztahovat. Pak nás to upustilo stejně nečekaně, jako nás to předtím zvedlo. Cítil jsem ten pád v žaludeční krajině. Zařval jsem bolestí a moje výkřiky splývaly s křikem sestřiček. Bolelo mě v kolenou. Cítil jsem nesnesitelný nápor na nohy a napadlo mě, že jsem si je zaručeně zlomil.

Další, co jsem vnímal, byl pocit, že mi něco leze do nosu. Byla velká tma. Ležel jsem na zádech. Posadil jsem se. Pak jsem pochopil, že to je la Gorda a šimrá mě v nose větvičkou.

Vůbec jsem se necítil vyčerpaný, ba dokonce jsem nebyl ani trochu unavený. Vyskočil jsem a teprve teď jsem si s ohromením uvědomil, že nejsme v domě, ale na kopci, na skalnatém a holém kopci. Udělal jsem krok a málem jsem upadl. Zakopl jsem o jakési tělo. Byla to Josefina. Na dotyk byla velmi horká a nejspíš měla horečku. Pokusil jsem se ji posadit, ale byla bezvládná. Vedle ní ležela Rosa, která zas byla naopak úplně ledová. Položil jsem je na sebe a kolébal je. Ten pohyb je opět přivedl k sobě.

La Gorda našla Lidii a přinutila ji chodit. Za několik minut jsme už zase všichni stáli. Byli jsme asi půl míle východně od domu.

Podobnou zkušenost jsem prožil už před léty, kdy ji ve mně vyvolal don Juan pomocí psychotropní rostliny. Tenkrát se mi zdálo, že mě naučil létat. Přistál jsem totiž daleko od jeho domu. Snažil jsem se tehdy celou událost nějak racionálně objasnit, ale neměl jsem nic, oč bych mohl opřít rozumná vysvětlení. A protože jsem nedokázal . připustit jako fakt skutečnost, že jsem létal, nutně jsem se znovu dostal k jediným dvěma možným výkladům: mohl jsem to všechno vysvětlit buď tvrzením, že mě don Juan přepravil na vzdálené pole, když jsem byl v bezvědomí pod vlivem psychotropních alkaloidů oné rostliny, nebo tvrzením, že jsem pod vlivem

alkaloidů uvěřil tomu, co mi don Juan vsugeroval, a byl jsem přesvědčen, že létám.

Tentokrát jsem však neměl nic, k čemu bych se mohl uchýlit, a tak jsem se musel vzchopit, abych si dokázal připustit to, co jsem vní mál, totiž fakt, že jsme letěli. Chtěl jsem se oddávat pochybnostem a začal jsem přemítat o možnostech, že mě ty čtyři dívky donesly sem na kopec. Hlasitě jsem se tomu zasmál, neschopen potlačit podivné potěšení z opětovné recidivy své staré choroby: znovu se mě začal zmocňovat můj rozum, dočasně zablokovaný. Chtěl jsem ho bránit. Ve světle neslýchaných kousků, jichž jsem byl svědkem a které jsem vykonal od svého příjezdu, by však možná bylo vhod-nější říci, že můj rozum bránil sám sebe, nezávisle na mnohem složitějším celku, jenž se zdál být oním „já“, které jsem neznal. Byl jsem svědkem, takřka na způsob zaujatého pozorovatele, jak můj rozum usilovně hledá vhodné logické výklady, zatímco moje druhá a mnohem větší část se sotva mohla méně starat o nějaká vysvětlení.

La Gorda postavila tři děvčata do řady a mě přitáhla k sobě. Všechny si pak složily ruce za záda a mě la Gorda přiměla učinit totéž. Natáhla mi paže co nejdál dozadu, pak mi je ohnula, abych se mohl co nejpevněji chytit za předloktí co možná nejbliž loktů. Tím se, vytvořil obrovský svalový tah v ramenních kloubech. Trup mi postrčila kupředu, že jsem byl takřka v předklonu. Potom vyloudila zvláštní zvuk, podobný ptačímu volání. Na tento signál Lidia vy-kročila. Ve tmě mi její pohyby připomínaly bruslaře. Šla svižně a tiše a za chvíli mi zmizela z dohledu.

La Gorda vyloudila další dvě ptačí zavolání, jedno po druhém, a Rosa s Josefínou vyrazily stejným způsobem jako Lidia. La Gorda mi řekla, abych šel těsně za ní. Ještě jednou zavolala jako pták a oba jsme vyrazili.

Překvapilo mě, s jakou jsem šel lehkostí. Veškerá rovnováha se soustředila v nohách. Skutečnost, že mám paže složené za zády, mi vůbec nebránila v pohybu, ale naopak mi

pomáhala udržovat tuto zvláštní rovnováhu. Co mě však nejvíce překvapovalo, byla přede-vším tichost mých kroků.

Dorazili jsme na silnici a dál už jsme šli normálně. Minuli jsme dva muže, kteří šli opačným směrem. La Gorda je pozdravila a oni jí odpověděli. Když jsme došli až domů, sestřičky stály u dveří, protože si netroufaly vejít dovnitř. La Gorda jim vysvětlila, že sice spojence ovládat nedovedu, ale přivolat je nebo je poslat pryč umím a že spojenci nás už nebudou obtěžovat. Dívky jí uvěřily, což já sám jsem v tu chvíli nedokázal.

Vešli jsme dovnitř. Velmi tiše a úspornými pohyby se všechny svlékly a začaly se polévat studenou vodou. Potom si oblékly čisté oblečení. Učinil jsem totéž. Oblékl jsem si staré šaty, které jsem si nechával u dona Juana a které mi la Gorda přinesla v krabici.

Všichni jsme měli báječnou náladu. Požádal jsem la Gordu, aby mi vysvětlila, co jsme to dělali.

„Budeme o tom mluvit později," řekla pevně.

Vzpomněl jsem si, že mám pořád ještě v autě balíčky, které jsem jim přivezl. Napadlo mě, že zatímco nám la Gorda bude vařit něco k jídlu, bude vhodná příležitost jim je rozdat. Zašel jsem pro ně ven a přinesl je dovnitř. Když jsem je položil na stůl, zeptala se Lidia, jestli už jsem jim je rozdělil, jak mi doporučovala. Řekl jsem jí, že chci, aby si každá vybrala to, co se jí líbí. To však Lidia odmítla. Prohlásila, že pro Pablita a Nestora mám určitě něco zvláštního, zatímco jim jsem přivezl jen hromadu cetek, které jim chci hodit na stůl, aby se o ně popraly.

„A ke všemu jsi nic nevezl pro Benigna." Lidia ke mně přistoupila a podívala se na mě naoko vážně: „Urazil jsi Genary, protože jsi jim dal dva dárky místo tří."

Všechny se smály. Bylo mi trapné. Ve všem, co řekla, měla naprosto pravdu.

„Nedbáš o nás," přešla z úsměvu až k zamračení. „Proto jsem tě nikdy neměla ráda. Nikdy jsi mě nepozdravil s láskou

nebo úctou. Když jsme se potkali, vždycky jsi jen předstíral, jak jsi rád, že mě vidíš."

A napodobila moje očividně hrané a přemrštěné zdavení. Takhle jsem ji dřív jistě nesčetněkrát pozdravil.

„A proč ses mě nikdy nezeptal, co vlastně dělám?" dorážela.

Přestal jsem psát a uvažoval jsem nad tím, co říká. Nikdy mě ani nenapadlo, že bych se jí měl na něco ptát. Řekl jsem jí, že nemám nic, čím bych to omluvil. La Gorda zasáhla a vysvětlila jí, že když jsem Lidii nebo Rosu viděl, neprohodil jsem s nimi nikdy víc než pár slov jen z toho prostého důvodu, že jsem zvyklý si povídat pouze se ženami, do nichž jsem nějakým způsobem zamilován. A la Gorda dodala, že jim Nagual nakázal odpovídat mi na otázky, kdybych se jich na něco přímo ptal, ale dokud prý se jich na nic nezeptám nemají se o ničem zmiňovat.

Rosa prohlásila, že mě nemá ráda, protože se pořád směju a snažím se být vtipný. A Josefina dodala, že ji jsem sice dřív nikdy neviděl, ale že mě stejně nemá ráda, jen tak pro tu legraci, protože ji to takhle baví.

„Já chci, abys věděl, že tě jako Naguala neberu," řekla mi Lidia „Jsi hroznej trouba. Nic nevíš. Já toho vím víc než ty. Jak bych tě mohla uznávat?"

A dodala, že pokud jí se týče, tak si klidně zas můžu jít tam, odkud jsem přišel, anebo se jít třeba utopit.

Rosa s Josefínou neřekly ani slovo. Podle vážného a zlovolného výrazu v jejich tvářích se však zdálo, že souhlasí s Lidií.

„Copak nás tenhle člověk může vést?" obrátila se Lidia na la Gordu. „Vždyť to není žádný nagual. Je to muž. Udělá z nás hlupáky, jako je sám."

Když to říkala, viděl jsem, jak se zlý výraz na Rosině a Josefíně tváři ještě přitvrdil.

La Gorda zasáhla a tlumočila jim, co u mě předtím „viděla“. A do dala, že jim doporučuje totéž, co už radila mně, a sice aby se nemotaly do mých sítí, stejně jako já se nemám plést do jejich.

Byl jsem ohromen, když jsem po tomto projevu Lidiina nefalšovaného a dobře opodstatněného nepřátelství viděl, s jakou lehkostí přijala la Gordina slova. Usmála se na mě a dokonce si přisedla vedle mě.

„Ty jsi vážně jako my, fakt?“ ptala se mě zaraženě.

Nevěděl jsem, co na to říci. Báł jsem se, že něco zkazím.

Lidia očividně sestřičky vedla. Sotva se na mě usmála, jako by i do ostatních v tu ránu vjela stejná nálada.

La Gorda jim řekla, že jim nesmí vadit moje tužka a papír ani moje dotazy a že na oplátku zas já nebudu zneklidněn, když se ony budou oddávat tomu, co mají nejraději, totiž svým vlastním slabostem.

Všechny tři se sesedly kolem mě. La Gorda přistoupila ke stolu, sebrala balíčky a odnesla je do auta. Požádal jsem Lidii, aby mi odpustila mou dřívější neomluvitelnou bezohlednost. Všech tří jsem se pak vyptával, jak se staly učednicemi dona Juana. Aby se cítily uvolněně, začal jsem jim sám líčit, jak jsem se setkal s donem Juanem. Vyprávěly mi pak přesně totéž, co mi říkala doña Soledad.

Lidia dodala, že všechny tři měly možnost odejít z don Juanova světa, ale rozhodly se v něm zůstat. Zejména ona prý měla příležitost toho nechat, protože byla jeho první učednicí. Když ji Nagual s Genarem vyléčili, ukázal Nagual na dveře a oznámil jí, že pokud jimi ihned neodejde, ty dveře se zavřou a ona už je nikdy neotevře.

„A když se dveře zavřely, byl můj osud zpečetěn. Tak jako se to stalo tobě. Nagual mi říkal, že když ti dal záplatu na díru, dostal jsi příležitost odejít, ale tys ji nechtěl využít.“

Tohle rozhodnutí si pamatuji daleko živěji, než jiné věci. Vyprávěl jsem jim, jak mě don Juan napálil, jak jsem mu uvěřil, že po něm jde jedna čarodějka. Tehdy mi dal možnost

si vybrat, jestli odejdu navždycky nebo u něho zůstanu a budu mu pomáhat v boji proti té útočnici. Ale později se ukázalo, že ona údajná útočnice byla jednou z jeho společnic. Při konfrontaci s ní - v zájmu dona Juana, jak jsem byl tenkrát přesvědčen - jsem ji tenkrát popudil proti sobě a ona se stala mým takzvaným rovnocenným protivníkem.

Zeptal jsem se Lidie, jestli i ony měly rovnocenného protivníka.

„My nejsme tak hloupé jako ty," odvětila. „A tak jsme nikdy nepotřebovaly nikoho, aby nás pobízel."

„Ale Pablito je takový trouba," dodala Rosa. „Jeho protivníkem je Soledad. Jenom nevím, jak moc je rovnocenná. Ale jak se říká, když neprší, aspoň kape."

Smály se, až bouchaly do stolu.

Zeptal jsem se, jestli některá z nich znala la Catalinu, čarodějkou, kterou na mě don Juan nastražil. Zavrtěly hlavou, že ne.

„Já ji znám," ozvala se od kamen la Gorda. „Je z Nagualova cyklu, ale vypadá na třicet."

„Co to je ten cyklus, Gordo?" zeptal jsem se.

Přešla ke stolu, nohu si dala na lavici a bradu si opřela o paži na kolena.

„Čarodějové, jako je Nagual a Genaro, mají dva cykly. V prvním cyklu jsou ještě lidé jako my. My prožíváme první cyklus. Každý z nás dostal úkol a ten nám umožní opustit lidskou formu. Eligio, nás pět a Genarové, my všichni jsme ve stejném cyklu.

Druhý cyklus je, když už čaroděj není člověkem, jako Nagual nebo Genaro. Přišli nás učit, a když nás naučili, co měli, zase odešli. My jsme pro ně druhý cyklus.

Nagual s la Catalinou jsou jako ty s Lidií. Jsou ve stejném postavě ní. La Catalina je děsivá čarodějka, stejně jako Lidia."

La Gorda se vrátila zpátky k plotně. Zdálo se, že sestřičky znervózněly.

„To je určitě ta žena, co zná rostliny síly," obrátila se Lidia na la Gordu.

La Gorda přikývla. Zeptal jsem se, jestli jim někdy Nagual dával rostliny síly.

„Ne, nám třem ne," odpověděla Lidia. „Rostliny síly se dávají jen tomu, kdo je prázdný. Jako jsi ty nebo la Gorda."

„A tobě Nagual dával rostliny síly, Gordo?" zeptal jsem se nahlas.

La Gorda zvedla nad hlavu dva prsty.

„Nagual jí dal dvakrát svou dýmku," vysvětlila Lidia. „A pokaždé z toho cvokatěla."

„Co se stalo, Gordo?" vyzvídal jsem.

„Trojčila jsem," přišla zase ke stolu. „Rostliny síly jsme dostali, protože nám Nagual dával záplatu na tělo. Ta moje se chytla rychle ale s tebou to bylo těžké. Nagual říkal, že jsi ještě větší blázen než Josefina, a přitom stejně nemožný jako Lidia, a tak ti jich musel dávat hodně."

La Gorda mi vysvětlila, že rostliny síly používají pouze čarodějové, kteří dokonale ovládají svoje umění. Tyto rostliny jsou tak mocné, že je nutné, aby jim čaroděj věnoval naprosto bezchybnou pozornost a řádně s nimi nakládal. Bez nich by ale trvalo celý život, než by člověk dosáhl potřebného stupně pozornosti. Úplní, celí lidé prý však rostliny síly nepotřebují, a proto je sestřičky a Genarové nikdy nebrali. Ale prý, až jednou dovedou svoje umění snivců k dokonalosti, budou je potřebovat k tomu, aby dostali poslední, absolutní zrychlení, postrčení tak mocné, že tomu vůbec nemůžeme rozumět.

„A my dva je také budeme muset brát?" zeptal jsem se la Gordy.

„Všichni. Nagual říkal, že ty bys tomu měl rozumět z nás všech nejlépe."

Chvíli jsem o tom uvažoval. Na mě psychotropní rostliny působily opravdu děsivě. Jako by ve mně dosáhly až k jakémusi obrovskému rezervoáru a vytrhly z něj celý svět. Jejich velkou ne výhodou byla daň, kterou si vybíraly na mém

fyzickém stavu a zdraví, a také nemožnost ovládat jejich účinky. Svět, do kterého mě uvrhly, byl nepřístupný a chaotický. Chyběla mi nad ním kontrola, a jak říkal don Juan, neměl jsem dost síly, abych ho mohl užívat. Kdybych však měl tuto sílu, z možností tohoto světa by se mysl úplně zapotácela.

„Já jsem je brala," vyhrkla najednou Josefina. „Když jsem bláznila, dal mi Nagual svou dýmku, že prý mě bud vyléčí nebo zabije. A ona mě vyléčila!"

„Nagual opravdu dal Josefině svůj kouř," potvrdila la Gorda od kamen a přišla ke stolu. „Věděl, že ze sebe dělá ještě většího blázna, než doopravdy je. Vždycky byla trochu trhlá. Je velmi odvážná a tak zahleděná sama do sebe, jako nikdo jiný. Vždycky chtěla bydlet tam, kde by ji nikdo neobtěžoval a kde by si mohla dělat, co by se jí zachtělo. A tak jí dal Nagual svůj kouř a vzal ji do světa, jaký se jí líbí. Nechal ji tam čtrnáct dní. Zůstala tam, dokud se nezačala tak nudit, že se z toho vyléčila a přestala se oddávat své slabosti. A to ji uzdravilo."

La Gorda se vrátila ke kamnům. Sestřičky se smály a plácaly se po zádech.

Vzpomněl jsem si, že u doni Soledad mi Lidia říkala, že mi don Juan zanechal nějaký balíček, a dokonce mi ten uzlíček ukázala. Vypadal trochu jako pouzdro, v němž don Juan přechovával svou dýmku. Připomněl jsem Lidii, že mi ten balíček chtěla dát, až u toho bude la Gorda.

Sestřičky se na sebe podívaly a potom se obrátily k la Gordě, která jim přikývla. Josefina vstala a odešla do přední místnosti. Po chvíli se vrátila s uzlíčkem, který mi Lidia ukazovala.

V břišní krajině mě dloublo jakési tušení. Josefina opatrně položila uzlíček na stůl přede mě. Všechny se nakupily kolem ní. Začala ho obřadně rozbalovat, stejně jako

předtím Lidia. A když byl balíček úplně rozvázáán, vysypala jeho obsah na stůl. Byly to menstruační vložky.

Chvíli jsem byl úplně vyveden z míry. Ale la Gordin smích, hlasitější než smích ostatních, byl tak milý, že jsem se musel zasmát i já.

„To je osobní uzlíček Josefíny," řekla la Gorda. „Ten skvělý nápad, zahrát na tvoje přání dostat od Naguala nějaký dárek, byl její. Tím tě přinutila, abys zůstal."

„Musíš uznat, že to byl senzační nápad," řekla mi Lidia.

Napodobila výraz dychtivosti v mé tváři, když rozvazovala raneček, a potom moje zklamání, když ho neotevřela.

Souhlasil jsem s Josefinou, že její nápad byl opravdu skvělý, že zabral přesně tak, jak předvídala, že jsem opravdu ten balíček chtěl víc, než bych byl ochoten sám sobě připustit.

„Ale pokud ho chceš, můžeš ho mít," nabídla Josefina a všichni jsme se rozesmáli.

La Gorda prohlásila, že Nagual od začátku věděl, že Josefina není doopravdy nemocná. Právě proto prý mu dalo takovou práci ji vyléčit. Skutečně nemocní lidé jsou mnohem poddajnější. Josefina si však všechno až příliš uvědomovala, a to zcela neukázněně, a proto ji musel mnohokrát vykuřovat.

Don Juan mi kdysi řekl, že tohle prováděl i se mnou, že mě vykuřoval. Vždycky jsem se domníval, že mluví o psychotropních houbách, které požil, aby mě viděl.

„A jak tě vykuřoval?" zeptal jsem se Josefíny.

Pokrčila rameny a neodpověděla.

„Stejně jako tebe," odpověděla Lidia. „Vytáhl ti světelnost a sušil ji kouřem z ohně, který si rozdělal."

Byl jsem si jist, že mně don Juan nikdy nic takového nevysvětloval. Vyzval jsem Lidii, aby mi o tom řekla všechno, co ví: Lidia se obrátila na la Gordu.

„Pro čaroděje je kouř velmi důležitý," vysvětlovala la Gorda. „Kouř je jako mlha. Mlha je samozřejmě lepší, ale příliš těžko se s ní zachází. Není tak šikovně po ruce jako

kouř. Když tedy čaroděj chce vidět a poznat někoho, kdo se pořád schovává, jako třeba ty nebo Josefina, kdo je vrtošivý a s kým jsou potíže, pak si rozdělá oheň a zahalí dotyčného člověka kouřem. Všechno, co skrývá, pak vyjde v kouři najevo."

La Gorda říkala, že Nagual používal kouř nejen k tomu, aby někoho „viděl" a poznal, ale také k léčení. Dával prý Josefině kouřové lázně, nechával ji stát nebo sedět u ohně ve směru, kterým foukal vítr. Kouř ji vždy obklopil, až se dusila a slzela. Tyto obtíže byly pouze přechodné a neměly žádné důsledky, zato jejich pozitivním účinkem bylo postupné pročištění její světelnosti.

„Nagual nám všem dával kouřové lázně," řekla la Gorda. „Tobě jich dal ještě víc než Josefině. Říkal mi, že jsi býval nesnesitelný, prý ses dokonce ani nesnažil něco předstírat jako ona."

Celé se mi to objasnilo. Don Juan mě opravdu nechal sedět u ohně snad stokrát. Kouř mě tak dráždil v krku a v očích, že jsem měl přímo hrůzu, když jsem ho viděl zas sbírat suché větve a klacíky.

Říkával mi, že se musím naučit ovládat dýchání a cítit kouř zavřenýma očima, pak budu moci dýchat a nebudu se dusit.

La Gorda dodala, že Josefině kouř pomohl, aby se stala nezachytitelná až éterická, a mě prý bezpochyby pomohl vyléčit se z bláznovství, ať už to moje bláznovství bylo jakékoliv.

„Nagual říkal, že kouř z tebe všechno vytáhne a učiní tě průzračným a přímým."

Zeptal jsem se jí, jestli ví, jak se dá kouřem vytáhnout, co člověk skrývá. Odpověděla, že pro ni je to hračka, protože ztratila formu, ale sestřičky a Genarové by to prý ještě provést nedokázali, i když mnohokrát viděli, jak to Nagual s Genarem dělali.

Zajímalo mě, proč se mi o této věci don Juan nikdy nezmněl, přestože mě tolikrát udil jak sušenou rybu.

„Ale vždyť on ti to říkal," prohlásila la Gorda se svým obvyklým přesvědčením. „Nagual tě dokonce učil zírat do mlhy. Vyprávěl nám, jak jsi jednou zaplavil kouřem celé místo v horách a viděl jsi, co bylo za tou scénérií. Prý to i jeho fascinovalo."

Vzpomněl jsem si na jedinečné zkreslení smyslového vnímání, skoro halucinaci, kterou jsem viděl za bouřky a pokládal za výsledek souhry velice husté mlhy s elektrickým výbojem. Vyprávěl jsem jim tu příhodu a dodal, že mě don Juan nikdy přímo neučil ani o mlze ani o kouři, ale vždycky postupoval tak, že buď rozdělal oheň nebo mě vzal do mlhy.

La Gorda na to neřekla nic, jen se zvedla a šla zpátky ke kamnům.

„Ty jsi opravdu trouba," zavrtěla Lidia hlavou a zamlaskala. „Nagual tě učil všechno. Jak si myslíš, že bys jinak mohl vidět to, o čem jsi nám tu právě povídal?"

Naše pojetí, co to je „někoho něčemu učit", se propastně odlišovalo. Vysvětloval jsem jim, že kdybych já je učil něco, co umím, třeba řídit auto, postupoval bych přitom krok za krokem a pokaždé bych se ujistil, jestli pochopily všechny jednotlivé stránky celého postupu.

La Gorda se vrátila ke stolu.

„Takhle se to dělá pouze tehdy, když tě čaroděj učí něco o tonalu," vysvětlovala mi. „Když se však zabývá naguaelem, musí předat poučení, to znamená ukázat bojovníkovi tajemství. To je vše, co má udělat. A bojovník, který dostává tajemství, se musí poznání domáhat, musí ho vyzývat jako sílu, a to tak, že dělá to, co mu bylo ukázáno.

Nagual ti ukázal více tajemství než nám všem dohromady. Ale ty jsi líný jako Pablito, a tak jsi radši, když jsi zmatený. Tonal a nagual jsou dva rozdílné světy. V jednom z nich mluvíš a ve druhém jednáš."

Ve chvíli, kdy to říkala, byl pro mě smysl jejích slova naprosto přesvědčivý. Věděl jsem přesně, o čem mluví. Odskočila zpátky ke kamnům, něco v hrnci zamíchala a znovu přišla ke stolu.

„Proč jen jsi tak natvrdlý?“ zeptala se mě Lidia bez obalu.

„Je prázdný,“ odpověděla Rosa.

Chtěly, abych se postavil a přimhouřenýma očima mi začaly šilhavě přejíždět po těle. Všechny mi pak sáhly na břicho.

„Ale proč jsi pořád prázdný?“ vyptávala se Lidia.

„Vždyť přece víš, co máš dělat, nebo ne?“ dodala Rosa.

„Je to blázen,“ usoudila Josefina. „Určitě je pořád ještě cvok.“

La Gorda mi přispěchala na pomoc. Upozornila je, že jsem stále prázdný úplně ze stejného důvodu, proč ony pořád ještě mají svou formu. Nikdo z nás prý v skrytu Nagualův svět nechce. Bojíme se a pořád nás moří pochybnosti. Zkrátka a dobře, nikdo z nás prý není o nic lepší než Pablito.

Sestřičky ani nemukly. Zdálo se, že je tím všechny tři pořádně zaskočila.

„Chudáčku Nagualku,“ povzdechla si Lidia s nádechem opravdové účasti. „Ty jsi stejně vyděšený jako my. Já dělám, že jsem tvrdá a ostrá, Josefina si hraje na blázna, Rosa předstírá náladovost a ty zas ze sebe děláš troubu.“

Smály se a poprvé od chvíle, kdy jsem přijel, mi podaly kamarádkou ruku. Objaly mě a hlavu si opřely o mou.

La Gorda si sedla proti mně a sestřičky se posadily kolem ní, takže jsem byl tváří obrácen ke všem čtyřem.

„Teď si můžeme popovídat o tom, co se dělo dnes v noci,“ rozhodla la Gorda. „Nagual mi řekl, že pokud přežijeme tohle poslední setkání se spojenci, nebudeme už to, co jsme bývali. Dnes v noci s námi spojenci něco provedli. Odhodili nás pryč.“

Jemně se dotkla mé ruky, kterou jsem si zapisoval.

„Dnešní noc to bylo důležité zejména pro tebe," pokračovala. „Dnes v noci jsme se všichni spojili, abychom ti pomohli, včetně spojenců. To by se asi Nagualovi líbilo. Dnes v noci jsi po celou dobu viděl."

„Vážně?" zeptal jsem se.

„Vidíš, a jsi zase tam, kde jsi byl," podotkla Lidia a všichni se zasmáli.

„Řekni mi něco o tom vidění, Gordo," naléhal jsem. „Víš přece, že jsem natvrdlý. Mezi námi by nemělo být žádné nedorozumění."

„Dobrá," souhlasila la Gorda. „Asi vím, co chceš slyšet. Dnes v noci jsi viděl sestřičky."

Namítl jsem, že jsem byl i dříve svědkem neuvěřitelných výkonů, které prováděli don Juan s donem Genarem, že i tehdy jsem je viděl stejně jasně jako dneska sestřičky, a přece don Juan s donem Genarem vždycky došli k závěru, že jsem neviděl, a proto také nejsem schopen pochopit, v čem je ten rozdíl.

„Ty snad chceš tvrdit, že jsi neviděl, jak se drží čar světa?" zeptala se mě.

„Ne."

„Ty jsi neviděl, jak proklouzly trhlinou mezi světy?"

Vyprávěl jsem jim, co jsem viděl na vlastní oči. Tiše mě poslouchaly. Když jsem dovyprávěl, zdálo se, že la Gorda má málem na krajíčku.

„Taková škoda!" vykřikla.

Vstala, obešla stůl a objala mě. Oči měla jasné a klidné. Věděl jsem, že vůči mně nechová žádné nepřátelství.

„Je to holt náš osud, že jsi takový zabeđenec. Ale pro nás jsi přesto Nagual. Nebudu tě brzdit ošklivými myšlenkami. Alespoň tím si můžeš být jist."

Věděl jsem, že to myslí vážně. Promlouvala ke mně z roviny, jakou jsem zažil jedině u dona Juana. Stále znovu mi to svoje rozpoložení odůvodňovala jako důsledek ztráty své lidské formy. Opravdu byla bojovnicí bez formy. Zaplavila

mě vlna hlubokého citu, který jsem k ní choval. Málem jsem se rozplakal. A právě v okamžiku, kdy jsem pocítil, že je tou nejúžasnější bojovnicí, se mi přihodila zcela podivná věc. Nejlépe by se to dalo popsat asi jako pocit, že mi zničehonic prasklo v uších. Ještě pronikavěji než v uších jsem to praská ve vybuchování cítil také v těle, přímo pod pupkem. Všechno se mi ihned zjasnilo, zvuky, vidění i vůně. Pak jsem pocítil intenzivní bzučení, na němž bylo dosti zvláštní to, že vůbec nenarušovalo mou schopnost slyšet. Bylo hlasité, ale ostatní zvuky ničím nepřehlušilo. Jako kdybych to bzučení slyšel jednou svou částí, ale nikoliv ušima. Tělem mi projel horký záblesk. A tu jsem si najednou vzpomněl na něco, co jsem nikdy neviděl. Jako by se mě zmocnila cizí paměť.

Vybavil jsem si, že když Lidia chodila po zdi, přitahovala se na dvou horizontálních načervenalých lanech. Vlastně to ani nebyla skutečná chůze, ale spíše klouzání na tlustém svazku čar, kterého se přidržovala chodidly. Rozpomněl jsem se, že jsem ji viděl, jak tahá ta načervenalá lana a námahou přitom otevřenými ústy lapá po dechu. Důvod, proč jsem ke konci jejího vystoupení nedokázal udržet rovnováhu, byla skutečnost, že jsem ji viděl jako světlo, které obíhalo místností tak rychle, až se mi zamotala hlava, a táhlo mě za břicho kolem pupku.

Vzpomněl jsem si i na to, co předváděla Rosa s Josefinou. Rosa se vlastně pohybovala na roztažených pažích. Levou se přidržovala dlouhých, vertikálních, načervenalých vláken, která vypadala jako psí víno, padající z temné střechy. I pravou paží se držela jakýchsi vertikálních vláken, která jí zřejmě zas dodávala stabilitu. Těchto vláken se přidržovala také prsty na nohou. Ke konci své ukázky vypadala jako fosforeskující světlo na střeše a obrysy jejího těla se smazaly.

Josefina se schovávala za čárami, které jako by vycházely z podlahy. Pohybem, který prováděla zvednutým předloktím, vlastně přisunovala čáry k sobě tak, aby měly potřebnou šířku, za níž by se mohla schovat. Hodně jí v tom pomáhaly

její nafouklé šaty, které tlumily její světelnost. Ty šaty vypadaly objemně jen pro oko, jež se na ně dívalo. Na konci svého vystoupení se Josefina stala jen ostrůvkem světla, stejně jako Lidia nebo Rosa. V duchu jsem teď mohl přeskakovat z jedné vzpomínky do druhé.

Když jsem jim líčil svoje souběžné vzpomínání, sestřičky se na mě dívaly zmateně. La Gorda byla jediná, kdo byl zřejmě schopen sledovat, co se se mnou děje. Smála se s nelíčenou radostí a říkala, že Nagual měl pravdu, že si nepamatuji, co jsem „viděl“, protože jsem příliš líný, a radši se prý namáhám jen s tím, nač jsem se díval.

Je vůbec možné, pomyslel jsem si pro sebe, že si nevědomky vybírám to, nač si teprve potom vzpomenu? Anebo to všechno vytváří la Gorda? Kdyby totiž byla pravda, že si nejdřív svou vzpomínku vyberu a teprve potom si vybavím v paměti, co jsem si napřed schválil, potom by musela být pravda i to, že jsem jistě vnímal mnohem víc z don Juanových a don Genarových kousků, ačkoliv si dokážu vybavit pouze vybranou část z celkového vnímání oněch událostí.

„Nemůžu věřit,“ řekl jsem la Gordě, „že si teď najednou dokážu vzpomenout na něco, co jsem si ještě před chvilkou vůbec nepamatoval.“

„Nagual říkal, že vidíme všichni, a přece si radši nepamatuujeme, co vidíme,“ řekla la Gorda. „Teď už chápu, jak moc měl pravdu. Všichni vidíme, jen někdo víc a někdo míň.“

Řekl jsem la Gordě, že jedna moje část pochopila, že jsem teď našel klíč k transcendentnu, že mi teď všechny podaly nějaký chybějící článek. Ale že je těžké poznat, co to je.

La Gorda mi oznámila, že zrovna „viděla“, že jsem hodně cvičil „snění“ a rozvíjel si pozornost, a přesto prý se nechávám šálit svým vlastním zdáním, že nic nevím.

„Já se ti snažím něco vykládat o pozornosti, a ty toho zatím víš tolik, co my.“

Ujistil jsem ji, že to, co vím, je podstatně jiné než to, co vědí ony. Jejich poznání je nekonečně lépe vidět než moje. A proto všechno, co mi mohou říci ve spojitosti se svými praktikami, je pro mne přínosem.

„Nagual chtěl, abychom ti ukázaly, že svou pozorností můžeme udržovat obrazy snu úplně stejně, jako udržujeme obrazy světa,“ řekla la Gorda. „Umění snivce je uměním pozornosti.“

Myšlenky se na mě valily jako lavina. Musel jsem vstát a přecházet po kuchyni. Když jsem se opět posadil, dlouho jsme mlčeli. Pochopil jsem, co měla la Gorda na mysli, když říkala, že umění snít je uměním pozornosti. Teď jsem také věděl, že don Juan mi opravdu řekl a ukázal všechno, co mohl. Ale dokud ještě byl nablízku, nebyl jsem schopen ve svém těle uskutečnit předpoklady jeho poznání. Říkal mi, že můj rozum je démon, který mě drží přikovaného na řetězu, a že pokud chci opravdu uskutečnit jeho učení, musím ho přemoci. Jde tedy o to, jak mám zdolat svůj rozum. Nikdy mě nenapadlo požádat dona Juana, aby mi vymezil, co chápe pod pojmem rozum. Porad' jsem předpokládal, že tím míní schopnost rozumět a uspořádaným, racionálním způsobem něco vyvozovat nebo přemýšlet. Z toho, co la Gorda říkala, jsem pochopil, že rozum pro něj znamenal pozornost.

Podle dona Juana je jádrem našeho bytí akt vnímání a kouzlem našeho bytí akt uvědomování. Vnímání a uvědomování je pro něj jediným, funkčním a nerozpletitelným celkem. Jednotkou, která má dvě říše. První říší je „pozornost tonalu“, tedy schopnost obyčejných lidí vnímat a umísťovat svou pozornost do obyčejného světa každodenního života. Don Juan tuto formu pozornosti nazýval také „první kruh síly“ a popisoval ji jako úžasnou, ale samozřejmě schopnost propůjčovat rád našemu vnímání každodenního světa.

Druhou říší je „pozornost nagualu“, tedy schopnost čarodějů umístit svou pozornost do neobyčejného světa. Tuto říši pozornosti nazýval „druhý kruh síly“ neboli veskrze děsivou schopnost propůjčovat řád neobyčejnému světu, kterou máme všichni, ale kterou používají pouze čarodějové.

La Gorda a sestřičky mi předvedly, že umění snivců znamená udržovat svou pozorností obrazy snů, a tím mi ukázaly pragmatický aspekt don Juanova systému. V praxi daleko překročily teoretický aspekt jeho učení. Aby mi mohly předvést svoje umění, musely uplatnit svůj „druhý kruh síly“ neboli „pozornost nagualu“. A já jsem musel učinit totéž, abych se mohl stát svědkem jejich umění. Bylo vlastně zcela očividné, že jsem svou pozornost kladl do obou říší. Snad všichni nepřetržitě vnímáme oběma způsoby, ale při vzpomínání si jeden vydělíme a druhý odvrhujeme, nebo ho možná někam ukládáme, jako jsem to dělal já sám. Za určitých okolností, třeba při stresu nebo ve stavu odevzdání, vyplyne napovrch zcenzurovaná paměť, a pak můžeme mít dvě různé vzpomínky na jednu událost.

To, co se ve mně don Juan snažil přemoci, či spíše potlačit, nebyl rozum jakožto schopnost racionálního myšlení, ale „pozornost tonalu“, moje uvědomování si obecného světa. La Gorda mi říkala, že svět každodennosti existuje proto, že umíme držet jeho obrazy. Tím mi také vysvětlila, proč po mně don Juan něco takového vůbec chtěl. Jakmile člověk pustí pozornost, které je zapotřebí k udržování obrazů obecného světa, tento svět se zhroutí.

„Nagual nám říkal, že tady platí jedině praxe,“ řekla najednou la Gorda. „Jakmile dostaneš svou pozornost do obrazů svého snu, zachytí se nadobro. Nakonec pak můžeš být jako Genaro, který uměl udržet obrazy jakéhokoliv snu.“

„My máme každá pět dalších snů,“ řekla Lidia, „ale ukázaly jsme ti jenom první, protože to je sen, který nám dal Nagual.“

„Umíte všechny vejít do snění, kdykoliv chcete?“ zeptal jsem se.

„Ne,“ odpověděla la Gorda. „Snění bere příliš mnoho síly. Tolik jí nikdo z nás nemá. Právě proto se taky musely sestřičky tolik převalovat po zemi, aby jim země při kutálení dala energii. Možná si ještě pamatuješ, že jsi je viděl jako světelné bytosti, dostávající energii ze světla země. Nagual nám radil, že samozřejmě nejlepší způsob, jak získat energii, je pouštět si slunce do očí, zejména do levého oka.“

Když jsem podotkl, že o tom nic nevím, popsala mi la Gorda metodu, kterou je don Juan naučil. Přitom jsem si vzpomněl, že ji don Juan učil i mě. Chtěl, abych pomalu otáčel hlavou ze strany na stranu a přivřeným levým okem chytal sluneční světlo. Říkal, že lze používat nejen sluneční světlo, ale vůbec jakékoliv světlo, které může svítit na oči.

La Gorda mi prozradila, že jim Nagual doporučoval ovazovat se pod pasem šálem, aby si při kutálení chránily kyčle.

Podivil jsem se, že mně se don Juan o kutálení nikdy nezmínil. La Gorda mi vysvětlila, že se kutálení pouze ženy, protože mají lůno, kam energie vstupuje přímo. Kutálením pak přenášejí energii do celého těla. Jestliže se chce energií nabít muž, musí si lehnout na záda s koleny ohnutými tak, aby se plošky jeho chodidel vzájemně dotýkaly, paže má mít přitom podélně natažené a zápěstí kolmo zvednutá. V tomto vzpřímení pak musí zatnout prsty jako drápy.

„Tyhle sny sníme už několik let,“ řekla Lidia. „Jsou to naše nejlepší sny, protože v nich máme úplnou pozornost. V ostatních snech se nám pozornost pořád třese.“

La Gorda řekla, že udržovat obrazy snů je uměním Toltéků. Po létech vyčerpávajícího cvičení prý každá z nich dokáže v jakémkoliv snu provádět jeden čin. Lidia umí po všem chodit. Rosa se umí všude zavěsit a houpat, Josefina se umí za vším schovat a ona sama umí létat. Ale prý jsou pořád pouze začátečnice a tomuto umění se teprve učí. Úplnou

pozornost mají jen pro jednu činnost. Pravým mistrem „snění“ byl prý Genaro, který uměl všechno převrátit a udržet pozornost pro tolik činností, kolik jich jen máme v každodenním životě. Obě říše pozornosti pro něj měly stejnou hodnotu.

Opět jsem cítil potřebu vyptávat se jako obvykle: Musel jsem se dozvědět, jak to dělají, jakým způsobem udržují obrazy svých snů.

„Vždyť ty to víš stejně dobře jako já,“ namítla la Gorda. „Můžu ti říct jedině to, že když jsme vstupovaly stále znovu do stejného snu, začaly jsme ty čáry světa cítit. Ty nám pak pomáhají dělat to, co jsi *viděl*.“

Don Juan říkal, že „první kruh síly“ se v životě zapojuje velice záhy a my pak žijeme v domnění, že to je všechno, co máme. Náš „druhý kruh síly“, tedy „pozornost nagualu“, zůstává pro naprostou většinu lidí skryt a odhalí se nám teprve v okamžiku smrti. Přesto však existuje cesta, jak jej lze dosáhnout. Je dostupná každému, ale chodí po ní pouze čarodějové. Tahle stezka vede „sněním“. „Snění“ je svou podstatou transformace obyčejných snů do věcí, v nichž je obsažena vůle, chtění. Snivci zapojí svou „pozornost nagualu“, zaměří ji na věci a události obyčejných snů, a tím se změní sny ve „snění“.

Don Juan říkal, že neexistují žádné metody, jak dosáhnout pozornosti nagualu. Ukázal mi pouze orientační body. Prvním ukazatelem je najít ve snu vlastní ruce. Toto cvičení pozornosti se později rozšiřuje na nalézání předmětů, vyhledávání určitých bodů, například budov, ulic a podobně. Odtud se přeskočí na „snění“ o určitých místech v určitou denní dobu. Posledním stupněm je přitáhnout „pozornost nagualu“, aby se zaměřila na celé, úplné já. Tento konečný stupeň se prý zpravidla ohlásí snem, který se už mnohým z nás někdy zdál, v němž sami sebe vidíme spát v posteli. Než se tento sen čarodějovi ukáže, má již pozornost vypěstovanou do takového stupně, že se neprobudí, což by v podobné situaci

udělala většina lidí, ale otočí se na patě a pustí se do činnosti, jako kdyby jednal v běžném světě všedního života. Od tohoto okamžiku nastává zlom - jakési rozdělení jinak sjednocené osobnosti. V don Juanově systému je výsledkem zapojení „pozornosti nagualu“ a jejím rozvíjením na úroveň a komplikovanost naší běžné denní pozornosti světa právě druhé já, tedy bytost totožná s já, ale vytvořená ve „snění“.

Podle dona Juana neexistují žádné standardní postupy, jak se dá tento dvojník učit, stejně jako neexistují žádné určité postupy, kterými dosahujeme své běžné každodenní pozornosti. Učíme se to prostě tak, že to děláme. Tvrdil, že zapojíme-li „pozornost nagualu“, sami přijdeme na to, jak postupovat. Pobízel mě, abych se cvičil ve „snění“ a nedovolil svému strachu, aby mi snění proměnil ve výtvar přehnělý zbytečnostmi.

Totéž dělal i s la Gordou a sestřičkami, ale ony v sobě očividně měly něco, co bylo daleko vnímavější vůči pojetí pozornosti jiné roviny.

„Genaro trávil většinu času ve svém snovém těle,“ řekla la Gorda. „Měl to tak radši. Proto také mohl dělat ty nejpodivnější věci a vyděsit tě málem k smrti. Uměl procházet trhlinou mezi světy sem a tam, asi jako když my procházíme dveřmi.“

I mně don Juan hodně vykládal o trhlině mezi světy. Byl jsem vždy přesvědčen, že mluví v metaforách o jemném rozdílu mezi světem, který vnímá obyčejný člověk, a světem, který vnímají čarodějové.

La Gorda a sestřičky mi ukázaly, že trhlina mezi světy je víc než metafora. Je to spíše schopnost měnit rovinu pozornosti. Jedna část ve mně la Gordě dokonale rozuměla, zatímco jiná byla ještě vyděšenější než dříve.

„Ty se pořád ptáš, kam odešli Nagual s Genarem,“ pokračovala la Gorda. „Soledad ti dost stroze oznámila, že odešli do jiného světa, a Lidia ti tvrdila, že odešli z tohoto

kraje, i Genarové tě jenom hloupě vyděsili, zatímco pravda je taková, že Nagual s Genarem prošli trhlinou."

Její slova ve mně z jakéhosi nejasného důvodu vyvolala hluboký zmatek. Celou tu dobu jsem měl za to, že odešli navždycky. Věděl jsem sice, že neodešli v normálním slova smyslu, ale nechával jsem si ten pocit v metaforické rovině. I když jsem to takhle vysvětloval svým přátelům, sám jsem tomu nikdy doopravdy nevěřil. Někde v hloubi jsem byl vždycky zcela racionální člověk. Ale la Gorda a sestřičky proměnily moje nezřetelné metafory ve skutečné možnosti. La Gorda nás energií svého „snění“ opravdu přenesla na půl míle daleko.

La Gorda vstala a prohlásila, že už všemu rozumím, a proto je na čase, abychom se najedli. Podala nám jídlo, které uvařila. Vůbec jsem neměl chuť jíst. Ke konci jídla jsem se zvedl a odešel na stranu.

„Myslím, že je na čase, abys teď odjel," řekla mi la Gorda.

Bylo to jako znamení. Sestřičky se také zvedly.

„Zůstaneš-li tu ještě chvíli, už nikdy nebudeš moci odejít," upozornila mě la Gorda. „Nagual ti kdysi dal svobodu, ale ty sis vybral, že zůstaneš s ním. Mně přikázal, abych vás všechny nakrmila, pokud přežijeme poslední setkání se spojenci, a až se všichni budete cítit dobře, mám se s vámi všemi rozloučit. Myslím však, že ani já ani sestřičky nemáme kam jít, a proto nemáme na vybranou. Ale s tebou je to jinak."

Sestřičky mě obklopily a jedna po druhé se se mnou rozloučila.

V této situaci byla skryta obrovská ironie. Měl jsem svobodu odejít, ale neměl jsem kam. Ani já jsem tedy neměl na vybranou. Už před léty mi dal don Juan šanci vycouvat, ale já jsem zůstal, protože i už tenkrát jsem neměl kam jít.

„Volíme si pouze jednou," řekl mi tenkrát.
„Rozhodujeme se, zda budeme bojovníky nebo obyčejnými lidmi. Druhá volba neexistuje. Na této zemi už ne."

DRUHÁ POZORNOST

„Dneska musíš odjet," upozornila mě la Gorda hned po snídani. „Rozhodl ses jít s námi, a tím ses zavázal, že nám budeš pomáhat plnit další úkol. Nagual mi dal vše na starost jen do té doby, než přijdeš. Jak víš, uložil mi, abych ti sdělila jisté věci. Většinu jsem ti už řekla. Ale něco jsem ti říct nemohla, dokud ses nerozhodl. Dnes se o to postaráme a potom budeš muset ihned odjet, abychom měli čas se připravit. Potřebujeme několik dní. Musíme všechno zařídit a přichystat se navždycky odejít z těchto hor. Už jsme tady moc dlouho. Bude těžké se odtud odtrhnout, ale všechno najednou skončilo. Nagual nás varoval, že nám přineseš změny v tonalu bez ohledu na to, jak dopadnou tvoje souboje, ale myslím, že tomu nikdo moc nevěřil."

„Ale já vůbec nechápu, proč musíte všechno měnit," namítal jsem.

„Už jsem ti to přece vysvětlovala," protestovala. „Ztratili jsme starý cíl. Už máme nový a ten vyžaduje, abychom byly lehčí jako vánek. Naše nové rozpoložení teď bude větřík. Kdysi to býval horký vítr, ale tys nám změnil směr."

„Ty říkáš pořád to samé, Gordo."

„Ano, ale to proto, že jsi prázdný. Já ti to nijak nemůžu objasnit. Až se vrátíš, Genarové ti ukáží umění stopařů a hned na to všichni odejdeme. Nagual mi říkal, že pokud se rozhodneš být s námi, mám ti říct, že si především musíš zapamatovat svoje střetnutí se Soledad a sestřičkami a pečlivě probrat každou maličkost, která se ti přitom přihodila, protože

všechno je znamení toho, co se bude dít na tvé stezce. A budeš-li opatrný a bezchybný, poznáš, že tyhle bitvy byly darem, který ti dala síla."

„A co teď dělá doña Soledad?"

„Odchází. Sestřičky jí už pomohly rozebrat podlahu. Ta podlaha jí umožnila dosáhnout pozornosti nagualu. Takovou sílu měly ty čáry na podlaze. Každá jí pomohla získat kousek pozornosti. Někteří bojovníci této pozornosti dosáhnou a nevadí jim, že jsou prázdní. Soledad se proměnila, protože se k pozornosti nagualu dostala rychleji než kdokoliv z nás. Už nemusí zírat na svou podlahu, aby prošla do jiného světa. A protože už svou podlahu nepotřebuje, vrátila ji zase zemi, odkud ji dostala."

„Ty ses opravdu rozhodla odejít, Gordo, vid'?"

„Všichni odcházíme. Proto chci, abys na pár dní odjel a dopřál nám čas, abychom mohli strhnout všechno, co máme."

„A to vám mám všem hledat místo, Gordo?"

„Kdybys byl bezchybným bojovníkem, tak bys to prostě udělal. Ale ty nejsi bezchybný bojovník, a my taky ne. Přesto se však musíme ze všech sil snažit, abychom v této nové výzvě obstáli."

Pocítil jsem tíží osudu. Nikdy jsem se necítil zrovna nejlíp, když na mě ležela nějaká odpovědnost. Připadalo mi, že povinnost je nést břemeno, které mě drtí, protože je nedokážu zvládnout.

„Možná že nemusíme dělat nic," zkoušel jsem to.

„Ano, to je pravda," zasmála se. „Ale proč si to neříkáš pro sebe? Opakuj si to, pořád dokola, tak dlouho, dokud se nebudeš cítit v bezpečí. Nagual ti přece neustále zdůrazňoval, že bojovník má jedinou svobodu, a sice jednat bezchybně."

Připomněla mi, že Nagual pořád naléhal, abychom všichni pochopili, že bezchybnost není jen svoboda, ale také jediný způsob, jak zahnat lidskou formu na ústup.

Vyprávěl jsem jí, jak mě don Juan naučil chápat, co vlastně znamená ta bezchybnost. Jednou jsme spolu

procházeli velmi strmou rokličí a náhle se ze svého lůžka na skalní stěně uvolnil obrovský balvan a řítil se strašlivou silou dolů. Zarazil se až na dně kaňonu, necelých /třicet metrů od místa, kde jsme právě stáli. Ten balvan byl tak obrovský, že jeho pád zapůsobil opravdu silným dojmem. Don Juan využil této dramatické situace a poučil mě, že síla, ovládající náš osud, je mimo nás a nemá nic společného s činy naší vůle. Někdy nás přinutí zastavit se na cestě a sehnout se a zavazovat si tkaničku na botě. Tedy přesně to, co jsem právě udělal. Ta síla nás takto zastavila, a tím nám umožnila získat vzácný okamžik. Kdybychom byli totiž šli bez zastávky pořád dál, ten obrovský balvan by nás byl zcela jistě rozmačkal. Jindy se ovšem může stát, že v jiné rokliči nás tatáž vnější rozhodující síla znovu přiměje zastavit se a zavazovat si tkaničku právě ve chvíli, kdy se rovnou nad místem, kde stojíme, uvolní jiný obrovský balvan. Síla nás zastavila, a tím jsme ten vzácný okamžik naopak ztratili. Kdybychom totiž tentokrát šli pořád dál, byli bychom se zachránili. Don Juan prohlásil, že vzhledem k tomu, jak naprosto neovládám síly, které rozhodují o mém osudu, moje jediná možná svoboda v této rokliči tedy spočívá v tom, abych si bezchybně zavazoval tkaničky.

Moje vyprávění na la Gordu zřejmě zapůsobil. Natáhla se přes stůl a chvíli mi držela tvář v dlaních.

„Pro mě bezchybnost znamená říkat ti v pravou chvíli to, co mi Nagual nakázal. Ale moje sdělení musí dokonale načasovat síla, protože by jinak neměla žádný dopad.“

La Gorda se dramaticky odmlčela. Její pauza byla velice teatrální, ale přesto na mě nesmírně zabírala.

„A co to je?“ naléhal jsem dychtivě.

Neodpověděla. Vzala mě za paži a zavedla před dům. Tam mě posadila na udusanou zem, zády k tlustému kůlu, asi půl metru vysokému, který vypadal jako pahýl stromu, zasazený do země takřka u zdi. Před domem stálo v řadě pět podobných kůlů, vzdálených od sebe asi šedesát centimetrů.

Už dřív jsem se chtěl la Gordy zeptat, k čemu jsou. Zpočátku jsem si totiž říkal, že k nim předchozí majitel domu nejspíš přivazoval zvířata, ale tento můj dohad moc nesesedl, protože před hlavními dveřmi domu bylo cosi na způsob zastřešeného zápraží.

La Gorda si sedla vlevo vedle mě a zády se opřela o jiný kůl. Když jsem jí řekl, nad čím uvažuji, zasmála se a potvrdila, že se k těm kůlům opravdu přivazují všelijaká zvířata. Ale prý to nebyl bývalý majitel, nýbrž ona, kdo si málem zlomil hřbet, když pro ty kůly kopal jámy.

„A k čemu je používáte?“

„No, řekněme, že k nim přivazujeme sami sebe. Tím se dostávám k další věci, kterou ti musím sdělit, jak mě požádal Nagual. Říkal, že musel tvou druhou pozornost, tedy tvou pozornost nagualu, shromažďovat jinak než naši, protože jsi prázdný. My jsme ji sbíraly při snění, zatímco tobě pomáhaly jeho rostliny síly, ale rostliny síly nakupily hroživou stránku tvé druhé pozornosti do jednoho shluku. To je ten útvar, který ti vychází z hlavy. Čarodějům se to prý stává, když dostanou rostliny síly. Pokud neumřou, rostliny síly roztočí jejich druhou pozornost a spředou z ní děsivý útvar, který jim pak vychází z hlavy.

A tím se dostáváme k tomu, co od tebe chtěl. Řekl, že teď musíš změnit směr a začít sbírat druhovi pozornost jinak, spíše jako my. Dokud nedostaneš svou druhou pozornost do rovnováhy, neudržíš se na stezce poznání. Doteďka se totiž tvá pozornost vezla na Nagualově síle, ale nyní jsi už sám. Tohle je tedy to, co jsem ti měla říct.“

„Ale jak mám dostat druhou pozornost do rovnováhy?“

„Musíš provádět snění tak jako my. Snění je jediný způsob, jak se dá nasbírat druhá pozornost, aniž bys ji poškodil nebo proměnil v hrozbu a děs. Tvoje druhá pozornost je upoutána na děsivou stránku světa, zatímco naše se váže s jeho krásou. Musíš ty strany vyměnit a jít s námi.

Právě tohle sis včera večer vybral, když ses rozhodl jít s námi."

„A to ze mě ten útvar může vycházet kdykoliv?"

„Ne. Nagual říkal, že už z tebe nevyjde, dokud nebudeš tak starý, jako je on. Tvůj nagual už vystoupil tolikrát, kolikrát bylo třeba. Na to dohlédli Nagual s Genarem. Vždycky ho z tebe nějak vylákali. Nagual říkal, že jsi někdy jen o vlasek unikl smrti, protože tvoje druhá pozornost velmi ráda hoví své slabosti. Prý jsi ho jednou dokonce vyděsil. Tvůj nagual na něj zaútočil, a tak mu musel zpívat, aby ho uklidnil. Ale to nejhorší se ti prý stalo v Mexico City, když jsi jednou vcházel do jakési kanceláře a on tě postrčil, abys prošel trhlinou mezi světy. Tenkrát pouze zamýšlel rozptýlit tvou pozornost tonalu, ale ty sis dělal starosti kvůli nějaké hlouposti, až ti z toho bylo špatně. A když tě postrčil, tvůj tonal se celý smrskl a celá tvoje bytost prošla trhlinou. Dalo mu pak pořádně zabrat, než tě zase našel. Chvíli si prý myslel, že se dostal tak daleko, kam už nedosáhne. Ale pak tě viděl, jak se touláš bez cíle, a přivedl tě zpátky. Tou trhlinou jsi prošel kolem desáté dopoledne. Toho dne v deset hodin dopoledne ti tedy začal nový čas."

„Nový čas? A k čemu?"

„Ke všemu. Pokud zůstaneš člověkem, pak zemřeš někdy v tuhle hodinu. Jestli se staneš čarodějem, pak v tuhle dobu opustíš tento svět."

Eligio také šel jinou cestou, o níž nikdo z nás nic neví. Setkali jsme se s ním těsně předtím, než odešel. Byl to úžasný snivec. Byl tak skvělý, že ho Nagual s Genarem vodili trhlinou sem a tam. Měl dost síly to vydržet, jako by to byla hračka. Dokonce se ani nezadýchal.

Nagual mu potom dal poslední zrychlení rostlinami síly, a protože měl potřebnou sílu i schopnost ovládnání, aby to postrčení zvládl, dostal se tam, kde je teď."

„Genarové mi říkali, že Eligio skočil s Benignem. Je to pravda?"

„Jistě. V době, kdy Eligio musel skočit, byla už jeho druhá pozornost v druhém světě. Nagual říkal, že i tvoje tam byla, ale protože jsi ji neovládal, byla pro tebe jako noční můra. Nagualovy rostliny síly tě vychýlily a nutily jít zkratkou přes pozornost tonalu. Postavily tě rovnou do říše druhé pozornosti, aniž bys ji ovšem ovládal, zatímco Eligiovi dal Nagual rostliny síly až úplně nakonec.“

„A ty si myslíš, Gordo, že se moje druhá pozornost zranila?“

„Nagual nikdy nic takového neřekl. Sice si o tobě myslel, že jsi nebezpečný blázen, ale to nemá nic společného s rostlinami síly. Tvrdil, že obě tvoje pozornosti jsou neovladatelné. Jestli je někdy dokážeš ovládat, budeš skvělým bojovníkem.“

Chtěl jsem, aby o tom řekla ještě něco víc, ale ona mi položila ruku na psací blok a prohlásila, že před sebou máme nesmírně náročný den, a proto musíme nasbírat energii, abychom to vydrželi. Musíme se nabít energií slunečního světla. Okolnosti vyžadují, abychom nabírali sluneční světlo levým okem. Začala pomalu otáčet hlavou ze strany na stranu a přivřenýma očima se přitom dívala přímo do slunce.

Po chvíli se k nám připojila Lidia s Rosou a Josefínou. Lidia si sedla vpravo ode mě a Josefína vedle ní, zatímco Rosa se posadila vedle la Gordy. Všechny se zády opíraly o kůly. Já jsem seděl uprostřed.

Byl jasný den. Slunce stálo přesně nad vzdáleným pohořím. Sestřičky začaly otáčet hlavou v dokonalé časové souhře. Přidal jsem se k nim a měl jsem pocit, že i já jsem s nimi synchronizoval svoje pohyby. Otáčely hlavou asi minutu a pak se zastavily.

Všechny měly na hlavě klobouk a jeho okrajem si chránily obličej před slunečním světlem, pokud si v něm zrovna nekoupaly oči. La Gorda mi nasadila můj starý klobouk.

Seděli jsme tam asi půl hodiny. Za tu dobu jsme toto cvičení zopakovali nesčetněkrát. Chtěl jsem si to pokaždé označit čárkou, ale la Gorda mi ledabyle odstrčila blok mimo dosah.

Najednou se Lidia zvedla a zamumlala něco nesrozumitelného. La Gorda se ke mně naklonila a pošeptala mi, že po silnici přicházejí Genarové. Napínal jsem oči, ale nikoho jsem neviděl. Rosa s Josefínou se také zvedly a odešly i s Lidií dovnitř.

Řekl jsem la Gordě, že nikoho nevidím. Odvětila, že se Genarové ukázali na silnici jenom na okamžik. Prý se děsí chvíle, kdy se budeme muset všichni sejít pohromadě, nicméně přesto pevně doufá, že tu situaci nějak zvládnou. Poradila mi, abych si obzvláště dával pozor na Josefínu a Pablita, protože se vůbec neovládají. Nejrozumnější, co bych prý mohl udělat, by bylo odvést asi tak za hodinu Genary někam pryč.

Díval jsem se upřeně na silnici, ale nikde nebylo sebemenší známky, že by se někdo blížil.

„A seš si jista, že přicházejí?“

La Gorda připustila, že ona sama je neviděla, ale viděla je Lidia. Genarové se ukázali pouze jí, protože si koupala oči a současně přitom zírala. Nechápal jsem, o čem to la Gorda mluví, a tak jsem chtěl, aby mi to vysvětlila.

„My zíráme,“ odpověděla. „Tak jako ty. Jsme všichni stejní. Není třeba popírat, že ty sám umíš zírat. Nagual nám vyprávěl, jaké skvělé kousky jsi při zírání dokázal.“

„Skvělé kousky při zírání? O čem to mluvíš, Gordo?“

Našpulila ústa, jako by ji moje otázka skoro rozčilila, ale patrně se ovládla. Usmála se a jemně do mě šťouchla.

Náhle jí tělem projelo zachvění a upřela prázdný pohled někam mimo mě. Potom energicky potřásla hlavou a prohlásila, že právě „viděla“, že Genarové ještě nepřijdou, protože je na ně příliš brzy. Ještě chvíli prý budou čekat, než

se ukážou. Usmívala se, jako kdyby z toho zdržení měla náramnou radost.

„I na nás je moc brzy, aby se tady objevili," vysvětlila mi.
„A oni zase mají stejný pocit z nás."

„A kde teď jsou?" zeptal jsem se.

„Určitě sedí někde u cesty. Benigno nepochybně zíral na náš dům, když přicházeli, a viděl, jak tady sedíme. Proto se asi rozhodli počkat. To je skvělé. To nám dá trochu času."

„Ty mě děsíš, Gordo."

„Dneska musíš sebrat svou druhou pozornost, jen pro nás čtyři."

„A jak?"

„Já nevím. Ty jsi pro nás veliká záhada. Nagual s tebou svými rostlinami síly prováděl spoustu věcí, ale to nemůžeš považovat za poznání. Tohle je to, co se ti snažím říct. S druhou pozorností můžeš něco dělat teprve tehdy, jestliže ji ovládáš, jinak vždycky zůstaneš trčet někde napůl cesty jako teď. Všechno, co se s tebou děje od té doby, co jsi přijel, směřuje k tomu, aby tahle tvoje pozornost nabrala obrátky. Já ti dávám pokyny, kousek po kousku, jak mi přikázal Nagual. Ale protože jsi šel jinou cestou, nevíš, co víme my, ale zas my nevíme nic o rostlinách síly. Soledad ví o trošku víc, protože ji Nagual vzal do svého kraje. Nestor zná léčivé rostliny, ale nikdo z nás se neučil stejným způsobem, jako ses učil ty. My zatím ještě nepotřebujeme tvoje poznání. Ale až jednou budeme připraveni, pak to budeš ty, kdo nám dá rostlinami síly potřebné zrychlení. Jedině já vím, kde je schována Nagualova dýmka, a kde bude čekat, až ten den přijde.

Nagual přikazuje, abys změnil svou stezku a šel s námi. To znamená, že s námi musíš provádět snění a s Genary stopařství. Už si nemůžeš dovolit dál prodlévat tam, kde jsi teď, tedy na děsivé straně své druhé pozornosti. Kdyby z tebe vyšel další náraz nagualu, mohl by tě zabít. Nagual mi říkal, že lidská bytost je křehký tvor, složený z mnoha vrstev světelnosti. Když ji vidíš, máš dojem, že jsou to vlákna, ale ve

skutečnosti jsou to vrstvy jako na cibuli. Všeljaké nárazy oddělují jednotlivé vrstvy od sebe a můžou dokonce způsobit, že lidská bytost umře."

Zvedla se a odvedla mě zpátky do kuchyně. Posadili jsme se proti sobě. Lidia, Rosa i Josefina něco kutily na dvorku. Neviděl jsem je, ale slyšel jsem, jak si povídají a smějí se.

„Nagual říkal, že umíráme, protože se jednotlivé vrstvy od sebe oddělí," pokračovala la Gorda. „Nárazy je vždycky oddělují, ale vrstvy se opět spojí. Ale někdy může náraz být tak velký, že se vrstvy uvolní a nikdy už se nedokážou dát dohromady."

„A tys je viděla, Gordo?"

„Jistě. Viděla jsem na ulici umírat člověka. Nagual mi říkal, že i ty jsi našel někoho, kdo umíral, ale že jsi jeho smrt neviděl. Nagual chtěl, abych viděla vrstvy toho umírajícího. Byly jako slupky na cibuli. Když jsou lidské bytosti zdravé, vypadají jako světelné vejce, ale když jsou zraněné, začínají se loupat jako cibule.

Nagual říkal, že tvoje druhá pozornost občas bývá tak silná, že pořád tlačí ven. Museli prý ti s Genarem držet vrstvy pohromadě, protože bys byl umřel. Proto předpokládal, že máš dost energie, abys ze sebe dvakrát dostal svůj nagual, a dvakrát sám udržel svoje vrstvy pohromadě. Tys to dokázal ještě víckrát, ale teď jsi v koncích. Kdyby přišel další náraz, neměl bys už dost energie udržet vrstvy pohromadě. Nagual mi uložil pečovat o všechny. Co se tebe týče, musím ti pomoci vrstvy utáhnout. Nagual říkal, že smrt tlačí vrstvy od sebe, že střed naší světelnosti, což je pozornost nagualu, pořád tlačí ven, a právě tím se uvolňují vrstvy. Pak se smrt snadno dostane mezi ně a úplně je od sebe oddálí. Čarodějové se musí ze všech sil snažit mít své vlastní vrstvy stále uzavřené. Proto nás Nagual učil snění. Snění totiž vrstvy zpevňuje. Když se čarodějové naučí snění, připoutají své dvě pozornosti k sobě a pak už střed světelnosti nemusí dál tlačit ven."

„Chceš snad říct, že čarodějové neumírají?"

„Správně. Čarodějové neumírají.“

„Takže to nikdo z nás nezemře?“

„Ne, já nemám na mysli nás. My nejsme nic. My jsme vlastně zrůdy, nejsme ani tady ani tam. Myslela jsem tím opravdové čaroděje. Nagual s Genarem jsou takoví. Obě jejich pozornosti jsou spojené tak těsně, že možná nikdy nezemřou.“

„Tohle ti říkal Nagual, Gordo?“

„Ano. Oba mi to říkali, i Genaro. Nedlouho předtím, než odešli, nám Nagual vysvětlil sílu pozornosti. Do té doby jsem nic nevěděla ani o nagualu, ani o tonalu.“

La Gorda mi vyprávěla, jak je Nagual poučil o onom podstatném rozdělení na tonal a nagual. Jednou je prý všechny svolal dohromady, že je vezme na dlouhou túru do pustého, skalnatého údolí v horách. Sbalil tenkrát obrovský, těžký ranec se vším možným, dokonce do něj strčil i Pablitovo rádio. Potom ho dal nést Josefině, Pablitovi naložil na ramena těžký stůl a všichni vyrazili. Cestou se střídali a ten ranec a stůl nesli bezmála pětasedesát kilometrů až do opuštěného údolí vysoko v horách. Když dorazili až na místo, řekl Nagual Pablitovi, aby ten stůl postavil přímo uprostřed údolí. Pak požádal Josefinu, aby na něm uspořádala všechno, co je v ranci. Když byl stůl plný, vysvětlil jim rozdíl mezi tonalem a naguaelem, jak to kdysi v restauraci v Mexico City vysvětloval mně, snad jen s tím rozdílem, že v jejich případě bylo všechno daleko názornější.

Ukázal jim, že tonal je řád, který si uvědomujeme v každodenním světě, ale také osobní řád, který vláčíme na bedrech po celý život stejně, jako oni nesli ten stůl a ranec. Osobní tonal každého z nás je jako ten stůl v údolí, malinký ostrůvek zaplněný věcmi, které známe. Nagual je naopak nevysvětlitelný zdroj, který udržuje onen stůl tam, kde stojí, a který je podobně rozlehlý jako to opuštěné údolí.

Vysvětloval jim, že čarodějové musí svůj tonal pozorovat z určité vzdálenosti, aby lépe pochopili, co opravdu kolem

nich je. Dovedl je až na hřeben hor, odkud sice viděli do kraje, ale stůl odtamtud sotva rozeznali. Pak je zase všechny odvedl zpátky ke stolu. Chtěl, aby se naklonili těsně nad něj, aby pochopili, že průměrný člověk nemá takové vnímání jako čaroděj, protože žije přímo na svém stole a drží se všeho, co na něm je.

Potom je vybídl, aby se zběžně podívali na předměty na stole, a vyzkoušel si je, jakou mají paměť. Něco ze stolu sebral a schoval, aby poznal, jestli dávali pozor. Když všichni tu zkoušku složili na výbornou, tak jim zdůraznil, že si snadno dovedou zapamatovat jednotlivé věci na stole jen proto, že si všichni vypěstovali pozornost tonalu, tedy pozornost nad stolem.

Potom po nich chtěl, aby se stejně zběžně podívali na všechno, co je na zemi pod stolem. Pak odtamtud sebral několik větviček nebo kamínků, či co to tam vlastně bylo, a znovu si vyzkoušel jejich paměť. Nikdo nich si nepamatoval, co viděl pod stolem.

Pak všechno ze stolu smetl a vyzval je, aby se jeden po druhém položili na břicho přes stůl a bedlivě prozkoumali zem pod sebou. Vysvětlil jim, že nagual pro čaroděje znamená území pod stolem. Protože není možné zabývat se celým naguaem, celým tím rozlehlým a opuštěným údolím, omezují čarodějové svou činnost na oblast přímo pod ostrůvkem tonalu, jak názorně ukazuje to, co je pod stolem. Tato oblast je říší toho, čemu se říká druhá pozornost neboli pozornost nagualu, tedy pozornost pod stolem. Tuto pozornost bojovník získává teprve tehdy, až všechno čistě smete ze stolu. Dosažením druhé pozornosti se obě pozornosti spojují v jeden celek a tento celek je celistvostí člověka.

La Gorda dodala, že don Juanova ukázka jí byla tak srozumitelná, že okamžitě pochopila, proč ji přiměl vyčistit si vlastní život, neboli, jak říkal, zamést si ostrůvek tonalu. Měla prý veliké štěstí, že dodržela všechno, co jí doporučoval. Je sice ještě hodně daleko od sjednocení svých dvou pozorností,

ale píle ji přivedla k bezchybnému životu, a to je, jak ji Nagual ujistil, jediná cesta, která vede ke ztrátě lidské formy. A ztratit lidskou formu je základním předpokladem pro spojení obou pozorností.

„Pozornost pod stolem je klíčem ke všemu, co čarodějové dělají. Abychom té pozornosti dosáhli, Nagual s Genarem nás učili snění a tebe zas učili o rostlinách síly. Nevím, co dělali s tebou, jak tebe učili zachytit druhou pozornost pomocí rostlin síly, ale nás Nagual učil zírat, abychom se mohli naučit snění. Nikdy nám nevysvětloval, co s námi vlastně dělá. Prostě nás jen učil zírat. Vůbec jsme netušili, že zírání je způsob, jak zachytit druhou pozornost. Mysleli jsme si, že je to všechno jen tak. Ale není. Snivci musí nejdříve umět zírat, a teprve potom můžou chytit svou druhou pozornost.

Nagual nám zpočátku dával na zem suchý list a celé hodiny nás na něj nechal hledět. Každý den přinesl list a položil ho přede mě. Nejdříve jsem si myslela, že mi dává pořád ten samý list, že si ho schovává ze dne na den, ale potom jsem si všimla, že se listy liší. Nagual řekl, že když si tohle uvědomíme, přestáváme se dívat, ale zíráme.

Pak přede mě nasypal hromádku suchých listů. Řekl mi, abych je levou rukou přehazovala a přitom je vnímala stejně, jako když jsem na ně zírala. Snivec listím pohybuje ve spirále, zírá na listy a potom si ve snu vybavuje obrazce, které ty listy vytvářejí. Podle Naguala se snivci mohou domnívat, že zvládli zírání na listy teprve tehdy, když si nejdříve ve snu vybaví obrazce vytvořené listy a nazítrí najdou tytéž obrazce v hromadě suchého listí.

Podle Naguala zírání na listí posiluje druhou pozornost. Když člověk zírá několik hodin na hromadu listí, což ode mě vyžadoval, utichnou mu myšlenky. Bez myšlenek vyvane pozornost tonalu a najednou se na listy zachytí druhá pozornost a listí se stane něčím jiným. Okamžik, kdy se druhá pozornost něčeho chytá, Nagual nazývá zastavením světa. To je opravdu přesné, svět se totiž vážně zastaví. Proto by taky

měl být někdo nablízku, když zíráš. Nevíme nic, jaké vrtochy může mít naše druhá pozornost. Protože jsme ji nikdy nepoužívali, musíme se s ní nejdřív seznámit, a teprve potom se budeme moci odvážit do zírání o samotě.

Na zírání je obtížné naučit se utiřit myšlenky. Nagual vysvětloval, že nás to radši bude učit na hromadě listí, protože kdykoliv budeme chtít zírat, vždycky seženeme tolik listí, kolik ho bude třeba. Ale stejně dobře by prý mohlo posloužit i cokoliv jiného.

Jakmile jednou umíš zastavit svět, umíš zírat. A protože jediný způsob, jak zastavit svět, je zkoušet to, vedl nás Nagual všechny k tomu, abychom dlouhá léta zírali na suché listí. Myslím, že je to nejlepší způsob, jak dosáhnout své druhé pozornosti.

Nagual kombinoval zírání na suché listí s hledáním rukou ve snění. Trvalo mi to asi rok, než jsem ve snu našla svoje ruce, a zhruba čtyři roky, než jsem zastavila svět. Nagual říkal, že jakmile jednou polapíš svou druhou pozornost suchým listím, je třeba provádět další zírání a snění, aby sis ji zvětšil. No, a to je o zírání asi tak všechno."

„Když to tak říkáš, Gordo, zdá se to velice jednoduché."

„Všechno, co dělají Toltékové, je jednoduché. Nagual říkal, že abychom lapili svou druhou pozornost, úplně stačí zkoušet to stále znovu a znovu. Všichni jsme zastavili svět zíráním na suché listí. Ty a Eligio jste však byli jiní. Tys to udělal pomocí rostlin síly, ale jakou cestou šel Nagual s Eligiem, to nevím. Nikdy mi to nechtěl říct. Vyprávěl mi jen o tobě, protože máme stejný úkol."

Zapsal jsem si do poznámek, že jsem si teprve před několika dny poprvé úplně uvědomil zastavení světa. Zmínil jsem se o tom a la Gorda se zasmála.

„Tys zastavil svět dřív než kdokoliv z nás. Co myslíš, že jsi dělal, když jsi bral všechny ty rostliny síly? Ty bys to byl zíráním na suché listí nikdy nedokázal, to je celé."

„A to vás Nagual nechal zírat jenom na hromadu suchého listí?“

„Jakmile snivci umí zastavit svět, můžou zírat i na jiné věci. A když pak nakonec úplně ztratí formu, můžou zírat na cokoliv. Já to umím. Já můžu do všeho vstoupit. Ale Nagual chtěl, abychom při zírání dodržovali určitý řád.

Nejdřív jsme zírali na drobné rostlinky. Nagual nás varoval, že malé rostlinky jsou velmi nebezpečné. Mají prý koncentrovanou sílu a velmi intenzivní světlo. Cítí, že na ně snivec zírá. Okamžitě pak svoje světlo stáhnou a vystřelí ho na něj. Snivci si musí k zírání vybrat z rostlin jen jeden druh.

Potom jsme zírali na stromy. I u stromů mají snivci k zírání jen určitý druh. V tomto ohledu jsme my dva stejní, oba zíráme na eukalypty.“

Mou další otázku mi la Gorda nejspíš vyčetla z výrazu tváře, protože sama odpověděla: „Nagual říkal, že jeho kouřem se lze velmi snadno dostat k tomu, aby začala pracovat druhá pozornost. Ty sám jsi mnohokrát zaměřil pozornost na to, v čem má Nagual zalíbení, a to jsou vrány. Jednou se prý tvoje druhá pozornost zaměřila na vránu tak dokonale, že jako vrána odletěla na jediný eukalyptus, který byl nablízku.“

Léta jsem se s tímto zážitkem mořil. Nedokázal jsem si ho vysvětlit jinak než jako nepředstavitelné složitý stav hypnózy, který navodilo spojení psychotropních hub, obsažených v don Juanově směsi ke kouření, s jeho mistrovstvím, s nímž dovede ovlivňovat jednání. Domníval jsem se, že mi vsugeroval smyslovou katarzi, že jsem se proměnil ve vránu a vnímal svět jako vrána. Vnímal jsem ovšem svět způsobem, který v žádném případě nemohl být součástí mého inventáře minulých zkušeností. La Gordino vysvětlení jako by celou věc něčím zjednodušilo.

Nagual je prý potom vedl, aby zírali na pohyblivé, živé tvory. Daleko nejlepšími subjekty je drobný hmyz. Díky své

pohyblivosti je pro zírajícího neškodný, narozdíl od rostlin, které svoje světlo čerpají přímo ze země.

Dalším krokem bylo zírat na kameny. Skály jsou prý velmi staré a mocné a mají svoje zvláštní nazelenalé světlo, na rozdíl od bílého světla rostlin a nažloutlého světla pohyblivých, živých bytostí. Kameny se při zírání neotevírají tak snadno, ale stojí za to v tomto zírání vytrvat, protože v jádru kamenů jsou ukryta zvláštní tajemství, která mohou čarodějům napomáhat při „snění“.

„A co ti kameny odhalují?“ vyzvídal jsem.

„Když zírám přímo do jádra kamene, vždycky na mě dýchne zvláštní vůně, kterou ten kámen má. Když se pak ve snění toulám kolem, vím, kde jsem, protože mě ty vůně vedou.“

Důležitým momentem při zírání na stromy a kameny je prý denní doba. Stromy a kameny jsou časně zrána ztuhlé a mají mdlé světlo. V nejlepší době bývají kolem poledního a zírat v této době znamená půjčovat si jejich světlo a sílu. Pozdě odpoledne a v podvečer jsou kameny, a zejména stromy, tiché a smutné. La Gorda má pocit, že v tuto hodinu stromy vypadají, jako kdyby samy zíraly na toho, kdo zírá na ně.

Potom přichází na řadu zírání na jevy, které se opakují: na déšť a mlhu. Při zírání prý lze zaměřit druhou pozornost přímo na déšť a pohybovat se s ním, nebo také na pozadí a deště využívat jako lupy. Pozadí pak odhaluje skryté, ale důležité věci. Zíráním skrze déšť se dají najít místa, kde je síla, nebo místa, kterým je radno se vyhýbat. Místa síly jsou nažloutlá a místa neblahá jsou intenzivně zelená.

Podle la Gordy je pro toho, kdo zírá, nejzáhadnější věcí na světě nepochybně mlha. Stejně jako déšť se prý dá používat dvěma způsoby, ale ženám se nepoddává snadno. I když ona sama už ztratila lidskou formu, pořád prý je pro ni mlha nedostupná. Jednou ji Nagual přiměl „vidět“ zelený opar na vrcholu mlhové hradby a vysvětlil jí, že to je druhá pozornost někoho, kdo žije v horách, kde zrovna jsou, a právě

zírá do mlhy a pohybuje se s ní. Mlha se prý používá také k odkryvání ducha věcí, které už nejsou. Pravým mistrovstvím v zírání do mlhy je umět nechat svou druhou pozornost vejít do toho, co zrovna zírání člověku odhaluje.

Vyprávěl jsem jí, že když jsem jednou byl s donem Juanem, viděl jsem most vytvořený z mlhové hradby. Až mi tenkrát bralo dech, jak jasně a ostře jsem na něm viděl všechny detaily. Pro mě byl víc než skutečný. Ten výjev byl tak intenzivní a živý, že jsem na něj nemohl zapomenout. Don Juan k tomu poznamenal, že jednoho dne budu muset po tom mostě přejít.

„Já o tom vím,“ přikývla la Gorda. „Nagual mi říkal, že jednou přejdeš svou druhou pozorností po mostě, až se ji naučíš ovládat, stejně jako jsi s ní létal coby vrána. Staneš-li se čarodějem, mlha pro tebe postaví most a ty po něm přejdeš a navždy zmizíš z tohoto světa. Tak jak to udělal on sám.“

„To on takhle zmizel? To přešel po mostě?“

„Ne, nešel přes most. Ale vždyť tys přece byl svědkem, jak ti přímo před očima s Genarem vkročili do trhliny mezi světy. Nestor říkal, že když jste se viděli naposledy, Genaro zvedl ruku a zamával ti na rozloučenou. Nagual nemával, protože otevíral trhlínu. Nagual mi říkal, že když potřebuješ přivolat druhou pozornost a složit ji dohromady, stačí učinit pohyb, jako bys otevíral dveře. To je tajemství toltéckých snivců, pokud ovšem ztratili formu.“

Chtěl jsem se jí ještě zeptat, jak don Juan s donem Genarem procházejí trhlínou, ale la Gorda se zlehka dotkla rukou mých úst, aby mě zarazila.

Sama dál pokračovala ve výkladu. Další skupinou je prý zírání do dálky a na mraky. Při obojím jde o to, aby ten, kdo zírá, nechal svou druhou pozornost jít tam, kam zírá. Takto potom může urazit veliké vzdálenosti nebo cestovat na oblacích. Pokud jde o mraky, Nagual prý jim nikdy nedovolil zírat na bouřková mračna. Toho se budou smět odvážit teprve

tehdy, až ztratí formu. Jezdit se ale dá nejen na bouřce, nýbrž přímo na blesku.

La Gorda mě se smíchem vybídla, jestli uhodnu, kdo je tak troufalý a ztřeštěný na to, aby se odvážil zírat na bouřková mračna. Nenapadl mě nikdo jiný, než Josefina. La Gorda mi pak vyprávěla, že se Josefina pokoušela zírat na bouřku pokaždé, když byl Nagual pryč, a jednou ji málem zabil blesk.

„Genaro byl čaroděj blesku. Jeho přítel hrom mu ukázal první dva učedníky, Benigna a Nestora, když hledal rostliny v jedné velmi odlehlé oblasti, kterou si Indiáni hlídají a kde neradi vidí jakékoli návštěvníky. Genarovi dovolili vstoupit na svou půdu jen proto, že mluvil jejich jazykem. Sbíral tam rostliny a najednou začalo pršet. Pár stavení sice bylo opodál, ale jejich obyvatelé mu nebyli přátelsky nakloněni, a tak je nechtěl obtěžovat. Když se zrovna chystal zalézt do jakési jámy, uviděl mladíka na kole, naloženém těžkým nákladem. Byl to Benigno, muž z města, který obchodoval s místními Indiány. Kolo mu zapadlo do bláta a přesně na to místo uhodil blesk. Genaro byl přesvědčen, že to mladíka zabilo. Když lidé z těch domů viděli, co se stalo, vyšli ven. Benigno byl víc vyděšený než poraněný, ale jeho kolo a všechno jeho zboží bylo úplně zničeno. Genaro s ním zůstal celý týden a vyléčil ho.

S Nestorem se to přihodilo takřka stejně. Vykupoval od Genara léčivé rostliny. Jednou s ním šel do hor, že se podívá, kde je Genaro trhá, aby mu za ně už nemusel platit. Genaro ho schválně odvedl velmi daleko do hor, protože chtěl, aby Nestor zabloudil. Nepršelo, ale lítaly blesky. Najednou jeden blesk udeřil do země a přeběhl jako had po suché půdě. Proběhl Nestorovi mezi nohama a udeřil do skály sotva deset metrů od něho.

Genaro říkal, že blesk Nestorovi sežehl nohy na vnitřní straně. Otekla mu varlata a těžce onemocněl. Genaro ho musel léčit několik týdnů přímo na místě, tam v horách.

Než se Benigno s Nestorem uzdravili, byli uloveni. Muže je nutno ulovit na háček. To ženy nepotřebují. Samy dobrovolně vstoupí do čehokoliv. V tom je jejich síla, i slabost. Muže je třeba vést a ženy je třeba zkrátit."

Zasmála se, že prý v sobě jistě má mnoho mužskosti, protože ji bylo nutno vést, zatímco já zas v sobě určitě mám hodně ženskosti, protože potřebuji být držen na uzdě.

Poslední oblastí je zírání na oheň, kouř a stín. Pro toho, kdo zírá, není oheň ani kouř jasný, nýbrž černý, ale stíny se naopak třpytí a mají v sobě barvu i pohyb.

Na druhé dvě věci je třeba zírat odděleně, na hvězdy zvlášť a na vodu také. Na hvězdy zírají jen čarodějové, kteří ztratili lidskou formu. La Gorda prý v zírání na hvězdy pokročila velmi daleko, ale nezvládá zírání na vodu, a zejména tekoucí. Zírání na vodu používají čarodějové bez formy, když sbírají druhou pozornost, kterou pak přenášejí všude, kam se potřebují dostat.

„Všichni máme z vody strach. Řeka shromáždí druhou pozornost a odnese ji pryč. To se nedá nijak zastavit. Nagual mi vyprávěl, co všechno jsi dokázal při zírání na vodu. Ale také mi pověděl, že ses jednou málem ve vodě rozplynul, v mělké řece, a teď se nesmíš ani koupat."

Don Juan mě porůznu nechával upřeně hledět na vodu v zavlažovacím kanálu, který mu tekl za domem, když jsem byl pod vlivem jeho směsi ke kouření. Prožíval jsem přitom nepředstavitelné vjemy a pocity. Jednou jsem se viděl celý zelený, jako bych byl pokrytý řasami. Právě tehdy mi doporučil, abych se vyhýbal vodě.

„A to mi voda poranila druhou pozornost?" zjišťoval jsem.

„Ano. Ty se moc rád oddáváš svým slabostem. Nagual tě varoval, abys byl opatrný, ale tys v tekoucí vodě překročil svoje meze. Nagual říkal, že bys býval mohl využívat vodu tak, jak nikdo jiný, ale prý ti není dáno být umírněný."

La Gorda si přitáhla lavici blíž ke mně: „Tak a to je o zírání všechno. Ale jsou ještě jiné věci, které ti musím říct, než odejdeš.“

„A jaké, Gordo?“

„Tak především, než ti vůbec něco řeknu, musíš nejdřív sebrat svou druhou pozornost - pro sestřičky a pro mě.“

„Ale já myslím, že to nejde.“

La Gorda se zvedla a odešla dovnitř. Za chvíli se vrátila s malým, tlustým, kulatým polštářkem, zhotoveným ze stejného přírodního vlákna, z jakého vyrábějí sítě. Beze slova mě zase odvedla před dům na zápraží. Ten polštářek si prý sama zhotovila, aby se cítila pohodlně, když se učí zírat, protože při zírání je poloha těla velice důležitá. Člověk musí sedět na zemi na měkké podložce z listí nebo na polštáři z přírodních vláken a opírat se o strom, o pařez nebo o plochou skálu, aby měl tělo dokonale uvolněné. Oči se nikdy nesmí upírat na předmět, aby se neunavily. Při zírání se vlastně velmi pomalu a proti směru hodinových ručiček přejíždí očima po předmětu, na nějž se zírá, aniž by se přitom hýbala hlava. Nagual prý chtěl, aby si do země zarazily ty tlusté kůly, aby se měly oči opírat.

Usadila mě na svůj polštář tak, abych se opíral o kůl. Vysvětlila mi, že mě tečí v zírání povede na místo síly, které měl Nagual v těch oblých kopcích na druhé straně údolí. Doufá, že zíráním na to místo nasbírám potřebnou energii, abych mohl shromáždit druhou pozornost.

Sedla si nalevo těsně ke mně, a začala mi dávat pokyny, takřka šeptem, že mám mít oči stále přivřené a pohled upírat na místo, kde se sbíhají dva obrovské kopce. Je tam úzký a strmý vodní kaňon. Tohle zírání prý vyžaduje čtyři jednotlivé úkony. Za prvé, budu-li používat okraje klobouku jako stínítka, ztlumí se nadměrná sluneční záře a do očí mi půjde pouze minimální množství světla. Dále musím přivírat víčka, za třetí, víčka musím udržovat stále stejnoměrně rozevřená tak, aby do očí přicházel vyrovnaný proud světla, a za čtvrté,

musím rozlišit vodní kaňon na pozadí síťoví ze světelných vláken na řasách.

Zpočátku jsem nedokázal její pokyny dodržovat. Musel jsem zvrátit hlavu dozadu, protože slunce stálo vysoko nad obzorem. Posunul jsem si klobouk tak, aby mi okrajem zakrýval většinu sluneční záře. Zdálo se, že to postačí. Ale sotva jsem přivřel oči, doslova mi na řasách vybuchla ta trocha světla, které jako by přicházelo ze střechy klobouku. Řasy sloužily jako filtr, vytvářející světelnou pavučinu. Měl jsem víčka napůl přivřená a chvíli jsem si hrál se světelnou sítí, dokud jsem nedokázal rozeznat temný, kolmý obrys vodního kaňonu.

Potom mi la Gorda řekla, abych zíral do střední části kaňonu, dokud nenajdu místo, kde je velmi tmavá hnědá skvrna. Je to díra v kaňonu, kterou nevidí oko, jež se dívá, je tam pouze pro oko, které „vidí“. Jakmile tu skvrnu rozeznám, musím se prý velice ovládat, aby mě k sobě nepřitahovala. Spíš se k ní mám blížit jakoby v plynulém nájezdu a zírat do ní. La Gorda mi doporučila, abych jí dal ramenem vědět, jakmile tu díru najdu, a přisunula se těsně ke mně, až se mě dotýkala.

Chvíli jsem se usilovně snažil udržovat všechny čtyři akce vyrovnané a koordinované. Najednou se uprostřed kaňonu vynořila temná skvrna. Okamžitě jsem si všiml, že se na ni nedívám tak, jak jsem zvyklý se dívat. Ta temná skvrna byla spíš dojem, jakési vizuální zkreslení. Jakmile moje ovládání ochablo, skvrna zmizela. Měl jsem ji ve svém percepčním poli jenom tehdy, když jsem ovládal všechny čtyři úkony. Tehdy jsem si vzpomněl, že mě don Juan nesčetněkrát zaměstnával podobnou činností. Zavěsil třeba na keř kousek látky na nízkou větev, která strategicky přesně splývala s linií nějaké geologické formace v horách v pozadí, například s vodním kaňonem nebo svahem. Pak mě posadil asi patnáct metrů od toho hadříku a nechal mě hledět skrze nízké větve keře, na němž látka visela. Tím ve mně vyvolával

určité smyslové vjemy. Kus látky, který byl vždycky o odstín tmavší než geologický útvar v pozadí, na nějž jsem hleděl, se nejdříve jevil jako nějaký nápadný rys onoho geologického útvaru. Šlo o to, abych nechal svoje vnímání si hrát a nikterak je neanalyzoval. Nikdy se mi to nepovedlo, protože jsem byl absolutně neschopen zdržet se úsudku, a moje mysl se vždycky dostala do nějaké racionální spekulace o tom, jak funguje toto moje fantómové vnímání.

Tentokrát jsem však nepocítil vůbec žádnou potřebu spekulovat. La Gorda nebyla taková osobnost, jakou pro mě zřejmě znamenal don Juan, abych měl nevědomky potřebu se s ní prát.

Temná skvrna v mém zorném poli takřka zčernala. Opřel jsem se la Gordě o rameno, abych jí to oznámil. Šeptala mi do ucha, že se mám ze všech sil snažit udržet oční víčka stále ve stejné poloze a klidně dýchat břichem. Nesmím se prý nechat skvrnou táhnout, ale mám do ní vcházet postupně. Mám se vyhnout tomu, aby díra narůstala a pak mě najednou pohltila. V případě, že by se to dělo, musím prý okamžitě otevřít oči. Začal jsem dýchat podle pokynů, a tím jsem dokázal udržet víčka pevně a neomezeně v předepsaném rozevření.

V této poloze jsem setrval dosti dlouho. Potom jsem si všiml, že opět dýchám normálně, a tím se narušilo mé vnímání. Temná skvrna se najednou začala pohybovat a pulsovat, a než jsem stačil opět začít klidně dýchat, ta temnota se pohnula kupředu a pohltila mě. Zpanikařil jsem a otevřel oči.

La Gorda mi vysvětlila, že to, co děláme, je zírání do dálky a při něm je nezbytné dýchat, jak mi doporučovala. Vybídla mě, abych začal znovu. Nagual je prý nechával sedět celé dny, když sbírali druhou pozornost zíráním na tohle místo. Stále znovu a znovu je prý varoval před nebezpečím, že by je to pohltilo, kdyby při tom tělo utrpělo náraz.

Asi hodinu mi trvalo, než jsem se naučil zírat tak, jak mi popisovala. Když jsem v nájezdu zaostřoval na hnědou skvrnu

a zíral do ní, zcela znenadání se v mém zorném poli rozsvítila. A jak se rozjasnila, jsem si uvědomil, že něco ve mně provádí zhola nemožnou věc. Cítil jsem, že se k ní skutečně blížím, odtud také pocít, že se rozjasňuje. Byl jsem u ní tak blízko, že jsem tam mohl rozeznávat jednotlivé body, třeba kameny nebo rostliny. Když jsem přišel ještě blíž, prohlížel jsem si zvláštní útvar na jedné skále. Vypadal jako hrubě přitesána židle. Moc se mi líbil. Ve srovnání s ním se mi ostatní skály jevily bledé a nezajímavé.

Nevím, jak dlouho jsem na něj zíral. Mohl jsem zaostřit na každý detail. Měl jsem pocít, že bych se v nich mohl navždy ztratit, protože neměly konce. Ale něco rozptylovalo moje vidění, přes skálu se položil další podivný obrazec, a potom další a ještě další. Tohle rušivé zasahování mě rozladilo. V okamžiku, kdy jsem se rozzlobil, jsem si uvědomil, že je to la Gorda, která mi otáčí hlavu ze strany na stranu. Během několika vteřin se soustředění mého zírání dokonale rozplynulo.

La Gorda se smála, že už chápe, proč o mě Nagual měl tak vážné obavy. Sama teď viděla, jak bezmezně se oddávám své slabosti. Sedla si k vedlejšímu kůlu a oznámila mi, že sestřičky teď také přijdou zírat do Nagualova místa síly. Pak vydala pronikavé ptačí zavolám a za chvíli vyšly sestřičky. Posadily se, že budou zírat s námi.

Bylo očividné, že zírání zvládají mistrovsky. Jejich těla nabyly zvláštní tuhosti, jako by ani nedýchaly. Jejich nehybná klidnost byla tak nakažlivá, že jsem se přistihl, jak sám přivřenými víčky hledím do kopců.

Zírání pro mě bylo opravdu zjevením. Jeho provádění mi potvrdilo některé důležité aspekty don Juanova učení. La Gorda mi tento, úkol popsala jistě dosti mlhavým způsobem. „Najed' na to" je spíše příkaz než popis nějakého postupu, a přece to byl popis za předpokladu, že byl splněn zásadní požadavek, a sice to, co don Juan nazýval zastavení vnitřního rozhovoru. Z toho, co la Gorda o zírání říkala, mi bylo

zřejmé, že když je don Juan učil zírání, šlo mu především o to, aby je naučil zastavit vnitřní dialog. La Gorda to vyjádřila slovy „ztišit myšlenky“. Mě don Juan učil dělat přesně totéž, i když mě vedl zcela opačnou stezkou. Místo aby mě učil zaostřovat pohled, jak se to dělá při zírání, učil mě jej naopak otevřít a přehlušit pozornost tím, že zrak nezaostřuji na nic. Všechno před sebou v úhlu sto osmdesáti stupňů jsem měl jakoby ohmatávat očima a přitom udržovat nezaostřený pohled těsně nad čarou horizontu.

Zírání pro mě bylo velmi obtížné, protože znamenalo přesný opak tohoto cvičení. Když jsem se snažil zírat, měl jsem nutkání se otevírat. Úsilí udržet tento svůj sklon na uzdě mě však vedlo k tomu, že jsem zastavil myšlenky. Sotva jsem vypnul svůj vnitřní dialog, přestalo být obtížné zírat tak, jak to doporučovala la Gorda.

Don Juan mě stále znovu ujišťoval, že podstatným rysem jeho čarodějství je zastavení vnitřního dialogu. Ve smyslu la Gordina vysvětlení o dvou říších pozornosti, zastavit vnitřní dialog je vlastně operační popis vypínání pozornosti tonalu.

Don Juan říkal, že jakmile jednou zastavíme svůj vnitřní dialog, zastavíme také svět. To je operační popis nepředstavitelného procesu zaostřování naší druhé pozornosti. Don Juan říkal, že nějaká naše část je vždycky držena pod zámkem, protože se jí bojíme, a že pro náš rozum je jako šílený příbuzný, kterého jsme zamkli do hladomorny. A tato naše část je, řečeno slovy la Gordy, právě druhá pozornost. Když se nakonec dokáže na něco zaostřit, svět se zastaví. Protože jako průměrní lidé známe pouze pozornost tonalu, není přehnané tvrzení, že jakmile je jednou tato pozornost zrušena, svět se opravdu musí zastavit. Zaostření naší divoké, necvičené pozornosti proto musí být děsivé. Don Juan měl pravdu, když říkal, že jediný způsob, jak toho šíleného příbuzného, kterého máme v sobě, vůbec udržet, aby na nás nevybafl, je zaštitit se svým nekonečným vnitřním dialogem.

Asi po třiceti minutách zírání se la Gorda i sestřičky zvedly. La Gorda mi dala hlavou znamení, abych je následoval. Šly do kuchyně. Tam mi pokynula, abych si sedl na lavici, a řekla, že půjde po silnici Genarům naproti a přivede je sem. Pak odešla předními dveřmi.

Sestřičky se rozsadily kolem mě. Lidia se nabídla, že mi bude odpovídat na všechny dotazy, které jí teď dám. Požádal jsem ji tedy, aby mi řekla něco o zírání na don Juanovo místo síly, ale nerozuměla mi.

„Já zírám do dálky a do stínů," vysvětlovala. „Když jsem se naučila zírat, Nagual chtěl, abych se vším začala zase znovu. Tentokrát mě nechával zírat na stíny listů, rostlin, stromů a kamenů. Ted už se nedívám na nic, jenom na stíny věcí. Stíny jsou i tehdy, když není vůbec žádné světlo, stíny jsou dokonce i v noci. Proto zírám na stíny. A zírám také do dálky. Umím dokonce zírat i na stíny v dálce.

Časně ráno stíny moc nemluví. V tu dobu odpočívají. Proto nemá valný smysl zírat příliš brzy. Stíny se probouzejí teprve kolem šesté ráno a nejlepší jsou kolem páté odpoledne. To jsou úplně probuzené."

„A co ti říkají?"

„Všechno, co chci vědět. Vyprávějí mi, protože mají žár nebo chlad, protože se pohybují nebo mají barvy. Ještě nevím, co všechno může znamenat barva, teplo a chlad. Nagual nechal na mně, co se naučím."

„A jak se učíš?"

„Ve snění. Snivci musí zírat, aby mohli snít, a potom zas v zírání hledat svoje sny. Nagual mě například nechával zírat na stíny kamenů, a potom jsem ve snění zjistila, že ty stíny mají světlo, a tak jsem zas hledala světlo ve stínech, dokud jsem ho nenašla. Zírání a snění patří k sobě. Hodně jsem se nazírala na stíny, než se spustilo moje snění stínů. A potom mě to zas stálo hodně snění a zírání, než se obojí spojilo a já jsem opravdu viděla ve stínech to, co vidím ve snění. Chápeš, co chci říct? Všechny děláme totéž. Rosa provádí snění

stromů, protože zírání do stromů, a Josefina zas provádí snění mraků, protože do mraků zírání. Zírají na stromy a na oblaka, až jsou jako jejich snění."

Rosa s Josefínou přikývly.

„A co la Gorda?" zeptal jsem se.

„Ta zírání na blechy," vyhrkla Rosa a všechny se rozesmály.

„La Gorda nesnáší, když ji poštipávají blechy," vysvětlovala Lidia.

„La Gorda je bez formy, a tak může zírání na všechno. Ale dřív zírání na déšť."

„A co Pablito?"

„Ten zírání ženským do rozkroku," prohlásila Rosa s kamennou tváří. Rozesmály se a Rosa mě poplácala po zádech.

„Tak se mi zdá, že když je to tvůj parták, bude asi tak trochu po tobě, co?" plácla mě do zad.

Smály se, až bouchaly do stolu a nohama otřásaly lavicí.

„Pablito zírání na kameny," řekla Lidia. „Nestor na déšť a na rostliny a Benigno do dálky. Ale už se mě dál na zírání neptej, protože kdybych o něm ještě něco vykládala, ztratila bych všechnu sílu."

„A jak to, že la Gorda mi všechno říká?"

„La Gorda nemá formu," odpověděla Lidia. „Až ji také ztratím, také ti budu všechno říkat. Ale ty už to nebudeš chtít slyšet. Ty to chceš slyšet jenom proto, že jsi stejně hloupý jako my. V den, kdy ztratíme formu, přestaneme být hloupí."

„A proč se pořád tolik ptáš, když to všechno víš?" domáhala se Rosa.

„Protože je jako my," řekla Lidia. „Není to pravý nagual, je to pořád jenom člověk."

Obrátila se ke mně tváří. Chvilku byl její obličej tvrdý a oči pronikavé a ledové, ale když ke mně promluvila, výraz jí změkkl.

„Ty kamarádíš s Pablitem. Asi ho máš opravdu rád, vid'?"

Chvíli jsem přemýšlel, co odpovědět. Řekl jsem jí, že mu tak nějak samozřejmě věřím. Že k němu cítím jakousi spřízněnost, ačkoliv pro to nemám žádný zjevný důvod.

„Ty ho máš tak rád, že jsi ho úplně zničil," řekla vyčítavě. „Tam na té hoře, kde jste skákali, se chystal sám dostat do své druhé pozornosti, ale tys ho přiměl, aby skočil s tebou."

„Ale vždyť jsem ho jenom držel za ruku," protestoval jsem.

„Čaroděj se přece nedrží druhého čaroděje za ruku," namítla. „Oba jste velice schopní. Nepotřebujete nikoho z nás tří, abychom vám pomáhali. Pomáhat může jenom čaroděj, který vidí a který nemá formu. Na tom horském vrcholku, kde jste skočili, jsi měl jít první. Teď je k tobě Pablito připoután. Nejspíš nám všem hodláš pomáhat stejně. Pane Bože, čím víc o tobě přemýšlím, tím víc tebou pohrdám."

Rosa s Josefinou něco zamumlaly na souhlas. Rosa vstala a postavila se vzdorovitě proti mně. V očích jí zuřil hněv. Domáhala se objasnění, co s nimi hodlám dělat. Řekl jsem jí, že mám v úmyslu velmi brzy odjet. Moje slova je zřejmě šokovala. Mluvily všechny najednou, ale Lidiin hlas ostatní přehlušil. Čas k odchodu prý byl včera v noci, ne teď. Prý nenávidí chvíli, kdy jsem se rozhodl zůstat. Josefina na mě začala pokřikovat všelijaké sprostěřny.

Pocítil jsem náhlé zachvění. Zvedl jsem se a hlasem, který nebyl můj, jsem na ně zařval; ať sklapnou. Podívaly se na mě vyděšeně. Snažil jsem se vypadat nevzrušeně, ale sám sebe jsem vyděsil stejně jako je.

V tu chvíli vešla do kuchyně la Gorda, jako kdyby se skrývala v předním pokoji a čekala, až se začneme rvát. Prohlásila, že nás varovala, abychom si dávali pozor, ať nepadneme jeden druhému do pastí. Musel jsem se smát, když nás hubovala jako děti. Prý jsme si navzájem dlužní úctu. Vzájemná úcta mezi bojovníky je velice jemná záležitost. Sestřičky prý se dovedou chovat jako bojovnice jen

jedna k druhé a stejně tak to umí i Genarové mezi sebou, ale sotva do některé ze skupin vstoupím já nebo když jsou obě skupiny pohromadě, nikdo z nich nedbá svého poznání, které má mít jako bojovník, a všichni se chovají jako hulváti.

Sedli jsme si. La Gorda se posadila vedle mě. Po chvíli mlčení Lidia začala vysvětlovat, že se bojí, že se jim chystám udělat to, co jsem provedl Pablitovi. La Gorda se zasmála, že by nikdy nedopustila, abych takovým způsobem pomáhal kterékoli z nich. Já jsem namítl, že nechápu, co je špatného na tom, co jsem udělal Pablitovi. Neuvědomoval jsem si, co dělám, a kdyby mi to byl Nestor neřekl, nikdy bych se ani nedozvěděl, že jsem Pablita doslova zvedl. Dokonce jsem si říkal, jestli to Nestor tak trošku nepřehání nebo jestli se třeba nemýlí.

La Gorda prohlásila, že Svědek by nikdy neudělal tak hloupou chybu, natožpak aby přeháněl. Svědek prý je nejdokonalejší bojovník mezi námi.

„Takovým způsobem, jak jsi pomohl Pablitovi, si čarodějové nepomáhají. Ty jsi jednal jako obyčejný člověk z ulice. Nagual nás všechny učil být bojovníky. Říkal, že bojovník nemá s nikým soucit. Mít soucit pro bojovníka znamená, že si přeješ, aby ten druhý byl jako ty, aby byl ve tvé kůži, a proto mu podáváš pomocnou ruku. Tohle jsi udělal Pablitovi. Nechat druhé být je pro bojovníka ta nejtěžší věc na světě. Když jsem byla tlustá, dělala jsem si starosti, že Lidia s Josefinou málo jedí. Bála jsem se, že onemocní a zemřou, jestli nebudou jíst. Dělala jsem, co jsem mohla, abych je vykrmila, a myslela jsem to všechno opravdu dobře. Bezchybnost bojovníka, to znamená nechat je být a podporovat je v tom, co jsou. To samozřejmě předpokládá, že jim věříš, že i oni jsou bezchybnými bojovníky.“

„A co když bezchybnými bojovníky nejsou?“ zeptal jsem se.

„Pak je tvou povinností být sám bezchybný a neříct ani slovo,“ odpověděla mi. „Nagual říkal, že pomáhat může

pouze čaroděj, který vidí a který je bez formy. Proto nám pomáhal a proto z nás udělal to, co jsme. Přece si nemyslíš, že můžeš jen tak chodit, sbírat lidi na ulici a pak jim pomáhat?"

Don Juan mě už kdysi konfrontoval s dilematem, že stejně nijak nemůžu pomoci svým bližním. On to chápal tak, že každá naše snaha pomáhat je vlastně pouze náhodný čin, který se stejně řídí jedině naším vlastním zájmem.

Když jsme jednou byli ve městě, zvedl jsem hlemýždě, lezoucího uprostřed chodníku, a strčil ho do bezpečí pod pár poléhavých rostlin. Byl jsem si jist, že kdybych ho nechal uprostřed chodníku, dříve nebo později ho někdo rozšlápne. Myslel jsem si, že jsem ho zachránil, protože jsem ho položil do bezpečí.

Don Juan poznamenal, že tenhle můj předpoklad je povrchní, protože jsem nevzal v úvahu dvě důležité možnosti. Za prvé, že ten hlemýžď možná právě unikal jisté smrti otravou pod listy oněch plazivých rostlin, a za druhé, že ten hlemýžď měl možná dost osobní síly k tomu, aby ten chodník dokázal přejít. Svým zásahem jsem tedy nejen hlemýždě nezachránil, ale zavinil jsem, že ztratil všechno, co s takovou námahou získal.

Chtěl jsem samozřejmě dát toho hlemýždě zase zpátky tam, kde jsem ho našel, ale don Juan to nedovolil. Řekl, že takový je už hlemýžďův osud, že mu jeden hlupák zkrížil cestu, a tím mu vzal hybnou sílu. Když prý ho teď nechám být, třeba se ještě vzchopí a bude mít dost síly dojít, kam měl namířeno.

Tenkrát jsem si myslel, že chápu, oč mu jde. Zřejmě to však zůstalo jen na povrchu. Pro mě je nejtěžší nechat druhé být.

Když jsem jim dovyprávěl tuhle příhodu, la Gorda mě poplácala po zádech.

„Všichni jsme náramní břídilové, všech pět. Všichni jsme příšerní a nechceme nic pochopit. Já jsem se zbavila většiny svých špatných stránek, ale zdaleka ne všech. Jsme trošku

pomalí a ve srovnání s Genary jsme ponuří a panovační. Ale Genarové jsou zas všichni jako Genaro, je v nich strašně málo důstojnosti."

Sestřičky souhlasně přikývly.

„Ale ty jsi z nás nejošklivější," řekla mi Lidia. „Ve srovnání s tebou bych vůbec neřekla, že jsme špatné."

La Gorda se zasmála a klepla mě na nohu, aby mi naznačila, že mám s Lidií souhlasit. Přikývl jsem tedy a všechny se rozesmály jako děti.

Dlouho jsme potom mlčeli.

„Teď se dostávám ke konci toho, co jsem ti měla říct," zničehonic promluvila la Gorda.

Všechny nás vybídla, abychom vstali. Teď mi prý ukážou postoj síly toltéckých bojovníků. Lidia si stoupla vpravo, tváří ke mně. Pravou rukou mě chytila za ruku, dlaň mi položila na dlaň, ale prsty nezaklesla. Potom se mi levou paží zahákla nad pravým předloktím, těsně nad loktem, a držela mě pevně proti své hrudi. Josefina učinila přesně totéž na levé straně. Rosa si stoupla tváří ke mně, paže mi zaklesla v podpažních jamkách a chytila mě za ramena. La Gorda ke mně přistoupila zezadu a objala mě kolem pasu a prsty mi propletla nad pupkem.

Protože jsme všichni zhruba stejně vysokí, mohly si přitisknout hlavy k mojí. La Gorda ke mně promlouvala za levým uchem, mluvila tichounce, ale přesto dost hlasitě, abychom ji slyšeli všichni. Říkala, že se teď pokusíme přenést svou druhou pozornost do Nagualova místa síly, aniž by nás někdo nebo něco muselo postrkovat. Tentokrát tu nemáme ani učitele, aby nám pomáhal, ani spojence, kteří by nás poháněli. Teď se tam musíme dostat pouze silou naší vlastní touhy.

Pocítil jsem neodolatelnou potřebu se jí zeptat, co mám dělat. Prý mám nechat svou druhou pozornost soustředit se na to, nač jsem zíral.

Vysvětlila mi, že tato zvláštní formace, v níž teď stojíme, je toltécké uspořádání síly, a já jsem v tomto okamžiku středem, který váže čtyři světové strany. Lidia je východ, tedy

zbraň, již drží toltécký bojovník v pravé ruce, Rosa je sever, tedy štít, který si připevnil před sebe, Josefina je západ, tedy lapač ducha, jejíž drží v levé ruce, a la Gorda je jih, tedy košík, který bojovník nosí na zádech a v němž uchovává svoje předměty síly. Přirozenou polohou každého bojovníka prý je stát tváří k severu, protože musí držet zbraň, východ, v pravé ruce. Ale my teď musíme držet směr tváří k jihu, malinko na východ, a proto čin, který nám Nagual uložil vykonat, znamená změnit směry.

Připomněla nám jednu z prvních věcí, které s námi Nagual provedl, totiž že nám obrátil oči tak, aby směřovaly k jihovýchodu. Tímto způsobem nalákal naši druhou pozornost k vykonávání toho, oč se teď chystáme pokusit. Můžeme to provést dvěma způsoby: Buď se všichni obrátíme tak, abychom stáli tváří k jihu, a já bych potom byl jako osa. Tím by se ovšem změnila i základní hodnota a funkce všech ostáních. Lidia by byla západ a Josefina východ, Rosa jih a ona sama sever. Druhou možností je, že všichni změním směr a budeme stát tváří k jihu, aniž bychom se otáčeli. Tento způsob je alternativou síly a vyžaduje, abychom si nasadili svou druhou tvář.

Upozornil jsem la Gordu, že nechápu, co to je ta naše druhá tvář. Odpověděla, že ji Nagual pověřil, aby se pokusila svázat druhou pozornost nás všech. Každý toltécký bojovník prý má dvě tváře a dívá se dvěma protilehlými směry. Tato druhá tvář je druhá pozornost.

Najednou la Gorda uvolnila svoje sevření. Všechny sestřičky učinily totéž. Opět se posadila a pokynula mi, abych si sedl vedle ní. Sestřičky zůstaly stát. La Gorda se mě zeptala, jestli je mi všechno jasné. Bylo, ale současně nebylo. Než jsem však stihl formulovat otázku, vyhrkla jednu z posledních věcí, které mi měla od Naguala vyřídit. Musím prý změnit směr, a sice tak, že spojím svou druhou pozornost s jejich a pak si nasadím svou tvář síly, abych viděl, co je za mnou.

La Gorda vstala a pokynula mi, abych ji následoval. Vedla mě ke dveřím do jejich pokoje. Jemně mě postrčila do místnosti. Jakmile jsem překročil práh, připojila se ke mně Lidia, po ní Rosa, pak Josefina a nakonec i la Gorda, která zavřela dveře.

V místnosti byla veliká tma. Zdálo se mi, že nemá okna. La Gorda mě chytila za paži a postavila mě na místo, které zřejmě bylo uprostřed pokoje. Všechny mě obklopily, ale vůbec jsem je neviděl. Jenom jsem cítil, že jsou jako moje křídla po všech čtyřech stranách.

Když oči po chvíli přivykly tmě, viděl jsem, že v místnosti jsou dvě okna, zastíněná deskami. Rozeznal jsem je, protože jimi dovnitř pronikalo trochu světla. Všechny se mě chytily jako před několika minutami a v dokonalém unisonu si opřely hlavy o mou. Všude kolem sebe jsem cítil jejich horký dech. Zavřel jsem oči, abych si sebral obraz svého zírání, ale nedokázal jsem to. Byl jsem velmi unavený a ospalý. Oči mě strašlivě svědily, chtěl jsem si je promnout, ale Lidia s Josefinou mi pevně držely paže.

Stáli jsme v té poloze velice dlouho. Byl jsem nesnesitelně unavený a nakonec jsem se složil. Domníval jsem se, že se mi podlomila kolena. Měl jsem pocit, že se sesypu na podlahu a rovnou na místě tam usnu. Ale žádná podlaha tam nebyla. Pode mnou vlastně nebylo vůbec nic. Když jsem si to uvědomil, pocítil jsem tak intenzivní děs, že jsem se okamžitě probral k plnému vědomí, avšak síla, silnější než můj děs, mě opět strhla zpátky do toho ospalého stavu.

Odevzdal jsem se. Vznášel jsem se s nimi jako balon. Bylo to, jako kdybych usnul a měl sen a v tom snu viděl řadu nespojitých obrazů. Už jsme nebyli v jejich zatemněném pokoji. Všude bylo tolik světla, až mě oslepovalo. Chvillemi jsem viděl Rosin obličej proti svému, koutkem oka jsem také viděl tvář Lidie a Josefiny. Cítil jsem, jak se mi čelem silně opírají do uší. A potom se ten obraz změnil a já jsem místo

něj viděl la Gordinu tvář proti svojí. Když se to stalo, pokaždé mi přiložila ústa na ústa a dýchla. To se mi vůbec nelíbilo. Jakási síla ve mně se snažila uvolnit. Pocítil jsem děs. Snažil jsem se je všechny odstrčit, ale čím usilovněji jsem se snažil, tím pevněji se mě držely. To ve mně vyvolalo přesvědčení, že mé la Gorda napálila a teď mě vede do smrtelné pasti. Ale la Gorda je přece bezchybnou bojovnicí, narozdíl od ostatních. Jakmile jsem si uvědomil, že hraje rukou bezchybnou, ihned jsem se cítil lépe a bylo mi už všechno jedno. Přestal jsem dál zápasit. Začal jsem být zvědavý, jaký bude okamžik mé smrti. Byl jsem si jist, že nastane každou chvíli, a tak jsem se odevzdaně pustil. A najednou jsem pocítil radost, jaké není rovno, jakousi nesmírnost, o níž jsem byl přesvědčen, že ohlašuje můj konec, ne-li přímo moji smrt. Přitáhl jsem si Lidii s Josefínou ještě blíže k sobě. V tom okamžiku se la Gorda ocitla přede mnou. Vůbec mi nevadilo, že mi dýchá do úst, vlastně mě docela překvapilo, když přestala. Jakmile přerušila dýchání, přestaly mi všechny tlačit hlavou na hlavu. Začaly se rozhlížet, a tím mi hlavu uvolnily. Mohl jsem s ní teď hýbat. Lidia, la Gorda a Josefina však byly tak blízko, že jsem se mohl dívat jenom skulinami mezi jejich hlavami. Nedokázal jsem poznat, kde jsme. Jedním jsem si však byl jist: věděl jsem, že nestojíme na zemi, že jsme ve vzduchu. A ještě jedno jsem věděl -přehodili jsme si pořadí. Lidia teď byla vlevo ode mě a Josefina vpravo. La Gorda měla obličej zbrocený potem, stejně tak i Lidia a Josefina. Rosu, která byla za mnou, jsem pouze cítil. Cítil jsem v podpaží její ruce, jak se mě drží za ramena.

La Gorda něco říkala, ale neslyšel jsem ji. Pronášela slova pomalu, jako kdyby mi dávala čas, abych jí je četl ze rtů, ale já jsem uvízl na detailech jejích úst. Chvíli jsem cítil, jak mnou všechny čtyři pohybují, jak mě schválně kolébají. Tím mě přinutily dávat pozor na la Gordina tichá slova. Tentokrát jsem jí je jasně odečítal z úst. Říkala mi, že se mám obrátit. Pokusil jsem se o to, ale jako by mi hlava pevně

přirostla. Cítil jsem, že mě někdo kouše do rtů. Pozoroval jsem la Gordu, ale ona mě nekousala, jen se na mě dívala a přikazovala mi, abych se otočil. A pokaždé, když to vyslovila, jsem cítil, že mi doslova olizuje celý obličej a kouše mě do rtů a do tváří.

La Gorda měla podivně pokřivenou tvář. Vypadalo to, že je veliká a nažloutlá. Celá ta scenérie byla nažloutlá, a tak jsem si pomyslel, že la Gordina tvář asi tuto září jenom zrcadlí. Takřka jsem ji slyšel, jak mi přikazuje, že musím obrátit tvář. Nakonec mi to kousání bylo natolik nepříjemné, že jsem musel zatřást hlavou. A náhle byl la Gordin hlas slyšet jasně. Stála vzadu za mnou a řvala na mě, abych převrátil svou pozornost. To Rosa mi olizovala obličej. Odstrčil jsem ji čelem od své tváře. Rosa plakala a měla obličej zalitý potem. Za sebou jsem uslyšel la Gordin hlas. Říkala, že jsem je vyčerpal, protože jsem se s nimi pral, a že neví, co má dělat, abychom zas chytli svou původní pozornost. Sestřičky usedavě plakaly.

Měl jsem průzračně jasné myšlenky. Ale můj racionální proces nebyl deduktivní. Poznával jsem všechno rychle a přímo a neměl jsem o tom v duchu ani té nejmenší pochybnosti. Například jsem okamžitě poznal, že musím opět usnout, a že se tím velmi rychle sneseme dolů. Ale také jsem věděl, že musím nechat na nich, aby nás donesly domů, že k tomu jsem zbytečný. Pokud vůbec dovedu soustředit svou druhou pozornost, pak je to na místo v severním Mexiku, které mi dal don Juan. Tohle místo si vždycky umím v duchu vybavit, jako nic jiného na tomto světě. Ale netroufal jsem si tuto vizi dovést, protože jsem věděl, že bychom skončili tam..

Napadlo mě, že bych měl la Gordě říci, co jsem poznal, ale nemohl jsem mluvit. A přece něco ve mně vědělo, že mi rozumí. Nějak samozřejmě jsem jí důvěřoval a usnul jsem ve vteřině. Ve snu jsem se díval na kuchyni u nich doma. Byli tam Pablito, Nestor i Benigno. Připadalo mi, že jsou neobyčejně velcí, že září. Nemohl jsem na ně zaostřit pohled,

protože mezi nimi a mnou byl jakýsi kus průhledné umělé látky. Potom jsem měl pocit, že se na ně dívám skleněným oknem, které někdo polévá vodou. Nakonec se to sklo rozbilo a voda mě udeřila rovnou do tváře.

Pablito mě poléval vodou z kýble. Stál tam i Nestor s Benignem. La Gorda, sestřičky i já jsme byli nataženi na zemi na dvorku u nich za domem a Genarové na nás vydatně vylévali vodu.

Vyskočil jsem. Cítil jsem, že mám opět plno energie. Buď to bylo tou vodou nebo tím neobyčejným zážitkem, kterým jsme právě prošli. La Gorda i sestřičky se převlékly do šatů, které jim Genarové vykoupali na slunci. I pro mě tam bylo na zemi pečlivě rozložené oblečení. Převlékl jsem se beze slova. Prožíval jsem zvláštní pocit, který patrně následuje za soustředěním druhé pozornosti. Nemohl jsem mluvit. Či spíše jsem mluvit mohl, ale nechtěl. Zvedal se mi žaludek. La Gorda to zřejmě vycítila a jemně mě odtáhla dozadu za plot. Zvracel jsem. Stejně potíže měla i la Gorda a sestřičky.

Vrátil jsem se do kuchyně a umyl jsem si obličej. Jako by mi studená voda navrátila vědomí. Pablito, Nestor i Benigno seděli kolem stolu. Pablito si přinesl svou židličku. Vstal a potřásl mi rukou a Nestor s Benignem pak také. La Gorda i sestřičky se k nám přidaly.

Zdalo se mi, že se mnou něco není v pořádku. V uších mi hučelo. Motala se mi hlava. Josefina vstala, chytila se Rosy a opřela se o ni. Obrátil jsem se k la Gordě, co mám dělat. Lidia zas padala dozadu přes lavici. Zachytil jsem ji, ale stáhla mě svou vahou dolů a já jsem přes ni upadl.

Nejspíš jsem omdlel. Najednou jsem se probral na slaměné rohoži v předním pokoji. Lidia, Rosa i Josefina tvrdě spaly vedle mě. Musel jsem je přelézt, abych mohl vstát. Šťouchal jsem do nich, ale neprobudily se. Odešel jsem do kuchyně. La Gorda seděla s Genary kolem stolu.

„Vítej zpátky," řekl Pablito.

Řekl, že i la Gorda se probudila teprve před chvílkou. Cítil jsem, že jsem to zase já. Měl jsem hlad. La Gorda mi dala misku jídla. Oni už prý jedli. Po jídle jsem se cítil ve všech směrech dokonale až na to, že jsem nebyl s to myslet tak, jak zpravidla myslívám. Myšlenky mi nesmírně ztichly. Vůbec se mi ten stav nelíbil. Všiml jsem si, že už je pozdě odpoledne. Najednou jsem měl nutkání rozběhnout se na místě, tváří obrácen ke slunci, jak mě to kdysi učival don Juan. Zvedl jsem se a la Gorda se ke mně přidala. Zřejmé ji napadlo udělat totéž. Pohybem jsem se zapotil. Ve větru jsem velmi rychle oschl a vrátil jsem se ke stolu. La Gorda mě následovala. Opět jsme se posadili. Genarové se na nás upřeně dívali. La Gorda mi podala můj psací blok.

„Zabloudili jsme tady kvůli Nagualovi," řekla la Gorda.

Sotva promluvila, pocítil jsem velmi zvláštní prasknutí. Naráz se mi vrátily myšlenky jako lavina. Nejspíš se změnil také můj výraz, protože mě Pablito objal. A Nestor s Benignem také.

„Nagual bude žít!" zaradoval se Pablito nahlas.

Zdálo se, že i la Gorda má velikou radost. Otřela si čelo, jako by se jí ulevilo. Řekla, že jsem je málem všechny zabil, včetně sebe, jen kvůli tomu svému příšernému sklonu hovět svým slabostem.

„Soustřed'ovat druhou pozornost není žádná legrace," připomněl Nestor.

„Co se s námi dělo, Gordo?" zeptal jsem se.

„Ztratili jsme se. Začal ses poddávat svému strachu a pak jsme v té nesmírnosti zabloudili. Nemohli jsme zaměřit svou pozornost tonalu. Ale podařilo se nám svázat naši druhou pozornost s tvou, a tak teď už máš dvě tváře."

Do kuchyně zrovna vešly Lidia i Rosa s Josefinou. Usmívaly se a vypadaly odpočatě a plné elánu jako vždycky. Nandaly si jídlo do misek a posadily se. Po celou dobu, co jedly, nikdo nepromluvil ani slovo. Jakmile poslední z nich dojedla, la Gorda navázala tam, kde přestala.

„Teď jsi bojovník se dvěma tvářemi," pokračovala. „Nagual říkal, že všichni musíme mít dvě tváře, abychom dobře cestovali oběma pozornostmi. Nagual s Genarem nám pomohli nasbírat naši druhou pozornost a otočili nás, abychom mohli být tváří obráceni dvěma směry. Tobě však nepomohli, protože ty musíš všechnu svou sílu získat sám, aby ses stal skutečným naguaelem. Máš k tomu ještě hodně daleko, ale řekněme, že teď už jsi přestal lézt po čtyřech a umíš aspoň chodit vzpřímeně. Až znovu získáš svou úplnost a ztratíš formu, pak se budeš vznášet."

Benigno rukou naznačil letící letadlo a svým burácivým hlasem napodobil řev motoru. Ten zvuk byl opravdu ohlušující. Všichni se rozesmáli a sestřičky vypadaly přímo nadšeně. Až dosud jsem si tak docela neuvědomoval, že už je pozdě odpoledne. Usoudil jsem, že jsme jistě spali hodně dlouho, protože jsme do pokoje vešli ještě před polednem. La Gorda však řekla, že jsme vůbec nespali dlouho, protože jsme většinu toho času bloudili v jiném světě. Genarové se prý opravdu vyděsili a byli zoufalí, jelikož nemohli udělat vůbec nic, aby nás zas přivedli zpátky.

Obrátil jsem se k Nestorovi a zeptal se ho, co dělali nebo viděli, když jsme byli pryč. Chvilí na mě hleděl, než mi odpověděl.

„Nanosili jsme na dvůr hodně vody," ukázal na prázdné barely od nafty. „Potom jste se všichni připotáceli na dvůr a my jsme vás tou vodou polili. To je všechno."

„A to jsme vyšli z pokoje?" vyzvídal jsem.

Benigno se nahlas rozesmál. Nestor se podíval na la Gordu, jako kdyby ji žádal o povolení nebo o radu.

„Vyšli jsme z pokoje?" opakovala la Gorda.

„Ne," odpověděl Nestor.

Zdálo se, že la Gorda je stejně dychtivá se to dozvědět jako já a to mě znepokojilo. Dokonce Nestora pobízela, aby mluvil.

„Přišli jste odnikud," řekl Nestor. „Mohl bych také říci, že to bylo děsivé. Byli jste všichni jako mlha. První vás viděl Pablito. Možná, že jste byli na dvoře už dlouho, ale my jsme nevěděli, kde vás máme hledat. Pablito zařval a pak jsme vás všichni uviděli. Ještě nikdy jsme nic takového neviděli."

„A jak jsme vypadali?" vyzvídal jsem.

Genarové se na sebe podívali. Nastalo nesnesitelně dlouhé ticho. Sestřičky čučely na Nestora s otevřenou pusou.

„Byli jste jako cáry mlhy chycené do pavučiny," řekl Nestor. „Když jsme vás polili vodou, zase jste nabrali pevný tvar."

Chtěl jsem mluvit dál, ale la Gorda mě upozornila, že už nám nezbývá moc času, protože musím odjet před setměním a ona mi musí ještě něco říci. Genarové vstali, potřásli si rukama se sestřičkami i s la Gordou. Mě objali a řekli mi, že potřebují jenom pár dní, aby se připravili na odchod. Pablito si naložil na záda svou židličku vzhůru nohama. Josefina odběhla ke kamnům, popadla ranec, který přinesly od doni Soledad, a vklínila ho mezi nohy Pablitovy židle, která se takto změnila v ideální nosítko.

„Jdete domů, takže bys mohl tohle vzít," prohlásila Josefina. „Stejně je to tvoje."

Pablito pokrčil rameny a jen si posunul židli tak, aby měl náklad vyvážený.

Nestor dal Benignovi znamení, že by ten ranec měl vzít on, ale Pablito mu to nedovolil.

„To je dobré," řekl. „Když už nosím tuhle židli, tak můžu klidně být i za blbce."

„A proč ji nosíš, Pablito?" zeptal jsem se.

„Musím nasbírat sílu. Nemůžu jen tak běhat a sedat si, nač mě napadne. Kdo ví, jaký plaza tam seděl přede mnou?" zakuckal se, až se mu trásla ramena a ranec na zádech se kroutil.

Když Genarové odešli, la Gorda mi vysvětlila, že Pablito začal tuhle bláznivou záležitost se židlí jen proto, aby pozlobil

Lidii. Nechtěl si totiž sednout tam, kde už někdy seděla ona, a nechal se tím pak unést. A protože se rád oddává svým slabostem, nesesedne si na nic, než na tu svou vlastní židli.

„On je schopen ji takhle nosit celý život," řekla mi la Gorda s naprostým přesvědčením. „Je na tom skoro stejně jako ty. Je to tvůj parták, ty si budeš životem pronášet svoje psací bloky a on zas tu svou židli. Jaký je v tom rozdíl? Oba se oddáváte svým choutkám víc než my ostatní."

Sestřičky mě obklopily, smály se a plácaly mě po zádech.

„Dostat se do druhé pozornosti je velice obtížné," pokračovala la Gorda, „a ovládat ji, když člověk hoví svým choutkám jako ty, je ještě těžší. Nagual říkal, že ty bys měl vědět víc než my, jak je tohle ovládání těžké. Ty ses s jeho rostlinami síly naučil zacházet až příliš daleko do toho druhého světa. Proto jsi nás táhl tak silně, že jsme málem umřely. Chtěly jsme sbírat druhou pozornost na Nagualově místě, a tys nás hodil do něčeho, co neznáme. Na to ještě nejsme připravené, a ty taky ne. Ale ty si holt nemůžeš pomoci, rostliny síly už tě tak udělaly. Nagual měl pravdu, všichni ti musíme pomáhat, aby ses naučil ovládat svou druhou pozornost. A ty zas musíš pomáhat nám, abychom ji posunuly dál. Tvoje druhá pozornost umí chodit hodně daleko, ale nic ji neovládá, naše umí chodit jen kousíček, ale zato ji ovládáme dokonale."

La Gorda a sestřičky mi pak jedna po druhé vyprávěly, jak děsivou zkušeností pro ně bylo ztratit se v druhém světě.

„Nagual mi říkal," pokračovala la Gorda, „že když svým kouřem sbíral tvou druhou pozornost, zaměřil jsi ji na komára, a tak se pro tebe stal malinký komár strážcem druhého světa."

Potvrdil jsem jí, že je to pravda. Na její žádost jsem jim vyprávěl, jakou zkušeností jsem s don Juanem musel projít. Pod vlivem jeho směsi na kouření jsem viděl komára jako strašlivé třicetimetrové monstrum, které se pohybovalo s neuvěřitelnou rychlostí a čilostí. To zvíře bylo tak ošklivé, až

se mi z něj dělalo špatně, a přece v sobě mělo jistou děsivou vznešenost.

Tuto zkušenost se mi nikdy nepodařilo začlenit do racionálního uspořádání věcí. Jako jediná opora posloužila mému intelektu hluboko zakořeněná jistota, že v halucinaci spojené s velikostí komára se projevil jeden z účinků psychotropní kouřící směsi.

Přednesl jsem jim, zejména pak la Gordě, svoje běžné racionální vysvětlení toho, co se stalo. Smály se tomu.

„To nejsou žádné halucinace," pravila la Gorda pevně. „Jestliže najednou vidíš něco jinak nebo něco, co dřív nebylo, je to proto, že se nashromáždila tvoje druhá pozornost a že ji na něco zaměřuješ. A to, čím pozornost soustředíš, může být cokoliv, třeba alkohol nebo šílenství nebo klidně i Nagualova kouřící směs.

Tys komára viděl a on se pro tebe stal strážcem druhého světa. A víš ty vůbec, co to ten druhý svět je? Druhý svět je světem naší druhé pozornosti. Nagual si myslel, že tvoje druhá pozornost třeba bude dost silná, aby ji strážce pustil do druhého světa. Ale nebyla. Kdyby bývala byla, mohl jsi do toho světa projít a nikdy se nevrátit. Nagual mi říkal, že byl připraven jít za tebou. Ale strážce tě nepustil a málem tě zabil. Nagual musel přestat soustřeďovat tvou druhou pozornost rostlinami síly, protože ses dovedl zaměřovat jen na děsivou stránku všech věcí. Radši tě místo toho učil provádět snění, aby sis pozornost nasbíral jiným způsobem, i když si byl jist, že i tvoje snění bude děsivé. Jenomže s tím nemohl dělat nic. Ty kráčíš v jeho vlastních stopách a on také býval na té děsivé a strašné straně."

Mlčely. Jako by se všechny ponořily do svých vzpomínek.

La Gorda mi připomněla velmi zvláštní červený hmyz, který mi kdysi v horách svého kraje Nagual ukázal, a zeptala se mě, jestli si na to pamatuji.

Pamatoval jsem si to. Don Juan mě před lety vzal do své domoviny. Ten kraj jsem neznal, bylo to v horách na severu Mexika. Tehdy mi velice opatrně ukazoval jakýsi kulatý hmyz, veliký asi jako beruška. Měl jasně červené krovky. Chtěl jsem si kleknout na zem, abych si ho důkladně prohlédl, ale don Juan mě nenechal. Řekl mi, že ho mám pozorovat, ale nehledět na něj upřeně. Mám ho tak dlouho pozorovat, až si zapamatuji jeho tvar, protože bych si ho prý měl zapamatovat navždycky. Potom mi vysvětlil pár složitých podrobností o jeho chování. Připadalo mi to jako metafora. Vykládal mi, jak zcela libovolně přikládáme důležitost mravům, na něž nejvíce dbáme, a upozornil mě na pár údajných zvyklostí onoho hmyzu, které pak porovnával s našimi. V tomto srovnání vypadaly věci, o jejichž důležitosti jsme přesvědčeni, dost směšně.

„Těsně předtím než s Genarem odešli, zavedl Nagual i mě na to místo v horách, kde žijí ti malí broučci. Jednou už jsem tam byla dřív, ostatně jako my všichni. Nagual se postaral, abychom všichni poznali ta malá stvořeníčka, ale nikdy nám nedovolil na ně zírat.

Když jsem tam tehdy byla s ním, řekl mi, co s tebou mám dělat a co ti mám vyřídit. Už jsem ti sdělila většinu toho, oč mě požádal, až na tuhle poslední věc. Souvisí to s tím, nač ses každého ptal: Kde je teď Nagual s Genarem? Teď ti tedy povím, kde přesně jsou. Nagual říkal, že ty tomu budeš rozumět lépe než kdokoliv z nás. Nikdo z nás totiž nikdy neviděl strážce. Nikdo z nás ještě neviděl ten sírově žlutý svět, v němž žije. Ty jsi jediný mezi námi, kdo ho viděl. Nagual říkal, že když jsi tenkrát zaměřil svou druhou pozornost na strážce, šel za tebou do toho světa. Měl v úmyslu tam jít s tebou, třeba navždy, kdybys byl býval dost silný, abys prošel. Tehdy také poprvé objevil svět těchto malých červených broučků. Říkal, že jejich svět je to nejkrásnější a nejdokonalejší, co si lze představit. A tak když nastal jeho a Genarův čas opustit náš svět, koncentrovali svou

druhou pozornost a zaměřili ji tam. Nagual otevřel trhlinu, čehož jsi ty sám byl svědkem, a oba pak proklouzli do toho světa, kde na nás čekají, až se k nim jednoho dne připojíme. Nagual s Genarem měli rádi krásu. A tak z čiré radosti odešli právě tam."

Podívala se na mě. Nebylo, co dodat. Měla pravdu, když říkala, že síla musí přesně načasovat, co mi má kdy sdělit, aby to zapůsobilo. Cítil jsem úzkost, kterou jsem nebyl s to vyjádřit. Bylo to, jako by se mi chtělo plakat, a přece jsem nebyl smutný ani melancholický. Toužil jsem po čemsi nevyslovitelném, ale ta touha nebyla moje. Byla mi cizí jako tolik pocitů a vjemů, které jsem měl od té doby, co jsem přijel sem.

Na mysli mi vytanula Nestorova tvrzení o Eligiovi. Tlumočil jsem la Gordě, co mi vypověděl, a ona mě požádala, abych jim vyprávěl, co jsem viděl během cesty mezi tonalem a naguaelem, která následovala po skoku do propasti. Když jsem domluvil, zdálo se, že jsou všechny vystrašené. La Gorda okamžitě vydělila vizi dómu.

„Nagual nám řekl, že jednoho dne se naše druhá pozornost zaměří na ten dóm. Toho dne se staneme pouze druhou pozorností, tak jako Nagual a Genaro, a tehdy se k nim připojíme."

„Chceš snad říct, Gordo, že tam půjdeme tak, jak jsme?" zeptal jsem se.

„Ano, půjdeme tak, jak jsme. Tělo je naše první pozornost, pozornost tonalu. Když se stane druhou pozorností, prostě odejde do druhého světa. Skok do propasti na chvíli shromáždil všechnu tvou druhou pozornost. Ale Eligio byl silnější a ten skok jeho pozornost upevnil. Tohle se s ním stalo a přitom byl úplně stejný jako my. Nelze nijak říct, kde je. To nevěděl ani sám Nagual. Ale pokud někde je, pak je v tom dómu. Nebo přeskakuje z vize do vize, možná na věčnost."

La Gorda zdůraznila, že svou cestou mezi tonalem a naguaelem jsem velkolepě doložil možnost, že se celá naše bytost může stát druhou pozorností. Totéž v menším jsem prý dokázal i dnes, když jsem je všechny vedl tak, že ve světě této pozornosti zabloudily. A ona sama to doložila, když nás na útěku před spojenci přenesla půl míle daleko. Dodala, že Nagual nám odkázal úkol jako výzvu, abychom dokázali, že budeme schopni rozvinout svou vůli, neboli sílu druhé pozornosti tak, aby se mohla nekonečně zaměřovat na všechno, co budeme chtít.

Chvíli jsme mlčeli. Zdálo se, že nastal čas odjet, ale nebyl jsem s to se pohnout. Pomyšlení na Eligiův osud mě paralyzovalo. Představa jeho cesty mě doháněla k šílenství, ať už se dostal do dómu, kde se setkáme, anebo se nechal chytit v té děsivé nesmírnosti. Tohle vše si představit mě ovšem nestálo nejmenší úsilí, protože jsem měl za sebou zkušenost své vlastní cesty.

Ten druhý svět, o němž se don Juan zmiňoval takřka od první chvíle, kdy jsme se setkali, pro mě vždycky býval jen metaforou. Byl to zastřený způsob, jak nenápadně pojmenovávat určitá smyslová zkreslení nebo při nejlepším mluvit o jistých nedefinovatelných stavech bytí. I když mě don Juan přiměl vnímat nepopsatelné rysy světa, nedokázal jsem svoje zkušenosti pokládat za nic, co by přesahovalo hru mého vnímání, za jakousi řízenou fatu morgánu, do níž mě dokázal dostat buď prostřednictvím psychotropních rostlin nebo prostředky, které jsem neuměl racionálně vyvodit.

Kdykoliv se to stalo, zaštitil jsem se myšlenkou, že jednota „já“, které jsem znal a s níž jsem byl dobře obeznámen, byla vytlačena jen dočasně. A sotva byla tato jednota opět obnovena, svět se nutně stal opět svatyní pro mé nenarušitelné, racionální já. A tak obzor, který mi la Gorda odkryla tím, co mi ukázala, naháněl děs.

La Gorda vstala a vytáhla mě z lavice. Řekla, že musím odjet, než nastane soumrak. Všechny mě pak doprovodily k autu. Rozloučili jsme se.

La Gorda mi dala poslední příkázání. Řekla, abych při návratu jel rovnou ke Genarům.

„A nechceme tě tu vidět dřív, než budeš vědět, co máš dělat," usmála se na mě zářivě. „Ale neotálej s tím moc dlouho."

Sestřičky přikývly.

„Ty hory nás tu už dlouho nenechají," ukázala jemným pohybem brady na zlověstné, ošlehané kopce přes údolí.

Zeptal jsem se jí ještě na jednu věc. Chtěl jsem vědět, jestli tuší, kam půjdou Nagual s Genarem, až dovršíme naše shledání. Podívala se na oblohu, zvedla paže a učinila nepopsatelné gesto, které mělo zřejmě znamenat, že rozlehlost nemá konce.

OBSAH

<i>Předmluva</i>	3
1. Proměna doni Soledad	5
2. Sestřičky	65
3. La Gorda	105
4. Genarové	157
5. Umění snít	206
6. Druhá pozornost	259